

*Kush ishte Njeriu?
Cili ishte Mesazhi?*

PANJOHURI

në Rrugën për në Emaus

John R. Cross

I PANJOHURI NË RRUGËN PËR NË EMAUS

Botimi 1

E drejta e autorit © 2012, 2016 nga GOODSEED® International

Albanian translation of:

The Stranger on the Road to Emmaus, by John R. Cross

Copyright © 1997, 1998, 2000, 2009, 2010 GoodSeed International.

Të gjitha të drejtat e rezervuara. Asnjë pjesë e këtij libri nuk mund të riprodhohet në ndonjë formë tjetër pa lejen e autorit. GoodSeed, www.goodseed.com, The Emmaus Road Message dhe sigla janë marka të GoodSeed International.

ISBN: 978-1-927429-07-5

Botuar nga GOODSEED® International
P.O. Box 3704, Olds, AB, T4H 1P5, Canada
Email: info@goodseed.com

Ekipi i përkthimit
Lefter Roko
Migena Liçaj
Esmeralda Dogani

Pjesa më e madhe e citimeve biblike janë marrë nga Bibla—
Përkthimi i Shoqërisë Biblike Shqiptare, botimi i parë Tetor 2009.

*Babait dhe nënës, të cilët
më mësuuan se Bibla përmban një mesazh
që nuk mund të shpërfilllet.*

*Dhe gruas e familjes, të cilët më kanë
mbështetur dhe inkurajuar vazhdimisht.*

MIRËNJOHJE

Shekuj më parë, një mbret i njohur për urtësinë e tij, shkroi...

“A ka ndonjë gjë për të cilën dikush mund të thotë: “Shiko! Kjo është diçka e re”?

Me siguri, në lidhje me Biblën, askush nuk mund të marrë meritën për mendimet origjinale. Pranoj menjëherë se kam përfshirë skica dhe ide, të cilat i kam marrë nga mijëra burime, si të lashta ashtu edhe moderne. Shumë prej tyre janë aq të njohura, sa që askush nuk do të guxonte të pohonte se janë të tija. Për ato pjesë që janë të njohura, kam shënuar burimin në shënimet fundore.

Mesa mund të përmend, dua të falënderoj në mënyrë të veçantë Trevor McIwain, i cili, duke përdorur një shqyrtim të gjerë të Shkrimit, e vuri mesazhin në perspektivë. Përqasja e tij ndaj të mësuarit ka pasur një ndikim të thellë tek unë dhe për këtë i jam borxhli atij.

Në të njëjtën mënyrë, dua të falënderoj Nancy Everson për ndihmën dhe inkurajimin e saj; vëllanë tim, David Cross dhe gruan time Janice për ndihmën në rregullimin e hollësive dhe rrjedhshmërinë e temës; Dr. Carl Wieland për ndihmën e tij në fushat e shkencës; Paul dhe Kathleen Humphreys, Barney dhe Mary Ann Iott, John Krajec dhe Russ e Karyn Smyth për mbështetjen e tyre besnike; Rachel Bader për punën e saj të madhe në formatimin dhe artistët: Don Dolton, Adah Biggs, Ian Mastin dhe një person tjetër që dëshiroi të mbetej anonim. Dua

të falënderoj gjithashtu Marlin Redpath dhe Jim McCulley për pjesën e tyre në krijimin e kopertinës.

Gjithashtu, do të doja të falënderoja ekipin e përkthimit për punën e palodhur që kanë bërë: Lefter Roko, Migena Liçaj dhe Esmeralda Dogani.

Të gjithë atyre që u përfshinë në këtë punë, u jap falënderimet e mia të shumta e të sinqerta.

Stephanie Aldom, Robin Belanger, Tracy Bernard, Jenny Bowen, Mavis Brockman, Ron Carraëay, John & Denise Cornish, Andrew Cross, Sally Cross, Thom Cunningham, Bryan Coupland, Audrey DeJager, Luke DeJager, Jim Delgatty, Carrienne Ducommun, Dave Ducommun, Deanne Dolton, Caleb Edwards, Jim Elliott, Nathaniel Enns, Theo Enns, Nathan Enns, Peter & Linda Enns, Jennifer Erickson, Eric Esau, Flip & Marguerite Felton, Andrew & AnneMarie Ferguson, Joseph Ferguson, Dr. Dun Gordy, Don Hogman, Paul Howells, David Humphreys, Mark Humphreys, Mieke Jacobs, Naomi Johnstone, Miriam Keung, Andy Kline, Andrew Krajec, Jason McClure, Alan McDougall, Jason McDougall, Dr. Andy McIntosh, Alexis McKay, Jeremy Meerstra, Art & Wim Meerstra, Joyce Meerstra, Mark Nelson, Don Pederson, Lily Pegg, Gaetan & Ivy Pilon, Chet & Anita Plimpton, Micah Plimpton, Nora Rainey, Jim & Jill Rowe, Don Roberts, Dennis Rokser, Benjamin Sanford, Marie Sanford, Tim & Sue Sanford, Miriam Schnee, Jonathan & Jessica Simmonds, Brad Sprague, Helen Sprague, Neil Stirling, Linda Swain, Alice Tucker, Klaas VanderHeide, Peter & Carol VanderHeide, Esther VanderHeide, Frank VanderMeulen, Aukie Vandevrie, Verdon & Barbara Watson, Beth Weaver, Tibby Westcott, Raewyn Wiebe, Nichole Zook

PËRMBAJTJA

HYRJE	9
KAPITULLI NJË	
1 PROLOGU	13
2 T'I BËSH GJËRAT DREJT	14
3 NJË LIBËR UNIK	16
KAPITULLI DY	
1 NË FILLIM PERËNDIA	21
2 ENGJËJT, USHTRIA E QIEJVE DHE YJET	26
KAPITULLI TRE	
1 QIELLI DHE TOKA	31
2 ISHTE E MIRË	35
3 BURRI DHE GRUAJA	41
KAPITULLI KATËR	
1 UNË DO TË	51
2 A KA THËNË PERËNDIA...?	54
3 KU JE?	61
4 VDEKJA	65
KAPITULLI PESË	
1 NJË PARADOKS	75
2 SHLYERJA	78
3 DY NGA DY	88
4 BABEL	97
KAPITULLI GJASHTË	
1 ABRAHAMI	103
2 BESIMI	106
3 ISAKU	108
KAPITULLI SHTATË	
1 IZRAELI DHE JUDA	115
2 MOISIU	116
3 FARAONI DHE PASHKA	119
KAPITULLI TETË	
1 BUKË, SHKURTA DHE UJË	127
2 DHJETË RREGULLAT	130
3 GJYKATA	137
KAPITULLI NËNTË	
1 TABERNAKULLI	145
2 MOSBESIMI	151
3 GJYQARËT, MBRETËRIT DHE PROFETËT	154

KAPITULLI DHJETË

1 ELIZABETA, MARIA DHE GJONI	163
2 JEZUSI	166
3 NË MES TË TË URTËVE	173
4 PAGËZIMI	176

KAPITULLI NJËMBËDHJETË

1 I TUNDUAR	183
2 FUQIA DHE FAMA	186
3 NIKODEMI	188
4 MOSPRANIMI	191
5 BUKA E JETËS	195

KAPITULLI DYMËDHJETË

1 RROBAT E PISTA	199
2 UDHA	201
3 LLAZARI	203
4 FERRI	207
5 PRANIMI DHE TRADHTIA	208

KAPITULLI TREMBËDHJETË

1 ARRESTIMI	213
2 KRYQËZIMI	216
3 VARROSJA DHE RINGJALLJA	228

KAPITULLI KATËRMBËDHJETË

1 I PANJOHURI	235
2 MESAZHI I RRUGËS PËR NË EMAUS	237
— NGA ADAMI TEK NOEU —	
3 MESAZHI I RRUGËS PËR NË EMAUS	244
— NGA ABRAHAMI TE LIGJI —	
4 MESAZHI I RRUGËS PËR NË EMAUS	251
— NGA TABERNAKULLI DERI TE GJARPRI PREJ BRONZI —	
5 MESAZHI I RRUGËS PËR NË EMAUS	256
— NGA GJON PAGËZORI TEK RINGJALLJA —	

KAPITULLI PESËMBËDHJETË

1 ÇFARË DO TI QË UNË TË BËJ?	267
2 NJË KOHË E PËRSHTATSHME	282

SHTOJCA

FJALORTH	287
ZGJEDHJA E NJË BIBLE	289
BURIMET	290
SHËNIMET NË FUND TË FAQES	291

Të gjitha pjesët e Shkrimit janë shkruar qëllimisht me shkronja të pjerrta. Aty ku Shkrimi është shkruar me shkronja të zeza të theksuara, do të thotë se është theksuar qëllimisht. Kllapat në kuadrate në tekstin e Shkrimit tregojnë shtesa për qëllime shpjeguese.

HYRJE

Nuk është e thjeshtë të shkruash një libër objektiv rreth Biblës. Bibla, në vetë natyrën e saj, kërkon një përgjigje. Fatkeqësisht, përgjigjet e njerëzve janë përcaktuar jo në ambiente ideale.

Shumica prej nesh është ndeshur me fetarë të zellshëm, të cilët zhysin fragmente të copëzuara të Biblës në gurmazin tonë me pasojë nxitjen e parashikueshme të refleksit të taposjes frymërore. Kjo i ka mbushur njerëzit me aq informacion biblik sa për të krijuar keqkuptim, por jo aq sa për të krijuar kuptim të vërtetë. Duke qenë kështu, shumë kanë zgjedhur *ta refuzojnë* Biblën në vend që *ta pranojnë*. Shumica mbajnë një qëndrim neutral: ata e shmangin atë tërësisht.

Duke pasur parasysh këtë, jam përpjekur t'i qëndroj larg atij toni *moralizues* që të lë një shije të keqe. Jam përpjekur ta shpjegoj Biblën në mënyrë të qartë, duke e lejuar atë që të flasë vetë, për t'ju dhënë mundësinë që të nxirrni përfundimet tuaja. Disa mund të më akuzojnë për humbje objektiviteti, sepse e kam shpallur Biblën si të vërtetë. Ndjeva se ky ishte një rrezik që duhet ta ndërmerrija, meqenëse vetë Bibla e bën këtë pohim. Të veprojta ndryshe do të thoshte të mos i qëndroja besnik tekstit. Në të vërtetë, jam përpjekur të rrok frymën e rrëfimit për ta bërë librin sa interesant aq edhe të qartë.

Së dyti, isha i vendosur të mos *e zhvlerësoja* mesazhin e Biblës. Atje ku Bibla bën ftesë për një zgjedhje, jam përpjekur që ta ilustroj atë zgjedhje me qartësi. Bibla është e drejtpërdrejtë për atë që thotë dhe jam përpjekur të pasqyroj atë vërtetësi duke lënë mënjanë çdo paqartësi. Duke bërë këtë, unë kam shmangur konfuzionin e të qënit politikisht korrekt në dëm të mesazhit. Në fillim isha në dyshim se si mund të shprehja disa fjalë në shoqërinë tonë të barazisë gjinore. Më në fund hoqa dorë nga termi *njerëzim* dhe vazhdova me atë tradicional, *raca njerëzore*.

Si me çdo libër, disave mund t'u duket i thjeshtë në faqet e para dhe të thonë se "nuk është për mua". Dua të sfidoj ata që do të piren në këtë mënyrë, që ta lexojnë tërë librin para se të vendosin se çfarë duhet të besojnë rreth Biblës. Një herë e një kohë edhe unë do ta kisha hedhur Biblën në kanal, pastaj më sfiduan që të ndaloj dhe ta shqyrtoj sërish. Unë ende po hulumtoj dhe po vazhdoj të mrekullohem me këtë *Libër mbi librat*. Ekziston një mundësi e mirë edhe për ty.

Për Biblën:

...Dhe ai që dëgjon le të thotë: "Eja!". Dhe ai që ka etje, le të vijë; dhe ai që do, le të marrë si dhuratë ujin e jetës.

Po u dëshmoj të gjithëve atyre që dëgjojnë fjalët e profecisë së këtij libri: nëse ndokush do t'u shtojë këtyre gjërave, Perëndia do të shtojë mbi të plagët e përshkuara në këtë libër.

Dhe nëse dikush heq nga fjalët e librit të kësaj profecie, Perëndia do t'i heqë pjesën e tij nga libri i jetës nga qyteti i shenjtë, dhe nga gjërat që janë përshkruar në këtë libër. Zbulesa 22:17-19

KAPITULLI NJË

1 PROLOGU

2 T'I BËSH GJËRAT DREJT

3 NJË LIBËR UNIK

1 PROLOGU

Viti - rreth vitit 33 M. K.

Dielli digjte shumë në mesditë. Gjithçka ishte e qetë. Madje edhe zogjtë nuk praninin të këndonin në atë nxehtësi të padurueshme. Kleopa, duke goditur një plis të thatë balte nga rruga me pluhur, mori frymë thellë dhe shfryu me një psherëtimë të rënduar. Duke shtrënguar sytë nëpër mjegullinën e zhegut, ai mezi mundi të dallonte kodrën tjetër. Disa kilometra më tutje qëndronte Emausi, shtëpia. Dielli do të perëndonte para se ata të mbërrinin. Normalisht, ata duhej të ishin larguar më shpejt nga Jerusalemi, sepse ishte rreth tre orë rrugë në këmbë, por ngjarjet e mëngjesit i kishin mbajtur pas, me dëshirën për të mësuar lajme të reja. Emausi nuk ishte ndonjë qytet interesant, por sot ai dukej shumë tërheqës. Ndërsa Jerusalemi ishte ndryshe, me turmat plot zhurmë, kohortën romake dhe me guvernatorin e tij, Ponc Pilatin.

Mendimet e thella të Kleopas u kthyen papritmas në të tashmen ndërsa shoku i tij i irrituar i bëri një pyetje për të dytën herë. Që të dy kishin qenë duke diskutuar për ngjarjet e ditës, ngjarjet e viteve të fundit, derisa asnjë hollësi nuk kishte mbetur pa u shqyrtuar me imtësi. Kleopa ishte i lodhur, por për më tepër, ai ishte i hutuar prej gjithçkaje që kishte ndodhur në Jerusalemi. Gjatë këtyre ditëve dukej sikur jeta përmbante më shumë pyetje sesa përgjigje. Duke zbritur poshtë kodrinës, ata morën një kthesë. Pikërisht në këtë kohë ata takuan të panjohurin.

Disa orë më vonë, pasdite, kur ata të dy qëndronin tërë djersë e të përvëluar para miqve të tyre në Jerusalemi (sepse drejt tij po shkonin me të shpejtë), nuk mund të jepnin një përgjigje të duhur sesi i panjohuri ishte bashkuar me ta. Në fillim Kleopa mendoi se ai kishte dalë nga hija e një guri të madh, por kjo nuk përkonte me shpjegimin e mikut të tij. Përfundimi ishte se ata nuk ishin të sigurt se nga kishte ardhur ai. Në mënyrë jo bindëse, Kleopa kishte thënë se i panjohuri “ishte shfaqur papritur e papandehur”. Kjo deklaratë ishte pasuar nga disa shprehje tallëse ndaj tyre se mos u kishte rënë dielli në kokë.

Por ata ishin të sigurt për një gjë. I panjohuri e kishte marrë Biblën, atë përmbledhje të lashtë librash dhe duke e nisur që nga fillimi, gjatë orëve në vazhdim e kishte shpjeguar atë në një mënyrë të tillë, saqë ajo ishte bërë jashtëzakonisht e kuptueshme për ta. Mesazhi i të panjohurit kishte hequr çdo dëshpërim dhe dyshim nga mendjet e tyre. Ata ishin aq të ngazëllyer për këtë

kuptim të ri të shkrimeve, saqë ishin kthyer nxitimthi mbrapsht në Jerusalem për t'u treguar miqve të tyre rreth Të Panjohurit. Ishte e nevojshme që edhe ata ta dëgjonin këtë mesazh: mesazhin që kishin dëgjuar në rrugën për në Emaus.

Pra, çfarë tha I PANJOHURI rreth Biblës, libër i cili ka ngritur pyetje te shumë vetë, që kishte aq shumë kuptim?

Për këtë flet ky libër. Dhe për ta kuptuar qartë, ne do të bëjmë atë që bëri I PANJOHURI: do të nisim nga fillimi.

2 T'I BËSH GJËRAT DREJT

Kur ju qëndroni dhe mendoni për Biblën, është krejtësisht e arsyeshme dhe plotësisht logjike që të marrësh disa orë nga e gjithë jeta jote, për të fituar një të kuptuar të Biblës. Në fund të fundit, Bibla ka disa gjëra shumë të thella për të thënë për jetën... dhe vdekjen.

Për shekuj me rradhë Bibla ka qenë libri më i shitur. Nëse dikush pretendon se është i informuar në lidhje me të, duhet të kuptojë përmbajtjen e saj thelbësore. Fatkeqësisht, Bibla nuk është trajtuar me respekt, jo për shkak të asaj që thotë, por sepse disa gra dhe burra të njohur, të cilët pretendojnë se e zbatojnë Biblën, kanë bërë disa nga zgjedhjet më të këqija në jetë.

Por Bibla nuk ka ndryshuar. Dhe pavarësisht nga ajo që thonë hipokritët apo kritikët, është më mirë që ta njihni vetë:

... për të pasur paqe në mendjen tuaj,

... për hir të jetës dhe vdekjes suaj.

NJË MOZAIK

Në shumë raste Bibla mund të duket si një mozaik. Me këtë nuk dua të them që mesazhi i saj është i fshehur, por që për ta kuptuar Biblën me saktësi, pjesëzat biblike duhet të vendosen së bashku në mënyrën e duhur. Ne mund ta bëjmë këtë duke përdorur katër parimet themelore të të mësuarit.

1. Parimi i Tregimit të Historisë

Parimi i parë është shumë i rëndësishëm kur mësojmë historinë apo lexojmë një histori. E thënë thjesht, ai është ky: *nis në fillim dhe ndiq vazhdimësinë deri në fund*. Kjo mund të duket e natyrshme, por shumë njerëz përpiqen ta lexojnë Biblën copa-copa, duke mos marrë kurrë kohë për t'i bashkuar ato.

Në këtë libër ne do të trajtojmë ndodhitë kyçe duke i lidhur ato së bashku në një sekuencë logjike, ashtu siç varen rrobat në tel. Meqënëse kjo pamje nuk është gjithëpërfshirëse, duhet të presësh

disa boshllëqe gjatë rrugës. Nëse dëshiron, këto boshllëqe mund të mbushen më vonë, pasi të kesh pamjen e plotë.

Megjithëse kjo sekuencë nuk mund të përfshijë çdo histori, ngjarjet që ne do të studiojmë do t'i lidhim bashkë në një mesazh të vijueshëm. Nëse je një lexues i zakonshëm, kur ta kesh mbaruar librin, Bibla do të ketë një kuptim të jashtëzakonshëm. E beson apo jo, këtë e ke vetë në dorë. Singërisht shpresoj që do të besosh, por kjo është zgjedhja jote. Detyra ime është të të ndihmoj që ta kuptosh atë qartësisht.

2. Parimi Matematikor

Parimi i dytë është ai që e përdorim gjithmonë. Për të mësuar një koncept të ri, duhet të nisësh të ndërtosh nga themeli: *të ecësh nga e njohura tek e panjohura*. Ti nuk u mëson fëmijëve në kopësht fillimisht algjebren. Por, fillon me numrat elementarë dhe kalon nga më i thjeshti deri tek më i vështiri. Nëse anashkalon gjërat bazë, edhe algjebra më e thjeshtë do të të duket e vështirë.

E njëjta gjë ndodh edhe me Biblën. Nëse lë pas dore themelet, ide të çuditshme do të ndërfiten në kuptimin që po fiton për Biblën, duke bërë që mesazhi të duket i ngatërruar: mozaiku do të paraqesë një pamje të gabuar. Në këtë libër do të hedhim themelet dhe do kalojmë kapitujt njëri pas tjetrit, duke ndërtuar mbi njohurinë e fituar më parë.

3. Parimi i Përparësisë

Parimi i tretë: *të theksosh gjërat më të rëndësishme*; duhet të praktikohet në ato situata mësimi kur përmbajtja është e panjohur për ju. Ideja është që të mësohen fillimisht pikat më të rëndësishme.

Bibla përfshin një shumëllojshmëri temash, por jo të gjitha janë të së njëjtës rëndësi. Në këtë libër ne do të përqendrohemi në një nga temat kryesore: në temën më kuptimplotë të Biblës. Pasi ta kuptosh atë, Bibla do të ketë kuptim të thellë, por edhe të thjeshtë për ty.

4. Parimi i Qartësisë

Parimi i katërt ka rëndësi vendimtare. *Mos i përziej temat: merri ato një e nga një*.

Bibla trajton shumë çështje të ndryshme. Ajo mund të krahasohet me një libër gatimi me receta të ndryshme. Tradicionalisht, Bibla është ndarë në tema si: Perëndia, Engjëjt, Njeriu dhe Profecia. Qëllimi ka qenë për ta kuptuar sa më mirë, por duhet të kemi kujdes. Disa njerëz, duke gjetur ngjashmëri të caktuara midis temave, përpiqen t'i ndërthurin idetë, duke rezultuar shpesh në një shtrembërim të kuptimit origjinal.

Është njësoj sikur të kalosh nga një recetë buranie në një recetë bakllavaje, për shkak se që të dy emrat fillojnë me shkronjën “b”. Nëse fillon të bësh burani dhe përfundon duke bërë bakllava, do të përfundosh duke bërë petë me oriz! Të dyja mund të fillojnë me shkronjën “b”, por të ndërthurura formojnë një ushqim të çuditshëm!

Përzierja e temave të ndryshme është një nga shkaqet pse shohim një mori të ndryshme kishash, fesh dhe kultesh, të cilat në përqindje të ndryshme e konsiderojnë Biblën si librin e tyre. Bakllavaja është përzier me buraninë. Ajo që formohet është një figurë e çrregullt. Në disa raste, konfuzioni është më i vogël. Në disa raste të tjera, përzierja ka sjellë rezultate katastrofike.

Nëse në Bibël kapërcen pa dashje nga një temë te tjetra, rezultati përfundimtar do të jetë konfuzioni: mozaiku do të jetë copë-copë. Për ta shmangur këtë kaos biblik, ne do t'i përmbahemi *një teme*.

3 NJË LIBËR UNIK

Nuk ka dyshim për këtë: Bibla është një libër unik. Në të vërtetë ajo është një koleksion librash, gjashtëdhjetë e gjashtë në tërësi. Një autor, kur shkroi për karakterin unik të biblës, u shpreh kështu:

Ai është një libër:

1. *i shkruar në një periudhë kohore prej 1500 vitesh;*
2. *i shkruar në shtrirjen kohore të mbi 40 brezave;*
3. *i shkruar nga më shumë se 40 autorë, nga çdo rrugë e jetës, duke përfshirë mbretër, fshatarë, filozofë, peshkatarë, poetë, burra shteti, dijetarë, etj.*

Moisiu, një udhëheqës politik, i shkolluar në universitetet e Egjiptit.

Pjetri, një peshkatar

Amosi, një bari

Jozueu, një gjeneral ushtarak

Nehemia, një kupëmbajtës

Danieli, një kryeministër

- Luka, një mjek*
Salomoni, një mbret
Mateu, një tagrambledhës
Pali, një rabin
4. *i shkruar në vende të ndryshme*
Moisiu, në shkretëtirë
Jeremia, në birucë
Danieli, në një faqe kodre dhe në një pallat
Pali, brenda një burgu
Luka, duke udhëtuar
Gjoni, në ishullin Patmos
të tjerë gjatë fushatave të rrepta ushtarake
5. *i shkruar në kohë të ndryshme:*
Davidi, në kohë lufte
Salomoni, në kohë paqeje
6. *i shkruar gjatë gjendjeve të ndryshme emocionale: disa duke shkruar në kulmin e gëzimit, të tjerë nga thellësia e trishtimit dhe dëshpërimit*
7. *i shkruar në tri kontinente: Azi, Afrikë dhe Evropë*
8. *i shkruar në tri gjuhë: hebraisht, aramaisht dhe greqisht*
9. *Së fundi, përmbajtja e subjektit të saj përfshin qindra tema të diskutueshme. Megjithatë, autorët e Biblës shkruan me harmoni dhe vazhdimësi që nga Zanafilla deri te Zbulesa. Këtu kemi një histori të shpalosur...¹*

Pikërisht, këtë histori të shpalosur duam të shikojmë, thjesht dhe pa ndonjë zhargon teologjik. Gjëja më unike që e karakterizon Biblën është se ajo shpall se është vetë Fjala e Perëndisë.

E FRYMËZUAR NGA PERËNDIA

Duke iu referuar shpesh si Shkrimi, Bibla deklaron se...

"I gjithë Shkrimi është i frymëzuar nga Perëndia..."² 2 Timoteu 3:16

I tërë koncepti i *frymëzimit* të Shkrimit nga Perëndia përbën një studim në vetvete. Ashtu si një njeri që nxjerr frymën jashtë trupit të tij, frymë e cila del nga qenia e tij e brendshme, po kështu i gjithë Shkrimi duhet parë si një produkt i vetë Perëndisë. Perëndia dhe fjala e Tij janë të pandashëm: një arsye kjo që e bën Biblën t'i referohemi si *Fjala e Perëndisë*.

Duke e thënë me fjalë të thjeshta, mund ta shpjegojmë në këtë mënyrë: Perëndia u tha njerëzve se çfarë dëshironte që ata të shkruanin dhe ata e shkruan. Shumë nga këta njerëz u quajtën *profetë*.

"Perëndia, mbasi u foli së lashti shumë herë dhe në shumë mënyra etërve me anë të profetëve..." *Hebrenjve 1:1*

Sot ne mendojmë për profetët si persona që parashikojnë të ardhmen, por në kohët biblike profeti ishte një lajmëtar, i cili ua përcillte fjalët e Perëndisë njerëzve. Ndonjëherë mesazhi kishte të bënte me ndodhitë e ardhshme, por më së shumti kishte të bënte me aspektet e jetës së përditshme.

Perëndia i udhëhoqi profetët në atë mënyrë që ç'u shkrua ishte pikërisht ajo që Perëndia deshë që të shkruhej. Në të njëjtën kohë, Perëndia i lejoi shkrimtarët njerëzorë të dokumentonin *Fjalën e Tij, Fjalën e Perëndisë*, në stilin unik të çdo profeti, por duke mos bërë asnjë gabim. Këta njerëz nuk e kishin lirinë t'i shtonin mendimet e tyre mesazhit.

“duke ditur së pari këtë: që asnjë profeci e Shkrimit nuk është objekt i shtjellimeve të veçanta. Sepse asnjë profeci nuk ka ardhur nga vullneti i njeriut, por njerëzit e shenjtë të Perëndisë kanë folur, të shtyrë nga Fryma e Shenjtë...”. 2 Pjetrit 1:20-21

Fraza të shtyrë përdoret disa herë në Bibël, duke iu referuar transportimit të një njeriu të paralizuar.³ Ashtu siç i paralizuari nuk mund të ecë me fuqinë e vet, po kështu edhe profetët nuk e shkruan Shkrimin sipas prirjeve të tyre. Bibla e shpreh qartë këtë: ajo është mesazhi i *Perëndisë* nga fillimi deri në fund.

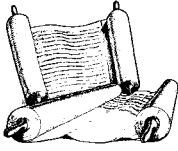
NJË SAKTËSI E SKAJSHME

Profetët i shkruan fjalët e Perëndisë në një rrotull, pergamenë e cila ishte zakonisht një lëkurë kafshe ose letër e prodhuar nga fibra peme. Origjinalet quheshin *autografe*. Meqënëse autografet kishin jetëgjatësi të shkurtër, kopjet u bënë në pergamena. Por vetëdija e shkrimtarëve se ajo që po dokumentonin ishte vetë Fjala e Perëndisë, rezultoi në një nga punët riprodhuese më të mrekullueshme që janë bërë ndonjëherë. Për të shkruar tekstin në hebraisht...

*Ata përdorën çdo mbrojtje të imagjinueshme edhe pse ishte e vështirë dhe e lodhshme të siguroje transmetimin e përpiktë të tekstit. Numri i shkronjave në libër numërohej dhe jepej shkronja e mesit. E njëjta gjë bëhej edhe me fjalët.*⁴

Kjo u bë si me kopjen, ashtu edhe me autografin origjinal, për t'u siguruar që të dyja të ishin saktësisht njësoj.

Këta skribë ishin aq të përpiktë në transkriptimin e tyre, saqë kur u zbuluan pergamenat e Detit të Vdekur (të shkruara në vitin 100 P.K.), duke i krahasuar me dorëshkrimet që rezultonin nga shekuj kopjimi e rikopjimi të një periudhe prej 1000 vjetësh më vonë (900 M.K.), nuk kishte asnjë ndryshim domethënës në tekst.⁵

Pergamenat e Detit të Vdekur

100 P.K.

**Dorëshkrimi i Mëparshëm
më i Vjetër**

← në thelb, asnjë ndryshim në 1000 vjet kopjime →

900 M.K.

Jozefi, një historian hebre në shekullin e parë M.K., e përmbloodhi kështu për popullin e tij kur deklaroi: "...*olera e madhe që kanë marrë këta libra në kombin tonë, duket nga ajo që bëjmë; edhe pse kanë kaluar kaq shumë vjet, asnjëri nuk ka qenë aq i guximshëm sa t'u shtojë diçka atyre, të heqë apo të ndryshojë diçka; por kjo ka qenë e natyrshme për të gjithë judenjtë... për t'i vlerësuar këta libra... si të shenjtë*".⁶

Ata njerëz ishin shumë të bindur, se po të ndërhynin në tekst do të kishin të bënin me Perëndinë. Ne kemi arsyen e plotë të besojmë se ajo që kemi sot është në thelb çka profetët shkruan.

Me të vërtetë Bibla është një libër unik në çdo pikëpamje. Nuk është çudi që Bibla është... *libri më i cituar, më i botuar, më i përkthyer dhe më ndikues në historinë e njerëzimit*⁷.

DHJATA E VJETËR DHE DHJATA E RE

Ndërsa fillojmë së lexuari Biblën, mund të jetë e dobishme të dimë që Shkrimet janë të ndara në dy pjesë të mëdha: *Dhjata e Vjetër* dhe *Dhjata e Re*. Nga ana historike pjesa e *Dhjatës së Vjetër* ndahej më tej në dy⁸ kategori të tjera:

1. Ligji i Moisiut (ndonjëherë i është referuar edhe si *Torahu*, *Librat e Moisiut* ose *Ligji*).
2. Profetët (Më vonë, një pjesë e tretë e quajtur *Shkrimet*, u nënnda nga *Profetët*.)

Tek *Shkrimet*, shprehja *ligji dhe profetët* është një mënyrë për t'iu referuar tërë *Dhjatës së Vjetër* - pjesë e cila përfshin afërsisht dy të tretat e Biblës. Një të tretës që mbetet i referohemi si *Dhjata e Re*.

FJALA E PERËNDISË

Nuk është vendimtare të mbash mend kategoritë biblike, Gjëja më e rëndësishme për t'u mbajtur mend është që Bibla shpall se është *Fjala e Perëndisë*: mesazhi i Tij për njerëzimin. Na është thënë se përmes faqeve të saj ne mund të njihemi me Perëndinë. Një shpallje e tillë duhet ta shtyjë edhe personin më indiferent që të ndalet e të shqyrtojë atë që Bibla thotë.

"Gjithnjë, o Zot, fjala jote është e qëndrueshme në qiejt".

KAPITULLI DY

1 NË FILLIM PERËNDIA

2 ENGJËJT, USHTRIA E QIEJVE DHE YJET

1 NË FILLIM PERËNDIA

Bibla fillon me tri fjalë të thella:

“Në fillim Perëndia...”.

Zanafilla 1:1

Nuk ka asnjë argument hyrës për ekzistencën e Perëndisë; pranohet fakti se Ai ekziston. Thjesht, Perëndia është.

I PËRJETSHËM

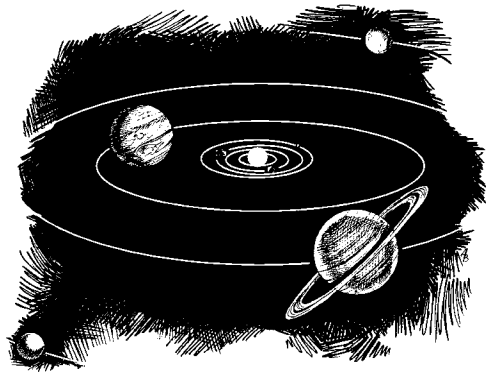
Perëndia ka ekzistuar *gjithmonë*. Ai ka ekzistuar para bimëve, kafshëve e njerëzve, para tokës dhe universit. Ai nuk ka pasur fillim e nuk do të ketë as fund. Perëndia ka qenë e do të jetë gjithmonë. Shkrimi thotë se Perëndia ka ekzistuar që nga përjetësia në përjetësi. Ai është i përjetshëm.

“Para se të kishin lindur malet dhe para se ti të kishe formuar tokën dhe botën..., nga mot dhe përjetë ti je Perëndia”.

Psalmi 90:2

Koncepti i një Perëndie të përjetshëm është i vështirë për t’u kuptuar. Është kaq i ngatërruar për intelektin tonë, saqë shpesh e etiketojmë si të pamundur në mendjen tonë. Por ka ilustrime që na ndihmojnë ta kuptojmë më mirë këtë gjë. Për shembull, mund ta krahasojmë përjetësinë me kozmosin.

Shumë prej nesh mund ta perceptojnë sistemin tonë diellor: diellin të rrethuar nga planetët që lëvizin rreth tij. Ne e dimë se sa i paanë është ky sistem, por sondat hapësinore kanë bërë që edhe distancat më të largëta të duken të arritshme. Por le të shkojmë një hap më tutje

e të masim universin. Nëse do të hipnim në një anije kozmike e të udhëtonim me shpejtësinë e dritës, ne do të mund t’i binim për qark Tokës *shtatë herë në një sekondë!* Si do t’ju dukej udhëtimi? Mbase pak si tepër shpejt? Duke udhëtuar në hapësirë me të njëjtën shpejtësi, ne do ta kalonim Hënë për dy sekonda, Marsin për katër minuta dhe Plutonin për pesë orë. Nga ajo pikë je jashtë galaktikës sonë: **RRUGËS SË QUMËSHITIT.**

**Me shpejtësinë e dritës
rrrotullohesh rreth
tokës shtatë
herë në një
sekondë...**

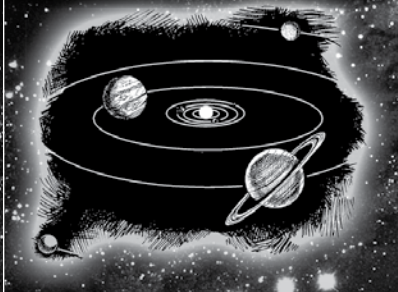
**kalon Hënë
për dy
sekonda...**

**dhe Plutonin
për pesë orë.**

**Marsin për katër
minutë...**

**Me shpejtësinë e dritës e arrin
yllin më të afërt për 4.3 vjet,
që do të thotë se në çdo sekondë
të atyre viteve ti përshkon
186.000 milje ose 300.000
kilometra; largësi e barabartë me
25.284.000.000.000 milje ose
40.682.300.000.000 kilometra.**

**Ylli ynë, dielli, është gati në cep të
Galaktikës Rruga e Qumështit. Tërë
sistemi ynë diellor me planetet e
tij mund të futet në këtë kuti.**

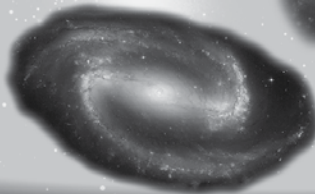
Galaktika Rruga e Qumështit¹

Grumbulli i yjeve që shikon në qiellin e natës është pjesë e një familjeje gjigante yjore e quajtur Galaktika Rruga e Qumështit. Duke udhëtuar me shpejtësinë e dritës do të duheshin 100.000 vjet për ta kaluar atë nga njëri cep tek tjetri. Në Univers ka rreth 100 miliardë galaktika, shumë prej të cilave përbëhen nga miliarda yje. Galaktikat formohen nga grupime yjore dhe super grupime yjore. Ka afërsisht njëzet galaktika në grupimin tonë yjor dhe me mijëra galaktika në super grupimin tonë yjor.

A dëshiron që një yll të mbajë emrin tënd?²

Duke u bazuar tek numri i popullsisë aktuale të tokës, ti mund të kesh 16 galaksi të cilave mund t'u vësh emrin tënd. Kjo do të thotë se miliarda yje mund të mbajnë emrin tënd!

Me shpejtësinë e dritës ti mund ta arrish galaktikën më të afërt në 2.000.000 vjet...

...dhe grupimin më të afërt yjor në 20.000.000 vjet.

Në këtë pikë sapo ke filluar të udhëtosh nëpër Univers.

Në të vërtetë, ashtu siç është marramendës mendimi se Perëndia është i përjetshëm, po i tillë është edhe mendimi i pafundësisë së universit tonë. Që të dy janë të vështirë për t'u kuptuar, por ndërkohë janë realë. Bibla e thekson shprehimisht këtë pikë. Ekzistenca e përjetshme e Perëndisë është një pjesë kaq e qenësishme e natyrës së Tij, saqë Bibla i referohet asaj si emri i Tij...

"...emrin e ZOTI, Perëndi i përjetësisë". Zanafilla 21:33

SHUMË EMRA

Perëndia ka shumë emra ose tituj; secili prej tyre shpall diçka rreth karakterit të Tij. Ne do të shohim tre prej tyre:

1. UNË JAM

"Perëndia i tha...: "UNË JAM AI QË JAM". Pastaj tha: "Do t'u thuash kështu... UNË JAM-i më ka dërguar tek ju". Eksodi 3:14

Shpjegimi më i afërt që mund t'i jepet kësaj deklaratë është ky: UNË JAM AI që është ose UNË JAM ai që vetë-ekziston. Perëndia ekziston në vetë fuqinë e Tij.

Ne kemi nevojë për ushqim, ujë, ajër, gjumë, dritë, pra një kërkesë e pafund gjërash për të jetuar, por Perëndia nuk ka nevojë për to. Ai nuk ka nevojë për asgjë, asgjë fare! Ai është ai që vetë-ekziston, UNË JAM-i.

2. ZOTI³

Titulli UNË JAM zakonisht nuk përdoret në Bibël, sepse kuptimi i tij përfshihet në fjalën Zot.

"Askush nuk është i ngjashëm me ty, O ZOT; ti je i madh dhe emri yt është i madh në fuqi". Jeremia 10:6

Emri ZOT jo vetëm thekson gjendjen vetë-ekzistuese të Perëndisë së përjetshëm, por gjithashtu e përqendron vëmendjen tonë në pozitën e tij, pozitë e cila është më e lartë se çdo tjetër. Ai është ZOT mbi zot.

3. SHUMË I LARTI

Ky emër lidhet me emrin ZOT, duke theksuar pozitën e Perëndisë si sundues sovran.

"Dhe ta dinë se ti vetëm, që quhesh ZOTI, je SHUMË I LARTI mbi gjithë dheun" Psalmi 83:18

Ashtu si perandoritë e lashta kishin udhëheqësit ose sunduesit e tyre, të cilët mbretëronin me pushtet të plotë, po ashtu Perëndia është Mbreti i universit, Perëndia Shumë i Larti.

Madje vetë fjala *Perëndi* thekson pozitën e tij si sundues suprem. Fjala *Perëndi* do të thotë *i fuqishmi, udhëheqësi më i madh, Hyjnia suprem.*

Ideja e Perëndisë si mbret mund të sjellë përfytyrimin e një plakushi të ulur në një fron të artë, që qëndron pezull diku në stratosferë. Shkrimi nuk e ilustron kërkund Perëndinë si një plak, por i referohet fronit të Tij, jo të vendosur mbi një re, por në *një tempull të shenjtë* që ndodhet në Qiell.

“ZOTI është në tempullin e tij të shenjtë; ZOTI ka fronin e tij në qiejt; sytë e tij shohin, qepallat e tij vëzhgojnë bijtë e njerëzve”.

Psalmi 11:4

Perëndia sundon nga Qielli. Ne nuk dimë shumë gjëra për këtë vend të quajtur *Qiell*, por ajo pak që dimë na mahnit. Ne do ta diskutojmë këtë me hollësi më vonë, por tani për tani është e mjaftueshme të dimë se Perëndia është sunduesi suprem.

VETËM NJË PERËNDI

Termi *Shumë i Larti* flet për vendin unik të Perëndisë në univers. Nuk ka asnjë tjetër si Ai. Ai qëndron i vetëm, ZOTI sovran i gjithçkaje.

“Unë jam ZOTI dhe nuk ka asnjë tjetër; jashtë meje nuk ka Perëndi”.

Isaia 45:5

“Para meje asnjë perëndi nuk u formua dhe pas meje nuk do të ketë asnjë tjetër”.

Isaia 43:10

Këtu nuk kemi të bëjmë me një hierarki perëndish, për shembull me një perëndi të madh që sundon mbi perënditë e tjera. Nuk ekzistojnë perëndi të tjera në univers qoftë vetë-ekzistues apo të krijuar, përveç Perëndisë.

“Kështu thotë ZOTI... “Unë jam i pari dhe jam i fundit dhe përveç meje nuk ka Perëndi”.

Isaia 44:6

Bibla e thekson qartë këtë pikë: ka vetëm një Perëndi.

FRYMË

Para se ta lëmë këtë temë, duhet të kuptojmë edhe një gjë të fundit. Bibla na thotë se Perëndia është i padukshëm, sepse ai është frymë.

“Perëndia është Frymë...”.

Gjoni 4:24

Ti nuk mund ta shikosh një frymë, sepse ajo nuk ka mish e kocka si ne. Por fakti që nuk mund ta shikosh dikë nuk do të thotë se ai nuk është i vërtetë.

Mendo pak për funeralin e një miku i cili ka vdekur. Nëse arkivoli ishte i hapur, ti mund ta kesh parë trupin. Trupi ishte atje, po ku ndodhej miku yt? Ai ka ikur; fryma e shokut tënd nuk gjendet atje. Kur ne shohim dikë, shohim anën e jashtme të tij, trupin njerëzor, por nuk shohim personin e vërtetë, frymën.

Ne do të shohim që Bibla përdor një sërë mënyrash të ndryshme se fryma e njeriut nis në një çast dhe jeton përgjithnjë. Por Perëndia është ndryshe; ai nuk ka pasur kurrë një fillim dhe nuk do të ketë kurrë fund. Ai është fryma e vetme e përjetshme, që jeton nga përjetësia në përjetësi.

Perëndia:

Ai është **Frymë**.

Ai është **i përjetshëm**.

Ai është **UNË JAM-i**, vetë-ekzistuesi.

Ai është **PERËNDIA SHUMË I LARTI**, Sunduesi Sovran i gjithçkaje.

Ai është **Perëndia i vetëm**.

Dhe kështu ka qenë: *Në fillim...*

2 ENGJËJT, USHTRIA E QIEJVE DHE YJET

Vepra e parë krijuese e Perëndisë përshkruhet në faqet e Biblës. Aty mund të marrësh informacion të mjaftueshëm për t'iu përgjigjur pyetjeve elementare, por pastaj ajo ndalet aty. Ajo nuk është shkruar për të shuar kureshtjen e pafund të njeriut. Bibla na jep informacionin bazë për disa ngjarje, por kur duam të dimë hollësi të mëtejshme, faqet heshtin. Kjo lidhet pikërisht me temën e qenieve frymërore.

EMRAT

Bibla i emërton qeniet frymërore me emra të ndryshëm: disa në njëjës, të tjerë në shumës. Ne shpesh i quajmë ata engjëj, por Bibla përdor shumë terma për t'i përcaktuar ata: kerubinë, serafinë, engjëj, kryeengjëj, yje mëngjesi dhe lista vazhdon. Në mënyrë kolektive, atyre u referohen si mori engjëjsh, ushtria e qiejve ose yje*.

*Nuk duhet të ngatërrohen me yjet në qiellin e natës. Konteksti zbulon kuptimin e vërtetë.

"... ushtria e qiejve të adhuron".

Nehemia 9:6

Ata të gjithë mund të kenë emra personale, por vetëm disa prej tyre përmenden, si Gabrieli dhe Mikaeli.

TË PADUKSHËM, TË PANUMËRUESHËM

Ashtu si Perëndia, edhe qeniet frymërore janë të padukshme. Ato nuk kanë trup prej mishi e gjaku si ti dhe unë. Edhe pse nuk mund t'i shohim, ato mund të jenë gjithandej. Shkrimi thotë se ato janë:

"...edhe morisë së engjëjve..."

Hebrenjve 12:22

Shprehja e përdorur për të numëruar vetëm ata që rrethojnë fronin e Perëndisë, tregon një shumë të pafundme.

"Dhe pashë, dhe dëgjova zërin e shumë engjëjve rreth e përçark frontit, dhe numri i tyre ishte dhjetë mijëra dhjetë mijërash dhe mijëra mijërash".

Zbulesa 5:11

SHËRBENJËS

Qeniet engjëjlore u krijuan për t'i shërbyer Perëndisë dhe për të bërë vullnetin e Tij. Ata quhen frymëra shërbenjëse.

"Bekoni ZOTIN ju, engjëj të tij të pushtetshëm dhe të fortë, që bëni atë që thotë ai, duke iu bindur zërit të fjalës së tij. Bekoni ZOTIN, ju, tërë ushtritë e tij, ju, tërë ministrat e tij, që zbatoni vullnetin e tij".

Psalmi 103:20-21

"A nuk janë të gjithë frymëra shërbenjëse, që dërgohen për t'u shërbyer?...".

Hebrenjve 1:14

Fjala *engjëll* rrjedh nga termi grek që do të thotë *lajmëtar* ose *shërbëtor*. Meqë Perëndia i krijoi, ata i përkasin Atij dhe duhet të bëjnë atë që Perëndia u thotë.

KRIJUES-ZOTËRUES

Koncepti i krijuesit që është njëherësh edhe zotëruesi e ka humbur fuqinë e vet në botën tonë të industrializuar dhe të drejtuar nga paraja.

Më kujtohet njëherë kur po ecja rrugëve të një fshati fisnor, në Papua, në Guinenë e Re. Sa herë pyesja: *"E kujt është kjo rremë? Kush e ka këtë kanoe?"*, doja të dija se kush ishte pronari. Pasi pyesja, ata më shikonin me një vështrim plot habi: *"Pronari është ai që e ka prodhuar atë!"*. Lidhja krijues-zotëruesi ishte shumë e fortë.

Kur unë i pyesja se çfarë do të ndodhte po të thyeya një rremë, ata më përgjigjeshin se nuk do të ishte një ide e mirë, nëse nuk doja të kisha probleme me vetë krijuesin-zotëruenin.

Duke vazhduar, i pyeta nëse do të ishte e pranueshme që pronari ta thyente vetë një. Ata ngritën supet dhe pohuan me kokë: *"Pronari mund ta thyejë; ai e ka bërë"*.

Perëndia i krijoi engjëjt dhe ishte krejt me vend që të konsideroheshin si zotërime të Tij. Dhe meqënëse i përkisnin Atij, ata duhej të bënin vullnetin e tij: si shërbëtorët dhe lajmëtarët e Tij. Kjo nuk ishte një formë e lashtë shërbimi. Këtu nuk ka vend për paralelizma me skllavërinë e detyruar. Engjëjt nuk mund të kishin një Krijues-Zotërues më të mirë.

INTELEKT DHE FUQI E JASHTËZAKONSHME

Për të çuar në vend udhëzimet e Tij, Perëndia i krijoi engjëjt me një intelekt dhe fuqi të madhe. Disa nga këto qenie engjëjllore kishin më shumë aftësi se të tjerat. Engjëjt u krijuan si qenie të përkryera, pa asnjë ligësi. Megjithatë, ata nuk qenë robotë; secili prej tyre kishte një vullnet, i cili u jepte atyre aftësinë për të zgjedhur⁴.

TË NGJASHËM, POR TË NDRYSHËM

Engjëjt kanë disa ngjashmëri me njeriun, megjithatë njeriu nuk u afrohet as në fuqi e as në zgjuarsia. Bibla thotë se Perëndia e krijoi njeriun...

"...pak më të ulët se Perëndia..."

Psalmi 8:5

Edhe pse të ngjashëm, engjëjt janë të ndryshëm nga njeriu. Ata nuk vdesin kurrë⁵. Ata as nuk mund të martohen e as të riprodhohen⁶. Ata normalisht janë të padukshëm, por në detyra të veçanta e bëjnë veten të dukshëm. Kur ata flasin me njeriun, e folura e tyre kuptohet nga dëgjuesi.

KERUBINI I VAJOSUR

Qenia frymërore më e fuqishme, më e zgjuar e më e bukur ishte një kerubin. Emri i tij përkthehet nga latinishtja si Lucifer⁷, që do të thotë *'ai që ndriçon'*.

"...o Lucifer, bir i agimit!"

Isaia 14:12

Luciferit i është referuar si një kerubin i vajosur. Domethënia e fjalës *i vajosur* e ka origjinën e saj në ritin e vjetër të derdhjes së vajit mbi dikë ose diçka për ta ndarë mënjane për Perëndinë, për një detyrë të veçantë. Kjo vepër konsiderohej e shenjtë dhe nuk duhej të merrej lehtësisht.

"Ti ishe një kerubin i vajosur, një mbrojtës. Unë të kisha vënë në malin e shenjtë të Perëndisë... Ti ishe i përsosur në rrugët e tua qysh nga dita që u krijove..."

Ezekieli 28:14-15

Duket se puna e Luciferit ishte që të qëndronte në praninë e Perëndisë gjatë gjithë kohës. Mbase ai përfaqësonte të gjithë engjëjt

dhe i drejtonte ata në adhurimin dhe lavdërimin e Krijuesit dhe Zotëruesit të tyre. Ne do të mësojmë më tepër për këtë kerubin të vajosur më vonë.

ADHURIMI

Fjala *adhurim* do të thotë: të biesh përmbyss në shenjë nderimi. Bibla thotë se të gjithë engjëjt e adhuronin Perëndinë.

“Ti i mban gjallë tërë këto gjëra dhe ushtria e qiejve të adhuron”.

Nehemia 9:6

Kjo i shkon për shtat vetëm Perëndisë, i cili është Mbreti Sovran dhe me të drejtë meriton që të biem përmbyss përpara Tij. Unë mund të mburr veprimet e shokut tim, por dikush tjetër mund ta vërë në dyshim nëse ai i meriton ose jo lëvdatat që po i jap. Ndryshe nga kjo, Bibla thotë se Perëndia është i denjë për gjithë lavdërimin.

“I denjë je, o Zot, të marrësh lavdinë, nderimin dhe fuqinë, sepse ti i krijove të gjitha gjërat, dhe për hir të vullnetit tënd janë dhe u krijuan”.

Zbulesa 4:11

“Sepse ti je i madh dhe kryen mrekulli; vetëm ti je Perëndia”.

Psalmi 86:10

Gjithë Engjëjt e Panë Krijimin

Vepra krijuese e Perëndisë kishte filluar. Tani, ndërsa gjithë ushtritë engjëjllore panë dhe u gëzuan, Perëndia filloi veprën tjetër të madhe të artit.

Kanavaca e Tij: universi

Tema e Tij: e gjithë bota.

“Ku ishe kur unë hidhja themelet e tokës? Thuaje, në rast se ke aq zgjuars. Kush ka vendosur përmasat e saj, në rast se e di, ose kush ka vënë mbi të litarin për ta matur? Ku janë vendosur themelet e saj, ose kush ia vuri gurin e qoshes, kur yjet e mëngjesit këndonin të gjithë së bashku dhe tërë bijtë e Perëndisë lëshonin britma gëzimi?”

Jobi 38:4-7

KAPITULLI TRE

1 QIELLI DHE TOKA

2 ISHTE E MIRË

3 BURRI DHE GRUAJA

1 QIELLI DHE TOKA

Libri i parë në Bibël quhet Zanafilla.

Zanafillë do të thotë *fillimet*.

“Në fillim Perëndia krijoi qiejt dhe tokën. Toka ishte pa trajtë, e zbrazët dhe errësira mbulonte sipërfaqen e humnerës; dhe Fryma e Perëndisë lëvizte mbi sipërfaqen e ujërave. Pastaj Perëndia tha: “U bëftë drita!”. Dhe drita u bë. Dhe Perëndia pa që drita ishte e mirë; dhe Perëndia e ndau dritën nga errësira. Dhe Perëndia e quajti dritën “ditë” dhe errësirën “natë”. Dhe u bë mbrëmje dhe u bë mëngjes: dita e parë”. Zanafilla 1:1-5

NGA ASGJËJA

“Në fillim Perëndia krijoi...”. Të krijosh do të thotë të tregosh fuqi të madhe. Por është edhe më shumë e pabesueshme të mendosh që Perëndia ka krijuar gjithçka nga asgjëja. Ne si qenie njerëzore krijojmë, por këtë e bëjmë me materiale që kanë ekzistuar që më parë. Ne bëjmë piktura duke përdorur vajra dhe kanavacë, ndërtojmë shtëpi me dru, llaç e tulla. Por kur Perëndia krijoi, Ai nuk përdori asgjë.

I GJITHËFUQISHËM

Të krijosh në një shkallë të tillë pa materiale, pa projekt, pa një repart e pa mjete pune, është diçka e pamundur për ne. Bibla na thotë se krijimi u bë thjesht ngaqë Perëndia është i aftë. Fuqia e Perëndisë nuk njeht kufi.

“I madh është Zoti ynë, e pamasë është fuqia e tij...”. Psalmi 147:5

Ai është me të vërtetë *i gjithëfuqishëm*.

I GJITHËDIJSHËM

Perëndia jo vetëm ka fuqinë, por gjithashtu ka edhe njohurinë. Ai është *i gjithëdijshtëm*.

“I madh është Zoti ynë... e pafund zgjuarsia e tij”. Psalmi 147:5

Perëndia di gjithçka. Ai nuk ka nevojë që të pyesë ndonjë arkitekt apo inxhinier. Njohuria e tij është e pakufishme. Në krijim Perëndia nuk po përdorte projektin e ndonjë tjetri.

I KUDONDODHUR NË TË NJËTËN KOHË

Kur një njeri ndërton ose modelon ndonjë projekt, ai ka nevojë për një vend ku të punojë, një dyqan ose studio. Por Perëndia nuk kishte nevojë për një punishte që t'i jepte formë krijimit të

tij, sepse Bibla na thotë se ZOTI është *i pranishëm në çdo vend në të njëjtën kohë*.

“A jam unë vetëm një Perëndi nga afër”, thotë ZOTI, “apo dhe një Perëndi nga larg? A mund të fshihet dikush në vende të fshehta që unë të mos e shoh?”, thotë ZOTI. “A nuk e mbush unë qiellin dhe tokën?”, thotë ZOTI”.

Jeremia 23:23-24

Vetëm Perëndia e zotëron këtë treshe atributesh: **i gjithëdijshëm, i gjithëfuqishëm dhe i kudondodhur në të njëjtën kohë**; dhe vetëm një kombinim i pagabueshëm i këtyre attributeve mund të ishte në gjendje të krijonte sferën e ndërlikuar në të cilën jetojmë.

“Ai ka bërë tokën me fuqinë e tij, ka vendosur botën me urtësinë e tij dhe ka shpalosur qiejt me zgjuarsinë e tij”.

Jeremia 51:15

Engjëjt nuk zotërojnë asnjë nga këto karakteristika edhe pse janë të fuqishëm dhe të zgjuar. Po ne? Neve as që bëhet fjalë t’i kemi këto zotësi.

Ne duhet të bëjmë përpjekje të përbashkëta që të ndërtojmë madje edhe objektin më të thjeshtë. Për shembull, le të mendojmë se duam të bëjmë një karrige të thjeshtë prej metali: si ato karriget që janë në auditorët shkollorë.

Në fillim kemi nevojë për metal. *Po ku ta gjejmë metalin e duhur?*

Në shkëmbinj. *Por kush e di se cilët shkëmbinj përmbajnë metalin e kërkuar?*

Na nevojitet një gjeolog dhe një kërkues, të cilët e dinë se ku mund të gjejnë shkëmbinj që përmbajnë xeherorë hekuri.

Supozojmë se i gjetëm shkëmbinjtë e duhur, por cili është hapi tjetër?

Na duhet dikush që di të prodhojë dinamit dhe pajisjet e ndryshme për gërmim. Na nevojiten minatorë që janë ekspertë në nxjerrjen e xeherorit nga toka.

Por nuk mund të ndërtosh një karrige thjesht me një masë xeherori hekuri. Ai duhet shkrirë. A mund të bësh një zjarr aq të madh sa të shkrish shkëmbinjtë?

Na nevojiten ata që dinë të shkrijnë e që bëjnë procesin e aliazhit. *Le të themi se i gjetëm, por çfarë kemi arritur deri tani?*

Ata vetëm sa kanë bërë një bllok çeliku. Nëse duam një karrige, na duhet dikush që di ta kthejë atë bllok në një fletë të hollë metali, ta përthyejë në një tub e më pas ta saldojë.

Ta saldojmë? Tani na duhet dikush që ka njohuri për elektricitetin dhe di sesi ta prodhojë energjinë elektrike.

Siç mund ta shikoni, të bësh një karrige është një proces i ndërlikuar. Dhe as që kemi folur akoma për pjesët plastike.

Plastike? Hmmm... A nuk futet kjo në produktet e naftës? Pa të shohim. Të shposh me turjelë pusin për të gjetur naftë duhet...!???

Dhe gjithë këtë punë do ta bënim vetëm për një karrige. Për të krijuar edhe objektin më të vogël, duhen qindra njerëz me njohuritë dhe aftësitë e duhura. **Asnjë person nuk i di të gjitha.**

Asnjë nga ne, qoftë qenie njerëzore apo engjëjlore, nuk mund të krahasohet edhe në gjënë më të vogël me Perëndinë i cili **di** gjithçka, i cili ka gjithë **fuqinë** të krijojë nga asgjëja dhe që është i pranishëm **kudo**; Ai mund ta vendosë objektin që ka krijuar ku të dojë. Nuk ka asnjë si Perëndia.

“Ah, o Zot, Zot! Ja, ti e sajove qiellin dhe tokën me fuqinë tënde të madhe dhe me krahun tënd të shtrirë. Nuk ka asgjë tepër të vështirë për ty”.
Jeremia 32:17

PERËNDIA FOLI

Rrëfimi i kësaj vepre madhështore krijuese është shkruar në mënyrë të thjeshtë e të saktë. Informacioni më i mrekullueshëm është shprehur vetëm me disa fjalë. Për shembull, teksti biblik tregon kalimthi *mjetin* me të cilin Perëndia bëri krijimin e Tij. Ai nuk përdori duart ose veglat e punës. **ZOTI** vetëm foli dhe kozmosi e gjithçka që ai përmbante, erdhi në ekzistencë.

“Perëndia tha: “U bëftë drita!”. Zanafilla 1:3

“...bota është krijuar me fjalën e Perëndisë...”. Hebrenjve 11:3

Ne e dimë se një aftësi e tillë e ngatërron imagjinatën tonë. As që bëhet fjalë të kuptojmë sesi mund të vijë në ekzistencë një karrige vetëm me anë të fjalës, le më pastaj universi! Por, çfarë mund të presim nga një Perëndi i gjithëfuqishëm? Kur mendon për këtë gjë, ti pret që Ai të jetë i plotfuqishëm. Bibla e shpreh këtë si fakt.

*“Qiejt u bënë me anë të **fjalës** së **ZOTIT** dhe tërë ushtria e tyre me anë të frymës së **gojës** së Tij... Tërë toka le të ketë frikë nga **ZOTI** dhe le të dridhen para Tij tërë banorët e botës. Sepse **Ai foli** dhe gjëja u bë; **Ai urdhëroi** dhe gjëja u shfaq”.* Psalmi 33: 6, 8-9

Pra, në këtë mënyrë filloi gjithçka. Perëndia i foli dritës dhe ajo erdhi në ekzistencë. Ai e quajti dritën *ditë* dhe errësirën *natë*. Sipas Biblës dita e parë e krijimit kishte përfunduar.

I KUDONDODHUR NË TË NJËJTËN KOHË

Jo të gjitha atributet e Perëndisë janë njëlloj të kuptueshme. Ndonjëherë e kemi më të thjeshtë ta mendojmë Perëndinë *të gjithëfuqishëm* dhe *të gjithëdijsëm*, sesa të pranishëm kudo në të njëjtën kohë. Por në mjaft raste Shkrimi na mëson se Perëndia është *i kudondodhur*.

Kur ndalon e mendon për këtë, është me të vërtetë ngushëlluese. Kur jam larg shtëpisë, dua që Perëndia të jetë me pjesëtarët e familjes. Por në të njëjtën kohë dua që ZOTI të jetë edhe me mua. Nëse jam në hall, nuk dua që të shkoj në kërkim të Perëndisë për të marrë ndihmë. Unë mund të kem nevojë për ndihmë—TANI! Dhe sigurisht, dua që kjo të jetë e vërtetë edhe për familjen time.

Nga ana tjetër, mund të jetë pak e frikshme të dish që Perëndia është *i kudondodhur*. Nëse bëj diçka të keqe, nuk kam se ku të fshihem.

Në shekullin e 10-të P.K., një nga mbretërit e Izraelit shkroi këto fjalë i udhëhequr nga Perëndia:

“Ku do të mund të shkoja larg Frymës sate, ose ku do të mund të ikja larg pranisë sate”.

“Në rast se ngjitem në qiell, ti je atje; në rast se e shtrij shtratin tim në Sheol, ti je edhe aty. Në rast se marr krahët e agimit dhe shkoj të banoj në skajin e detit, edhe aty dora jote do të më udhëheqë dhe dora jote e djathtë do të më kapë. Po të them: “Me siguri terri do të më fshehë”, madje edhe nata do të bëhet dritë rreth meje: terri vetë nuk mund të të fshehë asgjë, madje nata shkëlqen si dita; terri dhe dita janë të barabarta për ty”. Psalmi 139: 7-12

Fakti që Perëndia është *i pranishëm kudo në të njëjtën kohë*, duhet dalluar nga koncepti i *panteizmit*. E thënë thjesht, panteizmi mëson se Perëndia është *në* çdo gjë dhe çdo gjë është Perëndi. Në kontrast me këtë, do të shohim se Bibla mëson se ZOTI dallon nga krijimi i tij; Ai nuk është pjesë e krijimit. Shkrimi e shfaq Perëndinë si *qenie* dhe jo si ndonjë lloj *force abstrakte ose e jashtëzakonshme*.

“Nuk e di ti, vallë, nuk e ke dëgjuar? Perëndia i përjetësisë, ZOTI, krijuesi i kufijve të tokës, nuk mundohet dhe nuk lodhet, zgjuarsia e tij është e panjohshme”. Isaia 40:28

E LASHTË, POR E SAKTË

Shekuj më parë besohej përgjithësisht se toka ishte e sheshtë. Këto mendime nuk e kanë origjinën në Bibël. Shkrimi përdor një fjalë ku përmendet forma sferike e globit kur deklarohet se...

"Ai është ai që rri ulur mbi rruzullin e tokës...". Isaia 40: 22

Njerëzit e lashtë mendonin se toka qëndronte në një themel të fortë ose mbahej nga një perëndi mitologjik. Bibla thotë që Perëndia:

"...e mban tokën pezull mbi hijë". Jobi 26:7

Ptolemeu në shekullin 2-të katalogoi 1,022 yje, gjë e cila konsiderohej si fakt deri kur Galileu shpiku teleskopin e parë në shekullin 17-të. Megjithëse vetëm 5.000 yje shihen me sy të lirë, Bibla që në faqet e para të saj e krahason numrin e yjeve...

"...si rëra që ndodhet në brigjet e detit...". Zanafilla 22:17

2 ISHTE E MIRË

Perëndia e kishte filluar veprën e tij krijuese. Perdet ishin hapur. Të gjitha ushtritë engjëjlore panë, qielli dhe toka kishin dalë në skenë. Me një fjalë, Perëndia Sovran krijoi dritën. Akti i parë kishte përfunduar: Dita e parë kishte përfunduar. Tani do të pasonin edhe pesë akte të tjerë të dramës madhështore të Perëndisë, në pesë ditët në vijim të krijimit.

"Por nuk e dini, nuk e keni dëgjuar? A nuk ju është njoftuar që në fillim? Nuk e keni kuptuar nga themelet e tokës? Ai i shpalos qiejt si një vello dhe i hap si një çadër ku mund të banosh".

Isaia 40:21-22

Shkrimi e krahason tokën me një çadër. Ajo është një vend për të jetuar, banesa më unike në univers.

DITA E DYTË

Në fund të ditës së parë, toka e krijuar ishte e mbuluar e tëra me ujë. Tani, ditën e dytë...

Perëndia tha: "Le të jetë një kupë qiellore mes ujërave, që t'i ndajë ujërat nga ujërat" ...Dhe Perëndia e quajti kupën qiellore "qiell". Dhe u bë mbrëmje dhe u bë mëngjes: dita e dytë".

Zanafilla 1:6, 8

Kupa qiellore* është mbase sinonimi i asaj që ne e quajmë *atmosferë*. *Atmosfera* dhe *uji* i tokës janë thjesht dy nga elementet e shumtë që mundësojnë jetën në këtë planet.

*Fjala *kupë qiellore* është sinonimi i fjalës *hapësirë* dhe mund të vlejë si për atmosferën e tokës ashtu edhe për mbarë hapësirën.

Në ditën e dytë shohim fillimisht se bota që u krijua, ka qenë ndryshe nga kjo që shohim sot. Duket që kishte një atmosferë tjetër dhe ka qenë më e ngrohtë. Më vonë do të lexojmë për rrethanat që mund ta kenë ndryshuar mjedisin në gjendjen e sotme.

DITA E TRETË

Në fillim të Ditës së Tretë, ujërat nën kupën qiellore ende përbënin një oqean të gjerë dhe nuk dukej tokë e thatë.

“Pastaj Perëndia tha: “Ujërat që janë nën qiell të grumbullohen në një vend të vetëm dhe të shfaqet tera”. Dhe kështu u bë. Dhe Perëndia e quajti terën “tokë” dhe grumbullimin e ujërave e quajti “dete”. Dhe Perëndia pa që kjo ishte mirë. Pastaj Perëndia tha: “Të mbijë toka gjelbërimin, barërat të nxjerrin farë dhe pemët frutore të japin në tokë një frutë që të përmbajë farën e vet, secila sipas llojit të vet”. Dhe kështu u bë. Dhe toka prodhoi gjelbërim, barëra që e bënë farën sipas llojit të vet dhe drurë që mbanin fruta me farën e vet brenda, secili sipas llojit të vet. Dhe Perëndia pa se kjo ishte mirë. Dhe u bë mbrëmje dhe u bë mëngjes; dita e tretë”.

Zanafilla 1:9-13

Dita e tretë mund të ndahet në dy pjesë. Fillimisht, shohim të shfaqet toka e thatë. Siç duket, fundi i oqeanit u ul, duke formuar një gropë shumë të madhe uji dhe dheu i thatë u shfaq, duke u ngritur sipër thellësive të ujërave. Së dyti, shohim krijimin e bimëve dhe të pemëve.

“Sepse kështu thotë ZOTI që ka krijuar qiejt, ai, Perëndia që ka formuar tokën dhe e ka bërë; ai e ka vendosur, nuk e ka krijuar pa trajtë, por e ka formuar që të banohej: “Unë jam ZOTI dhe nuk ka asnjë tjetër”.

Isaia 45:18

Që nga fillimi Perëndia e përgatiti botën që të mund të banohej dhe bota bimore u krijua për të përmbushur nevojat tona fizike: ushqim për të ngrënë, oksigjen për të thithur dhe dru për të ndërtuar.

DITA E KATËRT

Në ditën e parë të krijimit, Perëndia hoqi perden e errësirës kur Ai foli dhe drita erdhi në ekzistencë. Në ditën e katërt Perëndia krijoi burimet e dritës¹.

“Pastaj Perëndia tha: “Të ketë ndriçues në kupën qiellore të qiellit për të ndarë ditën nga nata; dhe të jenë si shenja dhe për të dalluar stinët, dhe ditët, dhe vitet; dhe të jenë si ndriçues në kupën qiellore për të ndriçuar tokën”. Dhe kështu u bë”.

“Dhe Perëndia bëri dy ndriçues të mëdhenj: ndriçuesin e madh për qeverisjen e ditës dhe ndriçuesin e vogël për qeverisjen e natës; ai bëri gjithashtu yjet. Dhe Perëndia i vendosi në kupën qiellore të qiellit për të ndriçuar tokën, për të qeverisur ditën e natën dhe për të ndarë dritën nga errësira”.

“Dhe Perëndia pa që kjo ishte mirë. Dhe u bë mbrëmje dhe u bë mëngjes: dita e katërt”. Zanafilla 1:14-19

Nëse na duket e çuditshme që Perëndia krijoi dritën përpara se të krijonte diellin, duhet t'i kujtojmë vetes se për Perëndinë është po aq e lehtë, si të krijojë dritën ashtu edhe dritë-dhënësin.

“...Unë jam Ζοη që kam bërë tërë gjërat, që i vetëm kam shpalosur qiejt...”. Isaia 44:24

“...Ai ka bërë hënën për stinët, dielli e di orën e perëndimit të vet”. Psalmi 104:19

RREGULLI

Dielli, hëna dhe yjet tregojnë se Kryearkitekti është Perëndia i rregullit. Rendi është rregulli i universit. Ai rreh me saktësinë e një ore atomike dhe me të vërtetë është si një lloj kronometri. Ne bëjmë harta batice vite më përpara, me besimin se ato do të jenë të përpikta në të ardhmen. Ne lëshojmë satelitë në hapësirë, të sigurt se ata do të ndalojnë ne planetët e largët në momentin e caktuar, ashtu siç është programuar*. I gjithë planeti mbështetet në rregullsinë e lindjes së diellit dhe perëndimit të tij. Pa këtë model të vendosur asgjë nuk do të mbijetonte.

*Sonda e NASA-s “Galileu” udhëtoi gjashtë vjet para se të mbërrinte në Jupiter, saktësisht ashtu siç ishte parashikuar.

Rregulli që vërehet në univers është rezultat i ligjeve të fizikës që qeverisin çdo gjë. Ne mund t'i studiojmë këto ligje me anë të shkencave të ndryshme si astronomia, biologjia, fizika dhe kimia. Perëndia i vendosi këto ligje të fizikës për ta bërë të qëndrueshëm universin me një saktësi mahnitëse.

“Ai është përpara të gjithave dhe të gjitha qëndrojnë nëpërmjet Tij”. Kolozianëve 1:17

Ne i marrim këto ligje kaq të mirëqena, saqë asnjëherë nuk mendojmë sesi do të ishte bota pa to. Por pa imagjino pasojat nëse në mënyrë rastësore për disa sekonda ose për disa ditë, forca e

rëndesës të mos ekzistonte. Do të mbretëronte kaosi dhe vdekja. Do të ishte sikur dikush të hiqte për një çast të gjitha dritat e trafikut, shenjat e qarkullimit dhe kufizimet e shpejtësisë nga rrugët e qytetit. Ato ligje janë për një qëllim. Ato përcaktojnë kufijtë e patundshëm sesi do të funksionojnë gjërat.

“Jotja është dita, jotja është edhe nata; ti ke vendosur dritën dhe diellin. Ti ke caktuar tërë kufijtë e tokës...”. Psalmi 74:16-17

Thuajse instinktivisht, ne i trajtojmë me shumë respekt këto ligje natyrore. Për shembull, ne ecim me shumë kujdes buzë një shkëmbi sepse e dimë që nëse shpërfillim forcën e rëndesës, do të kemi pasoja serioze. Atje ku ka një ligj, ka edhe një pasojë. Përveç ndonjë kokëkrisuri, ne u shmangemi pasojave njëlloj siç i shmangemi një fatkeqësie.

Këto ligje, kjo strukturë dhe ky rregull janë pasqyrim i natyrës së Perëndisë. Kështu është Ai.

DITA E PESTË

Në ditën e pestë, Perëndia krijoi gjithë varietetin e jetës detare dhe gjithë zogjtë.

“Pastaj Perëndia tha: “Të gjallërohen ujërat nga një numër i madh gjallesash dhe të fluturojnë zogjtë përmbi tokë nëpër hapësirën e kupës qiellore të qiellit”.

“Kështu Perëndia krijoi kafshët e mëdha ujore dhe çdo qenie të gjallë që lëviz dhe që gjallëron ujërat, secili sipas llojit të vet, e çdo shpend fluturues sipas llojit të vet. Dhe Perëndia pa që kjo ishte mirë. Dhe u bë mbrëmje dhe u bë mëngjes: dita e pestë”.

Zanafilla 1:20- 21, 23

DITA E GJASHTË

Dita e gjashtë qe kulmi i veprës krijuese të Perëndisë. Perëndia e filloi ditën duke krijuar kafshët e tokës.

“Dhe Perëndia tha: “Të prodhojë toka qenie të gjalla sipas llojit të vet: kafshë, rrëshqanorë dhe bisha të tokës, sipas llojit të vet”. Dhe kështu u bë.

“Dhe Perëndia bëri egërsirat e tokës sipas llojit të vet, kafshët sipas llojit të vet dhe të gjithë rrëshqanorët e tokës sipas llojit të vet. Dhe Perëndia pa që kjo ishte mirë”. *Zanafilla 1:24-25*

LLOJET

Në ditën e tretë, të pestë dhe të gjashtë është thënë se bimët, jeta e detit, zogjtë dhe kafshët do të riprodhoheshin sipas llojit të tyre.

Çfarë kuptojmë kur thuhet *sipas llojit të tyre*? Thjesht do të thotë që macet do të pjellin mace, qentë qen dhe elefantët elefantë. Nuk duhet të shqetësohemi kur mbjellim një zhardhok tulipani, se mos na mbin një pemë kedri.

Krijesat mund të shumohen në varietete të ndryshme², por përsëri janë të të njëjtit lloj. Për shembull, ne mund të çiftuojmë tipa të ndryshëm qensh dhe mund të përfitojmë një shumëllojshmëri qensh: nga qentë qimedredhur deri tek qentë e mëdhenj danezë, por ata mbeten prapë qen. Asgjë e re nuk është shtuar. Në fakt, secili prej tyre përmban më pak informacion gjenetik sesa raca nga e cila u çiftuan. Nga ana tjetër, ngaqë llojet janë të përcaktuara, një bujk nuk ka pse të shqetësohet për lopën e fqinjit, se mos futet në kullotën e tij dhe çiftohet me kalin e tij të garave. Sërish ne mund të shohim se Perëndia vendosi në sistem ligje fizike për të mbajtur rregullin.

I PËRSOSUR, I PATËMETË DHE I SHENJTË

Kur u krijua universi, Bibla thotë vazhdimisht se...

“Perëndia pa që kjo ishte mirë”.

Zanafilla 1:25

Kjo është një nga ato deklaratat përmbledhëse, përplot me kuptim. Kur Perëndia krijoi, ai i bëri gjërat me të vërtetë mirë.

“Rruga e Perëndisë është e përsosur; fjala e ZOTIT është pastruar me zjarr”.

Psalmi 18:30

Ne si qenie njerëzore nuk mund të bëjmë diçka të përsosur. Ajo që ne prodhojmë mund të jetë e pranueshme, por sërish do të ketë të meta. Por kur Perëndia krijoi, Ai i bëri të gjitha gjërat të patëmeta.

Bibla thotë se vetë Perëndia është i përsosur, pa të meta. Ne përdorim fjalë të tilla si *i shenjtë* dhe *i drejtë* për të përshkruar aspektet e kësaj përsosmërie.

“I Shenjtë, i shenjtë, i shenjtë është ZOTI i ushtrive...” *Isaia 6:3*

“Veprat e tij janë madhështore dhe drejtësia e tij vazhdon përjetë”.

Psalmi 111:3

“...Perëndia i shenjtë do të tregohet i shenjtë në drejtësi”.

Isaia 5:16

Ne do t'i studiojmë më thellë këto fjalë ndërsa vazhdojmë përmes Biblës. Tani për tani, gjithçka që duhet të dimë është që fjalët *i shenjtë* dhe *i drejtë* përdoren për të përshkruar aspekte të natyrës së përsosur të ZOTIT.

Shenjtëria absolute e Perëndisë nuk mund të mbitheksohet. Ajo është një nga pikat që nuk duhet anashkuar në tërësinë e historisë. Kjo është një pjesë e cila nuk mund të lihet jashtë mozaikut. Kije në mendje ndërsa vazhdon të lexosh.

Përsosmëria është themeli i karakterit të Perëndisë. Për shkak se Ai është i përsosur, Ai mund të bëjë vetëm një krijim të përsosur. Krijimi ka ndryshuar, siç edhe do ta shohim, por në fillim ai ishte krejtësisht i përsosur! Perëndia tha se *ishte i mirë*. Ishte i përsosur.

PERËNDIA KUJDESET

Perëndia mund t'i kishte krijuar bimët dhe kafshët bardh e zi, por në vend të kësaj Ai bëri gjithçka me një shumëllojshmëri të pafund pigmentesh dhe nuancash. Ai jo vetëm që shpiku ngjyrat, por krijoi edhe sy të aftë për t'i parë ngjyrat.

Perëndia krijoi një shumëllojshmëri të gjerë ushqimesh me shije të mirë. Ai mund t'i kishte krijuar të gjitha ushqimet me shijen e mëlçisë! Disa mund të mos e kishin problem, por të gjithë njohim njerëz që do të ishin zhgënjyer shumë. ZOTI jo vetëm që krijoi shije të pafundme, por Ai gjithashtu na krijoi me receptorë shijesh për të qenë të aftë të shijojmë nuancat e larmisë thujse të pafundme të stileve të gatimit.

Bashkë me gjërat e tjera, ai u dha aromë luleve dhe krijoi hundën me aftësinë për të nuhatur një mori aromash. Gjithçka mund të vinte erë vezësh të prishura, por Perëndia nuk i krijoi në këtë mënyrë.

Perëndia mund ta kishte kufizuar krijimin e jetës bimore vetëm në disa lloje. Në të vërtetë, vetëm disa prej tyre mund t'i kishin plotësuar si duhet nevojat tona. Por jo, ne shohim një shumëllojshmëri të panumërt. Është e qartë që ZOTI është një Perëndi që kujdeset me të vërtetë. Bibla thotë se Ai...

"...na jep gjithçka bujarisht për ta gëzuar". 1 Timoteut 6:17

Perëndia jo vetëm që kishte aftësinë dhe fuqinë për të krijuar shumëllojshmërinë e pafundme, por ajo fuqi u ndërthur me një përkujdesje plot dashuri. Ai është Perëndia që e ka zbuluar Vetën e Tij përmes veprave të mirësisë në botën që na rrethon.

Perëndia ende vazhdon ta mahnisë njerëzimin me krijimin e Tij. Për shekuj me radhë, shumë gjëra kanë qenë të fshehura ndaj shikimit të njeriut, kjo për shkak të paaftësisë tonë për t'i parë dhe kuptuar ato. Por më pas, ndërsa shpikëm e zhvilluam mikroskopët elektronik, zbrërthimin e atomit, teleskopët e orbitave

dhe teknologji të tjera, ne patëm mundësinë të shikonim nga afër disa prej këtyre zonave të fshehura. Dhe ende nuk jemi mërztitur me zbulimet tona. Sa më tepër që zbulojmë, aq më shumë mahnitemi; aq më shumë na bëjnë përshtypje dhe aq më shumë bëhemi të vetëdijshëm për atë që nuk njohim. Megjithatë, gjithçka ka qenë atje gjatë gjithë kohës, e krijuar nga një Perëndi mahnitës.

“ZOTI është i madh dhe i denjë për lëvdimin më të lartë dhe madhështia e tij është e panjohshme”. Psalmi 145:3

Ndodhi edhe diçka tjetër para se dielli të perëndonte në Ditën e Gjashtë, para se universi i Perëndisë të përfundonte: ai hap ishte krijimi i burrit dhe i gruas.

3 BURRI DHE GRUAJA

“Sepse kështu thotë ZOTI që ka krijuar qiejt, ai, Perëndia që ka formuar tokën dhe e ka bërë; ai e ka vendosur, nuk e ka krijuar pa trajtë, por e ka formuar që të banohej: “Unë jam ZOTI dhe nuk ka asnjë tjetër”. Isaia 45:18

DITA E GJASHTË (VAZHDIMI)

Dita e gjashtë filloi me krijimin e kafshëve. Tani, fokusi i gjithë historisë ndryshon. Deri tani Perëndia e kishte përgatitur tokën që të banohej. Engjëjt që shikonin duhet të kenë pyetur veten për atë që Perëndia kishte në mendje për finalen e madhe. Mos vallë toka do të ishte për ta? Ne nuk e dimë se çfarë menduan engjëjt në ato çaste, por padyshim që mënyra sesi Perëndia e krijoi njeriun, përmbante surprizat e veta.

“Pastaj Perëndia tha: “Ta bëjmë njeriun sipas shëmbëlltyrës sonë* dhe në ngjasim me ne dhe të ushtrojë sundimin e tij mbi peshqit e detit, mbi zogjtë e qiellit, mbi kafshët e mbi gjithë tokën, mbi gjithë rrëshqanorët që zvarriten mbi dhe”. Kështu Perëndia krijoi njeriun sipas shëmbëlltyrës së vet, sipas shëmbëlltyrës së Perëndisë e krijoi; Ai i krijoi mashkull e femër”.*

Zanafilla 1:26-27

*Mbase po vret mendjen se me kë po fliste Perëndia kur Ai tha: **“Ta** bëjmë njeriun sipas shëmbëlltyrës **sonë...**”. Ne do ta trajtojmë këtë gjë më vonë.

SHËMBËLLTYRA E PERËNDISË

Bibla thotë se ZOTI e krijoi njeriun sipas shëmbëlltyrës së Tij. Kjo padyshim nuk do të thotë se ne jemi kopja ekzakte e Tij. Asnjëri prej nesh nuk është i gjithëdijshëm, i gjithëfuqishëm ose i kudondodhur

në të njëjtën kohë. Gjithashtu Bibla nuk na mëson se jemi *perëndi të vogla*. Në fakt njeriu është si një pasqyrë që reflekton imazhin e objektit, por nuk është objekti vetë. Me një fjalë, kur ti sheh një njeri, ti shikon shumë gjëra që ai i ka të përbashkëta me Perëndinë.

Para së gjithash, Perëndia e krijoi njeriun me një **mendje**. Kjo do të thotë se Perëndia na dha një pjesë të intelektit të Tij. Për shkak se kemi një mendje, ne jemi të aftë të kërkojmë, të kuptojmë dhe të krijojmë, aftësi që i ka edhe Perëndia. Por pavarësisht se kemi një intelekt, ne nuk jemi të gjithëdijshëm. Në të vërtetë, ne lindim në këtë botë me shumë pak njohuri. *Njohuria* jonë duhet që të mësohet.

Perëndia gjithashtu e krijoi njeriun me **emocione**. Fjala *emocione* mund të marrë ngjyrim negativ, por ka edhe një anë pozitive. Aftësia për të ndjerë është një aspekt shumë i rëndësishëm i të qenit njeri. Pa *ndjenja*, përgjigjja jote ndaj të tjerëve do të ishte si ajo e një roboti: e ftohtë dhe e llogaritur. Në kontrast me një robot pa emocione, Shkrimi na thotë se ZOTI është i dhembshur; Ai është i butë; Ai zemërohet kur shikon padrejtësi. Një perëndi zemërgur, i pashpirt, pa aftësinë për të ndjerë dashuri apo për të shfaqur dhembshuri, do të ishte me të vërtetë i frikshëm. Perëndia na krijoi me *ndjenja* sepse Ai ka ndjenja.

Gjithashtu Perëndia e krijoi njeriun me një **vullnet**. Aftësia e njeriut për të marrë vendime shpesh merret si e mirëqenë. Por aftësia për të zgjedhur dhe për të pasur preferenca është ajo që i jep njerëzimit një larmi të pafundme. Disa pëlqejnë orizin, të tjerë patatet. Për mëngjes ti mund të pish lëng rrushi, molle ose portokalli. Zgjedhjet janë të pafundme.

Aftësia për të zgjedhur na dallon nga robotët, të cilët nuk mund të marrin vendime të pavarura; ata bëjnë vetëm atë që është programuar. Njeriut iu dha një *vullnet* që të mund ta ndiqte lirisht Perëndinë, jo si një robot, por si një person që me zgjuarsi e ka kuptuar se Perëndia kujdeset për të dhe si rrjedhojë, Ai dëshiron më të mirën për të.

Të paturit e një *intelekti, të emocioneve* dhe të një *vullneti*, janë të gjitha aspekte të të qenit i krijuar sipas shëmbëlltyrës së Perëndisë. Ka edhe fusha të tjera që mund t'i shqyrtojmë, por le të vazhdojmë me historinë. Bibla thotë...

“Atëherë ZOTI Perëndi formoi njeriun nga pluhuri i tokës, i fryu në vrimat e hundës një frymë jete dhe njeriu u bë një shpirt i gjallë”.

Zanafilla 2:7

Shprehja *frymë jete* është shpesh e lidhur me *frymën* ose me pjesën jomateriale të njeriut. Ky është një pasqyrim tjetër i shëmbëlltyrës së Perëndisë, sepse vetë Perëndia është Frymë. Siç e kemi thënë dhe më parë, frymërat nuk mund të shihen sepse nuk kanë trup. Ndërsa në rastin e njeriut, Perëndia siguroi një trup fizik prej mishi dhe kocke që fryma e njeriut të banojë në të: *trup* i formuar nga *pluhuri i tokës*. Pasi u formua, trupi ishte krejtësisht i përfunduar por tërësisht pa jetë. Vetëm kur Perëndia fryu frymën tek njeriu, trupi mori jetë. Vetëm Perëndia mund të japë jetë; asnjë person apo engjëll nuk e ka këtë aftësi. Përsëri shohim se ZOTI është krejtësisht i dallueshëm nga të gjitha qeniet që krijoi; Ai është më i madh se të gjitha ato.

NJË MIKE

Njeriu i parë dhe i vetëm që Perëndia krijoi u quajt *Adam*, që do të thotë *njeri*. Pastaj Perëndia krijoi edhe gruan.

“Pastaj ZOTI Perëndi tha: “Nuk është mirë që njeriu të jetë vetëm; unë do t’i bëj një ndihmë që i përshtatet”. Zanafilla 2:18

“Atëherë ZOTI Perëndi e futi në një gjumë të thellë njeriun, të cilin e zuri gjumi; dhe mori një nga brinjët e tij dhe e mbylli mishin në atë vend. Pastaj ZOTI Perëndi me brinjën që i kishte hequr njeriut formoi një grua dhe e çoi te njeriu”.

“Dhe burri e gruaja e vet ishin që të dy lakuriq dhe nuk kishin turp prej kësaj”. Zanafilla 2:21-23, 25

Këto pak vargje kanë shkaktuar diskutime të zjarrrta. Disa mendojnë se kur Perëndia krijoi gruan, Ai e bëri atë më të ulët se burri. Por nuk është kështu. Perëndia e krijoi gruan nga brinja e burrit për të qenë një shoqe dhe jo nga thembra e njeriut, që të ishte skllavja e tij. Adami i vuri gruas së tij emrin *Eva*, që do të thotë *dhuruesja e jetës*.

KOPSHTI I PËRSOSUR

Perëndia e mori Adamin dhe Evën dhe i vendosi në një kopsht të veçantë, të cilin e kishte krijuar për ta. Kopshti quhej *Eden*.

“Pastaj ZOTI Perëndi mbolli një kopsht në Eden, në lindje dhe vendosi në të njeriun që kishte formuar. Pastaj ZOTI Perëndi bëri që të mbijnë nga toka lloj-lloj pemësh të këndshme nga pamja dhe që të jepnin fruta të mira për t’u ngrënë...”. Zanafilla 2:8-9

Asnjë nga kopshtet botanikë dhe zoologjikë të botës nuk mund të krahasohen me kopshtin e Perëndisë. Ai ishte një parajsë e

përsosur, me gjethnaja të harlisura, me ujë të kulluar vezullues të mbushur me një pafundësi peshqish, një larmi e jashtëzakonshme kafshësh, me një bukuri të papërshkrueshme! Edhe moti ishte ndryshe. Bibla thotë...

"...ZOTI Perëndi nuk kishte hedhur asnjë shi mbi tokë... Por nga toka ngjitej një avull që ujiste tërë sipërfaqen e tokës".

Zanafilla 2:5b, 6

Ne mund të përftojme vetëm një ide të vogël sesi ishte Edeni, por padyshim që Perëndia nuk krijoi një kopsht ku Adami dhe Eva të luftonin për mbijetesë. Kopshti kishte bollëk dhe çdo gjë që mund t'u nevojitej, ishte siguruar si duhej prej Perëndisë. Ajo ishte një botë e përsosur për të jetuar.

KRIJUESI—ZOTËRUES

Perëndia nuk e pyeti Adamin dhe Evën nëse do t'u pëlqente të jetonin në Eden; Ai e dinte se çfarë ishte më e mira për ta. Perëndia mund të vepronte pa u konsultuar me askënd për faktin se si Krijuesi, Ai ishte edhe Zotëruesi. (Kujtoni ilustrimin me fshatin fisnor: Ai që bën rremën e kanoes, e zotëron rremën).

"Jotja, o Zot është madhështia, fuqia, lavdia, shkëlqimi, madhëria, sepse gjithçka që është në qiell dhe mbi tokë është jotja. E jotja, o Zot, është mbretëria dhe ti ngrihesh sovran mbi gjithçka".

1 Kronikave 29:11

"ZOTI i përket toka dhe të gjitha gjërat që janë në të...".

Psalmi 24:1

"Pranoni që ZOTI është Perëndia; na ka bërë ai dhe jo ne vetë; ne jemi populli i tij...".

Psalmi 100:3

Ashtu siç engjëjt i përkisnin Perëndisë sepse Ai i krijoi, po ashtu edhe njeriu i përkiste Perëndisë sepse ZOTI ishte Krijuesi i tij. Ashtu siç engjëjve iu dha pozita e të qenit shërbenjës të Perëndisë, po ashtu Perëndia i dha njeriut përgjegjësinë për t'u kujdesur për tokën.

"ZOTI Perëndi e mori, pra, njeriun dhe e futi në kopshtin e Edenit, me qëllim që ta punonte dhe ta ruante".

Zanafilla 2:15

PERIUDHA E PROVËS

Fakti që Perëndia nuk u këshillua me Adamin dhe Evën për vendosjen e tyre në kopsht, nuk do të thoshte se ata nuk kishin të drejtë zgjedhjeje. Perëndia e kishte krijuar njeriun me një vullnet, me aftësinë për të zgjedhur. Kur vjen puna tek disa fusha të jetës siç është dashuria, është e pakuptimtë të kesh mundësinë e zgjedhjes

kur nuk ka alternativa. Kështu, Perëndia vendosi përpara njeriut një zgjedhje shumë të thjeshtë që përfshinte dy pemë.

“Në mes të kopshtit gjendeshin edhe pema e jetës dhe pema e njohjes të së mirës dhe të së keqes”. Zanafilla 2:9b

Pema e parë që përmendet është *pema e jetës*. Nëse njeriu do të hante nga kjo pemë, ai do të jetonte përgjithmonë. Këtu s’kemi asnjë problem.

Ndërsa pema e dytë shoqërohej me një paralajmërim. Ajo ishte *pema e njohjes të së mirës dhe të së keqes*. Adami dhe Eva e dinin se çfarë ishte *e mira*, por për *të keqen* nuk dinin gjë. Që të dy ishin krijuar si qenie të përsosura dhe ishin të pafajshëm ndaj çdo gabimi. Përvoja e tyre ishte e kufizuar te mirësia e Perëndisë. Bibla thotë se nëse Adami dhe Eva do të hanin frutin e kësaj peme, ata jo vetëm që do të dinin se çfarë ishte e mirë, por edhe se çfarë ishte e keqe.

*“Dhe ZOTI Perëndi e urdhëroi njeriun duke i thënë: “Ha lirisht nga çdo pemë e kopshtit; por **mos ha nga pema e njohjes të së mirës dhe të së keqes**, sepse ditën që do të hash prej saj, ke për të vdekur me siguri”.* Zanafilla 2:16-17

Më parë pamë se po të shkelje një nga ligjet e fizikës që Perëndia ka vendosur, si për shembull forcën e rëndesës, ka pasoja. Ky parim: *një ligj i shkelur ka pasoja*, zbatohet gjithashtu në çdo ligj apo urdhërim të Perëndisë. Në këtë rast Perëndia i dha njeriut një udhëzim të thjeshtë. “Mos e ha frutin e asaj peme”. Pasoja e shkeljes së atij urdhërimit ishte bërë e qartë, njeriu do të vdiste. Për vdekjen do të diskutojmë me hollësi më vonë.

Kjo pemë e vetme ishte ajo që e dallonte njeriun si qenie njerëzore nga një robot. Njeriu duhet të bënte një zgjedhje: të hante apo të mos hante, të bindej apo të mos bindej. Me anë të kësaj zgjedhjeje, Adami dhe Eva ishin larguar nga sfera e robotëve, të cilët programohen të bëjnë vetëm atë që u thuhet. Ka një ndryshim të madh mes një personi që është i programuar të thotë: “Unë do të të bindem” dhe dikujt që vepron në këtë mënyrë për shkak të vullnetit të tij të lirë. Pasha e aftësisë *për të zgjedhur* është ajo që i jep fjalës *bindem* kuptim dhe thellësi. Zgjedhja e bën një marrëdhënie të vërtetë.

Ky kufizim nuk ishte me të vërtetë stërmundim për njerëzit e parë. Situata nuk ishte ashtu siç paraqitet në disa piktura, ku Adami

dhe Eva janë ulur nën dy pemë të vetme, duke pasur shumë pak fruta si zgjedhje. Ata kishin me bollëk për të ngrënë.

*“...Pastaj ZOTI Perëndi bëri që të mbijnë nga toka **lloj-lloj pemësh të këndshme** nga pamja dhe që jepnin fruta të mira për t’u ngrënë...”.*

Zanafilla 2:9

I KRIJUAR PËR LAVDINË E TIJ

Duke i dhënë Adamit dhe Evës një zgjedhje, Perëndia nuk kishte për qëllim që ata të largoheshin e të ndiqnin axhendën e tyre. Në fakt njeriu ishte krijuar që të reflektonte madhësitinë e Perëndisë, që ta nderonte Atë.

“I denjë je, o Zot, të marrësh lavdinë, nderimin dhe fuqinë, sepse ti i krijove të gjitha gjërat dhe për hir të vullnetit tënd janë dhe u krijuan”.

Zbulesa 4:11

Kur një fëmijë i bindet të atit, ai e nderon atë. E njëjta gjë ndodh edhe midis njeriut dhe Perëndisë. Njeriu u krijua me një vullnet në mënyrë që nëpërmjet zgjedhjeve të bindjes, ta nderonte ZOTIN. Në të vërtetë, si Krijues i universit, Perëndia meriton të gjithë nderimin nga ana e njeriut. Shfaqja e një respekti të tillë do të rezultonte në përfitime të mëdha. Bibla thotë se kur njeriu përshtatet me planet që Perëndia ka për të, ai gjen lumturinë më të madhe, përmbushje dhe realitet. Kështu ishte edhe për Adamin e Evën.

“Dhe Perëndia i bekoj; dhe Perëndia u tha atyre: “Jini të frytshëm dhe shumëzohuni, mbushni tokën e nënshtrojeni dhe sundoni mbi peshqit e detit, mbi zogjtë e qiellit dhe mbi çdo qenie që lëviz mbi tokë”.

Zanafilla 1:28

NJERIU: MIKU I PERËNDISË

Perëndia ishte i përkushtuar ndaj mirëqenies së Adamit dhe Evës. Ai ishte atje për të plotësuar çdo nevojë të tyre.

“Dhe Perëndia tha: “Ja unë po ju jap çdo bar që lëshon farë mbi sipërfaqen e mbarë tokës dhe çdo pemë që ka fruta të përmbajnë farë; kjo do t’ju shërbejë si ushqim. Dhe çdo kafshë të tokës, çdo zogu të qiellit dhe çdo gjëje që lëviz mbi tokë dhe ka jetë në vetvete, unë i jap çdo bar të gjelbër si ushqim”.

Zanafilla 1:29-30

Bibla thotë se Perëndia ecte në flladin e mbrëmjes me njeriun. Adami dhe Eva ishin në gjendje ta bënë një gjë të tillë sepse ishin të pafajshëm ndaj çdo gjëje të ligë apo të keqe; ata kishin një

përsosmëri që i lejonte të qëndronin në shoqërinë e Perëndisë. *Vetëm njerëzit e përsosur³ mund të jetojnë në praninë e një Perëndie të përsosur.*

Çfarë përvoja e mrekullueshme duhet të ketë qenë për këtë çift të ri, të ecnin në kopsht me Krijuesin e universit! Mund ta përfytyrojmë sesi Perëndia kalonte kohë duke u shpjeguar me hollësi sesi i kishte bërë gjërat, duke u dhënë njohuri të thella për lulet e ndërlikuara, duke zbritur zogjtë e fshehur nëpër majat e pemëve, duke u prezantuar kafshët e veçuara të pyllit, duke u treguar gjëra që ata nuk i kishin vënë re. Padyshim që Ai u ka shpjeguar ligjet që mbanin gjithçka në lëvizje në mënyrë aq të saktë. Çfarë mësimi dhe çfarë Mësuesi! Askush tjetër nuk mund t'i kishte informuar më mirë sesi të kujdeseshin për kopshtin. Bota ishte një vend i përsosur banimi.

Por Perëndia nuk ishte ndonjë lloj super-profesori i egër dhe i largët. Krijuesi ishte miku më *i mirë* i Adamit dhe Evës. Në jetë, marrëdhënia ideale familjare është ajo në të cilën prindërit japin përkujdesje plot dashuri dhe fëmija nga ana tjetër, i nderon prindërit e tij duke iu bindur atyre me dashuri. Kjo ishte marrëdhënia që Adami dhe Eva kishin me Perëndinë. Perëndia me dashuri, siguronte gjithçka për ta dhe ata me dashuri, i bindeshin ZOTIT duke e nderuar Atë. Kjo ishte mënyra sipas së cilës Perëndia i krijoi gjërat.

PËRFUNDIMI I KRIJIMIT

*“Atëherë Perëndia pa të gjitha ato që kishte bërë **dhe ja, ishte shumë mirë.** Dhe u bë mbrëmje dhe u bë mëngjes: dita e gjashtë”.*

Zanafilla 1:31

Krijimi kishte përfunduar. Zakonisht njerëzit i nisin projektet me gëzim të madh, por me kalimin e kohës u bie interesi. Por Perëndia është ndryshe. ZOTI e mbaron gjithmonë atë që nis të bëjë.

“Plani i ZOTIT mbetet përjetë dhe qëllimet e zemrës së tij për çdo brez”.

Psalmi 33:11

Krijimi kishte përfunduar. Bibla na thotë se Perëndia pushoi ditën e shtatë, jo se ishte i lodhur por sepse krijimi i tij kishte përfunduar. Ishte koha për të qëndruar dhe për t'u gëzuar!

PO PËRSA I PËRKET EVOLUCIONIT?

Bibla nuk e përmend evolucionin. Debati mes krijimit dhe evolucionit ka ngritur shumë polemika, duke formuar debate midis fesë dhe shkencës. Ky libër nuk është shkruar që të trajtojë këtë temë, por desha që të ndaja diçka me ju.

Para së gjithash, nuk është krejtësisht e saktë që ta përcaktosh Evolucionin si shkencë dhe Krijimin si fe. Që prej vitit 1859, kur Çarls Darvini publikoi për herë të parë teorinë e tij, Darwinizmi është zëvendësuar gjerësisht nga Neo-Darwinizmi dhe nga Teoria e Barazisë, teori të cilat ndryshojnë shumë nga njëra-tjetra. Nuk ekziston asnjë fakt i pranuar që të shpjegojë origjinat. Shumë studiues të shquar argumentojnë se Evolucionin nuk është një shkencë e pastër, por përqafon aspekte kyçe të fesë. Kjo fe supozon se nuk ka Perëndi dhe e vendos besimin e saj te sasia e madhe kohore dhe rastësia. Ata thonë se evolucionin shkel ligjet themelore të fizikës.

Nga ana tjetër, vendosja e Krijimit tërësisht në kategorinë e fesë mund të mos jetë e saktë. Një grup shkencëtarësh të njohur kanë dalë në përfundimin se ky univers i ndërlikuar mund të ekzistojë vetëm nëse ka pasur një projektues (të tillë si Perëndia) ose një skuadër projektuesish. Duke përdorur vetëm shkencën, ata thonë se bota ka një kompleksitet të pashndërrueshëm¹, madje edhe në nivelin më të vogël. Ata tregojnë se një kompleksitet dhe rregull i tillë universal mund të ekzistojë vetëm nëse është planifikuar nga dikush; ai nuk mund të evoluojë nga rastësia. Megjithatë disa prej këtyre shkencëtarëve nuk e fusin veten në kategorinë e besimtarëve të Biblës, shumë prej tyre e pranojnë Biblën si të vërtetë. Ky grup e konsideron veten si *Shkencëtarë të Krijimit*.

Që prej mesit të viteve gjashtëdhjetë, ka pasur një shpërthim materialesh mbi këtë temë (shiko Shtojcën). Një pjesë e mirë e këtyre materialeve mund të lexohet nga lexuesi i thjeshtë. Unë dua të të inkurajoj që të vazhdosh leximin dhe studimin e këtij libri para se të ndash mendjen.

Disa hedhin dyshim rreth realizueshmërisë së historisë së krijimit në lidhje me dinozaurët. Nga këndvështrimi biblik, nuk ka asnjë arsye pse të mos besojmë se Perëndia i krijoi ata bashkë me pjesën tjetër të kafshëve. Ekzistojnë prova që dinozaurët kanë jetuar në të njëjtën kohë me njeriun.

Të tjerë hedhin dyshime mbi moshën e tokës; ajo duket shumë e vjetër por Bibla nuk flet për periudha kohore të pafundme. Është e vërtetë se shkencëtarët kanë zhvilluar shumë modele⁵ orësh astronomike, diellore, tokësore dhe biologjike me përpjekjen për të përcaktuar moshën e universit, por edhe pse këto modele përfshijnë përlogaritje të arsyeshme, epokat e përlogaritura i kanë lënë shkencëtarët në mëdyshje. Në varësi të orës përlogaritëse të përdorur, epokat variojnë nga disa mijëra vjet në miliarda vjet. Darvini mendonte se evolucioni biologjik vazhdoi për 400 milion vjet. Sot, është bërë një vlerësim prej 4.6 miliardë vitesh. Cili nga këto supozime është i drejtë?

A ka ndonjë përgjigje të arsyeshme që i përshtatet dokumentimit biblik? Duke ndjekur atë që thotë Bibla, ne dimë se Perëndia krijoi një tokë të maturuar. Në ditën që Adami u krijua, ai mundi të ecte përmes pemëve të larta, duke u mrekulluar me kafshët e mëdha dhe duke vështruar yjet në qiell natën. Mbase ai ka menduar: *“Çfarë mrekullie! Ky vend ka ekzistuar prej një kohe të gjatë”*. Megjithatë Perëndia duhet t’i ketë thënë atij se ai vend ishte më së shumti gjashtë ditësh; Ai e kishte krijuar gjithë universin në një gjendje të plotë funksionale. Shkencëtarët, duke e hedhur vështrimin pas, përpiqen ta përcaktojnë të shkuarën nga ajo që vëzhgojnë, ashtu si Adami. Megjithatë Bibla i dokumenton origjinat e tokës nga perspektiva e një dëshmitari okular, nga vetë Perëndia.

Kështu, a e kishte me të vërtetë Perëndia kur tha se Ai e krijoi universin? Kujt do t’i besojmë ne? Kujt duhet t’i zëmë besë?

Shekuj më parë, një mbret mendoi për vendin që zinte në botë:

“Kur mendoj qiejt e tu, që janë vepër e gishtërinye të tu, hënën dhe yjet që ti ke vendosur, çfarë është njeriu, që ta mbash mend dhe biri i njeriut që ta vizitosh?”.

“Megjithatë ti e bërë pak më të ulët se Perëndia dhe e kurorëzove me lavdi dhe me nder.

E bërë të mbretërojë mbi veprat e duarve të tua dhe vure çdo gjë nën këmbët e tij! Dhentë dhe bagëtite e tjera, madje bishat e egra, zogjtë e qiellit dhe peshqit e detit, tërë ata që kalojnë nëpër shtigjet e detit. O Zot, Zои ynë, sa i mrekullueshëm është emri yt në të gjithë dheun!”.

Psalmi 8:3-9

KAPITULLI KATËR

1 UNË DO TË

2 A KA THËNË PERËNDIA...?

3 KU JE?

4 VDEKJA

1 UNË DO TË

Krijimi u përfundua me vulën e miratimit të Perëndisë. Ai e quajti atë *shumë të mirë*. Gjithçka ishte në rregull. Nuk kishte dhimbje, as sëmundje, as luftë për mbijetesën e më të fortit, as mosmarrëveshje e mbi të gjitha, as vdekje. Midis Perëndisë dhe njeriut ekzistonte një marrëdhënie unike, një miqësi, një shoqëri. Edeni ishte vendi i përkryer për të jetuar. Çdo gjë ishte shumë e mirë.

Por sot ne kemi dhimbje e sëmundje dhe vetëm më i forti mbijeton. Ah sikur i vetmi problem i yni të ishin mosmarrëveshjet verbale... Në vend të kësaj, në çdo kohë tirania e luftës mbizotëron në shumë vende të globit. Çdo gjë rrënohet, dështon ose shkatërrohet. Nga çdo cep i mbretërisë së kafshëve e deri te raca njerëzore, jeta përfshin luftëra të vazhdueshme. Bota *nuk është më një vend shumë i mirë*. Çfarë ndodhi?

LUCIFERI

Gjithçka filloi tek kopshti i Edenit. Bibla thotë për Luciferin...

"Ishe në Eden, në kopshtin e Perëndisë; ishe mbuluar me lloj-lloj gurësh të çmuar...".
Ezekieli 28:13

Luciferi, siç do ta mbani mend, ishte fryma më e fuqishme që krijoi Perëndia. Emri i tij do të thotë *ai që ndriçon*. Ai i përkiste rangut të engjëjve që quheshin *kerubinë* dhe ishte zgjedhur nga Perëndia për detyra të veçanta, gjë që e bënte atë të hynte në praninë e Perëndisë.

"Ti ishe një kerubin i vajosur, një mbrojtës. Unë të kisha vënë në malin e shenjtë të Perëndisë...".
Ezekieli 28:14

Luciferi ishte i përsosur. Ai përshkruhet me një bukuri dhe zgjuarsi të pabesueshme.

"Ti ishe i përsosur në rrugët e tua qysh nga dita që u krijove...".
Ezekieli 28:15

"Ti ishe vula e përsosmërisë, tërë urtësi dhe i përsosur nga bukuria...".
Ezekieli 28:12

Edhe pse Luciferi ishte engjëlli më i fuqishëm, nuk ka asnjë të dhënë që të tregojë se ai mbretëronte mbi frymërat e tjera.

KRENARIA

Se kur ka ndodhur ngjarja që vjen më pas, kjo lë vend për debat. Ka gjasa të ketë ndodhur pak pasi krijimi kishte përfunduar. Mund të ketë mendime të ndryshme mbi kohën *kur*, por se çfarë ndodhi, është shumë e qartë. Bibla thotë se Luciferi u bë krenar.

Atij *i mori koka erë* nga bukuria dhe fuqia e tij. Bashkë me krenarinë erdhi edhe ambicia. Pesë herë Luciferi tha: “Unë do të”. Mund të bëhet një studim i tërë për shprehjet “Unë do të”, por thënë shkurt mjafton të themi se Luciferi dëshironte të ndërmernte një revoltë qiellore.

*“O Lucifer, bir i agimit... Ti thoshe në zemrën tënde:
 “Unë do të ngjitem në qiell;
 Unë do të ngre fronin tim përmbi yjet e Perëndisë;
 Unë do të ulem mbi malin e asamblesë në pjesën skajore të veriut.
 Unë do të ngjitem mbi pjesët më të larta të reve;
 Unë do të jem i ngjashëm me Shumë të Lartin”.* Isaia 14:12-14

Luciferi jo vetëm që donte të merrte kontrollin në Qiell, por ai ishte i vendosur të bëhej si Shumë i Larti. Luciferi kishte si qëllim të bënte një *grusht shteti* për ta zëvendësuar Perëndinë me VETEN E TIJ. Pas kësaj, ai do të bëhej udhëheqësi i të gjithë engjëjve dhe universi do të udhëhiqej prej TIJ. Zemra e Luciferit po shpërthente nga një ambicie krenare.

Problemi i vetëm me planin e Luciferit ishte se Perëndia dinte gjithçka për të. Perëndia është *i gjithëdijshëm* dhe mendimet e Luciferit nuk i shpëtuan. Bibla thotë se Perëndia e urren krenarinë.

*“Zot i urren këto gjashtë gjëra, madje shtatë janë neveri për të:
 sytë krenarë...”.* Fjalët e Urta 6:16-17

Luciferi, në mënyrë të ndërgjegjshme, po shkonte kundër planeve të Perëndisë për të. Ne duhet të kujtojmë se Perëndia nuk i krijoi engjëjt si robotë. Ata u krijuan me një vullnet. Zgjedhja e tyre për të shërbyer ishte një shprehje e nënshtrimit të vullnetshëm ndaj Perëndisë sovran. Por Luciferi ishte i pakënaqur që ishte vetëm një engjëll. Ai kishte diçka më të madhe dhe më të mirë në mendje. Ai u bë krenar dhe vendosi që të rebelohej. Luciferi përçmoi si projektin, ashtu edhe Projektuesin. Fjalori e shpjegon kështu foljen ‘të përçmosh’: *të shohësh me përbuzje; të shprehësh mospërfillje e nënvlerësim për dikë; të mos pëlqesh diçka a dikë gjithnjë e më shumë; të ndjesh neveri*. Perëndia e quajti qëndrimin e Luciferit *mëkat*.

GJYKIMI

Për shkak se Perëndia është i përsosur, Ai nuk mund ta toleronte mëkatin e Luciferit sikur të mos kishte rëndësi. *Përsosmëria, nga vetë natyra e saj, kërkon mungesën e papërsosmërisë*. Ne do ta shohim këtë të vërtetë shumë herë ndërsa do të ecim përmes Biblës.

Perëndia, i cili është *i drejtë*, nuk mund të ketë asnjë pjesë në të keqen.

Shenjtëria e Perëndisë nuk lë vend për mëkat.

Perëndia, i cili është *pa mëkat*, nuk mund ta tolerojë mëkatin në praninë e Tij.

Përsosmëria e Perëndisë është një realitet po aq i sigurt sa edhe ligjet e fizikës që qeverisin universin. Përgjigjja e Tij ndaj mëkatit të Luciferit ishte e menjëhershme. Ai e dëboi atë nga pozita e tij në Qiell.

"...dhe mëkatove; prandaj të kam përzënë si një profan nga mali i Perëndisë dhe të kam shkatërruar, o kerubin mbrojtës... Zemra jote ishte ngritur për shkak të bukurisë tënde; ke korruptuar urtësinë tënde për shkak të shkëlqimit tënd. Unë po të hedh përtokë..."

Ezekieli 28:16,17

Luciferi nuk u largua pa betejë. Ai ende ishte një qenie e fuqishme dhe për më tepër, shumë engjëj të tjerë e ndoqën. Bibla na jep disa hollësi të qarta për atë që ndodhi. Për të të ndihmuar që ta kuptosh më mirë historinë, kam bërë një lidhje të kontekstit. Ndërsa do të lexosh, do të shohësh se çdo konfuzion se *cilit* person i referohet teksti, do të hiqet tej në pjesët e mëvonshme të tij.

*"Dhe u duk një shenjë tjetër në qiell: dhe ja, një **dragua** i madh i kuq flakë...". "Dhe bishti i tij tërhiqte pas vetes të tretën e yjeve të qiellit dhe i hodhi në dhe..."*

*"Edhe u bë luftë në qiell: Mikaeli dhe engjëjt e tij luftuan kundër **dragoit**; dhe **dragoi** luftoi edhe engjëjt e tij, dhe nuk fituan dhe nuk u gjet më për ta vend në qiell".*

*"Dhe **dragoi** i madh, gjarpri i lashtë, i **quajtur djall, edhe Satan**, që mashtron gjithë botën, u hodh në dhe; me të u hodhën edhe engjëjt e tij!"*

Zbulesa 12:3-9

DJALLI, SATANI, DEMONËT

Teksti na thotë që një e treta e engjëjve ndoqën Luciferin në rebelimin e tij. Luciferi u bë i njohur si *Djalli* ose *Satani*. Ashtu siç emrat e Perëndisë përshkruajnë atributet e tij, po kështu edhe emrat e Satanit zbulojnë karakterin e tij. Satan do të thotë *kundërshtar* ose *armik*. Emri Djall do të thotë *akuzues i rremë* ose *shpifës*. Engjëjt rebelë që ndoqën Satanin, u quajtën *demonë* ose *frymëra të këqija*.

LIQENI I ZJARRTË

Kur Perëndia e dëboi Djallin dhe demonët e tij prej Qiellit, kjo ishte vetëm faza e parë e gjykimit të këtyre frymërave rebele.

Bibla thotë se Perëndia ka përgatitur një vend të gjykimit përfundimtar, një...

"...zjarr të përjetshëm, të përgatitur për djallin dhe engjëjt e tij".
Mateu 25:41

Ky vend njihet zakonisht si *Liçeni i Zjarrtë*. Shpesh karikaturat bëhen duke e përshkruar Satanin dhe demonët e tij të zhytur në flakë deri në mes, duke bashkëpunuar e komplotuar me dredhi. Megjithatë Bibla na thotë se Satani nuk është ende atje. Ai u dëbua nga Qielli, por jo në Liçenin e Zjarrtë. Më vonë, pas shumë ngjarjesh ku përfshihen Satani dhe demonët e tij, ai do të hidhet përgjithmonë në këtë vend ndëshkimi. Duke iu referuar kësaj kohe në të ardhmen, Bibla thotë...

"Dhe djalli që i mashtronte, do ta hedhin në liçenin e zjarrit... dhe do të mundohen ditë e natë në jetë të jetëve". Zbulosa 20:10

LUFTA

Pavarësisht se Perëndia e kishte dëbuar Satanin dhe demonët e tij nga Qielli, ata ende e kishin fuqinë dhe zgjuarsinë e tyre të madhe. Tashmë do të kishte vetëm luftë. Satani do të luftonte me çdo mënyrë. Ai do ishte kundër çdo gjëje të mirë, kundër çdo gjëje që Perëndia planifikoi të bënte. Preja e tij e luftës? Kulmi i krijimit të Perëndisë: njerëzimi.

2 A KA THËNË PERËNDIA...?

Kur Perëndia e krijoi njeriun, ai nuk e vendosi në tokë dhe më pas e la vetëm. Bibla na thotë se Perëndia e vizitonte Adamin dhe Evën në kopsht dhe për mënyrën sesi përmendet, lë të kuptohet se kjo ishte një gjë e zakonshme. Në shumë raste Shkrimi flet për Perëndinë që merr formën e një njeriu për t'iu shfaqur njeriut. Kjo ka qenë natyrshëm njëra prej atyre herëve. Adami me Evën kishin lidhje të ngushta me Krijuesin-Zotëruesin e tyre dhe Perëndia kujdesej për çdo nevojë të tyre.

MASHTRUESI

Por Satani hyri tinëzisht në kopsht. Ai nuk mbërriti me një zhurmë trumbetash, për të thënë se kush ishte dhe çfarë kishte ndërmend. Satani është shumë dinak. Bibla na thotë se Satani është mashtruesi i madh, djalli. Ai është i paaftë të thotë të vërtetën e pakorruptueshme.

"...djalli... ishte vrasës që nga fillimi dhe nuk qëndroi në të vërtetën, sepse në të nuk ka të vërtetë. Kur thotë gënjeshtër, flet nga vetvetja, sepse është gënjeshtar dhe ati i saj". Gjoni 8:44

Fjala gënjej nga teksti origjinal grek është *"pseudos"*: një mashtrim që bëhet me ndërgjegje dhe me qëllim. Edhe ne vetë e përdorim këtë fjalë. Kjo nënkupton *imitim*.

Disa vjet më parë po lexoja një artikull për Satanin në një revistë të njohur. Ai ilustruhej atje sikur kishte një trup të kuq me brirë në kokë, me një bisht me majë, duke mbajtur një sfurk në dorë. I gjithë ky ilustrim ishte me të vërtetë i neveritshëm. Sipas Biblës, ky imazh është deri në ekstrem mashtrues. Bibla thotë se...

"...Satani vetë shndërrohet në engjell drite". 2 Korintasve 11:14

Ai vjen me sytë e tij tërheqës e shkëlqyes, duke imituar Perëndinë me aq sa mundet. Përshkrim edhe më i mirë i djallit mund të jetë një burrë i pashëm, i veshur me një kostum të zi me një jakë kleriku. Satani e pëlqen fenë. Ai e imiton me shumë afërsi të vërtetën, por ai nuk duhet besuar pasi nga vetë natyra ai është mashtrues, falsifikues, thënës i mashtrimeve të qëllimshme.

Jam i sigurt që Satani është i kënaqur me *pelerinën e kuqe* dhe me *sfurkun* e pikturuar në dorën e tij. Është më e thjeshtë t'i mashtrosh njerëzit nëse ata kërkojnë gjërat e gabuara në drejtime të gabuara. Ai do të ketë qenë i kënaqur edhe me deklaratat e tjera në revistë: *"teologët kanë dalë në përfundimin se Satani nuk ekziston"*. Ajo që nënkuptohej ishte që *askush nuk beson më tek ai!* Shikoni se sa bukur mashtron djalli, duke përdorur madje edhe teologët që thonë se ai është një mit!

MASHTRIMI

Kështu Satani mbërriti në kopshtin e Edenit me gjithë dinakërinë e vet. Pa trumbeta e pa lëvdata të zhurmshe. Ai erdhi duke u mishëruar në një gjarpër, një zvarranik që zakonisht identifikohet me djallin. Bibla dokumenton shumë ndodhi kur frymëra të këqija hyjnë në trupin e kafshëve apo të njerëzve dhe flasin nëpërmjet tyre ose bëjnë që ata të veprojnë në mënyrë anormale. Në këtë ngjarje Satani foli nëpërmjet gjarprit. Ai iu drejtua Evës.

"Por gjarpri ishte më dinaku ndër të gjitha bishat e fushave që Zotit Perëndi kishte krijuar dhe i tha gruas:

"A ka thënë me të vërtetë Perëndia: "Mos hani nga të gjitha pemët e kopshtit?"

Zanafilla 3:1

Fakti që gjarpri mund të fliste nuk u duk se e shqetësoi Evën. Padyshim që çdo ditë ajo zbulonte anë të reja dhe të mahnitshme të krijimit të Perëndisë. Mbase ajo mendoi se ai ishte një nga ato krijesat e reja të Perëndisë. Por ne nuk e dimë me siguri.

DYSHIMI

Sido që të ketë qenë, është interesant fakti që Satani iu afrua Evës me një pyetje mbi Perëndinë. Ai mbolli diçka në mendjen e saj, të cilën nuk e kishte menduar kurrë më parë: *krijesa mund ta vë në dyshim Krijuesin*. Pyetja u bë me ton përbuzës:

“A ka thënë me të vërtetë Perëndia... dua të them, *me të vërtetë*—a ka thënë *me të vërtetë* Perëndia?”.

Me përqasjen e tij *mashtroese*, Satani nënkuptonte se njeriu ose ishte mendjeshkurtër, ose naiv që e pranonte fjalën e ZOTIT ashtu siç thuhej.

“Mbase Perëndia po të fsheh diçka të mirë. Dua të them, nga e di këtë? Mbase ZOTI nuk është aq i mirë dhe i dashur sa duket”.

Ky ishte një aludim që Perëndia nuk po tregojë tërësisht i ndershëm, jo krejt i sinqertë. Satani e hoqi veten sikur po interesohej për njeriun, se kërkonte më të mirën për të. Djalli e falsifikoi mirësinë e Perëndisë. Logjika e tij e shtrembëruar e vuri në dyshim Fjalën e Perëndisë dhe duke e bërë këtë, ai mbolli dyshimin.

Përveç kësaj, Satani mbitheksoi atë që Perëndia kishte ndaluar. Perëndia *nuk* e kishte ndaluar ngrënien e frutave nga *çdo pemë*. Ai kishte përmendur vetëm një pemë: pemën e njohjes të së mirës dhe të së keqes. Por ky mbitheksim nxiti reagimin e dëshiruar.

“Dhe gruaja iu përgjigj gjarprit: “Nga fruta e pemëve të kopshtit mund të hamë; por nga fruta e pemës që është në mes të kopshtit Perëndia ka thënë: “Mos hani dhe mos e prekni, ndryshe do të vdisni”.
Zanafilla 3:2-3

Eva u përpoq ta mbronte Perëndinë, megjithëse ZOTI nuk ka nevojë që ta mbrojë askush. Në zellin e saj, ajo i shtoi diçka urdhërit të Perëndisë. Perëndia i kishte thënë njeriut se ai nuk duhej *të hante* nga pema, por Ai asnjëherë nuk kishte thënë që ata nuk duhej *ta preknin* atë. Kur ju *shtoni* diçka Fjalës së Perëndisë, ju gjithmonë *hiqni* diçka prej saj. Eva e bëri Perëndinë më kërkues se ç’ishte në të vërtetë dhe kështu shtrembëroi karakterin e Perëndisë. Shtytja e njerëzve për t’i shtuar ose hequr diçka Biblës është një nga specialitetet e parapëlqyera të Satanit. Djalli e pëlqen konfuzionin që rrjedh prej kësaj. Shtesa ishte *shumë e vogël*, por ishte gjithçka që Satani kishte nevojë. Një e çarë po hapej në digë.

MOHIMI

*“Atëherë gjarpri i tha gruas: “Ju s’keni për të vdekur aspak; por Perëndia e di se ditën që do t’i hani, sytë tuaj do të hapen dhe **do të jeni si Perëndia në gjendje të njihni të mirën dhe të keqen**”.*

Zanafilla 3:4-5

Duke mos qenë i kënaqur me vënien në dyshim të fjalës së Perëndisë, Satani e mohoi plotësisht atë. Ai me të madhe e quajti Perëndinë gënjeshtar. Ai sugjeroi se arsyeja pse pema ishte e ndaluar, ishte për shkak se Perëndia kishte frikë se mos Adami dhe Eva do të mësonin më shumë. Me zgjuarsi Satani përzieu të vërtetën me gënjeshtërën. Ishte e vërtetë që sytë e tyre do të hapeshin dhe që ata do të njihnin të mirën dhe të keqen, por ishte gënjeshtër të thojë se ata do të bëheshin si Perëndia, me të gjitha atributet e Tij. Ishte gjithashtu e gënjeshtërt të deklaroje se ata nuk do të vdisnin. Satani po gënjente me paramendim dhe me vetëdije. Megjithëse ai i dinte nga përvoja pasojat e mosbindjes ndaj fjalës së Perëndisë, ai e joshi mizorisht njeriun që të bëhej pjesë e vetë shkatërrimit të tij.

MOSBINDJA

“Dhe gruaja pa që pema ishte e mirë për t’u ngrënë, që ishte e këndshme për sytë dhe që pema ishte e dëshirueshme për ta bërë të zgjuar dikë; dhe ajo mori nga fruta e saj, e hëngri dhe i dha edhe burrit të saj që ishte me të, dhe hëngri edhe ai”.

Zanafilla 3:6

Satani ia arriti qëllimit. Ju mund të imagjinoni ulërimën e qeshjes së tij që ushtonte në kopsht. Si zakonisht, ai i bëri gjërat lëmsh dhe nuk e çau kokën se çfarë la pas. Ai e bën gjithmonë këtë gjë. Bibla thotë...

“...djalli, sillet rreth e qark si një luan vrumbullues, duke kërkuar cilin mund të përpijë”.

1 Pjetrit 5:8

Satani i kruan mirë kockat, nuk lë asnjë fije mishi në to. Ai mund të afrohet si sigures të mirash, duke të dhënë kënaqësi, qejf, një kohë të mirë por kjo është diçka e përkohshme dhe shpesh bosh. Në të vërtetë Satani nuk dhuron kurrë. Nëse ai jep diçka, e bën vetëm që të sjellë dhimbje e ankth. Ai është një shok loje keqdashës, një shok mizor.

Përgjatë viteve njerëzit ia kanë vënë fajin gruas për këtë mosbindje të plotë ndaj urdhërit të Perëndisë. Megjithatë, gjatë gjithë bashkëbisedimit të Evës me Satanin, duket se burri i saj ishte me të.

Adami mund ta kishte ndaluar gruan e tij që të mos e hante frutin e po ashtu, të mos e hante as vetë. Por që *të dy* hëngrën nga fruti.

Ajo që bënë Adami dhe Eva ngjan me fëmijët që luajnë në rrugë pa lejen e mamasë. Këta fëmijë të pabindur mendojnë se e dinë *më mirë se nënat e tyre* se çfarë është e sigurt e se çfarë u jep kënaqësi. Kështu ata tregojnë që nuk i besojnë plotësisht njohurisë së nënës së tyre mbi sigurinë. Në të njëjtën mënyrë, Adami dhe Eva mëkatuan kur menduan që e dinin *më mirë se Perëndia* se çfarë ishte e mirë për ta. Zgjedhja që bënë ishte një deklaratë. Ata nuk i besuan plotësisht Krijuesit të tyre; ata nuk ishin të sigurt nëse Perëndia po u thoshte të vërtetën.

ARMIKU

Adami dhe Eva i kishin të gjitha arsyet që t'i thoshin djallit se ishte AI gënjeshtari, por ata vendosën që t'i besonin Satanit në vend të Perëndisë. Ata nuk iu bindën urdhërit të qartë të Perëndisë dhe iu bashkuan rradhëve të rebelimit të djallit. Bibla thotë...

"Ai, pra, që do të jetë mik i botës bëhet armik i Perëndisë".*

Jakobi 4:4

*Bota e ndikuar dhe e kontrolluar nga Satani.

Ky është rezultati i natyrshëm i zgjedhjes së tyre. Adami dhe Eva e kishin braktisur miqësinë e tyre me Perëndinë dhe ishin bashkuar me Satanin. Ata kishin refuzuar botën e pastër e të përsosur për të eksperimentuar me diçka që ishte e ndaluar.

NJË MIQËSI E PRISHUR

Por një zgjedhje e tillë ka ndërlikimet e veta. Siç e pamë më parë, *shkelja e ligjit ka pasojë*. Shkrimi na mëson se pasojat e mëkatit kushtojnë shumë. Zgjedhja mospërfillëse e Adamit dhe Evës për të ndjekur gënjeshttrat e Satanit hapi një humnerë të gjerë në marrëdhënien midis Perëndisë dhe njeriut. Perëndia i përsosur nuk mund të lejonte një besnikëri përgjysmë, miqësi gjysmake apo tradhti të pjesshme. Nëse nuk kishte besim, nuk mund të ekzistonte as edhe marrëdhënia. Miqësia kishte mbaruar.

“Prandaj edhe Perëndia i dorëzoi në papastërti në epshet e zemrave të tyre... që e shndërruan të vërtetën e Perëndisë në gënjeshtër dhe adhuruan e i shërbyen krijesës [Satanit] në vend të Krijuesit, që është i bekuar përjetë”². Romakëve 1:24-25

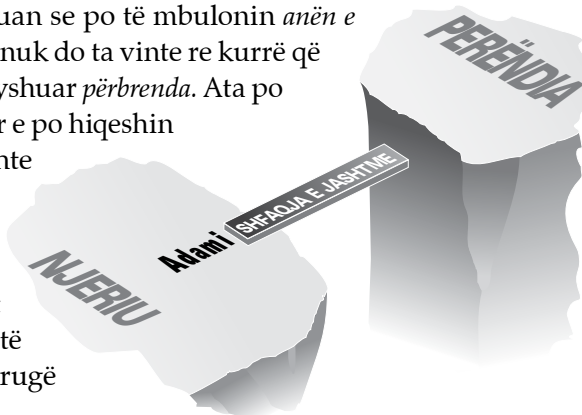
GJETHET E FIKUT

“Atëherë iu hapën sytë të dyve dhe e panë që ishin lakuriq...”.
Zanafilla 3:7

Adami dhe Eva menjëherë ndjenë se diçka nuk shkonte. Ata po përjetonin ndjenja që nuk i kishin përjetuar kurrë më parë, ndjenja shumë të pakëndshme të quajtura faj dhe turp. Ata ishin të shkatërruar. Bibla thotë se ata patën frikë dhe për herë të parë kuptuan se ishin lakuriq. Duke i hedhur sytë përçark për të gjetur një zgjidhje...

“...ata qepën gjethe fiku dhe bënë breza për t’u mbuluar”.
Zanafilla 3:7

Mbase ata menduan se po të mbulonin *anën e jashtme*, Perëndia nuk do ta vinte re kurrë që gjërat kishin ndryshuar *përbrenda*. Ata po i fusnin një llustër e po hiqeshin sikur gjithçka ishte në rregull. Kjo ishte përpjekja e parë e njeriut për t’i bërë gjërat si duhet në një botë që kishte marrë rrugë të shtrembër.

Por kishte vetëm një problem me zgjidhjen e *gjetheve të fikut*: nuk funksionoi. Dënimi mbeti. Pasja e një pamjeje të mirë nga jashtë nuk e ndreqi realitetin e brendshëm. Përsosmëria ishte zhdukur. Ndjenjat e fajit zienin përbrenda. Humnera ishte ende atje.

“Pastaj dëgjuan zërin e Zotit Perëndi që shëtiste në kopsht në flladin e ditës; dhe njeriu e gruaja e vet u fshehën nga prania e Zotit Perëndi midis pemëve të kopshtit”.
Zanafilla 3:8

Vetëm fajtorët fshihen, askush nuk i fshihet një miku. Tani mes Perëndisë dhe njeriut ekzistonte një pengesë. Miqësia kishte marrë fund.

A ËSHTË PERËNDIA TEKANJOZ?

Dikush mund të thotë: "Po mëkati lidhej me një gjë kaq të vogël, thjesht një kafshatë nga fruti ishte!". Kjo është e vërtetë. Perëndia nuk kishte vënë një gur të madh pengese në rrugën e njeriut. Në të vërtetë, nuk kishte asnjë gur pengese. Atje kishte një shumëllojshmëri pemësh nga të cilat Adami dhe Eva mund të hanin lirisht. Kjo ishte një nga provat më të vogla të mundshme, por që e përcaktonte njeriun si një qenie njerëzore, me një vullnet të lirë.

Imagjino sikur një vajzë e re takon një djalë, i cili duket si njeriu më i mirë në botë. Ai i shfaq dashuri të vërtetë, duke dalë nga vetvetja e duke bërë gjëra të veçanta për të, duke e ngushëlluar kur është e lënduar, duke qeshur me shakatë e saj, duke i thënë se e do. Më vonë, ajo zbulon se ai nuk kishte zgjedhje tjetër sepse ishte i programuar që të ishte *i dashur*... Ky do të ishte një zhgënjim i tmerrshëm. Çdo gjë do të dukej aq artificiale, aq e pakuptimtë, aq boshe. Dhe kështu do të ishte.

Njeriut i ishte dhënë një zgjedhje, një zgjedhje e thjeshtë, e cila ishte shumë e lehtë për t'u respektuar. Por kjo zgjedhje solli një ndryshim të madh. Pasja e kësaj zgjedhjeje:

të hante apo të mos hante
të bindej apo të mos bindej
të donte apo të mos donte

...e përcaktonte njeriun si qenie njerëzore.

Njeriu nuk ishte robot. Njeriu ishte i aftë të donte me zgjedhjen e tij të lirë. Dashuria e Adamit dhe Evës për njëri-tjetrin ishte e vërtetë, jo artificiale. Bindja e tyre fillestare dhe dashuria për Perëndinë ishte e vërtetë.

Megjithëse prova në vetvete mund të duket si çështje e vogël, është diçka shumë serioze të mos i bindesh Zotit edhe në gjënë më të vogël. Bibla thotë se Perëndia është i përsosur. Ai është i shenjtë dhe i drejtë. Ai nuk mund të tolerojë edhe mëkatin më të vogël. Thuhet qartë se të mos bindesh është e gabuar. Është mëkat.

1Samuelit 15:23

3 KU JE?

Satani e kishte mashtruar Adamin dhe Evën duke u shtënë në mend se ata mund të bëheshin të barabartë me Perëndinë. Kjo ishte saktësisht ajo që djalli dëshironte për veten e tij. Por Perëndia nuk e kishte krijuar njeriun që të udhëhiqej nga instinktet apo idetë e tij. Gjëja më e rëndësishme ishte të bënte atë që Perëndia tha dhe AI kishte thënë...

"...mos ha nga pema... sepse ditën që do të hash prej saj ke për të vdekur me siguri".
Zanafilla 2:17

Ata kishin ngrënë dhe në çast gjithçka kishte ndryshuar. Ndodhi pikërisht ashtu siç kishte thënë Perëndia. Fjala e Tij nuk kishte ndryshuar. Ajo nuk ndryshon kurrë.

"Pastaj dëgjuan zërin e ZOTIT Perëndi që shëtiste në kopsht në flladin e ditës; dhe njeriu e gruaja e vetj u fshehën nga prania e ZOTIT Perëndi midis pemëve të kopshtit".
Zanafilla 3:8

Imagjinoni zemrat e tyre që rrahin fort, pëllëmbët e duarve që u djersijnë, gjuhët që u thahen, duke u mbledhur kruspull për t'u fshehur në kopsht, ndërsa dëgjojnë ZOTIN që afrohet. Çfarë do të thoshte Krijuesi-Zotëruesi i tyre?

Çfarë do t'u bënte një Perëndi i madh, i plotfuqishëm dy njerëzve të pabindur?

"Atëherë ZOTI Perëndi thirri njeriun dhe i tha: "Ku je?". Zanafilla 3:9

Çfarë lehtësimit i madh! Mesa dukej Perëndia nuk dinte gjë për atë që kishte ndodhur. Ai as nuk e dinte se ku ndodheshin! Si dy fëmijë që sapo kishin ngrënë vjedhurazi biskota, ata nxorrën kokat me hezitim duke u hequr si të pafajshëm. Ah, po na kërkoje? Adami foli:

"...Dëgjova zërin tënd në kopsht, dhe pata frikë sepse jam lakuriq dhe u fsheha".
Zanafilla 3:10

Ai foli, por gaboi. Ashtu si një djalë që lë orët e mësimin pasi ishte duke luajtur e më pas e shkruan vetë justifikimin për mungesën duke imituar firmën e mamit, Adami e nënvlerësoi faktin që nuk kishte ndjerë frikë më parë dhe që lakuriqësia e tij nuk e kishte shqetësuar ndonjëherë. Adami kishte thërrime biskotash në fytyrë.

Perëndia tha...

"Kush të tregoi që je lakuriq? Mos vallë ke ngrënë nga pema që unë të kisha urdhëruar të mos haje?".
Zanafilla 3:11

PYETJE, PYETJE!

Pse po i bënte Perëndia gjithë këto pyetje? A nuk e dinte një Perëndi i gjithëdijshëm se *ku* ishin fshehur Adami dhe Eva? Dhe po i njëjti Perëndi, a nuk e dinte *pse* ndiheshin ata lakuriq? A ishte ZOTI aq i kufizuar sa t'i duhej të pyeste fajtorët nëse kishin ngrënë apo jo nga fruti i ndaluar? E vërteta këtu është që Perëndia e dinte *me saktësi* se çfarë kishte ndodhur, por Ai po bënte pyetje që të ndihmonte Adamin dhe Evën për të kuptuar në mendjet *e tyre* se çfarë kishte ndodhur në të vërtetë. Ata nuk i ishin bindur ZOTIT! *Ata i kishin besuar Satanit në vend të Perëndisë.*

Ndërsa vazhdojmë më tej në Bibël, do të shohim se Perëndia e pyet shpesh njeriun që ta ndihmojë për t'i parë qartë gjërat.

FAJI I PERËNDISË

Pyetjet e ZOTIT po i jepnin mundësi Adamit dhe Evës që të *dilnin hapur*.

“Njeriu u përgjigj: “Gruaja që ti më vure pranë më dha nga pema dhe unë hëngra”.

Zanafilla 3:12

Obobo! Adami pranoi se e kishte ngrënë frutin... pak a shumë... por vetëm sepse *ajo gruaja* që Perëndia krijoi, ia dha frutin. Adami ishte vetëm një viktimë!

“I gjithë faji ishte i Perëndisë”.

“Nëse Perëndia nuk do ta kishte krijuar gruan... atëherë ajo nuk do të ma kishte dhënë frutin dhe unë nuk do ta kisha ngrënë”. Pra, mund ta shikosh shumë qartë. Në fund të fundit, faji ishte i Perëndisë!

“Dhe ZOTI Perëndi i tha gruas: “Pse e bërë këtë?”. Gruaja u përgjigj: “Gjarri më mashtrroi dhe unë hëngra prej saj”.

Zanafilla 3:13

Aha! Tani e vërteta doli në shesh. Asnjëri prej tyre nuk kishte faj. Fajin e kishte gjarpri. Edhe Eva ishte një viktimë. Sigurisht, nëse Perëndia s'do t'i kishte krijuar gjarpërinjtë... atëherë as ajo nuk do të kishte mëkatuar. Perëndia e kishte prishur punën fare!

ZGJEDHJA PERSONALE

Perëndia nuk e mori kurrë në pyetje gjarprin. E vërteta ishte se Adami dhe Eva kishin zgjedhur me vullnet të lirë që të mëkatonin. Perëndia u kishte dhënë atyre një mundësi që ta pranonin fajin me sinqeritet dhe ata e kishin çuar dëm; ata kishin refuzuar të pranonin fajin e tyre.

Çfarë thanë ata.	Çfarë duhej të kishin thënë ata.
<p>Adami: Njeriu u përgjigj: “Gruaja që ti më vure pranë më dha nga pema dhe unë hëngra”.</p> <p>Eva: Gruaja u përgjigj: “Gjarpri më mashtroi dhe unë hëngra prej saj”.</p>	<p>“Perëndi unë të kam zhgënjyer sa më s’bëhet. Unë nuk i jam bindur udhëzimit tënd të qartë për të mos e ngrënë frutin. Unë kam mëkatuar. Të lutem më fal”.</p> <p>“ZOT Perëndi, edhe unë kam mëkatuar, duke mos iu bindur urdhërit tënd. Dëshiroj që marrëdhënia jonë të ripërtërihet. Të lutem, më trego se çfarë duhet të bëj”.</p>
Mentaliteti i viktimës Fajëson të tjerët	Kërkojnë mënyra për t’u ripërtërirë

Nëse Adami dhe Eva do të kishin kërkuar falje me të vërtetë, Perëndia edhe mund ta kishte ripërtërirë miqësinë sipas mënyrës së Tij, që në atë çast. Ne nuk e dimë. Ajo që ne dimë është se Perëndia tregon dashuri përtej çdo imagjinate.

NJË PREMTIM

Ky mëkat i parë i njeriut i solli pasoja të rënda gjithë njerëzimit. Siç do ta shohim, Adami dhe Eva po vepronin në emër të gjithë racës njerëzore. Mëkati i tyre solli një mallkim, por Perëndia në dashurinë e Tij dha gjithashtu një premtim.

“Atëherë ZOTI Perëndi i tha gjarprit: “Meqenëse bëre këtë gjë... Unë do të shtie armiqësi midis teje dhe guas, midis farës sate dhe farës së saj; fara e saj do të shtypë kokën tënde dhe ti do të plagosësh thembrën e farës së saj”.

Zanafilla 3:14-15

Këto fjali meritojnë një shqyrtim më të hollësishëm. Premtimi kishte dy anë:

Djali dhe ndjekësit e tij	Gruaja dhe pasardhësi i saj
Atëherë ZOTI Perëndi i tha gjarprit :	
“Meqenëse (ti) e bëre këtë gjë...	
Unë do të shtie armiqësi midis teje	→ dhe guas ...
...midis farës sate	→ dhe farës së saj [pasardhësi]
... kokën tënde dhe ti do të <u>plagosësh</u>	→ thembrën e farës së saj”.

ZOTI po thoshte se një ditë Ai do ta çlironte racën njerëzore nga Satani. ZOTI premtoi se do të vinte një *njeri* i lindur nga gruaja, i cili do të shtypte kokën e Djallit me një goditje fatale. Po ashtu,

një ditë Satani do ta lëndonte këtë *njeri*, por vetëm me një plagosje në thembër, një plagosje e përkohshme prej të cilës do të shërohej.

Ky ishte një nga premtimet e para që do të realizohej për pasardhësin e Evës në të ardhmen. Ky fëmijë mashkull do të njihej si *I Vajosuri*, për shkak të detyrës së veçantë të tij dhënë prej Perëndisë. Detyra që Perëndia kishte në mendje për këtë *të zgjedhur*, ishte që të *çlironte* ose të *shpëtonte* njerëzimin nga pasojat e mëkatit dhe pushteti i Satanit. Për këtë arsye Ai do të njihej edhe si ÇLIRIMTARI I PREMTUAR. Ky do të ketë qenë një lajm shumë i mirë për Adamin dhe Evën.

Ky premtim i ÇLIRIMTARIT i shtonte edhe një emër tjetër listës së termave që zbulojnë karakterin e Perëndisë. Ai do të njihej si *Ai që shpëton* apo si *Shpëtimtari*.

“...Nuk ka Perëndi veç meje, një Perëndi i drejtë, një Shpëtimtar; nuk ka asnjë veç meje. Kthehuni nga unë dhe do të shpëtoni, ju mbarë skaje të tokës. Sepse unë jam Perëndia dhe nuk ka asnjë tjetër”.

Isaia 45:21-22

NJË MALLKIM

Siç pamë edhe më parë, mëkati ka pasojat e tij. Ai gjithmonë ka pasoja. Ashtu si shpërfillja e ligjit të rëndësës rezulton në thyerje kockash, po ashtu të shkelësh fjalën e Perëndisë, ka pasojat e veta. Perëndia nuk mund të hiqej sikur nuk e kishte vënë re mëkatin e Adamit dhe të Evës. Ai s'mund të thoshte: *“Oh, harroje”,* ose *“S'kishit çfarë të bënit. Do sillemi sikur s'ka ndodhur kurrë”* ose *“Ishte vetëm NJË mëkat i vogël”.* Jo! Dëmi ishte bërë. Adami dhe Eva ishin fajtorë. Një mëkat i vetëm solli gjykimin. Një mëkat i vetëm solli frikën dhe turpin. Një mëkat i vetëm solli mëkate të tjera. Toka dhe gjithçka në të vuajtën mallkimin. Kafshët, deti, zogjtë, madje edhe vetë dheu u prek prej mëkatit. Krijimi nuk ishte më i përkryer. Si rezultat i mallkimit, Bibla thotë...

“...mbarë krijesa psherëtin bashkë dhe ndodhet bashkë në dhimbjet e lindjes...”.

Romakëve 8:22

Njeriu do të hynte në botë përmes dhimbjeve të lindjes dhe do të largohej prej saj përmes agonisë së vdekjes. Ndërkohë në këtë planet, jeta do të ishte plot me padrejtësi, mundim dhe mjerim. Perëndia i tha Adamit...

“...do të hash bukën me djersën e ballit, derisa të rikthehesh në dhé, sepse nga ai ke dalë; sepse ti je pluhur dhe në pluhur do të rikthehesh”.

Zanafilla 3:19

Gjembat dhe ferrat e jetës, qofshin të vërteta apo simbolike, do ta bënin ekzistencën e njeriut plot me dhimbje dhe me luftë për mbijetesë. Njeriu kishte filluar një reaksion zinxhir brengash. Por pasoja më e hidhur e mëkatit të njeriut ishte pikërisht ajo për të cilën Perëndia i kishte paralajmëruar: Vdekja.

4 VDEKJA

*“Dhe ZOTI Perëndi e urdhëroi njeriun duke i thënë: “Ha lirisht nga çdo pemë e kopshtit; por mos ha nga pema e njohjes të së mirës dhe të së keqes, sepse ditën që do të hash prej saj **ke për të vdekur me siguri**”.*
Zanafilla 2:16-17

E thënë hapur, kur Adami dhe Eva vendosën ta shpërfillnin paralajmërimin e Perëndisë, ata e vunë në provë Atë nëse do ta mbante Fjalën e Tij ose jo. *A e kishte me të vërtetë Perëndia atë që tha? A do të vdiste njeriu? Apo Perëndia po thoshte vetëm fjalë, duke bërë kërcënime boshe? Përgjigjja e Shkrimit është shumë e qartë:*

“...është më e lehtë që të mbarojnë qielli dhe toka, sesa të bjerë poshtë qoftë edhe një pikë nga Ligji [apo Fjala e Perëndisë]”.
Luka 16:17

Neve s’na pëlqen të flasim për vdekjen. Ky subjekt është një tabu. Unë kam udhëtuar në mbarë botën dhe kam vizituar popujt më të largët të planetit dhe nuk kam gjetur kurrë një grup shoqëror që ta pëlqente vdekjen. Kam qëndruar para shumë varreve të hapur, disa në oborret e kishave, disa në xhungël, por të gjithë kishin një emërtues të përbashkët: pikëllimin. Psiqika e njeriut është vulosur me damkën e realitetit se vdekja nënkupton vetëm një gjë: ndarjen. Njerëzit tanë të dashur janë ndarë nga prania jonë për të mos u kthyer më kurrë. Ndjesia e humbjes dhe ndarjes që ndiejmë në ato kohë faktikisht na sjell shumë pranë kuptimit që Shkrimi i jep vetë fjalës. Në Bibël vdekja nënkupton një lloj *ndarjeje*. Ajo nuk do të thotë asgjësim apo mos-ekzistencë, fryma e njeriut vazhdon të jetojë pas vdekjes fizike.

Na ndihmon të kuptojmë se vdekja nuk mund të shkëputet nga origjinat e saj; ajo erdhi për shkak të mëkatit. Bibla flet për të si një çmim apo pagë për të këqijat e bëra. Ashtu si një person paguhet me rrogë për punën e tij, po ashtu...

“...paga e mëkatit është vdekja...”.
Romakëve 6:23

Shkrimi flet për *vdekjen* në disa mënyra të ndryshme. Ne do të shohim tri prej tyre:

1. VDEKJA E TRUPIT (Ndarja e frymës së njeriut nga trupi i tij)

Ne nuk e kemi të vështirë ta kuptojmë vdekjen fizike. Ne e njohim shumë mirë atë. Por duhet të kuptojmë diçka më tepër për të, lidhur me Adamin dhe Evën.

Kur këput një degë me gjethe nga një pemë, gjethet nuk fishken dhe nuk bien menjëherë. Po ashtu, kur Perëndia i tha Adamit: *“ditën që do të hash prej saj ke për të vdekur me siguri”*, Ai nuk po thoshte se Adami do të vdiste në vend sapo të hante frutin. Perëndia donte të thoshte se Adami do të shkëputej nga burimi i tij i jetës dhe më pas, ashtu si një degë e këputur, trupi i tij do të rrënohej dhe do të ndalonte së funksionuari. Trupi do të...

“...vdesin duke u kthyer përsëri në pluhur”. Psalmi 104:29 (NET)

Megjithëse trupi vdes, fryma jeton ende. Fjala e Perëndisë thotë se fryma është e pavdekshme.

2. VDEKJA E NJË MARRËDHËNIEJE (Ndarja e frymës së njeriut nga Perëndia)

Tashmë kemi parë se mosbindja e Adamit dhe Evës e ndërpreu miqësinë e tyre të ngushtë me ZOTIN. Por pasojat shkuan edhe më tej. Fëmijët e Adamit dhe të Evës dhe fëmijët e fëmijëve të tyre, pra e gjithë raca njerëzore deri më sot, ka lindur në këtë botë e ndarë prej Perëndisë.

Marrëdhënia midis Perëndisë dhe njeriut ka marrë fund në mënyrë kaq të thellë e kaq të plotë, saqë edhe pse jetojmë fizikisht, Perëndia e sheh njerëzimin si...

“...të vdekur në shkelle dhe në mëkate”. Efesianëve 2:1

Këtu gjendet një dinamikë që nuk duhet anashkaluar. Më lejoni t’ua ilustroj.

Unë e kam kaluar një pjesë të jetës sime duke jetuar në vendet tropikale. Për një kohë, unë dhe gruaja ime jetuam në një shtëpi prej druri, të ndërtuar mbi nivelin e tokës, që qëndronte mbi këmbaleca shumë të shkurtër. Një herë, një mi i madh u zvarrit nën hapësirën e ngushtë të shtëpisë sonë dhe ngordhi. Fatkeqësisht, kafsha ngordhi pikërisht poshtë dhomës tonë të gjumit. Fillimisht, menduam se nuk kishim asnjë mundësi tjetër veçse ta linim trupin që të kalbej atje ku ishte. Meqënëse kërma po kalbej në të nxehtë, lagështia solli një erë të tmerrshme në dhomën tonë të gjumit, duke i dhënë një kuptim të ri fjalës *‘i qelbur’*. Miu binte një erë aq të keqe, saqë gruaja ime dhe unë nuk mund të flinim. Ne u detyruam që të zhvendoseshim në anën tjetër të shtëpisë. Të

flinim afër asaj kërme që lëshonte erë të keqe, nuk ishte normale apo e natyrshme për ne. Ndaj u larguam prej andej.

Mëngjesin tjetër, djali ynë Andrea, u ofrua që ta zgjidhte situatën. Ai mori një shkop të gjatë dhe u zvarrit në hapësirën e ngushtë nën shtëpi, duke e tërhequr jashtë me ngadalë miun e ngordhur. Pasi e kishte afruar shumë, Andrea u zmbrops, shtrembëroi fytyrën dhe tha: “Baba! Kafsha është plot me krimba”. Oh, mos! Andrea mori një qese plastike, veshi dorën me të dhe e shtriu poshtë shtëpisë. Duke e kapur krijesën e mjerë nga bishti, ai e tërhoqi kërmën e mbushur me krimba dhe e nxori jashtë. Duke e mbajtur kërmën larg trupit të tij, ai vrapoi drejt xhunglës aty afër dhe me një hedhje të fuqishme, e flaku miun larg prej vetes.

Nëse ai brejtës do të kishte qenë gjallë dhe në gjendje të kuptonte emocionet e Andreas, ai do të ndjente se Andrea ishte i pakënaqur me të, i zemëruar. Dhe nëse ai brejtës do të mund të lexonte mendimet e Andreas, ndërsa ai po e hidhte tutje në pyll, ai do ta dëgjonte të thoshte: “Largohu që këtu!”. Dhe, nëse brejtësi do të mund të fliste, do të pyeste: “Për sa kohë?”. Andrea do t’i ishte përgjigjur: “Përgjithmonë!”

Miu i ngordhur ilustron tri mënyra të ndryshme sesi ndihet Perëndia ndaj mëkatit. Së pari, Ai zemërohet. Ky nuk është një zemërim i mbushur plot me ligësi apo poshtërsi. Perëndia nuk është një person gjaknxehët, që e ka humbur toruan. Në fakt, ky është një reflektim i karakterit të pastër e të përsosur të Perëndisë. Mund të kuptohet më së miri si një lloj *zemërimi drejtësie*. Ashtu siç ishim të shqetësuar me miun që qelbej, po ashtu edhe ZOTI është i zemëruar me mëkatin. *Mëkati e pikëllon Atë*.

Perëndia e krijoi botën që të ishte një vend i këndshëm për të jetuar, por mëkati e shndërroi në një vend shumë të vështirë. Sa herë që bëjmë një punë të pakëndshme, ajo na kujton se mëkati e ka shkatërruar krijimin e Perëndisë. Dhimbje dhe vuajtje, brenga dhe trishtim, pisllek dhe ndyrësi, tallje dhe dehje, tërmete dhe luftëra, të gjitha këto nuk ishin pjesë e krijimit fillestar të Perëndisë. Mëkati kishte qenë si një pikë helmi në një ushqim të bollshëm e të shijshëm; nuk ishte shumë, por prishi gjithçka. Mëkati kishte qenë si një thumb blete në fytyrë; ai është i vogël, por godet të gjithë qenien tënde. *Mëkati qe më tepër se shkelja e ligjit; ai qe një fyerje e plotë ndaj karakterit të Perëndisë*. Pikërisht për këtë arsye Bibla thotë...

“...vjen zemërimi i Perëndisë mbi bijtë e mosbindjes”.

Efesianëve 5:6

Adami dhe Eva nuk iu bindën Perëndisë kur i shpërfillën udhëzimet e qarta të Tij. Mosbindja ndaj Perëndisë është shenja dalluese e mëkatit. Bibla thotë...

“Sepse zemërimi i Perëndisë zbulohet nga qielli për çdo pabesi e padrejtësi të njerëzve”.

Romakëve 1:18

Ne e etiketojmë mëkatit si dëfrim ose të keq, të padëmshëm ose mizor, të madh ose të vogël. Bibla pranon disa dallime kur vjen puna tek pasojat e mëkatit, por për Perëndinë çdo mëkat vjen erë e keqe nën hundën e Tij të shenjtë. Është helm në festën e Tij.

Së dyti, ashtu si miu na detyroi mua dhe gruan time që të flinim nga dhoma tjetër, dhe ashtu si Andrea e hodhi tutje kërmën, po kështu edhe Perëndia e ka larguar Vetën e Tij nga njeriu mëkatar. Shkrimi thotë...

“...pauhdësitë tuaja kanë shkaktuar një ndarje midis jush dhe Perëndisë tuaj dhe mëkatet tuaja kanë bërë të fshihet fytyra e tij prej jush...”.

Isaia 59:2

TË LARGUAR

Ndonjëherë dëgjoj njerëz që thonë se Perëndia duket shumë i largët. Epo, Bibla thotë se njeriu është *larguar* nga Krijuesi i tij.

“...dikur ishit të huaj dhe armiq...”.

Kolosianëve 1:21

Shenjtëria kërkon mungesë të mëkatit. Një Perëndi i përsosur nuk mund ta lejojë mëkatit në praninë e Tij, sepse...

“Ti i ke sytë tepër të pastër për të parë të keqen dhe nuk e shikon dot pauhdësinë”.

Habakuku 1:13

Kjo na çon te pika e tretë, të cilën na e ilustron miu i ngordhur. Për sa kohë mendon Perëndia se duhet të jemi të ndarë prej Tij? Përgjigjja është shumë e qartë: *Përgjithmonë!* Mëkati ka pasoja të pafundme dhe të përjetshme. Ashtu siç ne nuk do të donim të jetonim me miun e kalbur qoftë edhe për një javë më shumë ose kurrë, Perëndia nuk do ta lejojë asnjëherë mëkatit që të banojë në praninë e Tij.

Ky është lajm i vështirë, por vazhdo të lexosh. Lajmi i mirë është rrugës. Megjithatë tani për tani është e rëndësishme të kuptojmë se kur Bibla flet për marrëdhënien e marrë fund mes njeriut dhe Perëndisë, ajo flet me shumë forcë. Tashmë ajo ka mbaruar, ka vdekur.

3. VDEKJE NDAJ NJË GËZIMI TË ARDHSHËM—VDEKJA E DYTË

(Ndarja përgjithmonë e frymës së njeriut nga Perëndia)

Kur një çift i ri fejohet, ata presin me ëndje dhe padurim të gjitha gëzimet e ardhshme të martesës. Ata shfletojnë projekte shtëpish, diskutojnë se ku do të jetojnë dhe se çfarë do të bëjnë së bashku. Por nëse fejesa priset dhe marrëdhënia mbaron, do të marrin fund edhe planet e tyre për të ardhmen.

Bibla na thotë se Perëndia po përgatit një shtëpi të mrekullueshme për njeriun pas vdekjes. Ai vend quhet Qiell. Qielli është një vend i jashtëzakonshëm, i krijuar nga Perëndia për gëzimin e ardhshëm të njeriut. Jeta e përjetshme është pjesë e këtij plani. Do të jetë e mrekullueshme të qenit i lirë nga mëkati, vuajtja dhe *vdekja*.

Por, ashtu siç ekziston **jeta e përjetshme**, ashtu ekziston edhe vdekja e përjetshme. Kur Bibla përdor fjalën *vdekje*, ndonjëherë ajo i referohet *vdekjes së planit origjinal të Perëndisë* për racën njerëzore. Kjo vdekje është quajtur gjithashtu edhe *vdekja e dytë*, ndoshta sepse ndodh pas vdekjes fizike. Kjo *vdekje e dytë* është rezervuar për ata njerëz që nuk do të jenë në Qiell. Për ta Bibla thotë se do të shkojnë në *Liqenin e Zjarrtë*, një vend i tmerrshëm që Perëndia e krijoi specifikisht për të ndëshkuar Satanin dhe demonët e tij.

“Dhe pashë një fron të madh të bardhë dhe atë që ishte ulur mbi të, ...Dhe pashë të vdekurit, të vegjël e të mëdhenj, që qëndronin përpara Perëndisë, dhe librat u hapën; dhe një libër tjetër u hap, që është libri i jetës”.

“Dhe të vdekurit u gjykuan...”.

“Kjo është vdekja e dytë. Dhe, nëse ndokush nuk u gjet i shkruar në librin e jetës, u hodh në liqenin e zjarrit”. Zbulesa 20:11-15

Bibla flet për të qenit *i hedhur*^a në liqenin që digjet *me zjarr dhe squfur* dhe për të qenit *i torturuar*^b *ditë dhe natë përgjithmonë*^c. Ai do të jetë një vend brengash^c, pa lumturi. Shkrimi flet për krimba^d (fjalë për fjalë vemje), në një errësirë^e të plotë, për njerëz që qajnë dhe kërcëlljnë dhëmbët në dhimbje ekstreme, të tharë nga etja^f, duke kujtuar këtë jetë dhe duke dëshiruar që asnjë të mos shkojë atje. Ai është një vend ku ka vetëm vuajtje, jo një vend me festime të papërmbajtshme.

^a Zbulesa 19:20
Megjithëse trupi fizik vdes, fryma vazhdon të jetojë.

^b Zbul. 20:10

^c Psalmi 116:3

^d Marku 9:48

^e Mateu 8:12;

22:13; 25:30

^f Luka 16:24

“Por frikacakët dhe të pabesët, dhe të neveritshmit dhe vrasësit, dhe kurvëruetit, dhe magjistarët, dhe idhujtarët, dhe gjithë gënjeshtarët, do të kenë pjesën e tyre në liqenin që digjet me zjarr dhe squfur, që është vdekja e dytë”. Zbulosa 21:8

Më tej në këtë libër, do të mësojmë më shumë për fatin e njeriut.

NJË NATYRË MËKATARE

Mëkati dhe vdekja tani mbretëronin në linjën e gjakut të Adamit, duke kaluar ndër breza nëpërmjet babait. Siç thotë shprehja: “Si i ati, edhe i biri”. Mollët prodhojnë mollë, macet pjellin mace, njeriu mëkatar lind njerëz mëkatarë.

“Prandaj, ashtu si me anë të një njeriu të vetëm mëkati hyri në botë dhe me anë të mëkatis vdekja, po ashtu vdekja i arriti të gjithë njerëzit, sepse të gjithë mëkatuan”. Romakëve 5:12

Për shkak të mëkatis të Adamit, të gjithë pasardhësit e tij do të trashëgojnë natyrën e tij mëkatore. Dhe për shkak se ai vdiq, të gjithë pasardhësit e tij do të vdesin³.

Shpesh, ne e lidhim fjalën *mëkatar* me një listë krimesh, por Bibla thotë se është më tepër se kaq. Njeriu ka një *natyrë mëkatore*, që shpesh quhet *natyra e Adamit*. Kjo natyrë është një *gjendje* ose *qenësi*. Për shembull, doktori i ka thënë një shokut tim se ai ka një zemër të sëmurë. Ajo *gjendje* e zbulon veten e saj me *simptoma*. Kur ai ngjit shkallët, shfryn dhe fytyra e tij ndryshon ngjyrë. Me raste, ai vendos një tabletë nitroglicerine nën gjuhë. Në të njëjtën mënyrë, mund të themi se çdo qenie ka një *gjendje*, që quhet *natyra mëkatore*. *Simptomat* e kësaj *gjendjeje* janë veprat e mëkatis.

NJË PERËNDI I NDRERSHËM

Nëse e gjithë kjo bisedë për mëkatin dhe vdekjen duket ngjethëse, ajo duhet të jetë një kujtesë e faktit se Perëndia nuk i bën të bukura subjektet e pakëndshme. Ai na e thotë të vërtetën ashtu siç është. Mëkati dhe vdekja janë dy gjëra që të gjithë njerëzit i kanë të përbashkëta dhe ne duhet të dimë se çfarë thotë Bibla për to. Ajo që gjithsecili duhet të presë nga një Perëndi i përkryer është t’i thotë të vërtetën.

Adami për shkak të natyrës ishte bërë mëkatar; Adami do të vdiste.

Të gjithë pasardhësit e Adamit do ta kenë natyrën mëkatore. Të gjithë do të vdesin.

NJË PËRMBLEDHJE – URA E MIQËSISË

Në fillim, Perëndia dhe njeriu ishin miq të ngushtë, që jetonin në harmoni në një botë të përsosur. Vetëm njerëzit e përsosur mund të jetojnë me një Perëndi të përsosur.

Ura lidhëse u shemb kur Adami dhe Eva i besuan fjalës së Satanit në vend të Fjalës së ZOTIT dhe nuk iu bindën udhëzimeve të qarta të Perëndisë. E tërë bota ndryshoi. Ajo u bë një vend frike, faji, turpi, trishtimi dhe vdekjeje.

Pasi Adami dhe Eva mëkatuan, ata u përpoqën ta mbulonin mëkatin e tyre, duke përmirësuar pamjen e tyre të jashtme.

Por gjethet e fikut nuk bënë punë.

Hendeku mbeti.

Mëkati dhe vdekja

tani mbretëronin

në linjën e gjakut

të Adamit, duke u

transmetuar nga brezi në

brez përmes etërve. Dardha bie nën dardhë, molla prodhon mollë, macet pjellin mace, njeriu mëkatar lind njerëz mëkatarë.

Ndërsa do të vazhdojmë historinë tonë, do të shohim se është në natyrën e njeriut të mohojë gjendjen e tij mëkatarë, duke shpikur rrugë për të arritur te Perëndia, për të gjetur një rrugë drejt një bote të përsosur.

ÇFARË KANË ZBULUAR STUDIUESIT E GJENETIKËS?

“Kjo na bën të mendojmë se të gjitha qeniet njerëzore, pavarësisht ndryshimeve në pamjen e jashtme, janë me të vërtetë pjesëtarë të një entiteti të vetëm, që e ka origjinën e vet në një vend të caktuar. Ekziston një lloj vëllazërie biologjike, që është shumë më e thellë sesa mund të kuptojmë”. Kështu ka thënë Stefën Xhei Gullid (Stephan Jay Gould), paleontolog i Harvardit dhe eseist në gazetën NEWSWEEK, 1998, në artikullin e titulluar “Kërkimi mbi Adamin dhe Evën”⁴.

Sipas artikullit, shkencëtarët *“...e trajnuar në biologjinë molekulare... panë një lloj ndërkombëtar gjenesh dhe nxorën gjurmë të ADN-së, që i çuan ata në përfundimin se ne të gjithë rrjedhim prej së njëjtës grua”. “Nuk kishte madje as dallime midis racave”.*

Bibla thotë:

“Dhe njeriu i vuri gruas së vet emrin Evë, sepse ajo qe nëna e tërë të gjallëve”.

Zanafilla 3:20

Më pas, në vitin 1995, gazeta “TIME”⁵ nxorri një artikull të shkurtër, që thoshte se ekzistonin prova shkencore për faktin se *“...ka qenë një ‘Adam’ paraardhës, materiali gjenetik i të cilit në kromozome është i përbashkët për çdo njeri që rron mbi tokë”.*

Bibla thotë:

“...dhe ai ka bërë nga një gjak i vetëm çdo komb njerëzish, që të banojnë në mbarë faqen e dheut...”.

Veprat e Apostujve 17:26

Këto studime të ADN-së njerëzore dalin në përfundimin se të gjithë ne rrjedhim nga *i njëjti burrë dhe e njëjta grua*. Disa shkencëtarë bien dakord, të tjerë jo. Megjithatë, ata që bien dakord nxitojnë të thonë se ky burrë e kjo grua mund të mos jenë Adami dhe Eoa i Biblës. Sido që të jetë, është interesante të vërejmë se zbulimet përputhen me Biblën. Ky dhe zbulime të tjera të biologjisë moderne molekulare konfirmojnë atë që Shkrimi ka treguar prej mijëvjeçarësh, se ne të gjithë jemi të lidhur ngushtë me njëri-tjetrin.

KAPITULLI PESË

1 NJË PARADOKS

2 SHLYERJA

3 DY NGA DY

4 BABEL

1 NJË PARADOKS

Në kapitujt e parë mësuam pak mbi atë që Perëndia është. Ndërsa vazhdojmë më tej, do të mësojmë më tepër, por kemi nevojë të ndalojmë e të krahasojmë disa karakteristika të Perëndisë me gjendjen e re të njeriut.

Është e rëndësishme të kuptojmë se ashtu si Perëndia vendosi ligjet fizike për të qeverisur universin, po ashtu vendosi edhe ligjet frymërore që qeverisin marrëdhënien midis Perëndisë dhe njeriut. Ashtu si njohja e fizikës dhe kimisë na ndihmon për të kuptuar botën që na rrethon, po kështu edhe njohja e këtyre ligjeve frymërore na ndihmon për të kuptuar më mirë jetën dhe vdekjen. Këto ligje frymërore nuk janë të vështirë për t'u kuptuar. Së pari, le të shohim situatën e njeriut.

PROBLEMI I NJERIUT

Shekuj më parë në Lindjen e Mesme, kur një njeri kishte një borxh, shkruhej me dorë një dëftesë zyrtare, në mënyrë që palët e përfshira të mos e harronin shumën që duhej paguar. Ata që nuk kishin mundësi ta paguanin borxhin, konsideroheshin kriminelë nën ndëshkimin e plotë të ligjit. Në të njëjtën mënyrë, Bibla na mëson se në regjistrin e madh të moralit, mëkati ynë shkakton një borxh. Ka një çmim për t'u paguar. Ne përballemi me...

“...ligjin e mëkatit dhe i vdekjes”.

Romakëve 8:2

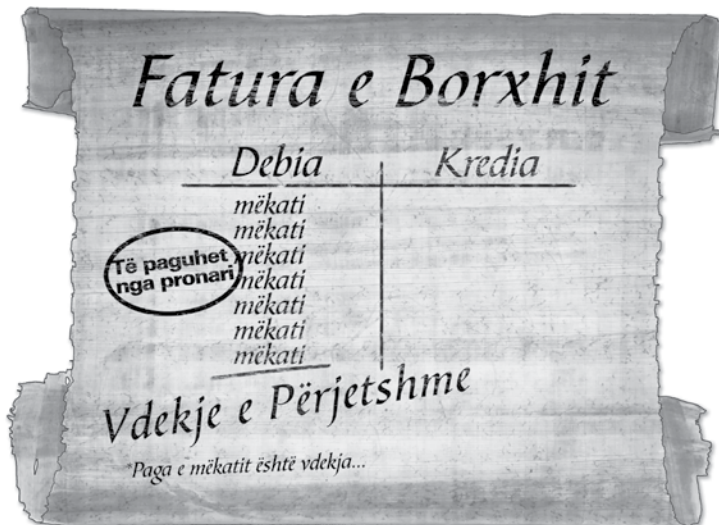
Ky ligj thotë:

“Shpirti që mëkaton do të vdesë...”.

Ezekieli 18:20

BORXHLI

Pyetja që lind është: A jemi të aftë ta paguajmë borxhin? Përgjigjja është ‘po’. Megjithatë, meqenëse vdekja vazhdon përjetësisht, është e vështirë ta quash atë të paguar sepse shkëmbimi nuk kryhet kurrë. Për ta paguar atë, ne duhet të marrim mbi vete të gjitha pasojat e vdekjes, domethënë në të treja kuptimet e saj. Me sinqeritet, shumica e njerëzve të zgjuar hezitojnë shumë për të paguar. Problemi është se ne duhet të paguajmë. Është borxhi ynë. Raca njerëzore gjendet në një dilemë.

DY ANËT E MONEDHËS

Kjo dilemë ka dy anë, ashtu si dy anët e së njëjtës monedhë.

- ❖ **Ne kemi diçka që nuk e duam:** një problem me mëkatin. Për shkak të mëkatis tonë ne përjetojmë fajin, turpin, dhimbjen, ndarjen nga Perëndia dhe si rrjedhojë, Vdekjen e Dytë.
- ❖ **Ne kemi nevojë për diçka që nuk e kemi:** përsosmërinë. Ne kemi nevojë për një nivel mirësie, që na bën të pranueshëm në praninë e Perëndisë.

Pra, pyetja është e dyfishtë: **Si mund të çlirohemi nga mëkati ynë? Dhe, si mund të sigurojmë një drejtësi të barabartë me drejtësinë e Perëndisë,** që të mund të pranohemi në praninë e Tij?

Ja një mënyrë tjetër sesi mund ta shpjegojmë. Që nga krijimi, raca njerëzore u krijua për të jetuar në praninë e Perëndisë. Por kur njeriu nuk iu bind Perëndisë, e tërë qenia e tij ndryshoi. Ai humbi natyrën e tij të pamëkatë, e cila e bënte të pranueshëm në praninë e Perëndisë. *Pra, si mund ta rifitojë njeriu atë përsosmëri që e lejon atë të jetojë me Perëndinë?*

Le t’i mbajmë këto pyetje në mendje ndërsa ecim përmes Biblës.

SITUATA E PERËNDISË

Për të kuptuar situatën e Perëndisë, duhet të shohim dytribute të ndryshme që janë pjesë e karakterit të Tij:

1. PLOTËSISHT I DREJTË

Ne kemi parë se ZOTI është një Perëndi i përsosur, krejtësisht pa mëkat. Të jesh pa mëkat do të thotë gjithashtu se Perëndia është i ndershëm dhe i paanshëm, i drejtë.

“Ai është Shkëmbi; veprat e tij është e përsosur sepse në të gjitha rrugët e tij ka drejtësi. Është një Perëndi që nuk e njeh padrejtësinë; ai është i drejtë dhe i mirë. Ligji i Përtërirë 32:4 (NLT)

Ne mund të themi se Perëndia është një gjykatës i drejtë, sepse Ai nuk e trajton dikë në një mënyrë dhe dikë tjetër në një mënyrë tjetër. Perëndia i zbaton rregullat e Tij në mënyrë të barabartë dhe me paanësi. Këtu në tokë, një njeri mund ta fshehtë një krim, mund të gënjejë për të, t'i japë rryshfet gjykatësit ose mund të mos e kapin për këtë krim. Por para Perëndisë, asnjë kriminel nuk mund të largohet nga mëkati i vet. Askush nuk mund t'i shpëtojë drejtësisë së Perëndisë.

“Sepse Perëndia do të vërë të gjykohet çdo vepër edhe çdo gjë që është fshehur, qoftë e mirë apo e keqe”. Predikuesi 12:14

Ndershmëria dhe drejtësia janë themelore për natyrën e përsosur të Perëndisë.

“Drejtësia dhe e drejta përbëjnë bazën e fronit tënd”. Psalmi 89:14

Meqënëse Perëndia është i përsosur, ne mund të mbështetemi te drejtësia e Tij absolute. Kjo gjë na pëlqen. Por ja edhe lajmi i keq. Drejtësia e përsosur kërkon që mëkati të ndëshkohet me një dënim të barabartë me shkeljen. Kjo tregon sesa seriozisht e shikon Perëndia mëkatin, nga ndëshkimi që i jep atij. Siç e kemi parë, Bibla thotë se borxhi i mëkatit tonë mund të paguhet vetëm me vdekjen tonë, në të treja kuptimet e saj.

Ky nuk është një lajm i mirë. Fatmirësisht, del në skenë aspekti tjetër i karakterit të Perëndisë.

2. PLOTËSISHT I DASHUR

Perëndia nuk është vetëm përsosmërisht i drejtë, por Ai është gjithashtu plotësisht i dashur. Në vetë natyrën e Tij, Perëndia do.

- ❖ Perëndia shfaq dashuri kur e krijoi botën, përkujdesje dhe interesim.
- ❖ Por pastaj Perëndia shfaq një dashuri më të thellë, një dashuri të pamerituar. Kësaj dashurie shpesh i referohemi me fjalët *hir*, *mëshirë*, *mirësi* dhe *dhembshuri*. Si mëkatarë, ne nuk e meritojmë mirësinë e Perëndisë, megjithatë Perëndia na do me një dashuri të përsosur pavarësisht mëkatit tonë. Për shkak se Perëndia është i përsosur, askush nuk mund të shfaqë hir dhe mëshirë më mirë se Ai.

PARADOKSI

Tani ne shohim një paradoks. Për të qenë plotësisht *i drejtë*, Perëndia duhet ta detyrojë pagimin e borxhit të mëkatit; ne duhet të

vdesim. Por për shkak se Perëndia është *i dashur*, Ai nuk dëshiron aspak që të na shkatërrojë. Që të dyja këto cilësi të karakterit të Tij janë të barabarta. Perëndia nuk është më shumë *i dashur* se sa *i drejtë*. Prandaj, si mundet Perëndia të ruajë *drejtësinë* dhe të jetë njëkohësisht *i dashur*?

Si fillim, Perëndia i gjykon të gjitha mëkatet, qoftë këtu në tokë, qoftë edhe pas vdekjes fizike. Ai është 100% i qëndrueshëm në këtë pikëpamje. Ne të gjithë duhet të vdesim.

“Ne duhet të vdesim dhe jemi si ujët që derdhet mbi tokë, që nuk mund të mbliidhet”.

2 Samuelit 14:14

Por tani del në pah një atribut tjetër i natyrës së Perëndisë. Meqënëse nga vetë natyra Perëndia është dashuri, Ai...

“...nuk të heq jetën, por gjen mënyrën që ai që është në mërgim të mos qëndrojë larg tij”.

2 Samuelit 14:14

Megjithëse Perëndia lejon që trupi ynë fizik të vdesë, Ai me dashuri siguron një rrugë përmes së cilës të mund t’u shpëtojme aspekteve të përjetshme të dënimit me vdekje. Në të njëjtën kohë, Perëndia bën të mundur që ne të jetojmë sërish në praninë e Tij. Por, si mund ta gjykojë Perëndia mëkatin dhe në të njëjtën kohë të na shpëtojë? Si e dënon Perëndia mëkatin pa na dënuar? Këtë do ta studiojmë në kapitujt pasardhës.

KRENARIA

Le të shohim edhe një gjë të fundit para se të vazhdojmë. Bibla thotë se krenaria është ajo që shkaktoi rebelimin e Satanit. Ne shpesh e konsiderojmë krenarinë si diçka të mirë, por Bibla thotë se krenaria është ajo që na pengon të shkojmë te Perëndia për ndihmë. Shpesh krenaria nuk na lë ta përrulim veten dhe të themi se kemi nevojë për ZOTIN.

“...sepse Perëndia i kundërshton mendjemëdhenjtë, por u jep hir të përrulurve”.

1 Pjetrit 5:5

2 SHLYERJA

Pasi hëngrën frutin, gjëja e parë që bënë Adami dhe Eva ishte të visheshin me gjethe fiku. Edhe pse kishte këtë veshje, Adami i tha Perëndisë se ndihej lakuriq, i ekspozuar. Ka një arsye për këtë. Bibla na thotë se...

“...ZOTI nuk shikon si shikon njeriu, njeriu shikon pamjen, kurse ZOTI shikon zemrën”.

1 Samuelit 16:7

Perëndia shihte përtej përpjekjeve të tyre të kota për t'u veshur. Ai mund të shihte zemrat e tyre.

Bibla na thotë se Perëndia i refuzoi përpjekjet e Adamit dhe Evës për t'u vetëpërmirësuar. Gjethet e fikut mbuluan lakuriqësinë e tyre, por zemrat e tyre ishin plot *me mëkat*. Ai donte t'u mësonte atyre se njeriu nuk mund të bëjë asgjë, si nga ana e jashtme ashtu edhe nga ajo e brendshme, për të larguar problemin e mëkatit. Prandaj Ai refuzoi të pranonte veshjet e tyre me *gjethet e fikut*. Vetëm Perëndia mund t'u siguronte atyre një veshje të pranueshme për Të. Perëndia mori disa kafshë, i vrau dhe...

"Zotë Perëndi i bëri Adamit dhe gruas së tij tunika prej lëkure dhe i veshi".

Zanafilla 3:21

Ky ishte një ilustrim i faktit që *mëkati sjell vdekjen*. Adami dhe Eva nuk kishin parë vdekje më parë. Nëse ata e panë vrasjen e kafshës, ajo duhet të ketë qenë një përvojë rrëqethëse; të shihnin gjakun që derdhej në tokë, gulçimet në grahmat e fundit të jetës, dritën që shuhej në sytë e kafshës, duke kuptuar përfundimin. Sido që të ketë qenë, Perëndia e bëri menjëherë të kuptueshëm për ta realitetin e tmerrshëm të vdekjes. Kafshët u flijuan që ata të mund të visheshin.

DËBIMI

Pavarësisht se njeriu kishte mëkatuar, ai ende jetonte në kopsht dhe mund të hante nga pema e jetës. Ngrënia nga kjo pemë do të thoshte se njeriu do të jetonte përgjithmonë. Prandaj, Perëndia e largoi njeriun nga kopshti.

"Dhe ZOTË Perëndi tha: "Ja, njeriu u bë si një prej nesh, sepse njeh të mirën dhe të keqen. Dhe tani nuk duhet t'i lejohet të shtrijë dorën e vet për të marrë edhe nga pema e jetës kështu që, duke ngrënë nga ajo, të jetojë përgjithnjë".

"Prandaj ZOTË Perëndi e dëboi njeriun nga kopshti i Edenit, që të punonte tokën nga e cila kishte dalë".

"Kështu ai e dëboi njeriun; dhe vendosi në lindje të kopshtit të Edenit kerubinët që vërtisnin nga çdo anë një shpatë flakëruese për të ruajtur rrugën e pemës së jetës".

Zanafilla 3:22-24

Kjo ishte një vepër mëshire. Perëndia nuk donte që njeriu të jetonte përgjithmonë si mëkatar. A mund ta imagjinoni si do të ishte bota nëse të gjithë njerëzit e ligj të të gjithë epokave të ishin ende gjallë sot? Duke e nxjerrë njeriun jashtë kopshtit, Perëndia lejoi që pasoja e mëkatit të merrte pagën e vet, vdekjen fizike.

Por Perëndia po mendonte përtej vdekjes. Ai po mendonte për planin e Tij që ta çlironte njeriun nga Vdekja e Dytë, një rrugë për t'i shpëtuar Liqenit të Zjarrtë.

KAINI DHE ABELI

“Por Adami njohu Evën, gruan e vet, e cila u ngjiz dhe lindi Kainin, dhe ajo tha: “Fitova një burrë nga ZOTI”. Pastaj lindi Abeli, vëllai i tij”.

Zanafilla 4:1-2

Që të dy, si Kaini dhe Abeli, lindën jashtë kopshtit. Meqë u lindën nga Adami dhe Eva, ata kishin natyrën mëkatore të Adamit dhe ishin të ndarë nga Perëndia. Që Perëndia të jetë *i drejtë*, ai duhet ta zbatojë ligjin e Tij. Edhe Kaini e Abeli duhej të vdisnin për mëkatin e tyre.

Por Perëndia i donte ata, kështu që në mëshirën e Tij, Ai siguroi një rrugë që t'i shpëtonin gjykimit. Ajo rrugë kishte dy dimensione:

Të Brendshëm: Një Besim në Perëndinë

Kaini dhe Abeli thjesht duhej t'i besonin Perëndisë, të besonin se ajo që ZOTI kishte thënë ishte e vërtetë. Për shembull, Perëndia i kishte premtuar Adamit dhe Evës se ÇLIRIMTARI do të shtypte kokën e Satanit dhe do t'i shpëtonte ata nga pasojat e mëkatit. *A ishte e mundur kjo? A ishte e vërtetë? A e kishte me të vërtetë Perëndia?* Kaini dhe Abeli duhej të vendosnin vetë nëse do t'i besonin apo jo Perëndisë.

Të Jashtëm: Një Ndhimë e Dukshme

Perëndia gjithashtu donte t'u tregonte atyre se çfarë do të duhej për të hequr mëkatin. Ai përdori një ndihmë të gjallë të dukshme.

Një studim¹ i plotë i Shkrimit na bën të kuptojmë se Perëndia i tha qartësisht Kainit dhe Abelit që të merrnin një kafshë, ta vrisnin dhe ta linin gjakun të derdhej mbi një altar*. Pse duhej bërë kjo gjë? Për shumicën prej nesh, mendimi i flijimeve të kafshëve duket shumë i neveritshëm. Çfarë arsyeje të imagjinueshme kishte Perëndia për këtë udhëzim të qartë? Bibla thotë...

*Altarët ishin platforma prej guri, mbi të cilët bëheshin flijimet.

“...dhe pa derdhur gjak nuk ka ndjesë”.

Hebrenjve 9:22

Perëndia po thoshte se borxhi i mëkatit të njeriut mund të paguhej ose të falej vetëm nëse do të kishte vdekje. Por pse me gjak?

“Sepse jeta e mishit është në gjak. Prandaj ju kam urdhëruar ta vini mbi altar për të bërë shlyerjen për jetën tuaj, sepse është gjaku që bën shlyerjen e fajit për jetën”.

Levitiku 17:11

Ky koncept i flijimit me gjak ka dy aspekte:

- ❖ **Zëvendësim:** Normalisht, njeriu do të vdiste për mëkatet e veta. Por tani, duke u bazuar në disa ngjarje të ardhshme, Perëndia po thoshte se do të pranonte vdekjen e një kafshe të pafajshme në vend të njeriut, si një zëvendësues. Një jetë për një jetë, i pafajshmi vdiste në vend të fajtorit. Flijimi përshkruante zbatimin e *ligjit të mëkatit dhe të vdekjes* dhe përmbushjen e drejtësisë. Por pse kafsha duhej të vritej duke derdhur gjak, pse jo të mos mbytej?
- ❖ **Shlyerje:** Perëndia tha se gjaku do të bënte *shlyerjen* për mëkatin. Fjala *shlyerje* do të thotë *mbulim*. Gjaku i derdhur do të *mbulonte* mëkatin e njeriut, kështu që kur Perëndia të shikonte njeriun, Ai nuk do ta shikonte më mëkatin. Njeriu do të konsiderohej si *i drejtë* dhe si rrjedhojë, i pranueshëm nga Perëndia. Marrëdhënia do të rivendosej. Njeriu ende do të vdiste fizikisht, por pasojat e përjetshme nuk do të zbatoheshin më (p.sh. ndarja përgjithmonë nga Perëndia në Liqenin e Zjarrtë).

Nëpërmjet besimit në Perëndinë, e ilustruar nëpërmjet vdekjes zëvendësuese dhe me anë të gjakut të derdhur në altar, njeriu do të gjente falje për mëkatin dhe një marrëdhënie të re me Perëndinë.

SHLYERJA-NJË MBULIM PËR MËKATIN

Fjala *shlyerje* mbart mbi vete idenë e përmbushjes së anës së *drejtë, të shenjtë, të paanshme* të natyrës së Perëndisë. Ligji i Perëndisë kërkonte vdekjen si dënim për mëkatin. Kur Perëndia shikonte vdekjen e një flije të pafajshme, Ai kënaqej sepse kërkesat e ligjit të Tij po zbatoheshin.

Flijimi i një kafshe mbi altar nuk e hiqte mëkatin. Njeriu ishte ende mëkatar. Flijimi vetëm sa paraqiste atë që nevojitej që mëkati të falej, vdekje dhe derdhje të gjakut. Gjaku siguronte një *shlyerje* ose një *mbulim* për mëkatin. Në thelb, ashtu si Perëndia mbuloi lakuriqësinë e Adamit dhe të Evës me veshje të përshtatshme, po ashtu mëkati i njeriut mbulohej nga gjaku dhe njeriu pranohej prej Perëndisë. Do të ishte e drejtë të thuhej se ZOTI nuk e vuri re përkohësisht mëkatin e njeriut, sikur ky të ishte fshirë.

Duke pasur këto udhëzime të qarta të Perëndisë në mendjen tonë, do t'i kthehemi tani historisë së Kainit dhe Abelit dhe do të shohim se çfarë ndodhi.

DY FLIJIME

“Abeli u bë bari kopesh, ndërsa Kaini u bë punues i tokës. Me kalimin e kohës, nga frutat e tokës Kaini i solli ZOTIT një ofertë; por Abeli i solli edhe ai nga të parëlindurit e kopesë së vet dhe yndyrën e tyre”.

Zanafilla 4:2-4

Si Kaini ashtu edhe Abeli i çuan flijime ZOTIT. Njëri flijim ishte një kafshë, tjetri perime. Kaini dhe Abeli i sollën këto oferta jo se Perëndia ishte i uritur, por për shkak të udhëzimeve të veçanta që Ai u kishte dhënë. Në këtë pikë të tekstit, këto udhëzime vetëm sa përmenden tërthorazi, por më vonë jepen me hollësi.

Abeli çoi një kafshë e cila mund të vritej dhe gjaku i saj të derdhej. Kjo ishte e mirë. Por Kaini çoi prodhime kopshti. Perimet nuk derdhin gjak; Kaini po ofronte një flijim, por që ishte i gabuar¹. Ai shkoi me versionin e tij të *gjetheve të fikut*.

REFUZIMI

“Dhe ZOTI e çmoi Abelin dhe ofertën e tij, por nuk e çmoi Kainin dhe ofertën e tij”.

Zanafilla 4:4-5

Perëndia e refuzoi flijimin e Kainit. Kaini gaboi në dy gjëra:

Së pari, veprimet e tij tregonin se ai nuk i besoi me të vërtetë Perëndisë. Së dyti, Kaini dështoi sepse i bëri gjërat sipas mënyrës së tij. Por Perëndia nuk i pranon idetë vetjake për t'u bërë i drejtë para Tij. Njeriu mund të ketë qëllimet më të mira në botë, por singëriteti nuk mjafton, ai nuk e kalon dot humnerën.

Ne shpesh e konsiderojmë të menduarin e pavarur si diçka të mirë dhe ka një farë merite në këtë gjë. Gjithsesi, ne duhet të kemi kujdes. Një frymë e pavarur mund të jetë shumë egoiste. Kur mendësia *“Do bëj atë që dua”* futet në marrëdhënie për të treguar se kush ka të drejtë e kush e ka gabim, kush merr dhe kush nuk merr ose madje edhe tek mënyra sesi i drejtojmë vende të tëra, mund të bëhet shumë e shëmtuar.

Kaini po i bënte gjërat sipas mendjes së tij. Ai mendonte se e dinte më mirë se Perëndia atë që ishte e drejtë.

PRANIMI

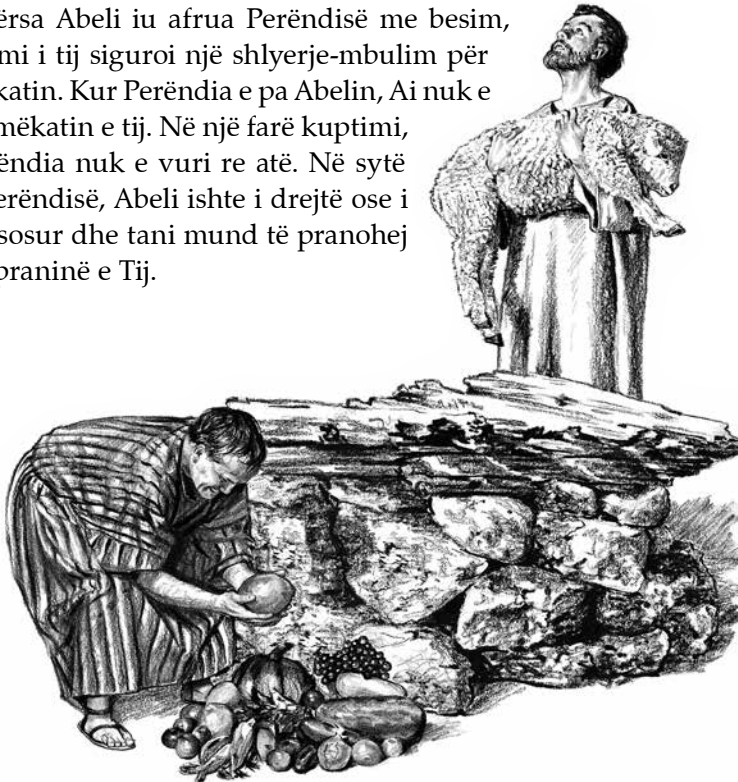
Nga ana tjetër, Abeli ofroi llojin e flisë që Perëndia kishte urdhëruar, një kafshë e pafajshme që do të vdiste dhe do të derdhte gjak.

Abeli meritonte të vdiste për mëkatit e tij, por Perëndia në mëshirën e Tij lejoi që kafsha të vdiste në vend të tij si një zëvendësues. Duke e çuar flijimin e tij para ZOTIT, Abeli po besonte se Perëndia do ta mbante fjalën e Tij, që do të dërgonte një ÇLIRIMTAR, i cili do ta shpëtonte atë nga dënimi i tmerrshëm i mëkatit. Nuk e dimë nëse Abeli e dinte sesi do ta përmbushte ÇLIRIMTARI rolin e tij, por është e qartë se Abeli po besonte te zgjidhja e Perëndisë për problemin e mëkatit.

“Me anë të besimit Abeli i ofroi Perëndisë flijim më të mirë sesa Kaini; me anë të tij ai mori dëshminë se ishte i drejtë, sepse Perëndia dha dëshmi se e pranoi dhuratën e tij...”.

Hebrenjve 11:4

Ndërsa Abeli iu afrua Perëndisë me besim, flijimi i tij siguroi një shlyerje-mbulim për mëkatit. Kur Perëndia e pa Abelin, Ai nuk e pa mëkatit e tij. Në një farë kuptimi, Perëndia nuk e vuri re atë. Në sytë e Perëndisë, Abeli ishte i drejtë ose i përsosur dhe tani mund të pranohej në praninë e Tij.

BUTËSIA E PERËNDISË

Sa për Kainin, ai nuk ishte i lumtur me Perëndinë.

“...Dhe kështu Kaini u pezmatua shumë dhe fytyra e tij mori një pamje të dëshpëruar”.

“Atëherë ZOTI i tha Kainit: “Përse je pezmatuar dhe përse fytyra jote është dëshpëruar? Në rast se bën mirë a nuk do të pranohesh? Por në qoftë se nuk bën mirë, mëkati po të ruan te porta dhe dëshirat e tij drejtohen ndaj teje; por ti duhet ta sundosh”.

Zanafilla 4:5-7

Perëndia u përpoq me dashuri që t’i tregonte Kainit se po e fuste veten në telashe, se natyra e tij mëkatore do ta shkatërronte. Ai po i tregonte Kainit se edhe ai mund të pranohet nëse do të kishte shkuar njësoj si Abeli. Por nuk është dokumentuar asnjë përgjigje e Kainit. Ai kishte rrudhur buzët.

“Dhe Kaini foli me të vëllanë, Abelin; kur u gjendën në fushë, Kaini u ngrit kundër vëllait të vet, Abelit, dhe e vrau”.

“Atëherë ZOTI i tha Kainit: “Ku është vëllai yt Abeli?”.

Zanafilla 4:8-9

Ashtu si Perëndia mori në pyetje Adamin dhe Evën, tani e shohim ZOTIN që po i bën pyetje Kainit. Perëndia nuk kishte nevojë që ta pyeste Kainin se çfarë kishte ndodhur. Ai di gjithçka; Ai e dinte me saktësi se çfarë kishte ndodhur. Ai po i jepte Kainit një mundësi që të tregonte të vërtetën. Por ashtu si Adami dhe Eva, fjalët e Kainit zbuluan zemrën e tij:

Kaini: *“Nuk e di; mos jam unë rojtari i vëllait tim?”.*

Perëndia: *“Çfarë ke bërë? Zëri i gjakut të vëllait tënd më vëngon nga toka”.*

Zanafilla 4:9-10

Mëkati nuk mund të fshihet. Kaini kishte vrarë vëllain e vet dhe më pas po përpiquej të mos e pranonte atë që kishte bërë. Perëndia ia drejtoi gishtin Kainit: “Ti e bërë!”. Nuk kemi asnjë dokumentim se Kaini shprehu keqardhje për veprimet e tij. Perëndia mund ta kishte shkatërruar atë, por në mëshirën e Tij Ai e dëboi në një zonë tjetër. Raca njerëzore e kishte nisur rrugëtimin me një fillim skandaloz.

SETHI

“Pastaj Adami njohe përsëri gruan e vet, që lindi një djalë dhe e quajti Seth, sepse ajo tha: “Perëndia më dha një tjetër pasardhës

në vend të Abelit, që u vra nga Kaini". Edhe Sethit i lindi një djalë, të cilin e quajti Enosh".

Zanafilla 4:25

Edhe pse Seth lindi me *natyrë mëkatore*, ai i besoi Perëndisë ashtu si Abeli. Nëpërmjet Sethit dhe pasardhësve të tij Perëndia do të dërgonte SHPËTIMTARIN. Perëndia po e mbante premtimin e Tij.

VDEKJA

Tani është koha ta lëmë pas Adamin. Bibla thotë se ai pati një familje të madhe dhe jetoi jashtëzakonisht shumë. Disa studiues kanë propozuar idenë se një efekt serë në krijimin fillestar mund ta ketë mbrojtur njeriun nga rrezet e dëmshme kozmike, duke lejuar jetëgjatësinë më të jashtëzakonshme të rregjistruar në historinë e hershme. Të tjerë thonë se grumbullimi i mutacioneve degjeneruese duhet të kenë qenë në fillimet e tij, duke lejuar kështu jetëgjatësi më të madhe. Megjithëse mund të ketë merita në këto teori, shkencëtarët gjithnjë e më shumë besojnë se jetëgjatësia e një njeriu është rezultat i një kufiri gjenetik të përcaktuar. Ky kufi gjenetik mund të ketë qenë shumë më i lartë në fillim. Më vonë do të shohim se çfarë mund ta ketë shkaktuar këtë ndryshim. Cilado qoftë arsyeja, Bibla thotë se fjala e Perëndisë u vërtetua për Adamin.

"Mbas lindjes së Sethit, Adami jetoi tetëqind vjet dhe pati bij dhe bija. Kështu Adami jetoi gjithsej nëntëqind e tridhjetë vjet; pastaj vdiq".

Zanafilla 5:4- 5

TË VDEKUR

ME KË U MARTUA SETHI DHE KAINI?

Bibla thotë se Adami dhe Eva patën bij dhe bija të tjerë. Nënkuptohej se në atë kohë, vëllezërit dhe motrat do të jenë martuar me njëri-tjetrin. Për shkak se nuk ka pasur kohë të mjaftueshme që mutacionet gjenetike të zhvilloheshin në informacionin gjenetik të mbartur prej fëmijëve, prej këtyre martesave nuk do të ketë rezultuar ndonjë efekt i dëmshëm. Më vonë në historinë e Biblës, ne shohim që këto lloj martesash ndalohen.

ÇFARË NDOODHI ME ABELIN KUR VDIQ?

Megjithëse Bibla nuk e shpjegon qartë se ku shkoi fryma e Abelit kur ai u vra, ne dimë nga Shkrimet e tjera se ata që vdiqën shkuan në një vend të quajtur *Parajsë*, një vend të cilin Perëndia e përgatiti për njerëzit që besonin tek Ai. Disa studiues biblikë bëjnë dallimin midis Parajsës dhe Qiellit për atë periudhë historike, por të gjithë bien dakord se tani ato janë shkrirë me njëra-tjetrën.

Bibla nuk na flet shumë për Qiellin, mbase ngaqë truri ynë vdekatar e i mjegulluar e ka të vështirë që ta kuptojë. Një shkrimtar biblik, të cilit iu dha mundësia që ta shikonte atë vend, mbeti pa gojë; ai u përpoq ta shpjegonte me anë të përshkrimit atë që kishte parë. Kur shikon botën që Perëndia e krijoi për gjashtë ditë, është e mahnitshme të mendosh se çfarë mund të bënte Ai në mijëra vjet. Bibla thotë se Qielli është një vend real, me njerëz të vërtetë që jetojnë atje. Do të jetë si Edeni, veçse pakrahasueshmërisht më i mirë.

Natyra mëkatore e njeriut nuk do të jetë më.

“Edhe nuk do të hyjë në të asgjë e papastër dhe askush që kryen neveri e gënjeshtëri, por vetëm ata që janë të shkruar në librin e jetës së Qengjit”.

Zbulesa 21:27

Njeriu do të ketë një drejtësi që është tërësisht e pranueshme para Perëndisë. Duke imagjinuar sikur po shikonte ZOTIN, një shkrimtar biblik shkroi...

“...për drejtësinë do të shoh fytyrën tënde; do të ngopem nga prania jote kur të zgjohem...”.

Psalmi 17:15

Marrëdhënia unike e njeriut me Perëndinë do të rivendoset:

«Ja tabernakulli i Perëndisë me njerëzit! Dhe ai do të banojë me ta; edhe ata do të jenë populli i tij dhe vetë Perëndia do të jetë bashkë me ta, Perëndi i tyre.

Zbulesa 21:3

Çdo gjë në lidhje me jetën do të jetë e përsosur.

“Dhe Perëndia do të fshijë çdo lot nga sytë e tyre; dhe vdekja nuk do të jetë më; as brengë, as britmë, as dhimbje, sepse të parat shkuan”. Dhe ai që ishte ulur mbi fron tha: “Ja, unë e bëj gjithçka të re”.

Zbulesa 21:4-5

Nuk do të ketë më funerale apo marrëdhënie të prishura, as varre apo zemra të thyera, as lamtumira, as spitale, as njerëz pa shtëpi, as sakatë, as njerëz të sëmurë, as njerëz që ecin me paterica apo me shkop.

Në vend të kësaj, qielli do të jetë një vend gëzimi dhe kënaqësie të pafund.

“...ka plot gëzim në praninë tënde; në të djathtën tënde ka kënaqësi në përjetësi”. Psalmi 16:11

Trupat tanë nuk do të kufizohen nga koha dhe hapësira. Duket se ne do të jemi në gjendje të zhvendosemi sa hap e mbyll sytë. Gjithashtu, do të jemi të aftë të njohim njerëzit që kemi njohur apo për të cilët kemi dëgjuar këtu në tokë.

Të paktën një pjesë e Qiellit do të zihet nga një qytet i madh. Është llogaritur se nëse do të përdoret 25% e qytetit, 20 miliardë njerëz do të rrinë pa problem në të, duke pasur goxha hapësirë. Ky qytet quhet Jerusalemi i Ri.

“Dhe më... tregoi qytetin e madh, Jerusalemin e shenjtë... duke pasur lavdinë e Perëndisë. Dhe shkëlqimi i saj i ngjante me gur shumë të çmuar, si gur diaspri kristalor. Dhe kishte një mur të madh dhe të lartë dhe kishte dymbëdhjetë porta dhe mbi porta dymbëdhjetë engjëj...”.

Edhe sheshi i qytetit ishte ar i kulluar, si qelq i tejdukshëm... Dhe portat e tij nuk do të mbyllen fare gjatë ditës, sepse nuk do të ketë natë atje. Zbulesa 21:10-12, 21, 25

“Dhe [engjëlli] më tregoi lumin e pastër të ujit të jetës, të shkëlqyer si kristali, që dilte prej fronit të Perëndisë...”. Zbulesa 22:1

Ky do të jetë një qytet si asnjë qytet tjetër që na kanë parë sytë, pa ndotje, pa ndryshk, pa kalbje, pa hajdutë, pa krime, pa frikë, i përsosur në çdo detaj. Të gjithë banorët e Qiellit do të jetojnë atje përjetësisht.

“...edhe nuk kanë nevojë për llambë, as për dritë dielli, sepse ZOTI Perëndi i ndriçon; dhe do të mbretërojnë në jetë të jetëve”.

Zbulesa 22:5

“...unë do të banoj në shtëpinë e ZOTIT ditë të gjata”.

Psalmi 23:6

Mund ta mbyllim këtë seksion me vargun e mëposhtëm, i cili edhe pse nuk është i kufizuar tek sferat qiellore, me siguri mbart idenë e asaj që Perëndia ka përgatitur për të ardhmen.

“Ato gjëra që syri nuk i ka parë dhe veshi nuk i ka dëgjuar dhe nuk kanë hyrë në zemër të njeriut, janë ato që Perëndia ka përgatitur për ata që e duan atë”.

1 Korintasve 2:9

3 DY NGA DY

Shumë njerëz e shohin Biblën si një vazhdimësi të mrekullive mahnitëse. Faktikisht, mrekullitë ndodhnin shumë rrallë. Duhej të kalonin shekuj përpara se të ndodhte ndonjë gjë e jashtëzakonshme. Në këtë pikë të historisë sonë, Bibla dokumenton që jo më pak se dhjetë breza kishin kaluar përpara se të shpalosej ngjarja tjetër e madhe në historinë e botës. Secili prej atyre brezave përfaqëson një periudhë të gjatë jete, gjatë së cilës popullsia e botës rritej në mënyrë dramatike.

Edhe pse kishin kaluar me qindra vjet, Perëndia nuk e harroi zotimin e Tij për të dërguar ÇLIRIMTARIN E PREMTUAR. Çdo brez kishte persona që i besuan Perëndisë. Megjithëse popullsia e botës rritej, numri i atyre që i besonin Perëndisë nuk rritej me të njëjtën shpejtësi. Bibla thotë se nga të gjithë njerëzit, vetëm disa nuk ia kthyen kurrizin Perëndisë.

DHUNA

Raca njerëzore jo vetëm që e kishte refuzuar Perëndinë, por ishte e qëllimshme në ndjekjen e Satanit me gjithë fuqinë e saj. Bibla thotë:

“Dhe tani ZOTI pa që ligësia e njerëzve ishte e madhe mbi tokë dhe që tërë synimet e mendimeve të zemrës së tyre nuk ishin gjë tjetër veçse e keqja në çdo kohë”.

“Por toka ishte e prishur para Perëndisë dhe plot e përplot me dhunë. Tani Perëndia vështrroi tokën dhe ja, ajo ishte e prishur, sepse çdo mish i tokës kishte shthurur sjelljen e vet”.

Zanafilla 6:5, 11-12

Nëse ju mendoni për disa nga kombet e botës, lajmet e përditshme të të cilëve mbushin televizorët tanë me lajme anarshie, lufte, dhune dhe përdhunimi, atëherë ti mund ta krijosh një ide sesi ka qenë bota në atë kohë. Shkrimi thotë se mendimet e njeriut ishin të mbushura vazhdimisht me ligësi. Mbretëronte shthurja dhe kaosi. Bota ishte kthyer një vend vdekjeprurës ku duhej të jetoje.

TË JETUARIT PËR VETEN

Përveç kësaj, Bibla deklaron se shoqëria e asaj kohe ishte e përqëndruar tek të jetuarit për veten². Ajo që Perëndia thoshte s’kishte më rëndësi. Njeriu e kishte përbuzur planin e Perëndisë dhe kishte zhvilluar një filozofi jete që përjashtonte çdo dëshirë për ta ndjekur Atë. Njeriu as nuk po përpiquej ta kapërcente humnerën e krijuar. Edhe pse drejtësia ishte larg mendjes së njeriut, mëkati ishte një çështje tjetër.

“Sepse, megjithëse e njohën Perëndinë, nuk e përlëvduan as e falënderuan si Perëndi, përkundrazi u bënë të pamend në arsyetimet e tyre dhe zemra e tyre pa gjykim u errësua. Duke e deklaruar veten të urtë, u bënë të marrë, dhe e ndërruan lavdinë e Perëndisë së paprishshëm në një shëmbëllim të ngjashëm me atë të një njeriu të prishshëm, të shpendëve, të katërkëmbëshave dhe të rrëshqanorëve”.

“Prandaj Perëndia i dorëzoi në papastërti në epshet e zemrave të tyre, për të çnderuar trupat e tyre në mes vetë atyre, që e shndërruan të vërtetën e Perëndisë në gënjeshtër dhe adhuruan e i shërbyen krijesës në vend të Krijuesit, që është i bekuar përjetë. Amen”.

“Prandaj Perëndia i dorëzoi ata në pasione të turpshme, sepse edhe femrat e tyre i shndërruan marrëdhëniet natyrore në atë që është kundër natyrës. Në të njëjtën mënyrë burrat, duke lënë marrëdhëniet e natyrshme me gruan, u ndezën në epshin e tyre për njëri-tjetrin, duke kryer akte të pandershme meshkuj me meshkuj, duke marrë në vetvete shpagimin e duhur për përdaljen e tyre”.

“Dhe meqenëse nuk e quajtën me vend të njohin Perëndinë, Perëndia i dorëzoi në një mendje të çoroditur, për të bërë gjëra të pahijshme, duke qenë të mbushur me çdo padrejtësi, kurvërim, ligësi, lakmi, mbrapshti; plot smirë, vrasje, grindje, mashtrim, poshtërsi, thashethemexhinj, shpifës, armiq të Perëndisë, fyes, mendjemëdhenj, mburravecë, trillues ligësish, të pabindur ndaj prindërve, të paarsyeshëm, të pabesë, pa dashuri të natyrshme, të papajtueshëm, të pamëshirshëm. Ata ndonëse e kanë njohur dekretin e drejtë të Perëndisë, sipas së cilit ata që bëjnë gjëra të tilla meritojnë vdekjen, jo vetëm i bëjnë, por miratojnë edhe ata që i kryejnë³”.

Romakëve 1:21-32

Ashtu siç edhe e kemi parë, mëkati ka pasojat e veta. Gjithmonë mëkati ka pasoja. Ashtu si shkëlja e ligjit të rëndesës rezulton në kocka të thyera dhe nxirje, po ashtu edhe mospërfillja e Fjalës së Perëndisë ka pasojat e veta. Perëndia nuk mund ta shpërfillte mëkatin. Bibla thotë se Perëndia u trishtua nga të gjitha mëkatet e tyre.

“Kështu ZOTI tha: “Unë do të shfaros nga faqja e dheut njeriun që kam krijuar...”.

Zanafilla 6:7

Njeriu mund të kishte një filozofi jete që e përjashtonte Perëndinë, por Perëndia ende e konsideronte njeriun përgjegjës për sjelljen e tij mëkatore.

NOEU

Megjithatë, një njeri dhe familja e tij ishin ndryshe.

“Noeu gjeti hir në sytë e ZOTIT... Noeu ishte një njeri i drejtë dhe i patëmetë midis bashkëkohësve të tij. Noeu eci me Perëndinë”.

Zanafilla 6:8-9

Megjithëse Noeu ishte një njeri i mirë, Bibla e thotë qartë se ai prapëseprapë ishte mëkatar. Sipas ligjit të mëkatis dhe vdekjes, Noeu duhej të vdiste për mëkatet e tij. Por Bibla gjithashtu na tregon se Noeu i çoi Perëndisë një kafshë si flijim, dëshmi kjo se ai e pranonte nevojën për të pasur një zëvendësues të pafajshëm që do të paguante dënimin për të. Noeu besoi se ZOTI do ta shpëtonte nga pasojat e mëkatis. Shkrimi thotë se për shkak se Noeu i besoi Perëndisë, ZOTI e pa atë si të drejtë. Noeu kishte një marrëdhënie të drejtë me ZOTIN, e shprehur nga fjalët “...eci me Perëndinë”.

“Dhe Perëndia i tha Noeut: “Kam vendosur t’i jap fund çdo mishi, sepse toka për shkak të njerëzve është plot me dhunë; ja, unë do t’i zhduk bashkë me tokën. Bëj një arkë prej druri; bëje arkën me dhoma dhe lyeje me bitum nga brenda e nga jashtë”.

Zanafilla 6:13- 14

RRUGA E SHPËTIMIT

Perëndia i tha Noeut që të ndërtonte një arkë: një varkë. Ajo nuk ishte një varkë me rrema, por ishte një anije e madhe, e ngjashme me anijet e mallrave që udhëtojnë në oqean. Kishte disa kuverta, një sistem ajrimi të brendshëm dhe një derë, vetëm një derë. Arka ishte prej druri, e mbuluar me një shtresë zifti, një mjet i zakonshëm në shekujt e kaluar për të vulosur një anije⁴. Arka mbeti mjeti lundruar më i madh që ishte ndërtuar ndonjëherë, derisa përmasat dhe proporcionet e saj u imituan në

vitin 1844 nga anija Great Britain (Britania e Madhe). Përmasat e arkës konsiderohen ende si ideale për një anije të madhe e të qëndrueshme. Ajo nuk u ndërtua për shpejtësi, por vetëm që të mbronte jetën. Perëndia i tha Noeut:

“Dhe ja, unë vetë kam për të sjellë përmbytjen e ujërave mbi tokë, për të shkatërruar nën qiell çdo mish që ka frymë jete... ti do të futesh në arkë: ti, bijtë e tu, gruaja jote dhe gratë e bijve të tu”.

“Dhe nga çdo gjë që jeton prej çdo lloj mishi fut në arkë dy nga çdo lloj, për t’i ruajtur me vete gjallë bashkë me ty”.

“Dhe Noeu veproi ashtu, bëri pikërisht të gjitha atyre që Perëndia i kishte urdhëruar”.

Zanafilla 6:17-19, 22

BINDJA

Meqënëse Noeu i besoi Perëndisë, ai iu bind Atij. Gjithsesi, kjo nuk i bënte udhëzimet e Perëndisë më të lehta për t’u ndjekur. Noeu nuk kishte ndërtuar ndonjë varkë më parë, e jo më të këtyre përmasave. Si do t’ua shpjegonte nocionin e përmbytjes mbarëbotërore fqinjëve të tij?

Perëndia kishte thënë që do të duheshin 120 vjet para se të vinte përmbytja⁵. Gjatë kësaj kohe, Noeu jo vetëm mbikqyri ndërtimin e arkës, por ai paralajmëroi për gjykimin që po vinte⁶.

Bibla na thotë se para Përmbytjes njerëzit jetonin qindra vjet. Teori të ndryshme janë sugjeruar mbi arsyen pse ndodhte kështu, por në Bibël nuk jepet asnjë shpjegim. Thjesht, kjo gjë jepet si fakt. Duke marrë parasysh jetëgjatësinë e njerëzve, 120 vjet për të ndërtuar arkën ishte një periudhë normale brenda harkut kohor të jetëgjatësisë. Pas Përmbytjes, jetëgjatësia u shkurtua aq shumë, sa që një njeri 90 vjeçar konsiderohej plak.

Shumë libra të shkëlqyer janë shkruar mbi Përmbytjen dhe për ndikimin që ajo pati në klimën dhe gjeografinë e botës. Këta libra janë teori të arsyetuara, të bazuara te rrëfimi biblik dhe vëzhgimet shkencore. Duke pasur në dispozicion burime të tilla të detajuara, unë nuk jam përpjekur aspak që t’i imitoj ato. Megjithatë, në faqet pasuese do t’i referohem shkurtimisht disa prej këtyre teorive, me shpresën se ato do t’ju ndihmojnë të kuptoni pa ju ngatërruar.

“Atëherë Zoti i tha Noeut: “Hyr në arkë bashkë me tërë familjen tënde, sepse pashë se je i drejtë para meje në këtë brez”.

“Dhe Noeu bëri pikërisht ashtu siç i kishte urdhëruar Zoti”.

“Po atë ditë hynë në arkë Noeu dhe bijtë e tij Semi, Kami dhe Jafeti, gruaja e Noeut si dhe tri gratë e bijve të tij me ta;

ata dhe të gjitha bishat sipas llojit, tërë bagëtia sipas llojit të vet, të gjithë rrëshqanorët që zvarriten mbi tokën sipas llojit të vet, tërë zogjtë e çfarëdo lloji, tërë zogjtë e çfarëdo lloji. Ata erdhën te Noeu në Arkë, dy nga dy, prej çdo mishi që ka frymë jete; hynë, mashkull e femër, nga çdo mish, ashtu si Perëndia e kishte porositur Noeun.

Pastaj ZOTI i mbylli brenda”.

Zanafilla 7:1, 5, 13-16

Me ndonjë përjashtim, Noeu mori vetëm një çift të çdo lloji në arkë. Duke përfshirë edhe llojet që janë zhdukur, arka kishte vend të mjaftueshëm për t’i nxënë të gjithë, duke zënë vetëm 60% të saj⁷. Hapësira që mbetej me shumë mundësi mbante ushqim. Marrja e këlyshëve të kafshëve të mëdha mund të ketë ndihmuar në kursimin e hapësirës. Për të ruajtur ushqimin, disa prej kafshëve mund të kenë qenë në gjumë letargjik. Por sigurisht, Perëndia ishte plotësisht i aftë që t’i ruante në çdo lloj mënyre.

NJË DERË

Pasi të gjithë u futën në arkë, Perëndia i mbylli brenda. Kur gjykimi erdhi dhe ujërat filluan të ngriheshin, asnjë goditje e fortë me arkën nuk mund ta shtynte Noeun që ta hapte kapakun. Noeu dhe familja e tij nuk kishin frikë se mos dera mund të hapej nga vërshimi i përmbytjes. Ata ishin krejtësisht të sigurt, sepse Perëndia e kishte mbyllur derën, derën e vetme të sigurisë. Ai kishte mbyllur brenda arkës ata që besuan dhe kishte lënë jashtë ata që u rebeluan.

Perëndia është i hirshëm. Ai i kishte dhënë racës njerëzore 120 vjet për t’u larguar nga rrugët mëkatore dhe për të përfituar nga mëshira e Tij. Tani koha e tyre kishte përfunduar. Gjykimi erdhi, ashtu si Perëndia kishte thënë se do të ndodhte. Njeriu ndonjëherë kërcënon por nuk e mban fjalën, por Perëndia gjithmonë e mban Fjalën e Tij.

“Në vitin e gjashtëqindtë të jetës së Noeut, në muajin e dytë dhe në ditën e shtatëmbëdhjetë të muajit, në atë ditë tërë burimet e humnerës së madhe shpërthyen dhe portat e qiellit u hapën. Dhe ra shi mbi tokë për dyzet ditë dhe për dyzet net”.

Zanafilla 7:11-12

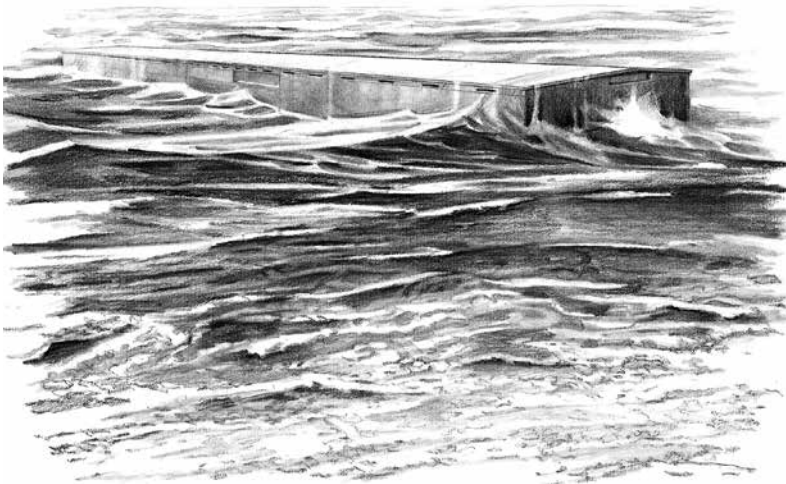
BURIMET DHE KATARAKTET

Janë bërë vizatime që përshkruajnë një burrë plak në një barkë në formë shtëpie, i rrethuar nga disa kafshë, të bërë qull nga një shtrëngatë shiu. Këto përpjekje për ta ilustruar historinë janë të

gabua. Ju do të kishit qenë të çmendur dhe të vdekur, po të kishit qëndruar jashtë në stuhinë që kishte shpërthyer mbi tokë.

Para së gjithash toka u çka, duke lëshuar sasi masive uji nëntokësor. Bibla flet për *burimet e mëdha nëntokësore që shpërthyen në sipërfaqe*. Është hedhur teoria se uji nën presion ekstrem ka shpërthyer duke u ngritur lart në qiell. Më pas, ky ujë bashkë me ujin në atmosferë ka rënë poshtë, njësoj sikur të ishin hapur *kataraktet e qiellit*. Një çarje e tillë e kores së tokës duhet të ketë përfshirë medoemos një aktivitet të jashtëzakonshëm vullkanik. Ka mundësi që në këtë kohë të ketë ndodhur i gjithë procesi i njohur si *ndarja kontinentale*. Duke përdorur super-kompjuterat, një nga kërkuesit kryesorë në botë në fushën tektonike ka modeluar në një pamje tre dimensionale gjithë procesin e ndarjes kontinentale që ka ndodhur gjatë disa muajve⁸. Ndërsa të çarat shqyen koren e tokës, pllaka të stërmëdha të sipërfaqes u futën në pjesën e brendshme të tokës, duke formuar gropat oqeanike dhe tokën kontinentale.

Fjala në hebraisht që e përshkruan këtë ngjarje, do të thotë *një përmbytje katastrofike*. Në Bibël kjo fjalë është përdorur vetëm për të përshkruar Përmbytjen. Asnjë përmbytje tjetër nuk mund të krahasohet me të. Megjithëse shumë gjëra që ndodhën në kataklizëm mund të shpjegohen nga shkenca natyrore, duhet t'i kujtojmë vetes se një Perëndi i gjithëpushtetshëm mund të krijojë rrethanat e Përmbytjes dhe rezultatet pasuese katastrofike pa asnjë kufizim.

Shiu zgjati për 40 ditë, por nga teksti duket se uji vazhdonte të dilte nga *burimet* nëntokësore për 150 ditë.

“Dhe përmbytja ra mbi tokë për dyzet ditë me radhë; dhe ujërat u rritën dhe e ngritën arkën lart mbi tokë. Ujërat u shtuan dhe u rritën shumë mbi tokë, arka pluskonte mbi sipërfaqen e ujërave. Dhe ujërat u shtuan me forcë të madhe mbi tokë; të gjitha malet e larta që ndodheshin nën tërë qiellin u mbuluan”.

“Vdiq çdo gjë që ishte mbi tokën e thatë dhe që kishte frymë jete në vrimat e hundës... shpëtoi vetëm Noeu bashkë me ata që ishin me të në arkë”.

Zanafilla 7: 17-19, 22, 23

“Pastaj Perëndisë iu kujtua Noeu... dhe ujërat e ulën lartësinë e tyre”.

Zanafilla 8:1

Besohet se para Përmbytjes, malet nuk ishin kaq të lartë sa sot. Sot, nëse do të mundnim të merrnim sipërfaqen e globit dhe ta sheshonim, uji do të mund ta mbulonte tokën me një thellësi afërsisht tre kilometra. Bibla thotë se pas Përmbytjes malet që ne shohim sot u *ngritën* dhe *luginat u fundosën*, duke formuar kështu gropat oqeanike.

“Ujërat ishin ndalur mbi male. Në qortimin tënd ato ikën, në zërin e gjëmimit tënd u larguan me nxitim. Dolën malet dhe luginat u ulën në vendin që ti kishe caktuar për to. Ti u vure ujërave një kufi që nuk duhet ta kapërcenin; ata nuk do të kthehen më të mbulojnë tokën”.

Psalmi 104:6-9

NJË PLANET NDRYSHE

Noeu dhe familja e tij qëndruan në arkë për 371 ditë, para se Perëndia të hapte derën dhe t'i linte të dilnin. Kohë përpara asaj dite, ujërat ishin tërhequr dhe arka kishte ndaluar në një zonë malore. Kur ata dolën nga arka, toka jo vetëm që ishte e thatë, por po prodhonte përsëri. Toka ishte një planet shumë ndryshe nga ç'kish qenë më parë. Ajo ishte toka në të cilën ne jetojmë sot.

“Atëherë Perëndia i foli Noeut, duke thënë: “Dil nga arka ti, gruaja jote, bijtë e tu dhe gratë e bijve të tu bashkë me ty. Nxirr me vete tërë kafshët që janë bashkë me ty... e të shumohen mbi tokë”.

“Kështu Noeu doli me bijtë e tij, me gruan e tij dhe me gratë e bijve të tij. Atëherë Noeu ndërtoi një altar për ZOTIN... dhe ofroi holokauste mbi altarin”.

Zanafilla 8:15-18, 20-21

NJË PREMTIM

Gjëja e parë që Noeu bëri pasi u largua nga arka, ishte ndërtimi i një altari dhe ofrimi i një kafshe të pafajshme si një sakrificë gjaku

për Perëndinë. Flijimi nuk e hoqi mëkatin, por ai personifikonte atë që nevojitej për të paguar dënimin, gjak që derdhej gjer në vdekje. Flijimi ishte dëshmi që Noeu kishte besim te Perëndia, duke besuar se Ai do ta mbante fjalën e Tij dhe do ta shpëtonte atë dhe familjen e tij nga pasojat e mëkatit. Perëndia ishte i kënaqur.

“Pastaj Perëndia bekoj Noeun dhe bijtë e tij dhe u tha atyre: “Qofshi frytdhënës, shumëzohuni dhe mbusheni tokën”.

Zanafilla 9:1

“Sa për mua, unë caktoj besëlidhjen time me ju dhe me brezin që vjen pas jush... asnjë lloj mishi nuk do të shfaroset më nga ujërat e përmbytjes dhe nuk do të ketë më përmbytje për të shkatërruar tokën”.

“Pastaj Perëndia tha: “Kjo është shenja e besëlidhjes që unë përfundoj midis meje dhe jush... Unë e vendos ylberin tim në një re dhe do të shërbejë si shenjë për besëlidhjen e përfunduar midis meje dhe tokës”.

Zanafilla 9:9, 11-13

Perëndia premtoi që nuk do ta shkatërronte kurrë më tokën me anë të përmbytjes. Sa herë që të binte shi, ylberi do të ishte një kujtues i atij premtimi. Megjithëse kanë kaluar me mijëra vjet që nga Përmbytja, Perëndia e ka mbajtur Fjalën e Tij.

“Dhe bijtë e Noeut që dolën nga arka qenë Semi, Kami dhe Jafeti; Këta janë tre bijtë e Noeut dhe ata populluan tërë tokën”.

Zanafilla 9:18-19

Njeriu, tani, filloi nga e para.

“Kështu Noeu jetoi gjithsej nëntëqind e pesëdhjetë vjet; pastaj vdiq”.

Zanafilla 9:29

ÇFARË MUND TË THEMË PËR DINOZAU RËT, FOSILET, QYMYRIN DHE NAFTËN?

Fjala *dinozaur* nuk përmendet fare në Bibël; kjo fjalë është e kohëve të fundit, e shpikur nga një anatomist anglez në vitin 1841. Megjithatë, librat e hershëm të Biblës dokumentojnë referime ndaj kafshëve që nuk mund të krahasohen me asnjë kafshë të ditëve të sotme. Dy nga kafshët më të mëdha të përmendura kanë një ngjashmëri intriguese me zbulimet e fosileve⁹.

Nga ajo që Bibla thotë, supozohet se dinozaurët u krijuan nga Perëndia dhe jetuan me njeriun që nga fillimi. Dinozaurët duket se ishin kafshë zvarranike, pjesa më e madhe e të cilëve vazhdonin të rriteshin gjatë gjithë jetës së tyre. Nëse ata kanë pasur po të njëjtën jetëgjatësi* si njerëzit para Përmbytjes, atëherë kjo shpjegon përmasat e stërmëdha që disa prej tyre kanë pasur.

*Shumë njerëz jetuan mbi 900 vjet.

Bibla tregon se dy nga çdo lloj kafshe toke u futën në Arkë. Kuptohet që u morën vetëm të vegjëlit e kafshëve, jo vetëm për të kursyer vend por gjithashtu edhe për të shtuar kohën e çiftëzimit në vitet pas përmbytjes. Meqenëse përmasat mesatare të një dinozauri ishin sa një mëz i vogël e madje edhe dinozaurët më të mëdhenj në lindje nuk ishin më të mëdhenj se sa një top futbollit, përlllogaritjet tregojnë se kishte hapësirë të mjaftueshme për ta në Arkë.

Se çfarë e shkaktoi zhdukjen e tyre, këtë vetëm mund ta hamendësojmë. Në dhjetëvjeçarët e fundit janë zhdukur shumë krijesa, por edhe në këto raste, është e vështirë të përcaktojmë shkakun e vërtetë. Sidomos kur bëhet fjalë për mijëra vite më parë. Meqenëse klima duket se ka ndryshuar krejtësisht pas Përmbytjes, është hedhur teoria se do të ketë qenë e vështirë për këto lloj kafshësh që të mbijetonin.

Kushtet e krijuara nga përmbytja i japin përgjigje shumë pyetjeve që ngrihen sot në botën tonë natyrore. Për shembull, sasia e konsiderueshme e sedimentit të krijuar nga Përmbytja, pesha ekstreme e ujit, sasia e jashtëzakonshme e erozionit, mund të shpjegojnë depozitat e qymyrit, të naftës dhe fosileve që gjejmë. Shumë prej fosileve dëshmojnë se ata u groposën me shpejtësi dhe në mënyrë katastrofike, shpesh në *varreza* të mëdha fosilesh. Vetë ekzistenca e ndonjë fosili të ruajtur mirë, si p.sh i një peshku, do të thotë se ai është groposur menjëherë me sedimentin izolues që është forcuar me shpejtësi përpara se krimbat, bakteret dhe kalbja ta shkatërronin.

Shumë libra janë shkruar mbi perspektivën Krijim-Përmbytje. Nëse ke pyetje, mund të shikosh materialin te Shtojca.

4 BABEL

Kapitulli i dhjetë i librit të Zanafillës shpesh quhet *“Tabela e kombeve”*. Ai na tregon se nga erdhën grupet kryesore etnike, duke filluar me tre bijtë e Noeut. Kapitulli mbyllet me këtë varg:

“Këto janë familjet e bijve të Noeut, sipas brezave të tyre, në kombet e tyre; dhe prej tyre dolën kombet që u shpërndanë në tokë mbas përmbytjes”.

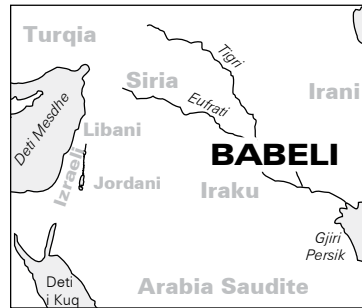
Zanafilla 10:32

Përsëri, qindra vjet kaluan dhe popullsia e tokës u rrit. Historia jonë tani zhvendoset tek ajo që historianët e quajnë djepi i qytetërimit: Mesopotamia e lashtë, që është Iraku i ditëve të sotme.

“Por tërë toka fliste të njëjtën gjuhë dhe përdorte të njëjtat fjalë. Dhe ndodhi që, ndërsa po zhvendoseshin nga lindja, ata gjetën një fushë në vendin e Shinarit dhe u vendosën atje”.

“Dhe i thanë njëri-tjetrit: “Eja të bëjmë tulla dhe t’i pjekim me zjarr!”. Dhe përdorën tulla në vend të gurëve dhe bitum në vend të llaçit. Dhe thanë: “Eja të ndërtojmë për vete një qytet dhe një kullë maja e së cilës të arrijë deri në qiell dhe t’i bëjmë një emër vetes që të mos shpërndahemi mbi faqen e tërë dheut”.

Zanafilla 11:1-4

PROGRAMI I NJERIUT

Pas Përmbytjes, Perëndia i kishte thënë njeriut...

“Qofshi frytdhënës, shumëzohuni dhe mbusheni tokën”.

Zanafilla 9:1

Por tani njeriu po përpiquej jo vetëm që ta ndryshonte këtë program, por donte t’i shtonte edhe diçka tjetër nga vetja e tij.

Së pari: Njeriu mendonte se çdokush duhej të qëndronte në një vend dhe të ndërtonte një qytet të madh. Kjo ishte një mosbindje e drejtpërdrejtë ndaj udhëzimit të Perëndisë. Sërish, njeriu mendoi se ai e dinte *më mirë se Perëndia* atë që ishte e drejtë.

Siç mund ta shikoni, njeriu ka një problem me bindjen. A ke menduar ndonjëherë pse nuk është e nevojshme t’u mësosh fëmijëve të vegjël që të mos i binden mamit dhe babit? Kjo vjen në mënyrë të natyrshme, sepse mosbindja është e natyrshme për

zemrën e njeriut. Në parim, si njerëz që jemi, nuk duam të na thonë se çfarë duhet të bëjmë. Ne parapëlqejmë të bëjmë atë që duam. Ky ishte problemi me njerëzit e Babelit.

Së dyti: Bashkë me qytetin, njeriu dëshironte të ndërtonte një kullë, që t'i jepte nder vetes. Njerëzit po thoshin: “Ne dëshirojmë...

“...t'i bëjmë një emër vetes...”.

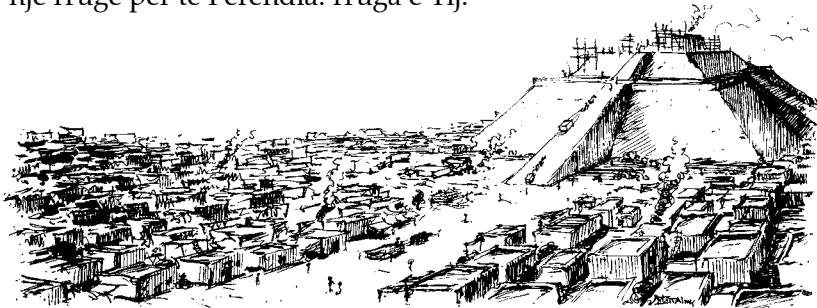
Zanafilla 11:4

Mund t'i dëgjosh pëshpërimat e këqija të Satanit. Kjo ka qenë edhe ambicia e tij.

Është e dukshme që Perëndia nuk ishte pjesë e planeve të tyre. Kur njeriu përpiqet të bëhet *dikushi*, t'i bëjë një emër vetes, atëherë mund të jesh i sigurt se këtu përfshihet krenaria. Perëndia duhet të lihet jashtë skenës. Është absurde të përpiqesh të lartësosh veten kur je duke qëndruar pranë një Perëndie, i cili është kaq i shkëlqyeshëm, kaq suprem, kaq madhështor dhe kaq i fuqishëm. Ai do ta bëjë të duket qesharak këdo që përpiqet t'i bëjë një emër vetes. Ashtu siç e kemi parë, Bibla thotë se *Perëndia* është i vetmi i denjë që emri i Tij të lartësohet.

Kështu, planet e njeriut nuk u përputhën fare me udhëzimet e Zotit. Sërish, njeriu po vepronte në mënyrë të pavarur nga Perëndia Shumë i Larti.

Babeli është rasti i parë i një feje të organizuar i regjistruar në Bibël. Babeli, ose ndryshe Babilonia, është përdorur shpesh në Shkrim si një shembull i përpjekjeve fetare të njeriut. Njerëzit, në përpjekje për të ndërtuar një kullë drejt qiellit, po sajnin mënyrën e tyre për të arritur tek Perëndia. Ti mund t'i imagjinosh duke punuar fort në nxehtësinë tropikale ndërsa mbledhin baltë, pjekin tullat dhe i bashkojnë ato me njëra-tjetrën me bitum. Me siguri që do të ketë qenë një punë tmerrësisht rraskapitëse dhe e gjitha vetëm për të arritur qiellin. Por nuk funksionoi. Ka vetëm një rrugë për te Perëndia: rruga e Tij.

Një përkufizim i mirë për fjalën *fe* është ky: **përpyjekjet e njeriut për të arritur te Perëndia**. Nga natyra, njeriu priret të jetë shumë fetar. Ai vazhdimisht kërkon ose krijon rrugë të reja për të gjetur Perëndinë. Por ky është një kërkim i pashpresë. Ne do të shohim që Bibla thotë se njerëzimi është në një shkretëtirë frymërore; ai është I HUMBUR dhe nuk mund ta gjejë vete rrugën për te Perëndia. Njeriu as nuk mundet ta shpëtojë veten nga mëkati i tij, as nuk mund ta gjejë drejtësinë e duhur për ta bërë veten të pranueshëm para ZOTIT.

Në kontrast me fenë, Bibla na mëson se rruga e vetme e vërtetë për te Perëndia u siguroa nga vetë ZOTI, i cili në mëshirën e Tij zbriti tek njeriu dhe i siguroi atij një rrugë për t'i shpëtuar ndëshkimit për mëkatin. Është Perëndia Ai që na shpëton. Ai është Shpëtimtari. Bibla e thotë shumë qartë se Ai është ZOTI, i cili...

"...gjen mënyrën që ai që është në mërgim të mos qëndrojë larg tij".
2 Samuelit 14:14

Njerëzit e Babelit e shpërfillën këtë fakt. Sigurisht, asnjë nga përpyjekjet e tyre madhështore ndërtuese nuk i shpëtoi syrit të Perëndisë. Perëndia ishte plotësisht në dijëni për atë që po ndodhte.

"Por ZOTI zbriti¹⁰ për të parë qytetin dhe kullën që bijtë e njerëzve ishin duke ndërtuar. Dhe ZOTI tha: "Ja, ata janë një popull i vetëm dhe kanë të gjithë të njëjtën gjuhë; dhe kjo është ajo që ata filluan të bëjnë; tani asgjë nuk ka për t'i penguar ata të përfundojnë atë që kanë ndërmend të bëjnë". Zanafilla 11:5-6

Perëndia e dinte se si do të rridhnin ngjarjet, pasi duke folur një gjuhë të vetme, përparimi i njeriut në teknologji do të ecte me hapa shumë më të shpejtë. Ky dukej si një model. Sa më të

përparuara dhe më të rehatshme të jenë gjërat, aq më pak njeriu e ndjen se ka nevojë për Perëndinë. Pavarësisht se Perëndia i kishte dhënë njeriut një vullnet të lirë, Ai nuk donte që njeriu të jetonte i pavarur prej Tij.

TË SHPËRNDARË

Historia flet vetë. Perëndia ndërhyri për ta ballafaquar mosbindjen e njeriut. Perëndia tha...

“Eja të zbresim, pra, atje poshtë dhe të ngatërrojmë gjuhën e tyre, në mënyrë që njëri të mos kuptojë të folurën e tjetrit”.*

“Kështu ZOTI i shpërndau mbi faqen e tërë dheut dhe ata pushuan së ndërtuari qytetin”. Zanafilla 11:7-8

*Sërisht, vër re shprehjen ‘Eja të zbresim’. Bibla deklaron shumë qartë se ka vetëm një Perëndi. Prandaj, me kë po fliste ZOTI kur thotë: “Eja të zbresim”? Këtë do ta studiojmë më vonë.

Migrimi i fiseve vendase të Amerikës së Veriut dhe të Jugut përmes linjës tokësore Aleutiane nuk ka pasur asnjëherë baza të forta. Megjithëse janë bërë disa përjasje gjuhësore, ato kanë qenë të pamundura të provohen nga ana linguistike. Arsyeja se pse kjo pjesë e vogël e njerëzimit, e izoluar nga ana gjuhësore, duhej të përfundonte në këto vise kaq të largëta, që nga Groenlanda e Veriut deri në thellësitë e xhunglës së Amazonës, është përtej çdo shpjegimi të arsyeshëm. Bibla thotë se Perëndia i shpërndau ata, e duket se kështu ka ndodhur. Padyshim, që Ai i pajisi ata me njohuri se si të jetonin në mjediset e tyre të reja.

Sido që të ketë ndodhur, qoftë përmes një linje tokësore ose në mënyrë të fjalëpërfjalëshme, kur Perëndia i shpërndau ata, Ai u dha atyre gjuhë të reja. Ai bëri një punë tërësore. Kushdo që i ka hyrë detyrës së vështirë të mësimin të një gjuhe tjetër, e di shumë mirë se nuk mund të krijosh një gjuhë sipas qejfit tënd. Disa prej gjuhëve që Perëndia krijoi janë kaq të ndërlikuara, saqë gjuhëtarëve të trajnuar mund t’u duhen vite për t’i mësuar e madje edhe atëherë, ata nuk i kuptojnë ato plotësisht.

Qyteti që njerëzit po ndërtonin nuk u zhduk, por iu vu një emër. Ai do të thotë “ngatërrim”.

“Prandaj këtij vendi iu dha emri i Babelit, sepse ZOTI aty ngatërroi gjuhën e tërë dheut dhe i shpërndau mbi tërë faqen e dheut”.

Zanafilla 11:9

KU E PATËN ORIGINËN TË GJITHA RACAT?"

Në një farë kuptimi, ekziston vetëm një racë: raca njerëzore. Bibla i ndan njerëzit në grupime kombëtare ose fisnore, por jo nga ngjyra e lëkurës apo nga paraqitja fizike. Por këto ndryshime ekzistojë. Si mund të ketë ndodhur një gjë e tillë?

Për të shpjeguar këtë, do të zgjedhim të flasim për ngjyrën e lëkurës, por e njëjta gjë do të zbatohet edhe me sytë apo formën e hundës, llojin e flokëve, gjatësinë etj.

Ne zakonisht mendojmë se lëkura ka shumë ngjyra, por faktikisht lëkura ka vetëm një ngjyrë: melaninën. Nëse kemi vetëm pak melaninë, atëherë e kemi ngjyrën e lëkurës të bardhë; nëse prodhojmë një sasi të madhe melanine, atëherë e kemi ngjyrën e lëkurës të errët. Ka edhe disa faktorë të tjerë të vegjël që kontribuojnë në ngjyrën e lëkurës, por ata nuk janë unikë për asnjë racë të veçanta dhe shpjegimi i mëposhtëm aplikohet tek të gjitha ato.

Që prej kohësh dihet se nëse një person me lëkurë të zezë martohet me një me lëkurë të bardhë, rezultati përfundimtar është një fëmijë me lëkurë ngjyrë kafe. Nëse dy prej pasardhësve të tyre martohen, fëmijët e tyre mund të jenë të zinj, të bardhë, ose me ngjyrë lëkure të ndërmjetme. Pse? Sepse secili prej prindërve zotëron gamën e gjeneve që kërkohen për të dhënë spektrin e plotë të ngjyrave.

Tani, nëse merrni fëmijë që kanë lindur me lëkurë plotësisht të zezë (nga martesë e mësipërme) dhe ata martohen me pasardhës të tjerë me të njëjtën ngjyrë dhe migrojnë në një vend ku fëmijët e tyre nuk mund të martohen me njerëz që kanë ngjyrë tjetër lëkure, atëherë pasardhësit e tyre do të jenë vazhdimisht të zinj. Ata nuk do t'i kenë më gjenet që duhen për të riprodhuar pasardhës me lëkurë të bardhë. Në rrethana të ngjashme, kjo do të zbatohet edhe te njerëzit që kanë lëkurë të bardhë, të cilët nuk do të kenë më gjenet për të riprodhuar pasardhës me lëkurë të zezë. Një shumëllojshmëri e tillë në dy grupe të ndryshme ngjyrash, të cilët nuk përfshijnë ndonjë shtim gjeni të ri ndaj atyre tashmë të krijuar, mund të ndodhë vetëm pas disa brezash. Megjithatë shpjegimi i mësipërm është shkurtuar shumë, gjithkush mund të shohë se problemi nuk është i vështirë si duket në pamje të parë.

Bibla thotë se të gjithë kombet e tokës rrodhën nga Noeu, nga tre bijtë e tij dhe gratë e tyre, që mesa duket ishin zeshkane dhe duhet të kenë pasur gjene që bënë të mundur që lëkura e bardhë dhe e zezë të shfaqej tek pasardhësit e tyre.

KAPITULLI GJASHTË

1 ABRAHAMI

2 BESIMI

3 ISAKU

1 ABRAHAMI

Pas ngatërrimit të gjuhëve në Babel, kaluan shumë breza përpara se Bibla të dokumentonte ndërhyrjen tjetër të Perëndisë në histori. Gjatë gjithë atyre viteve, ZOTI nuk e kishte harruar premtimin se do të dërgonte një ÇLIRIMTAR. Megjithëse shumica e njerëzve nuk e vrisnin shumë mendjen për Perëndinë, në çdo brez pati nga ata që u besonin premtimeve të Tij. Një çift i tillë ishte Abrami dhe Saraj.

“Por Sarai ishte shterpë, nuk kishte fëmijë”. Zanafilla 11:30

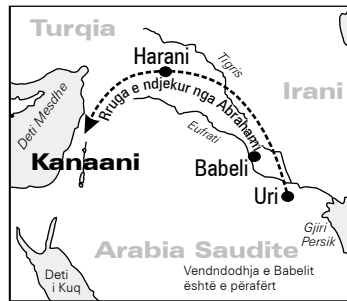
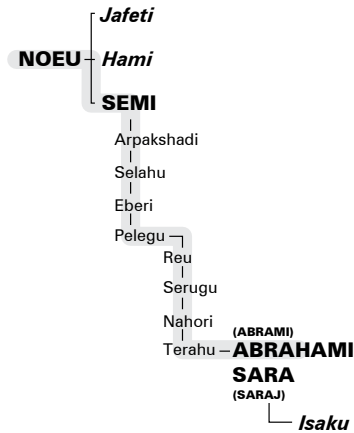
Vendlindja e Abramit ishte qyteti i Urit, që ndodhej në jug të Babelit. Megjithatë nga udhëzimet që ZOTI i dha, ai e la shtëpinë e tij dhe shkoi në Haran. Pikërisht aty Perëndia i foli për herë të dytë.

“Por ZOTI i tha Abramit: “Largohu nga vendi yt... dhe shko në vendin që do të të tregoj”. Atëherë Abrami u nis siç i kishte thënë ZOTI... Abrami ishte shtatëdhjetë e pesë vjeç kur u nis nga Harani”. Zanafilla 12:1, 4

Për Abramit ky ishte hap i madh. Ai nuk kishte mundësi të shihte hartën, të kërkonte vendin në internet apo t’i diskutonte planet me ndonjë agjent udhëtimesh. Ai madje as nuk e dinte se ku po shkonte! Perëndia nuk ia kishte treguar. Ndërsa udhëtonte, ai duhej të besonte se Perëndia do ta drejtonte ditë pas dite. Destinacioni i tij i panjohur ishte Kanaani, i cili është Izraeli i sotëm.

“Kështu ata arritën në vendin e Kanaanit. Atëherë Abrami i ndërtoi aty një altar ZOTIT që i ishte shfaqur”. Zanafilla 12:5, 7

Meqënëse Abrami besonte se Perëndia ishte Ai që do ta shpëtonte nga pasojat e mëkatit, ai i ofroi një flijim me gjak mbi altar, si shlyerje-mbulim për mëkatit e vet. Megjithëse flijimet e kafshëve ishin vetëm një pamje e asaj që duhej bërë që mëkati të shlyhej, flijimi i Abramit ishte dëshmi e qartë e faktit se ai e pranonte nevojën e një zëvendësuesi që të paguante në vend të tij dënimin

me vdekje. Ai po i besonte Perëndisë ashtu si kishin vepruar Abeli, Noeu dhe gjithë njerëzit e drejtë në epokat e shkuara.

Abrami jetonte si shtegtar, kështu që banorët e quajtën *hebre*, një emër që mbartte kuptimin e e një *endacaku*, të një *njeriu që vinte nga larg*. Që prej asaj kohe, Abrami dhe pasardhësit e tij u quajtën *hebrenj*.

KATËR PREMTIME

Perëndia i dha gjithashtu Abramit katër premtime të veçanta:

1. Unë prej teje do të bëj një komb të madh...² 2. Unë do ta bëj të madh emrin tënd...³ 3. Unë do të bekoj* të gjithë ata që do të të bekojnë dhe do të mallkoj* ata që do të të mallkojnë...⁴ 4. ...te ti do të jenë të bekuara tërë familjet e tokës.	Kur Perëndia bekon, Ai dhuron favor dhe mirëqenie. Kur Perëndia mallkon, Ai sjell fatkeqësi.

Zanafilla 12:2, 3

Premtimi i parë i Perëndisë ishte lajm i mirë për Abramit. Që të bëhej një komb i madh, ai duhet të bëhej baba fillimisht. Por meqë ai nuk kishte pasardhës dhe Saraj ishte e kaluar në moshë, ai u habit sesi do të mund të ndodhte kjo gjë. Por Perëndia kishte premtuar, kështu që duhej të ishte e vërtetë.

Premtimi i fundit varej nga i pari dhe i referohej në mënyrë të drejtpërdrejtë ÇLIRIMTARIT. Perëndia po i thoshte Abramit se një nga pasardhësit e tij do të ishte I VAJOSURI dhe se Ai do të ishte bekim për çdo njeri. Bibla thotë se Abrami i besoi Perëndisë dhe u gëzua me “shpresën se do të shihet” ditën e mbërritjes së ÇLIRIMTARIT⁵.

“Mbas këtyre gjërave, fjala e ZOTIT iu drejtua Abramit në vegim duke i thënë: “Mos ki frikë, Abram, unë jam mburoja jote, dhe shpërblimi yt do të jetë shumë i madh”.

“Por Abrami i tha: “Zot, Zot, çfarë do të më japësh, sepse unë jam pa fëmijë...?”.

“Pastaj e çoi jashtë dhe i tha: “Vështro me kujdes qiellin dhe numëro yjet, në rast se mund t’i numërosh”, pastaj shtoi: “Kështu ka për të qenë pasardhja jote”.

“Dhe ai i besoi ZOTIT dhe kjo iu llogarit për drejtësi.”.

Zanafilla 15:1-2, 5-6

Kjo fjali e fundit është shumë kuptimplotë. Ne do të shohim tre fjalë që kanë nënkuptime të gjera. Këto janë fjalët: *drejtësi*, *vuri*

në llogari dhe besim. Kjo e fundit është kaq e rëndësishme, saqë do t'i kushtoj një seksion të tërë.

DREJTËSIA

Pamë më parë se fjala *drejtësi* përdoret për t'iu referuar përsosmërisë së Perëndisë, faktit që Ai është i patëmetë, i shenjtë, i pastër, i dliirë, plotësisht pa asnjë mëkat apo të metë.

DERDHJE NË LLOGARI

Fjala e përkthyer '*vë në llogari*' ka idenë e fshirjes krejtësisht të një borxhi, duke e paguar atë. Në ditët tona, ky term përdoret zakonisht në botën financiare. Na vjen mirë kur shohim se na *shtohen para në llogari*, pasi kjo tregon se jemi në përfituesit e tyre! Por çfarë nënkupton Bibla kur thotë:

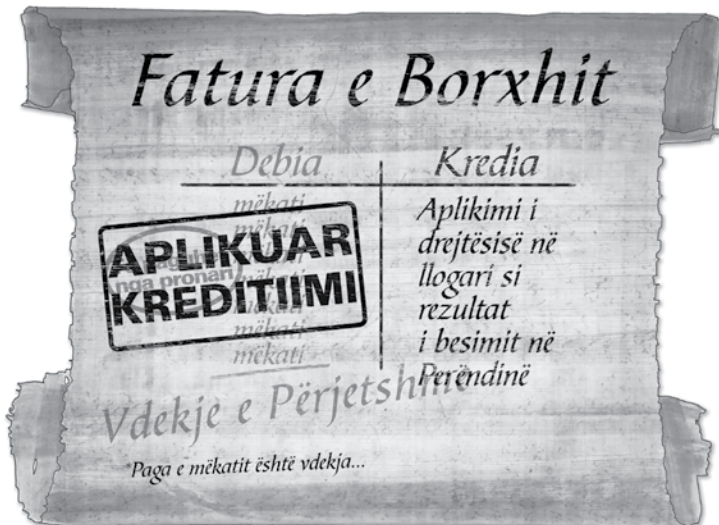
"Dhe ai i besoi ZOTIN dhe kjo iu llogarit për drejtësi"

Zanafilla 15:6

A e kujtoni *Dëftesën e Borxhit* që e ka çdo person si pasojë e mëkatit? Tani, edhe Abrami e kishte një të tillë. Por, për shkak se Abrami u besoi premtimeve të Perëndisë, Ai shtoi diçka në llogarinë e tij. Ai i dha Abramit *drejtësi*.

Ishte njësoj sikur Perëndia po thoshte: "Abram, për shkak se ti po më beson, unë do të bëj një pagesë të parakohshme në llogarinë tënde të mëkatit. Unë do të vendos përsosmërinë *time* në librin tënd të llogarisë. Tani, ti duhet të kuptosh se drejtësia *ime* e tejkalon gjendjen tënde të mëkatit. Ajo që po të jap unë, do të kompensojë më tepër se gjithë mëkatet e tua. Ti mund ta

konsiderosh të paguar, borxhin e mëkatit tënd. Dhe meqënëse ajo që po të jap është drejtësia *ime*, ajo jo vetëm që do ta zgjidhë problemin e borxhit, por do të të sigurojë të gjithë përsosmërinë e duhur që të jetosh me mua në Qiell”.

Bibla thotë se Abrami kishte aq shumë besim se Perëndia do ta mbante Fjalën e Tij, saqë ai...

“...priste qytetin që ka themelet, mjeshtër dhe ndërtues i të cilit është Perëndia”.

Hebrenjve 11:10

Megjithëse trupi i Abramit do të vdiste, ai nuk do ta përjetonte dënimin e tmerrshëm, që ka të bëjë me vdekjen e dytë. Ai e dinte se do të jetonte përgjithmonë me Perëndinë në qiell.

Më parë ne bëmë pyetjen e dy anëve të së njëjtës monedhë: “Si mund të shpëtojmë nga mëkati ynë dhe të sigurojmë *një drejtësi të barabartë me drejtësinë e Perëndisë*, në mënyrë që të pranohemi në praninë e Tij?”. Për Abramin, përgjigjja ishte e thjeshtë: t’i besonte ZOTIT, t’i besonte premtimeve të Tij dhe Perëndia do të siguronte.

2 BESIMI

Fjala e tretë mund të keqkuptohet lehtë. Njerëzit kanë nocione aq të çuditshme rreth besimit, saqë këto e ngatërrojnë shpesh mozaikun e ndërlikuar biblik. Por Shkrimi e përdor jetën e Abramit për të treguar me saktësi atë që ZOTI nënkupton me fjalën “besim”. Ja, disa udhëzues:

- ❖ Fjalët ose konceptet besim dhe besoj përdoren shpesh në vend të njëra-tjetrës:

Abrami i **besoi** ZOTIT. | Ai i **besoi** asaj që Perëndia tha.

Abrami e vendosi **besimin** tek ZOTI. | Ai pati **besim** në Fjalën e Tij.

Abrami i **zuri besë** ZOTIT. | Ai e dinte që mund **t’i zinte besë** Perëndisë.

Abrami pati **besim** te ZOTI. | **Besimi** i tij ishte vetëm te Perëndia.

- ❖ Besimi i vërtetë ndërtohet mbi fakte, jo në ndjenja. Kur ti ulesh në karrige, beson se ajo do të të mbajë. Ti nuk ulesh në të për shkak se ndihesh mrekullueshëm apo se ke një pasion të madh për karriget. Ti e sheh se karrigia është e fortë dhe bazuar në atë fakt, ulesh. Besimi i Abramit mbështetej mbi faktin: premtimi i Perëndisë. Ajo ishte një çështje e thjeshtë matematikore:

Perëndia tha: “Ti do të kesh një bir”.

+ Perëndia Krijuesi është i gjithëfuqishëm dhe thotë të vërtetën.

= Abrami do të bëhet me një bir.

- ❖ Nuk ka rëndësi *sasia* e besimit⁶ që ke, por *te kush* e ke vënë besimin. Besimi i Abramit mund të jetë lëkundur herë pas here, por besimi i tij ishte vendosur në mënyrë të palëkundshme tek Perëndia.

Shprehja e vjetër: “*Mos i beso kurrë një të panjohuri*” zbatohet veçanërisht lidhur me temën e besimit. Është e rrezikshme t’i besosh dikujt që nuk e njeh. Në Bibël, shohim që Adami dhe Eva i besuan një të panjohuri (Satanit) dhe kjo pati pasoja të tmerrshme. Sigurisht që sa i takon çështjeve të jetës dhe vdekjes, besimi që përfshin një “*hap në errësirë*” nuk është i dëshirueshëm.

Në kontrast me besimin e verbër, Bibla na nxit ta njohim vetë Perëndinë. ZOTI nuk do që të jetë i panjohur; Ai dëshiron të jetë mik. Atyre që e kërkojnë Atë, u jepet një premtim i veçantë. Ky premtim thotë se nëse besojmë se *AI* ekziston dhe nëse kërkojmë ta njohim *ATË*, atëherë Ai do të na shpërblejë me informacion shtesë rreth *VETES SË TIJ*.

“Edhe pa besim është e pamundur t’i pëlqesh Atij, sepse ai që i afrohet Perëndisë duhet të besojë se Perëndia është, dhe se është shpërblyesi i atyre që e kërkojnë atë”. *Hebrenjve 11:6*

Në Bibël, Abrami dhe Saraj përdoren si shembuj të besimit. Gjithë jeta e tyre u dallua nga besimi, por ky besim nuk ishte i verbër. Ata e dinin që ZOTI ishte i besueshëm dhe...

“...e konsideroi besnik atë që i kishte dhënë premtimin”.

Hebrenjve 11:11

Disa njerëz flasin për besimin sikur të ishte dhuratë që Perëndia ta jep, ashtu si jepet një dhuratë ditëlindjeje. Por kur studion jetën e Abramit dhe Sarajit, ti shikon që besimi i tyre ndaj Perëndisë funksionoi duke e shfaqur atë në përditshmërinë e tyre. Ata besuan se ZOTI po thoshte të vërtetën dhe vepruan sipas atij besimi³.

“Me anë të besimit Abrahami, kur u thirr, u bind të shkojë në atë vend që do të merrte për trashëgim; dhe u nis pa ditur se ku po shkonte”.

Hebrenjve 11:8

Besimi i Abramit shkoi përtej të rënit dakord. Ai vuri në rrezik jetën, reputacionin dhe veprimet e tij. Për shkak se besoi, ai iu bind Perëndisë dhe u nis drejt një vendi të huaj. Për shkak se

besoi, ai ofroi flijime, me besimin se Perëndia do ta shpëtonte nga pasojat e mëkatit.

Është e rëndësishme të kuptojmë se bindja e Abramit nuk ishte një përpjekje për t'i provuar Perëndisë apo të tjerëve vërtetësinë e besimit të tij. Përkundrazi, për shkak se i besoi Perëndisë, rezultati i natyrshëm ishte bërja e gjërave që Perëndia dëshironte prej tij. Kështu, kur lexojmë fjalët: *“Abrami i besoi ZOTIT...”*, ne duhet të mendojmë për kuptimin e plotë të atyre fjalëve.

Për shkak të besimit të Abramit, Perëndia ia ndryshoi emrin në Abraham, që do të thotë *atë i një shumice* dhe Saraj u bë Sara, që do të thotë *princeshë*. Kjo ishte mënyra sesi Perëndia u tha se do ta mbante premtimin e Tij, pavarësisht se që të dy ishin shumë të moshuar për të lindur fëmijë.

3 ISAKU

“ZOTI vizitoi Sarën, siç i kishte thënë; dhe ZOTI i bëri Sarës ato që i kishte premtuar. Dhe Sara u ngjiz dhe lindi një djalë me Abrahamin në pleqërinë e tij, në kohën e caktuar që Perëndia i kishte thënë. Dhe Abrahami ia vuri emrin Isak birit që i kishte lindur dhe që Sara kishte pjellë”. Zanafilla 21:1-3

Perëndia e kishte mbajtur premtimin që i bëri Abrahamit dhe Sarës, edhe pse ishin të vjetër. Ai gjithmonë e mban Fjalën e Tij dhe kënaqet kur bën të pamundurën.

“Mbas këtyre gjërave Perëndia e vuri në provë Abrahamin dhe i tha:

“Abraham!”.

Ai u përgjigj: “Ja ku jam”.

Dhe Perëndia tha: “Merr tani birin tënd, birin tënd të vetëm, atë që ti do, Isakun, shko në vendin e moriahëve dhe ofroje si holokaust në një nga malet që do të të tregoj”.

Kështu Abrahami u ngrit herët në mëngjes, i vuri samarin gomarit, mori me vete dy shërbyes dhe të birin Isak dhe çau dru për holokaustin; pastaj u nis drejt vendit ku i kishte thënë Perëndia të shkonte. Ditën e tretë Abrahami ngriti sytë dhe pa së largu vendin. Atëherë Abrahami u tha shërbyesve të tij: “Rrini këtu bashkë me gomarin; unë dhe djali do të shkojmë deri atje dhe do të adhurojmë; pastaj do të kthehemi pranë jush”.

Kështu Abrahami mori drutë e holokaustit dhe i ngarkoi mbi Isakun, birin e tij; pastaj mori në dorë të vet zjarrin dhe thikën

dhe u nisën rrugës që të dy. Dhe Isaku i foli atit të tij Abraham dhe i tha: “Ati im!”.

Abrahami iu përgjigj: “Ja ku jam, biri im”.

Dhe Isaku tha: “Ja zjarri dhe druri, po ku është qengji për holokaustin?”.

Abrahami u përgjigj: “Djali im, Perëndia do ta sigurojë vetë qengjin për holokaustin”. Dhe vazhduan rrugën të dy bashkë.

Kështu arritën në vendin që Perëndia i kishte treguar dhe atje Abrahami ndërtoi altarin dhe rregulloi drutë; pastaj e lidhi Isakun, birin e tij, dhe e vendosi mbi altar sipër druve. Pastaj Abrahami shtriu dorën dhe mori thikën për të vlarë të birin. Por Engjëlli* i ZOTIT i thirri nga qielli dhe i tha: “Abraham, Abraham!”.

*Engjëlli i ZOTIT—në këtë rast është sinonim për Perëndinë. Krahasojë me Zanafilla 22:15,16.

Ai u përgjigj: “Ja ku jam”.

Engjëlli i tha: “Mos e zgjat dorën kundër djalit dhe mos i bëj asgjë të keqe. Tani e di mirë që ti i druhesh Perëndisë, se për shkakun tim nuk e ke kursyer birin tënd, të vetmin bir që ke”.

Atëherë Abrahami ngriti sytë dhe shikoi; dhe ja prapa tij një dash i zënë për brrirësh në një kaçube. Kështu Abrahami shkoi, mori dashin e tij dhe e ofroi si holokaust në vend të të birit. Dhe Abrahami e quajti këtë vend Jehovah Jireh. Prandaj edhe sot e kësaj dite thuhet: “Do të furnizohet mali i ZOTIT”.

Engjëlli i ZOTIT e thirri për të dytën herë Abrahamin nga qielli dhe i tha: “Unë betohem për veten time, thotë ZOTI, se ti e bërë këtë dhe nuk e kurseve tët bir, të vetmin bir që ke, unë me siguri do të të bekoj fort dhe do të shumoj pasardhjen tënde si yjet e qiellit dhe si rëra që ndodhet në brigjet e detit dhe pasardhja jote do të zotërojë portat e armiqve të vet. Dhe tërë kombet e tokës do të bekohen te pasardhja jote, sepse ti iu binde zërit tim”.

Zanafilla 22:1-18

Kjo është histori e thellë. Në pamje të parë, duket sikur Perëndia e miraton flijimin e fëmijëve!! Por le ta shohim më thellë.

BIRIN TËND TË VETËM

Sfondi është i thjeshtë. Perëndia i kërkoi Abrahamit ta merrte djalin e tij dhe ta flijonte mbi altar, ta vriste. Kjo nuk është një kërkesë e kotë. ZOTI i kujtoi Abrahamit që ky ishte biri i tij i vetëm. Kujtesa e Abrahamit nuk kishte nevojë të freskohej. Për vite me radhë, ai e kishte pritur këtë fëmijë dhe Isaku ishte pikërisht djali që Perëndia i kishte premtuar se do të bëhej ati i pasardhësve

të panumërt. ZOTI kishte folur shumë specifikisht për këtë dhe ishte e qartë se një bir i vdekur nuk mund të kishte pasardhës!

Kërkesa e Perëndisë duhet ta ketë tronditur Abrahamin. Me shumë gjasa ai kishte qenë dëshmitar i flijimeve njerëzore që praktikonin kombet e tjera dhe e dinte se ajo ishte një formë e zakonshme për t'i kënaqur perënditë e tyre. Megjithatë, urdhri i Perëndisë për të flijuar Isakun, ishte kundër çdo gjëje që Abrahami dinte për Krijuesin. Perëndia, në dashurinë e Tij, kishte premtuar se Isaku ishte pasardhësi që do të lindte shumë fëmijë. Nuk kishte asnjë mënyrë tokësore që të përputhte premtimin e mëparshëm të Perëndisë me urdhërin e Tij të tanishëm. Si mund të ishte Perëndia kaq kontradiktor? E megjithatë, Abrahami kishte mësuar se ZOTI ishte krejtësisht i besueshëm, prandaj bëri pikërisht atë që Perëndia i kërkoi. Thirri djalin e tij, shaloi gomarin e familjes dhe duke marrë mjetet për sakrificën, u nis për të përmbushur kërkesën e Perëndisë. Zemra duhet t'i jetë shqyer nga ankthi! Të qenët i bindur ishte një hap vigan për Abrahamin, por ai hap tregoi besimin e tij absolut në mirësinë e Perëndisë.

PROVA

Bibla nuk lë hapësira për hamendësime rreth mendimeve të Abrahamit. Na thuhet se Abrahami u kap pas premtimit të Perëndisë, duke qenë i bindur se edhe nëse do ta flijonte Isakun, ZOTI do ta ringjallte prej së vdekurish.

“Me anë të besimit Abrahami, pasi u vu në provë, ofroi Isakun... sepse Abrahami llogariti se Perëndia ishte i fuqishëm sa ta ringjallte edhe prej së vdekurish”.

Hebrenjve 11:17, 19

Bibla thotë se Perëndia po e vinte në provë besimin e Abrahamit. Arsyen do ta kuptojmë pas disa faqesh. Kjo provë tepër e vështirë e ofrimit të djalit të tij të vetëm i zbuloi Abrahamit dhe neve, besimin e vërtetë që ai kishte te ZOTI.

FLIJIMI

Abrahami dhe Isaku, bashkë me dy burra të tjerë, u nisën drejt malit të Moriahut. Kur iu afruan malit, Abrahami dhe Isaku vazhduan vetëm, ndërkohë që Isaku mbante drutë. Diku përgjatë rrugës, Isaku pyet të atin. Padyshim që Isaku kishte qenë dëshmitar i shumë flijimeve dhe nuk i duhej ndonjë diplomë universiteti për të kuptuar se mungonte gjëja më thelbësore: vetë flija. Ku ishte qengji?

“Dhe Isaku tha: “Ja zjarri dhe druri, po ku është qengji për holokaustin?”.

Zanafilla 22:7

Mbase Isaku mendoi për flijimet e fëmijëve që mbizotëronin në fetë e kombeve fqinj. Edhe ai po i besonte Zotit dhe jo për pak gjël! Kur i ati iu përgjigj se Vetë Perëndia do ta siguronte qengjin, Isaku e vazhdoi rrugën me dëshirë. Thuhet se ata shkuan së bashku.

Perëndia u tregoi vendin e saktë se ku ta ndërtonin altarin në malin Moriah. Shumë vite më vonë, tempulli i judenjve do të ndërtohej në Malin Moriah, mbase në të njëjtin vend ku u ofrua Isaku.

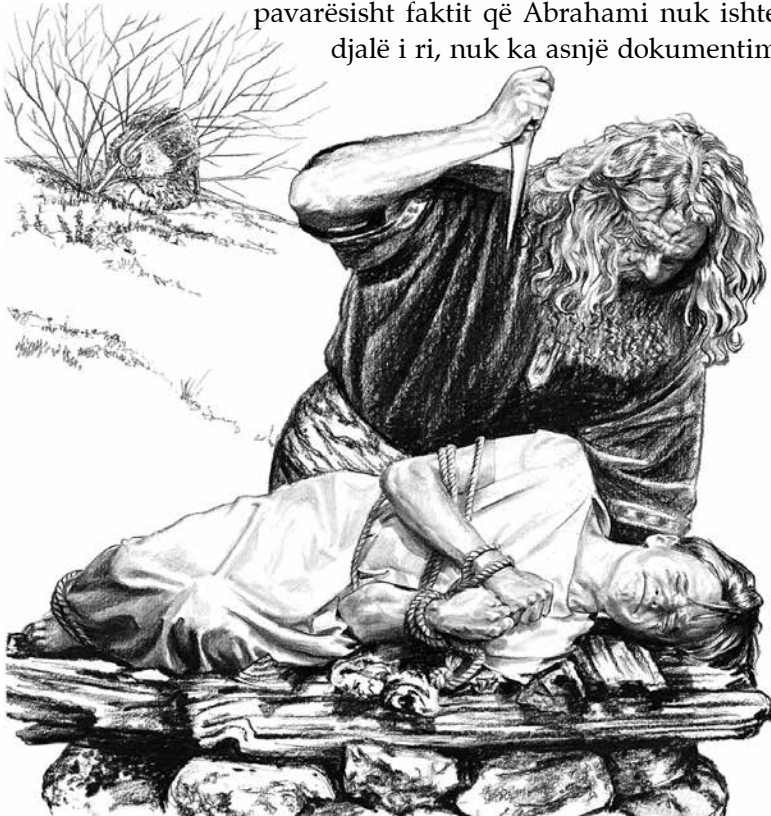
I LIDHUR

“Kështu arritën në vendin që Perëndia i kishte treguar dhe atje Abrahami ndërtoi altarin dhe rregulloi drutë; pastaj e lidhi Isakun, birin e tij, dhe e vendosi mbi altar sipër druve”.

Zanafilla 22:9

Isaku nuk ishte i mitur. Fjala hebraike e përkthyer “djalë”, përdorej për të rinjtë derisa mbushnin moshën për të shkuar ushtar.

Ai patjetër që ishte aq i rritur sa të ndeshej me dikë dhe pavarësisht faktit që Abrahami nuk ishte djalë i ri, nuk ka asnjë dokumentim

të ndonjë beteje. Duket qartë se Isaku iu nënshtrua me dëshirë atit të vet, akt ky që tregonte besim të patundur tek i ati, për të cilin e dinte se ishte zbatues i Fjalës së Perëndisë.

Pasi u lidh me litar, Isaku nuk mund të bënte asgjë. Ai ishte nën urdhërin e drejtpërdrejtë dhe specifik të Perëndisë për t'iu therur. Nuk kishte asnjë mënyrë shpëtimi. Bibla thotë se Abrahami e shtriu krahun e tij dhe mori thikën. Ti mund ta imagjinosh dorën e burrit plak që dridhet. Fytyra i vleroset. Zemra gati po i shpërthen. Ky është biri i tij i vetëm!

Tensioni i atij çasti është i pabesueshëm. Krahu që dridhet, ngrihet me ngadalë dhe në dritën e zbehtë të ditës, metali i ftohtë i thikës shkëlqen. Në mënyrë të qëllimshme, mendja bind veten që ta kryejë veprimin dhe pastaj... dhe pastaj Perëndia ndërhyr. Engjëlli i Zotit i thirri Abrahamit nga qielli dhe i tha...

“Mos e zgjat dorën kundër djalit dhe mos i bëj asnjë të keqe. Tani e di mirë që ti i druhesh Perëndisë, se për shkakun tim nuk e ke kursyer birin tënd, të vetmin bir që ke”. Zanafilla 22:12

Patjetër që janë derdhur lot. Mund të imagjinosh babë e bir duke qarë me një lehtësim të madh. Perëndia kishte ndërhyrë. Vendimi i vdekjes ishte shfuqizuar, të paktën për Isakun ishte shfuqizuar. Por duhet të kishte një vdekje.

NJË ZËVENDËSUES

Bibla thotë se Perëndia siguroi një kafshë.

“Atëherë Abrahami ngriti sytë dhe shikoi; dhe ja prapa tij një dash i zënë për brirësh në një kaçube”.

Zanafilla 22:13

I ngecur nga brirët, dashi nuk mund të lëndohej apo të plagosej ndërsa përpiquej të lirohej.

“Kështu Abrahami shkoi, mori dashin e tij dhe e ofroi si holokaust në vend të të birit”.
Zanafilla 22:13

Sigurisht që atje pati vdekje, por ishte dashi në vend të Isakut. Isaku u lirua sepse një dash u flijua. Perëndia kishte siguruar një zëvendësues. Kjo ngjarje la aq mbresa në mendjen e Abrahamit, sa që ai e emërtoi malin si kujtesë e asaj që Perëndia është.

“Dhe Abrahami e quajti këtë vend Jehovah Jireh (ZOTI Do Të Sigurojë). Prandaj edhe sot e kësaj dite thuhet: “Do të furnizohet mali i ZOTIT”.
Zanafilla 22:14

Abrahami kuptoi se Perëndia është më të vërtetë...

“... Shpëtimtari i tij në kohë fatkeqësie...”.
Jeremia 14:8

Historia mbaron me rikonfirmimin e premtimit që Perëndia i bën Abrahamit. Pasardhësit e tij do të ishin të shumtë: tërë kombi i Izraelit. Në premtimin e Perëndisë, përfshihej fakti që I VAJOSURI do të ishte një nga pasardhësit e Abrahamit dhe Isakut. Thuhej se Ai do të ishte bekim për të gjithë njerëzit.

“Unë betohem për veten time, thotë ZOTI... “Tërë kombet e tokës do të bekohen te pasardhja jote, sepse ti iu binde zërit tim”.
Zanafilla 22:16, 18

Kërkesa që Perëndia i drejtoi Abrahamit që të flijonte Isakun, ishte kërkesë që u bë vetëm një herë në jetë, vetëm një herë në historinë e njerëzimit. Perëndia donte t’i komunikonte disa të vërteta jo vetëm Abrahamit, por gjithashtu edhe neve, të vërteta që kanë të bëjnë me gjykimin, besimin dhe çlirimin nëpërmjet një zëvendësuesi.

Ashtu siç Isaku ishte nën urdhrin e drejtpërdrejtë të Perëndisë për të vdekur, po ashtu i gjithë njerëzimi është nën dënimin e vdekjes⁷. Isaku nuk mund ta shpëtonte veten. Por Abrahami i besoi ZOTIT, me besimin se në një farë mënyrë Perëndia i Tij i dashur do të ndërhynte. Dhe Ai ndërhyri. Ai siguroi një rrugë shpëtimi nëpërmjet një zëvendësuesi. Një jetë për një jetë, i pafajshmi që vdiq në vend të fajtorit.

Ashtu siç Abeli kishte ofruar një fli që të vdiste në vend të tij, po ashtu edhe dashi kishte vdekur në vend të Isakut. Ashtu si Perëndia e konsideroi të pranueshëm flijimin e Abelit, po ashtu Ai e konsideroi të arsyeshme të siguronte një dash si flijim të pranueshëm në vend të Isakut. Ajo ishte ideja e Perëndisë. Njeriu tani po shkonte te Perëndia sipas mënyrës së Tij, duke besuar se Fjala e Perëndisë ishte e vërtetë.

KAPITULLI SHTATË

1 IZRAELI DHE JUDA

2 MOISIU

3 FARAONI DHE PASHKA

1 IZRAELI DHE JUDA

Perëndia i kishte premtuar si Abrahamit ashtu edhe Isakut, që ÇLIRIMTARI do të ishte një prej pasardhësve të tyre. Që të dy këta burra jetuan gjatë dhe pastaj vdiqën.

JAKOBI (IZRAELI)

Isaku pati dy bij: Esauun dhe Jakobin. Esau ishte si Kaini, i cili e modeloi jetën e tij sipas ideve të veta, duke bërë vetëm gjërat e tij. Nga ana tjetër, Jakobi i besoi Perëndisë dhe për këtë arsye ZOTI e konsideroi atë të drejtë. Jakobi shkonte shpesh të Perëndia, duke i ofruar flijime gjaku mbi altar.

“Kështu Jakobi... ndërtoi një altar... sepse aty i qe shfaqur Perëndia”.

Zanafilla 35:6-7

Jakobi u besoi parimeve që gjenden në Fjalën e Perëndisë, që thonë...

“...pa derdhur gjak nuk ka ndjesë”.

Hebrenjve 9:22

“Sepse jeta e mishit është në gjak. Prandaj ju kam urdhëruar ta vini mbi altar për të bërë shlyerjen për jetën tuaj, sepse është gjaku që bën shlyerjen e fajit për jetën”.

Levitiku 17:11

Megjithëse Jakobi dështoi shpesh në jetë, Perëndia ishte fokusi qëndror i besimit të tij. Më vonë, emri i tij u ndryshua në *Izrael*, që do të thotë *Perëndia triumfon*. Sot, kombi i Izraelit që rrjedh drejtpërdrejt nga Jakobi, e ka marrë emrin nga ky njeri.

Gjithashtu, Perëndia e ripërtëriu premtimin e Tij me Jakobin, të njëjtin premtim që i kishte bërë Abrahamit dhe Isakut. ZOTI i tha Jakobit...

“Unë jam ZOTI, Perëndia i Abrahamit, babait tënd dhe Perëndia i Isakut... tërë familjet e tokës do të bekohen nëpërmjet teje dhe pasardhjes sate”.

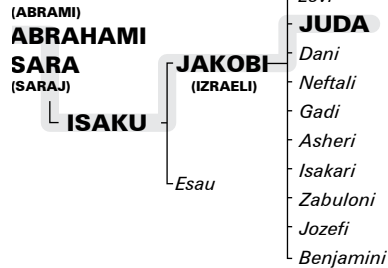
Zanafilla 28:13-14

Perëndia po thoshte se një nga pasardhësit e Jakobit do të ishte një bekim për të gjitha kombet, duke iu referuar ÇLIRIMTARIT TË PREMTUAR.

Jakobi (ose Izraeli) kishte dymbëdhjetë bij, nga të cilët rrodhën dymbëdhjetë fiset e Izraelit¹. Para se Jakobi të vdiste, ai i tha Judës, birit të tij, se nëpërmjet fisit të tij do të vinte ÇLIRIMTARI I PREMTUAR.

2000 para K.

1900 para K.

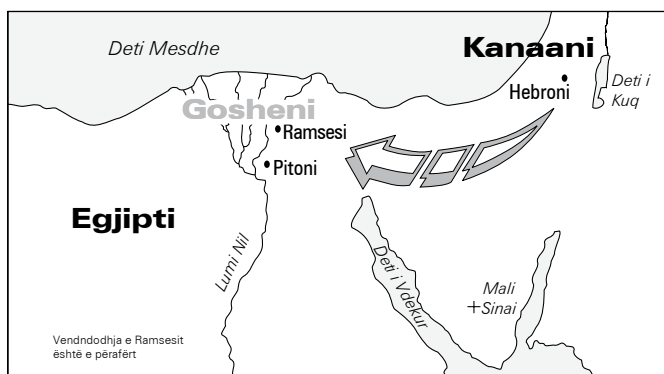

EGJIPTI

Abrahami, Isaku dhe Jakobi bënë një jetë shtegtarësh në Kanaan (vendi që njihet sot si Izrael). Në vitet e fundit të jetës së Jakobit, zia e bukës goditi vendin dhe ai bashkë me bijtë dhe familjet e tyre shkuan në Egjipt. Në atë kohë, ky grup njerëzish përbëhej vetëm nga shtatëdhjetë vetë. Egjipti i pranoi dhe i trajtoi ata mirë.

Pas treqind e pesëdhjetë vjetësh, ata ishin ende në Egjipt, por tashmë popullsia kishte arritur në dy milion e gjysmë izraelitë. Pasardhësit e Abrahamit, Isakut dhe Jakobit ishin bërë me të vërtetë një komb i madh, por kishte një problem: ata ishin në vendin e gabuar. Atyre iu ishte premtuar toka e Kanaanit, jo Egjipti. Megjithatë, ZOTI i kishte thënë Jakobit shumë kohë përpara se ata të shtatëdhjetë t'i arratiseshin zisë së bukës në Kanaan...

“Dhe ja, unë jam me ty dhe do të të mbroj kudo që të shkosh dhe do të të sjell përsëri në këtë vend; sepse nuk do të braktis para se të bëj atë që të kam thënë”. Zanafilla 28:15

2 MOISIU

Dy milion e gjysmë izraelitë në Egjipt nuk mund të shpërfillëshin dhe aq lehtë. Mbretit të Egjiptit (ose Faraonit) i lindi një ide.

“Ai i tha popullit të tij: “Ja, populli i bijve të Izraelit është më i shumtë dhe më i fortë se ne. Të përdorim, pra, dinakëri ndaj tyre, me qëllim që të mos shumëzohen dhe, në rast lufte të mos bashkohen me armiqtë tanë dhe të luftojnë kundër nesh, dhe pastaj të largohen nga vendi”.

“Vunë pra, mbi ta kryeintendentë të punimeve, me qëllim që t’i shtypnin me angaritë e tyre. Kështu ata i ndërtuan Faraonit qytetet-depozitë Pitom dhe Raamses”. Eksodi 1:9-11

Izraelitët jo vetëm që ishin skllevër, por ishin të dënuar edhe me punë të rëndë.

“Por sa më tepër i shtypnin, aq më shumë shtoheshin dhe përhapeshin; prandaj egjiptasit arritën të kenë shumë frikë nga bijtë e Izraelit dhe egjiptasit i detyruan bijtë e Izraelit t’u shërbenin me ashpërsi, dhe ua nxinë jetën me një skllavëri të vrazhdë, duke i futur në punimin e argjilës dhe të tullave si dhe në çdo lloj pune në ara. I detyronin t’i bënin tërë këto punë me ashpërsi”. Eksodi 1:12-14

Por Perëndia nuk e kishte harruar premtimin e Tij. Bibla thotë...

“Kështu Perëndia dëgjoi rënkimin e tyre dhe Perëndisë iu kujtua besëlidhja që kishte përfunduar me Abrahamin, me Isakun dhe me Jakobin. Dhe Perëndia shikoi bijtë e Izraelit dhe Perëndia u kujdes për ta”. Eksodi 2:24-25

Kishte ardhur koha që ata të largoheshin. ZOTI e kishte zgjedhur njeriun e Tij, një izraelit të quajtur Moisi.

Moisiu kishte lindur në Egjipt nga prindër izraelitë. Që në lindje, ai ishte dënuar me vdekje. Në mënyrë të mrekullueshme, ai u shpëtua dhe u rrit në shtëpinë e Faraonit, duke marrë edukimin më të mirë në vend. Kur u rrit, ai vrau një egjiptas, për të mbrojtur një izraelit dhe më pas u arratis në shkretëtirë. Pikërisht këtu ai u bë bari dhe për dyzet vitet që vijuan, ai mësoi si të kujdesej për delet. Ky ishte një edukim i projektuar nga Perëndia.

“Ndërkaq Moisiu... e çoi kopenë matanë shkretëtirës dhe arriti në malin e Perëndisë, në Horeb. Dhe Engjëlli i ZOTIT iu shfaq në një flakë zjarri, në mes të një ferrishteje. Moisiu vështroi dhe ja ferrishtja po digjej nga zjarri, por nuk përpihej”. Eksodi 3:1-2

Nuk mund të mendojmë gjë tjetër përveçse që Moisiu ka qëndruar i habitur përpara shkurrese për njëfarë kohe. Ai duhet të ketë qenë i shastisur. Çfarë po ndodhte? A nuk do të gëzohej gruaja e tij kur të dëgjonte për këtë: një dru që digjej dhe nuk shkrumbohej, do të ishte një lëndë djegëse e mirë për sobën e saj në kuzhinë!

“Atëherë Moisiu tha: “Tani do të zhvendosem për të parë këtë shfaqje madhështore: pse ferrishtja nuk po digjet?!”.

“ZOTI vuri re që ai ishte zhvendosur për të parë, dhe Perëndia e thirri nga mesi i ferrishtes dhe i tha: “Moisi, Moisi!” Eksodi 3:3-4

Një pemë që flet, jo pak! Mund ta imagjinojmë Moisiun duke parë rreth e qark, qull në djersë, me shpresën se nuk po e dëgjonte njeri. Si mund të dukej ai ndërsa bisedonte me një shkurre?!

“Ai u përgjigj: “Ja ku jam”.

Perëndia tha: “Mos u afro këtu: hiq sandalet nga këmbët, sepse vendi në të cilin ndodhesh është vend i shenjtë”. Pastaj tha edhe këto fjalë: “Unë jam Perëndia i atit tënd, Perëndia i Abrahamit, Perëndia i Isakut dhe Perëndia i Jakobit”. Eksodi 3:4-6

Moisiu duhet t’i ketë ngrirë gjaku. Ai dinte gjithçka mbi Shumë të Lartin Perëndi të përjetshëm. Ai e dinte se Perëndia ishte Krijuesi-Zotëruesi i çdo gjëje të gjallë. Ai e dinte se ZOTI ishte një Perëndi i shenjtë, i cili e kishte veçuar Vetën e Tij nga raca njerëzore për shkak të mëkateve të tyre. Edhe vetë Moisiu ishte një mëkatar, një vrasës.

“Dhe Moisiu fshehu fytyrën e tij, sepse kishte frikë të shikonte Perëndinë”.

Pastaj ZOTI tha: “Sigurisht që e kam parë pikëllimin e popullit tim që ndodhet në Egjipt dhe e kam dëgjuar britmën e tij për shkak të shtypësve të tij, sepse i njoh vuajtjet e tij”.

“Prandaj eja dhe unë do të të dërgoj te Faraoni, me qëllim që ta nxjerrësh popullin tim, bijtë e Izraelit, nga Egjipti”.

Eksodi 3:6-7, 10

Moisiu duhet të ketë psherëtirë i lehtësuar. Perëndia nuk po vinte për të gjykuar mëkatin e tij, por për t’i dhënë një detyrë. Por kishte një problem. Moisiu ishte një bari dhe kjo detyrë dukej e vështirë. Për më tepër, kush ishte ai? Njerëzit nuk do t’i zinin besë një njeriu që thoshte se kishte folur me një shkurre që digjej. Moisiu i tha Perëndisë:

“Ja, kur të shkoj te bijtë e Izraelit dhe t’u them: “Perëndia i etërve tuaj më ka dërguar te ju”, po të jetë se ata më thonë: “Cili është emri i tij?”, ç’përgjigje duhet t’u jap?”.

Perëndia i tha Moisiut: “UNË JAM AI QË JAM”. Pastaj tha: “Do t’u thuash kështu bijve të Izraelit: “UNE JAM-i më ka dërguar tek ju”.

Eksodi 3:13-14

UNË JAM do të thotë ai që vetë-ekziston, Perëndia që ekziston me anë të fuqisë së Tij.

“Ky është emri im përjetë. Ky ka për të qenë gjithnjë emri im me të cilin do të kujtohem nga të gjitha breznitë”. Shko dhe mblidh pleqtë e Izraelit dhe u thuaj atyre: “ZOTI, Perëndia i etërve tuaj,

Perëndia i Abrahamit, i Isakut dhe Jakobit m'u shfaq duke thënë: Unë patjetër ju kam vizituar dhe kam parë atë që ju bëjnë në Egjipt; dhe kam thënë: Nga shtypja e Egjiptit do t'ju çoj në... një vend ku rrjedh qumësht dhe mjaltë”.

“Dhe ata do t'i binden zërit tënd”.

Eksodi 3:15-18

Megjithëse Moisiu kishte dyshime, ai gjithashtu e dinte se kur Perëndia bënte një premtim, Ai e mbante gjithmonë Fjalën e Tij. Kështu Moisiu përgatiti bagazhet dhe u drejtua për në Egjipt, te Faraoni dhe skllëvërit izraelitë. Gjatë rrugës ai takoi vëllain e tij, Aaronin, të cilin Perëndia e kishte dërguar për të qenë zëdhënësi i tij.

“Atëherë Moisiu dhe Aaroni shkuan dhe mblodhën tërë pleqtë e bijve të Izraelit. Dhe Aaroni tregoi tërë fjalët që ZOTI i kishte thënë Moisiut”.

“...kështu populli i besoi. Ata kuptuan që ZOTI kishte vizituar bijtë e Izraelit dhe kishte parë dëshpërimin e tyre; dhe u përkulën dhe e adhuruan”.

Eksodi 4:29-31

Ndodhi ashtu si Perëndia kishte thënë se do të ndodhte. Njerëzit e besuan dhe e adhuruan ZOTIN. Perëndia po e mbante premtimin e Tij.

3 FARAONI DHE PASHKA

Ishte një gjë për Moisiun dhe Aaronin që të bindnin udhëheqësit e Izraelit se Perëndia kishte folur, por gjithë përpjekja për ta bindur Faraonin në lidhje me idenë, solli një mal me probleme të frikshme.

“Pas kësaj, Moisiu dhe Aaroni shkuan te Faraoni dhe i thanë: “Kështu thotë ZOTI, Perëndia i Izraelit: “Lëre popullin tim të shkojë...”.

Por Faraoni u përgjigj: “Kush është ZOTI që unë duhet t'i bindem zërit të tij dhe të lë Izraelin të shkojë? Unë nuk e njoh ZOTIN dhe nuk kam për ta lënë Izraelin të shkojë”.

Eksodi 5:1-2

Faraoni kishte të drejtë në një pikë: ai nuk e njohte ZOTIN. Egjipti nderonte një shumicë perëndish: perëndinë e diellit, perëndinë e stuhisë, lumin Nil, madje edhe vetë Faraoni ishte një perëndi. Çdo perëndi përfaqësohej nga një simbol i veçantë, si: huta, bretkosa, akrepi e kështu me radhë. Egjiptasit adhuronin krijesën në vend të Krijuesit. Faraoni jo vetëm që nuk e njohte Perëndinë e vërtetë, por ai ishte i mbyllur edhe ndaj idesë për ta njohur Atë.

Për të, adhurimi i Krijuesit nënkuptonte një humbje të madhe të pushtetit dhe statusit dhe lejimi i izraelitëve që të iknin, do të ishte një goditje për ekonominë, një humbje e madhe e krahut të punës pa pagesë. Faraoni ishte plotësisht kundra kësaj ideje.

“Zoti i tha Moisiut: “Tani ke për të parë ç’do t’i bëj Faraonit... Do t’ju heq nga punët e rënda që ju kanë imponuar egjiptasit, do t’ju çliroj nga skllavërimi i tyre dhe do t’ju shpengoj me krah të shtrirë dhe ndëshkime të mëdha”. Eksodi 6:1, 6

Perëndia i tha Moisiut se Ai do të sillte gjykim mbi Egjiptin në formë plagësh. Vetëm nën kushte të tilla, Faraoni do t’i linte izraelitët të shkonin. Këto lajme ishin vërtet shqetësuese. Nëse Perëndia do të sillte plagë mbi Egjiptin, çfarë do të bënte Faraoni si kundërpërgjigje? ZOTI i inkurajoi izraelitët duke u kujtuar atyre premtimin që u kishte bërë etërve të tyre.

“Do t’ju marr si popullin tim, dhe do të jem Perëndia juaj... Dhe do t’ju bëj të hyni në vendin që u betova t’i jap Abrahamit, Isakut dhe Jakobit; dhe do t’ju jap atë në trashëgimi. Unë jam ZOTI”. Eksodi 6:- 8

NJERËZIT E PERËNDISË

Perëndia tha se izraelitët do të ishin populli i Tij. Kjo nuk do të thoshte se *vetëm* populli i Izraelit mund ta ndiqte Perëndinë e vërtetë, por që ZOTI po ua bënte më të lehtë kombeve të ndryshëm të tokës, që ta njihnin sesi ishte Perëndia dhe sesi Ai kishte marrëdhënie me njeriun. Ajo që bota duhet të bëjë është të hedhë sytë nga Izraeli e të marrë një mësim të gjallë, shumëgjyrësh, gjithëpërfshirës mbi mënyrën sesi Perëndia u mor me racën njerëzore.

Perëndia kishte thënë se do të sillte plagë mbi Egjiptin, në mënyrë që të çlironte Izraelin. Përmes kësaj, Ai do t’u mësonte të dyja kombeve diçka për veten e Tij.

Izraelitët: Mësimi për t’u mësuar...

*“Dhe ju **do të mësoni që unë jam ZOTI, Perëndia juaj**, që ju heq nga punët e rënda të imponuara nga egjiptasit”.* Eksodi 6:7

Egjiptasit: Mësim për t’u mësuar...

*“Egjiptasit **do të marrin vesh atëherë që unë jam ZOTI**, kur do të shtrij dorën time mbi Egjipt dhe do të nxjerr nga mesi i tyre bijtë e Izraelit”.* Eksodi 7:5

Perëndia po u mësonte të dy kombeve të njëjtën gjë: vetëm Ai është Perëndia. Megjithatë Faraoni nuk donte të kishte të bënte as me Moisiun as me Aaronin. Kështu Perëndia u tha atyre:

“Shko tek Faraoni nesër në mëngjes, kur ai të dalë për të vajtur drejt ujit. Ti do të qëndrosh ta presësh në breg të lumit... Dhe do t’i thuash: “ZOTI, Perëndia i hebrenjve, më ka dërguar te ti që të të them: Lëre popullin tim të shkojë... por ja, deri tani nuk ke dëgjuar”.

Kështu thotë ZOTI: “Nga kjo do të kuptosh që unë jam ZOTI... unë do të rrah ujërat që janë në lumë dhe ato do të shndërrohen në gjak. Dhe peshqit që janë në lumë do të ngordhin, lumi do të mbajë erë të keqe dhe egjiptasve do t’u vijë ndot të pijnë ujin e lumit”.

Eksodi 7:15-18

Dhe ndodhi pikërisht kështu. Perëndia goditi mu në zemër të fesë egjiptase, duke e kthyer në gjak njërin prej perëndive të tyre, Nilin. Perëndia e bëri zotin e tyre të qelbej erë. Ai e bëri lumin të neveritshëm për ta! Por...

“...zemra e Faraonit u ngurtësua dhe nuk i dëgjoji ata... dhe nuk i dha rëndësi as kësaj gjëje”.

Eksodi 7:22-23

PERËNDIA KUNDËR PERËNDIVE TË EGJIPTIT

Dhe kështu filloi një cikël i mbyllur. Perëndia do ta paralajmëronte Faraonin që t’i linte izraelitët të shkonin; Faraoni do të thoshte JO; dhe Perëndia do të sillte një plagë, ku secila prej tyre kishte për qëllim të godiste një prej perëndive egjiptase.

Së pari, Nili u kthye në gjak.

Pastaj Perëndia dërgoi ndëshkimin e *bretkosave* në çdo qoshe e të çarë, në ushqim, në krevate, kudo.

Kjo u pasua nga mizëri *mushkonjash* agresive².

Mizat zëvendësuan mushkonjat.

Më pas, një epidemi goditi *bagëtitë*; ato ngordhën të gjitha.

Pas kësaj, njerëzit u torturuan nga *lunga* qelbëzuese.

Më pas, një stuhi *breshri* shkatërroi të korrat e tyre.

Çfarë la breshri, u përpi nga një hordhi e madhe *karkalecash*.

Së fundmi, Perëndia i vërtetë goditi perëndinë e rreme, diellin, me një mallkim *errësire* kaq të dendur, sa s’bëhej më.

PLAGA E DHJETË

Gjithsej Perëndia dërgoi dhjetë plagë, ndërsa fatkeqësia e fundit dhe më shkatërruesja s’kishte ardhur ende. Perëndia i foli Moisiut dhe Aaronit:

“Pastaj ZOTI tha Moisiut: “Unë do të sjell edhe një plagë tjetër mbi Faraonin dhe Egjiptin; pas kësaj ai do t’ju lejojë të ikni prej këtej. Kur do t’ju lejojë të shkoni, ai do t’ju dëbojë përfundimisht prej këtej”.

*“Kështu thotë ZOTI: “Aty nga mesnata, unë do të kaloj përmes Egjiptit; **dhe çdo i parëlindur në vendin e Egjiptit do të vdesë**, nga i parëlinduri i Faraonit që rri mbi fron, tek i parëlinduri i shërbëtores që rri pas mokrës...”.* Eksodi 11:1, 4-5

Plaga e fundit ishte padyshim më e keqja dhe do të binte si mbi egjiptasit ashtu edhe mbi izraelitët, nëse ata nuk do të ndiqnin udhëzimet e Perëndisë. Perëndia, si një Perëndi i drejtë, po sillte një gjykim mbi mëkatin, por si Perëndi i dashur, në mëshirën e Tij po siguronte gjithashtu një rrugë *shpëtimi*.

Merrni një qengj...

“ZOTI i foli Moisiut dhe Aaronit në vendin e Egjiptit, duke u thënë: “...Ditën e dhjetë të këtij muaji, çdo burrë të marrë për vete një qengj, sipas madhësisë së familjes së të atit, një qengj për shtëpi”. Eksodi 12:1, 3

Një mashkull pa të meta. Ai nuk duhej të ishte në asnjë mënyrë i deformuar ose me të meta. Perëndia po kërkonte një qengj të përkryer.

“Qengji juaj duhet të jetë pa të meta, mashkull, motak; mund të merrni një qengj ose një kec”. Eksodi 12:5

Vriteni qengjin në kohën e caktuar.

“Do ta ruani deri në ditën e katërmbëdhjetë të këtij muaji dhe tërë asambleja e popullit të Izraelit do ta therë atë në të ngrysur”. Eksodi 12:6

Vendoseni gjakun mbi shtalkat e dyerve dhe mbi arkitrarët.

“Pastaj do të marrin nga ai gjak dhe do ta vënë mbi dy shtalkat dhe mbi arkitraun e shtëpive ku do ta hanë”. Eksodi 12:7

Qëndroni brenda shtëpisë deri në mëngjes.

“Dhe asnjë prej jush nuk do të dalë nga dera e shtëpisë së tij deri në mëngjes”. Eksodi 12:22

Mos i thyeni asnjë kockë.

“Qengji do të hahet vetëm në një shtëpi; asnjë pjesë të mishit të tij nuk do ta nxirrni jashtë shtëpisë dhe nuk do të thyeni asnjë kockë të tij”. Eksodi 12:46

Unë do të kaloj tutje.

“Atë natë unë do të kaloj nëpër vendin e Egjiptit dhe do të godas çdo të parëlindur në vendin e Egjiptit, qoftë njeri apo kafshë, dhe do t’u jap hakun gjithë perëndive të Egjiptit. Unë jam ZOTI. Dhe gjaku do të jetë për ju një shenjë mbi shtëpitë ku ndodheni; kur unë të shoh gjakun do të kaloj tutje dhe nuk do të ketë plagë mbi ju për t’ju zhdukur, kur të godas vendin e Egjiptit”. Eksodi 12:12-13

Kur Perëndia të sillte gjykimin për të vrrarë të parëlindurit, Ai do të kalonte tutje çdo shtëpie ku ishte aplikuar gjaku.

“Atëherë bijtë e Izraelit shkuan dhe vepruan ashtu; ata bënë ashtu siç i kishte urdhëruar ZOTI Moisiun dhe Aaronin”. Eksodi 12:28

Bindja e tyre ishte një provë e jashtme e faktit se ata i besuan Perëndisë, me besimin se ajo që Ai tha ishte e vërtetë.

MERR PARASYSH

Ti mund ta imagjinosh se çfarë do të ketë ndodhur nëse ndonjëri të ketë menduar: “Kjo është qesharake, të vrasësh qengjin më të mirë! Unë kam një ulok plak aty, atë do të ther”.

Ose, nëse dikush të ketë thirrur miqtë e vet: “Hej djema, është një mbrëmje e bukur sonte. Le të bëjmë një festë jashtë, si thoni?”.

Ose, nëse një tjetër të ketë thënë: “Nuk kam për t’i njollosur shtalkat e dyerve me gjak. E neveritshme! Do ta derdh gjakun jashtë derës së pasme”.

A do të ketë kaluar Perëndia tutje? Sigurisht që jo. Ata mund t’i kenë bërë këto gjëra duke pasur qëllimet më të mira, por nuk kishin zbatuar udhëzimet e Perëndisë. Ata kanë vepruar *sipas mendjes së tyre*, ashtu si Kaini dhe njerëzit në kohën e Noeut. ZOTI do t’i gjykonte ata bashkë me egjiptasit, sepse refuzuan t’i besonin Atij. Ata do të merrnin atë që meritonin.

Nga ana tjetër, çfarë do të ketë ndodhur nëse një egjiptas të dëgjonte se Perëndia po dërgonte fatkeqësinë e Tij të fundit? Dhe ai egjiptas të mendonte: “Në të vërtetë, perënditë tona janë perëndi të rreme. Izraelitët adhurojnë të vetmin Perëndi të vërtetë. Unë dua që Ai Perëndi të bëhet Perëndia im. Çfarë kërkon ZOTI prej meje?”. Më pas, po ky egjiptas, duke e vendosur besimin e tij vetëm te Perëndia, të ndiqte udhëzimet për Pashkën. A do të kalonte Perëndia tutje shtëpisë së tij atë natë? A do t’i shpëtonte ai dënimit? Po, ai do t’i shpëtonte sepse ai po i besonte ZOTIT dhe po shkante te Perëndia sipas rrugës së Tij. Besimi i tij do të nderohej nga Perëndia, i cili do t’i jepte atij hir dhe mëshirë.

“Prandaj ndodhi që në mesnatë ZOTI goditi tërë të parëlindurit në vendin e Egjiptit, që nga i parëlinduri i Faraonit që rrinte mbi fronin e tij, deri tek i parëlinduri i të burgosurit që ishte në burg, si dhe çdo pjellë e parë e bagëtive. Kështu Faraoni u ngrit natën, ai me gjithë shërbëtorët e tij dhe gjithë egjiptasit; dhe u dëgjua një klithmë e madhe në Egjipt, sepse nuk kishte shtëpi ku të mos kishte një të vdekur”.

Atëherë ai thirri Moisiun dhe Aaronin natën dhe u tha: “Çohuni dhe largohuni nga mesi i popullit tim, ju dhe bijtë e Izraelit; dhe shkoni t’i shërbeni ZOTIT, siç e keni thënë. Merrni me vete kopetë e bagëtive të imta dhe të trasha, siç keni thënë, dhe shkoni; dhe më bekoni edhe mua!”. Dhe egjiptasit e nxisnin popullin për të shpejtuar nisjen nga vendi, sepse thoshin: “Do të vdesim të gjithë”.

“Kështu ndodhi që pikërisht atë ditë ZOTI i bëri bijtë e Izraelit të dalin nga vendi i Egjiptit...”.

Eksodi 12:29-33, 51

PERËNDIA E MBAN FJALËN E TIJ

Perëndia ishte treguar i hirshëm me faraonin. Ai i kishte dhënë shumë mundësi që t'i linte izraelitët të shkonin, por faraoni kishte vazhduar të refuzonte. Perëndia tha se do t'i gjykonte egjiptasit dhe ashtu veproi. Perëndia nuk është si ne. Ne mund t'i kërcënojmë fëmijët tanë se do t'i ndëshkojmë, por mund të mos e bëjmë kurrë këtë gjë. Por Perëndia e mban gjithmonë Fjalën e Tij. Egjiptasit u gjykuan.

Nga ana tjetër, izraelitët përjetuan mirësinë e ZOTIT për shkak se i besuan Atij. Kur Ai erdhi me gjykim, Ai kaloi tutje kudo ku pa se gjaku ishte aplikuar. Të parëlindurit jetuan, por vetëm sepse një qengj ishte therur. Kështu kishte qenë që nga fillimi. Perëndia e kishte pranuar flijimin e Abelit si pagë për vdekjen në vend të tij. Kur Abrahami e ofroi Isakun si flijim, dashi u therr në vend të Isakut. Tani me Pashkën, qengji u flijua në vend të të parëlindurit.

Këto flijime zëvendësuese ishin pohime të jashtme të besimit të çdo personi te Perëndia si Shpëtimtari i tyre. Për shkak se i besuan ZOTIT, ata iu bindën Atij.

Kjo festë u kthye në një traditë për izraelitët. Çdo vit ata duhej të hanin *Pashkën*, si një kujtesë e mënyrës sesi Perëndia i kishte çliruar ata nga skllavëria.

“Ajo ditë do të jetë për ju një ditë për t’u mbajtur mend dhe ta kremtoni si një festë kushtuar ZOTIT; do ta kremtoni nëpër kohëra si ligj të përjetshëm”.

Eksodi 12:14

Kështu izraelitët u çliruan nga skllavëria dhe u dëbuan nga pronarët e tyre të mëparshëm. Perëndia e kishte mbajtur premtimin e Tij; ndodhi pikërisht ashtu si kishte thënë Ai.

KAPITULLI TETË

1 BUKË, SHKURTA DHE UJË

2 DHJETË RREGULLAT

3 GJYKATA

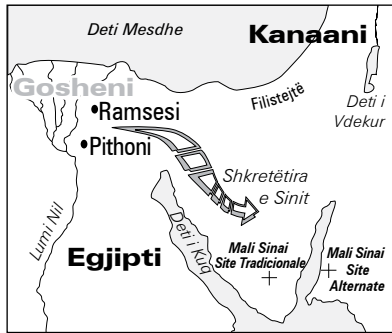
1 BUKË, SHKURTA DHE UJË

Izraelitët ishin një turmë e rrëmujshme ndërsa nisën udhëtimin e tyre të gjatë. Egjiptasit e shpejtuan nisjen e izraelitëve duke i ngarkuar me gjëra të çmuara dhe këta, duke mos pasur kohë që të paketonin, u larguan me nxitim të madh së bashku me bagëtitë e tyre. Shumëfishoji këta faktorë me numrin e tyre të përafërt: 2 milionë e gjysmë dhe do të kesh një rrëmuje të madhe! Moisiu ishte udhëheqësi, por si mund t'i thërrisni: “Ej, nga kjo anë!” një turme të tillë? Perëndia e zgjidhi këtë dilemë.

“Dhe ZOTI shkante para tyre, ditën në një kolonë resh për t'i udhëhequr në rrugë, dhe natën në një kolonë zjarri për t'u bërë atyre dritë, që të mund të ecnin ditën dhe natën”. Eksodi 13:21

Me këtë sistem unik të udhëheqjes së Perëndisë, të gjithë kishin mundësi që të organizoheshin menjëherë. Gjithçka që duhej të bënin ishte të shikonin përpara dhe të ndiqnin renë e veçantë, duke i besuar udhëheqjes së ZOTIT. Ata madje mund të udhëtonin edhe natën, për shkak të kolonës së zjarrtë të Perëndisë. Ky ishte një kontroll turme i një niveli të lartë!

“Perëndia nuk e çoi njëpër rrugën e vendit të filistejve, megjithëse kjo ishte më e shkurtra, sepse Perëndia tha: “Që të mos pendohet populli kur të shohë luftën dhe të mos kthehet në Egjipt”. Por Perëndia bëri që populli të vinte njëherë nëpër rrugën e shkretëtirës, drejt Detit të Kuq”. Eksodi 13:17-18

Perëndia po kujdesej për izraelitët. Ai i drejtoi ata në shkretëtirën e Sinit, ku nuk jetonte njeri. Në këtë shkretëtirë të pabanuar nuk kishte armiq, por aty kishte shumë pak ushqim. Kështu populli e lëshoi veten dhe filloi të murmuriste.

“Dhe tërë asambleja e bijve të Izraelit murmuriti kundër Moisiut dhe Aaronit në shkretëtirë. Bijtë e Izraelit u thanë atyre: “Ah, le të kishim vdekur nga dora e ZOTIT në vendin e Egjiptit, ku uleshim pranë tenxhereve me mish dhe hanim bukë sa ngopeshim! Sepse ju na çuat në këtë shkretëtirë që të vdesë nga uria tërë kjo asamble”. Eksodi 16:2-3

Njerëzit u ankuan dhe madje donin të ktheheshin në skllavëri. Qëndrimi i tyre cinik kundrejt sigurimit të Perëndisë ishte pikëllues, pasi ZOTI kishte shfaqur një kujdes mbrojtës dhe nuk kishte ndërmend t'i braktiste. Ata duhej t'i drejtoheshin Perëndisë për ushqim sepse Ai donte të ishte siguruksi i tyre. Por jo, ata murmuritën!

BUKA DHE SHKURTAT

“Dhe ZOTI i foli Moisiut, duke i thënë: “Unë i dëgjova murmuritjet e bijve të Izraelit; folu atyre duke thënë: “Në të ngrysur do të hani mish dhe në mëngjes do të ngopeni me bukë; dhe do të mësoni që unë jam ZOTI, Perëndia juaj”.

Dhe kështu, aty nga mbrëmja ndodhi që shkurtat u ngritën dhe mbuluan kampin; dhe në mëngjes kishte një shtresë vese rreth kampit. Pastaj shtresa e vesës u zhduk dhe ja, mbi sipërfaqen e shkretëtirës u duk një gjë e hollë dhe e rrumbullakët, e hollë si bryma mbi tokë. Kur bijtë e Izraelit e panë, i thanë njëri-tjetrit: “Çfarë është?”, sepse nuk e dini se ç'është. Dhe Moisiu u tha atyre: “Kjo është buka që ZOTI iu dha për të ngrënë”. Eksodi 16:11-15

**“Çfarë është?”, është një përkthim i fjalëpërfjalshëm i fjalës ‘mana’. Disa përkthime përdorin fjalën mana.*

Perëndia u siguroi mish e bukë dhe atyre nuk iu desh madje as të punonin për to. Çdo ditë buka ishte e disponueshme për t'u mbledhur dhe çdo ditë ata do të kujtonin se është Perëndia Ai që siguron. Ata duhet të jenë ndjerë pak në siklet që murmuritën. Megjithatë, Perëndia po u mësonte izraelitëve një mësim tjetër.

NJË MËSIM I THJESHTË

Buka kishte një qëllim më të madh sesa thjesht ushqimi. Perëndia tha...

“Unë do dua ta vë në provë për të parë nëse do të ecë ose jo sipas ligjit tim”. Eksodi 16:4

Perëndia i tha Moisiut që ta udhëzonte popullin të mbledhte vetëm aq bukë sa mund të hanin atë ditë. Ky ishte një udhëzim i thjeshtë...

“Por ata nuk iu bindën Moisiut dhe disa prej tyre lanë teprica edhe për të nesërmen; ajo u kalb duke prodhuar krimba dhe doli një erë e keqe; dhe Moisiu u zemërua me ta”. Eksodi 16:20

Ky ishte një mësim i thjeshtë dhe asnjë nuk u lëndua, por përmes kësaj, populli mësoi se ZOTI e kishte me të vërtetë atë që thoshte dhe se ata duhet t'i besonin. Mosbindja ishte e mbushur plot me rreziqe.

GRINDJET

“Pastaj tërë asambleja e bijve të Izraelit u nis nga shkretëtira e Sinit, duke marshuar me etapa sipas urdhrave të ZOTIT dhe u vendos në Redifim. Por nuk kishte ujë të pijshëm për popullin. Atëherë populli u grind me Moisiun dhe i tha: “Na jep ujë për të pirë... Pse na bëre të iknim nga Egjipti që të vdesim nga etja ne, bijtë tanë dhe bagëtia jonë?”.

Kështu Moisiu i thirri ZOTIN, duke i thënë: “Çfarë të bëj për këtë popull? Edhe pak dhe ata do të më vrasin me gurë”. Eksodi 17:1-4

Eh, të mesojmë tani nga gabimet e së shkuarës... Populli u ishte kthyer murmuritjeve dhe grindjeve, por kësaj radhe kishte të bënte me ujin.

“ZOTI i tha Moisiut: “Kalo para popullit dhe merr me vete disa pleq nga Izraeli; merr në dorë edhe bastunin... Ja, unë do të rri përpara teje, atje mbi shkëmbin në Horeb; ti do të rrahësh shkëmbin, prej të cilit do të burojë ujë dhe populli do të pijë”.

Kështu bëri Moisiu para syve të pleqve të Izraelit. Eksodi 17:5-6

UJI

Mbase ke patur rastin të shikosh interpretimin e kësaj mrekullie nga ndonjë artist. Moisiu paraqitet duke qëndruar pranë një shkëmbi, me shkopin e tij në dorë dhe një rrëke uji e ngjashme me atë që del nga rubineti i kuzhinës që derdhet në tokë. E vërteta është se atje duhet të ketë pasur një shpërthim të madh uji. Aty gjendej një turmë e madhe njerëzish të etur, shto këtu edhe bagëtitë e tyre. Ajo nuk ishte një rrëke, por një përrua i madh! Bibla thotë:

“Çau shkëmbin dhe dolën prej tij ujëra; këto rridhnin në shkretëtirë si një lumë”.

Psalmi 105:41

Sërish ZOTI siguroi për nevojat e njerëzve, edhe pse ata në të vërtetë nuk e meritonin. Perëndia, si Krijuesi-Zotëruesi i tyre, mund t’ua kishte mbledhur; mund t’u thoshte të rrinin drejt dhe të silleshin mirë. Në fund të fundit, mëkati ka pasoja. Por Perëndia u tregua i durueshëm dhe i sjellshëm me ta. Ai u tregoi atyre hir, mirësi të pamërituar. Si mëkatar që është, njeriu nuk e meriton dashurinë e hirshme të Perëndisë, por Perëndia kujdeset për të, pavarësisht mëkatit të tij.

2 DHJETË RREGULLAT

ZOTI kishte thënë se izraelitët ishin populli i Tij dhe si të tillë, ata duhej të ishin një shembull i marrëdhënies së Perëndisë me njeriun dhe i marrëdhënies së njeriut me Perëndinë, për pjesën tjetër të botës. Por izraelitët kishin shumë për të mësuar në lidhje me ZOTIN. Procesi i shfaqjes së Perëndisë ndaj tyre po vazhdonte dhe zbulimi madhor i karakterit të Tij kishte filluar.

“Ditën e parë të muajit të tretë nga dalja prej vendit të Egjiptit, po atë ditë, bijtë e Izraelit arritën në shkretëtirën e Sinait dhe fushuan aty... përballë malit.

Pastaj Moisiu u ngjit drejt Perëndisë; dhe ZOTI i thirri nga mali, duke i thënë: “Kështu do t’u thuash... bijve të Izraelit: “Ju e patë atë që u bëra egjiptasve, dhe si ju solla me krahë shqiponje pranë meje. Prandaj në qoftë se do ta dëgjoni me vëmendje zërin tim dhe zbatoni besëlidhjen time, do të jeni thesari im i veçantë ndërmjet tërë popujve, sepse gjithë toka është imja. Dhe do të jeni për mua një mbretëri priftërinjsh dhe një komb i shenjtë. Këto janë fjalët që do t’u thuash bijve të Izraelit”. Eksodi 19:1-6

NËSE... ATËHERË

Me fjalë të thjeshta Perëndia po thoshte: “Nëse më bindeni, atëherë Unë do t’ju pranoj dhe ju do të jeni një dëshmi e asaj që Unë jam për të gjithë kombet e tjerë”. Kushti i vetëm, fjalja e madhe kyçe ishte: “Nëse ju më bindeni, atëherë...”.

Deri tani izraelitët e kishin nxirë. Ata mblodhën më tepër bukë nga sa u nevojitej edhe kur ZOTI ua tha me qartësi që të mos e bënin. Ata murmuritën në vend që të besonin. Një përgjigje e sinqertë ndaj fjalëve të Perëndisë mund të ishte kjo: “O Perëndi, ne kemi dështuar në zbatimin e Fjalës Sate. Ti je i shenjtë dhe ne jemi mëkatarë. Nëse Ti do që ne të jemi priftërinj të shenjtë, nëse Ti do të na pranosh bazuar tek bindja jonë ndaj Teje, atëherë jemi në telash!”.

ASNJË PROBLEM

Por kur Moisiu i mblodhi të gjithë njerëzit dhe i pyeti se ç’mendonin për deklaratën e Perëndisë, ai mori një dritë jeshile plot entuziazëm nga ana e tyre.

“Dhe tërë populli u përgjigj bashkë dhe tha: “Ne do të bëjmë gjithçka që ka thënë ZOTI”. Kështu Moisiu i raportoi ZOTIT fjalët e popullit”.

Eksodi 19:8

Ata të gjithë thanë njëzëri: “Sigurisht Perëndi, ne do të bëjmë çdo gjë që do të na thuash. Ne do të bëhemi priftërinj të

mrekullueshëm. As shenjtërinë nuk e kemi problem. Ne do të bëhemi një komb i shenjtë, më i mirë që Ti ke parë ndonjëherë. Ne mund ta bëjmë këtë!". Tani, mbase kjo është pak e tepruar, por ti e kupton idenë. E vërteta ishte se njeriu në atë kohë nuk mund ta kuptonte plotësisht shenjtërinë ose drejtësinë, prandaj Perëndia do t'ia shpjegonte këto në detaje.

MJETET PAMORE

Mësimi filloi me disa mjete pamore.

"Atëherë ZOTI i tha Moisiut: "Shko te populli, shenjtëroje atë sot dhe nesër, dhe bëj që të lajë rrobat. Dhe të jenë gati për ditën e tretë, sepse ditën e tretë ZOTI do të zbresë mbi malin e Sinait para syve të tërë popullit".

Eksodi 19:10-11

Perëndia i tha Moisiut që ata duhej të shenjtëroheshin ose të veçoheshin. Ky mjet pamor e ndihmoi Izraelin të kuptonte nevojën për të qenë të paprekur nga mëkati. Larja e rrobave të tyre tregonte pastërtinë ose dëlirësinë para ZOTIT. Këto veprime nuk kishin ndonjë vlerë të brendshme në vetvete, por ato e ndihmonin popullin të kuptonte se pastërtia frymërore ishte një aspekt i rëndësishëm i drejtësisë.

Perëndia nuk kishte mbaruar ende me mjetet e Tij pamore. Ai i tha Moisiut:

"Ti do të përcaktosh rreth e qark kufij për popullin dhe do të thuash: Ruhuni se ngjiteni në mal ose prekni skajet e tij. Kushdo që do të prekë malin, do të dënohet me vdekje".

Eksodi 19:12

Vija kufizuese ishte një figurë e ndarjes që ekzistonte mes Perëndisë dhe njeriut, si pasojë e mëkatit. Njeriu ishte paralajmëruar që të mos i afrohej Perëndisë, sepse Ai është i shenjtë dhe njeriu mëkatar nuk mund të qëndrojë në praninë e Tij. Ajo ishte një kujtesë e faktit që vdekja është pasojë e mëkatit.

"Ditën e tretë, sa u bë mëngjes, pati bubullima dhe vetëtima; mbi mal doli një re e dendur dhe u dëgjua një zë shumë i fortë borie; dhe tërë populli që ishte në kamp u drodh. Pastaj Moisiu e nxori popullin nga kampi për ta çuar përballë Perëndisë; dhe ata qëndruan në këmbët e malit.

Mali i Sinait ishte tërë tym, sepse ZOTI kishte zbritur mbi të në zjarr... Moisiu fliste, dhe Perëndia i përgjigjej me një zë gjëmues".

Eksodi 19:16-19

Mjetet e fundit pamore të Perëndisë ishin njëkohësisht jo vetëm shumë frikësues por edhe mahnitës: bubullima, vetëtima, një re e dendur, një zë i fortë borie, tym dhe zjarr. I gjithë populli

u drodh! Si një popull mëkatar, ata kishin arsye të forta pse të dridheshin në praninë e një Perëndie të shenjtë. ZOTI po ua bënte të qartë atë që donte të thoshte.

Disa minuta më vonë, njeriu do të hidhte një hap gjigand drejt njohjes së Perëndisë. Perëndia do të përkufizonte atë që nënkuptonte me fjalët *i shenjtë* dhe *i drejtë*. Ishte sikur ZOTI po thoshte: “Ju e keni parë me sytë tuaj që Unë jam Perëndia që kujdeset për ju. Unë nuk e kam bërë këtë më parë, nuk i kam thënë gjërat kaq hapur më parë. Por nëse ju do t’i bindeni dhjetë rregullave që Unë do t’ju jap, atëherë ju do të jeni një popull i shenjtë, një popull i veçantë me një marrëdhënie të veçantë, që më përket vetëm Mua. Ju do të mësoni si të jetoni së bashku në një mënyrë të pëlqyeshme dhe të rregullt. Të gjithë kombet e tjerë do ta shohin këtë fakt¹”.

Pastaj Perëndia foli:

RREGULLI #1

“Unë jam ZOTI, Perëndia yt... Mos ki perëndi të tjerë para Meje”.

Eksodi 20:2-3

ZOTI po i thoshte njeriut të mos adhuronte askënd apo asgjë tjetër. Arsyeja ishte e qartë:

“Unë jam ZOTI dhe nuk ka asnjë tjetër; jashtë Meje nuk ka Perëndi”.

Isaia 45:5 (NASB)

Kishte vetëm një Perëndi që duhej nderuar. Çështja nuk ishte thjesht që t’i besoje një perëndie, por **vetë** Perëndisë, Perëndisë së vërtetë. Ata që dëshironin të ishin të drejtë, duhet të adhuronin vetëm ZOTIN.

Shpeshherë njerëzit ndihen rehat me mendimin se e kanë zbatuar këtë rregull, pasi nuk adhurojnë një perëndi *pagane*. Por nënkuptimi i urdhërimit është ky: nëse familja, statusi, puna, pamja e jashtme, paraja, dëfrimi, dalja në pension ose diçka tjetër është më e rëndësishme se Perëndia, atëherë ti e ke shkelur këtë urdhërim.

RREGULLI #2

“Mos bëj skulpturë ose shëmbëlltyrë të asnjë gjëje që ndodhet aty në qiejt ose këtu poshtë në tokë ose në ujërat nën tokë. Mos u përkul para tyre dhe as mos u shërbe...”.

Eksodi 20:4-5

Rregulli i parë thoshte se nuk duhet të adhurojmë asnjë perëndi tjetër. Në urdhërimin e dytë, njeriut i thuhet që të mos adhurojë

asnjë shëmbëlltë e apo idhull të *asnjë* perëndie, qoftë i vërtetë apo i rremë. Perëndia nuk donte që raca njerëzore të përulej madje as para shëmbëlltërave, ikonave ose pikturave që paraqisnin vetë Atë. Meqenëse ZOTI është Frymë, nuk është e nevojshme që njeriu të bëjë ndonjë imazh fizik të Tijin. Asgjë e krijuar nga njeriu nuk është e denjë për t'u adhuruar. Vetëm Perëndia i vërtetë është i denjë.

“Unë jam ZOTI, ky është emri im; nuk do t’i jap lavdinë time asnjë tjetri, as lavdërimet e mia shëmbëlltërave të gdhendura”.

Isaia 42:8

Një nga kërkesat e tjera të Perëndisë për shenjtëri, në mënyrë që Perëndia Krijues ta pranonte, duhej që njeriu të mos adhuronte asnjë shëmbëlltë e apo pamje të Tij apo të krijesës së Tij.

RREGULLI #3

“Mos e përdor emrin e ZOTIT, të Perëndisë tënd, kot, sepse ZOTI nuk do të lërë të pandëshkuar atë që përdor kot emrin e tij”.

Eksodi 20:7

Perëndia po i thoshte njeriut se Ai duhet të respektohej gjithmonë. Duke qenë Perëndi Sovran, as emri i Tij nuk duhet të përdoret më kot. Si Gjykatës i gjithë tokës, Ai meriton nderim të thellë. Si Mbret, Ai është i denjë për nderimin tonë më të lartë. Rregulli # 3 ishte i qartë. Që njeriu të ishte i drejtë, ai duhet gjithashtu ta vlerësonte Perëndinë Shumë të Lartë.

Kultura jonë është e mbushur me mungesë respekti ndaj Perëndisë. Kudo Ai trajtohet me mospërfillje dhe emri i Tij përdoret më kot dhe pa kriter. Nëse e ke përdorur ndonjëherë emrin e Perëndisë kur ke sharë, atëherë e ke shkelur këtë urdhërim.

RREGULLI #4

«Mbaje mend ditën e shabatit për ta shenjtëruar. Puno gjashtë ditë dhe në ato bëj të gjithë punën tënde; por dita e shtatë është shabat, e shenjtë për ZOTIN, Perëndinë tënd; mos bëj në atë ditë asnjë punë...”.

Eksodi 20:8-10

Perëndia po u thoshte izraelitëve se ata duhet të shenjtëronin ditën e shtatë të javës, të shtunën, si një ditë pushimi. Kjo ditë e veçantë do t’i tregonte pjesës tjetër të botës se Perëndia kishte krijuar një marrëdhënie të veçantë me ta. Bibla thotë:

“Fol edhe me bijtë e Izraelit, duke u thënë: “Tregoni kujdes të madh për të respektuar shabatet e mia, sepse është një shenjë

midis meje dhe jush për të gjithë brezat tuaj, në mënyrë që të njihni se unë jam ZOTI që ju shenjtëron". Eksodi 31:13

Perëndia dëshironte që izraelitët të dinin se për t'u bërë të shenjtë, duhet ta nderonin shabatën si një shenjë e veçantë e ndarjes mënjane.

RREGULLI #5

"Ndero atin tënd dhe nënën tënde..."

Eksodi 20:12

Në këtë urdhërim Perëndia thoshte se fëmijët duhet t'i çmonin prindërit e tyre. Perëndia thotë se familja normale duhet të jetë një vend paqeje dhe jo armiqësie. Fëmijët duhet të jenë të respektueshëm dhe të bindur. Në këtë kontekst, supozohet që prindërit kërkojnë më të mirën për familjen e tyre.

Perëndia po u thoshte gjithë fëmijëve se shenjtëria kërkon që ata t'i nderojnë prindërit e tyre. ZOTI donte që familjet të ishin vendi i rregullit dhe respektit, jo kaosit dhe zemërimit.

Kthimi i fjalës, injorimi, zënkat, varja e buzëve, të mos folurit me gojë, kritikizmi, të gjitha këto janë mënyra të të qenit i parespektueshëm.

RREGULLI #6

"Mos vrit!"

Eksodi 20:13

Perëndia i kishte dhënë jetë njeriut, kështu që ishte e gabuar që ai t'i merrte jetën dikujt tjetër. Por ZOTI kishte ndërmend më shumë sesa vetëm aktin e vrasjes. Ai po piketonte gjithashtu edhe qëllimin që fshihej pas atij veprimi.

Bibla na thotë se...

"Perëndia... është në gjendje të gjykojë mendimet dhe dëshirat e zemrës.

...nuk ka asnjë krijesë që është e padukshme para tij, por gjithçka është lakuriq dhe e zbuluar para syve të Atij, të cilit ne duhet t'i japim llogari". Hebrejve 4:12-13

Meqenëse Perëndia shikon zemrën, Ai e interpreton vrasjen në një plan më të gjerë sesa ne. ZOTI i konsideron disa lloje zemërimi si vrasje.

"Ju keni dëgjuar se u qe thënë të moçmëve: "Mos vrit"; dhe: "Por ai që vret do t'i nënshtrohet gjyqit";

Por unë po ju them: "Kushdo që zemërohet pa shkak kundër vëllait të vet, do të jetë fajtor për në gjyq... kush do t'i thotë: "Budalla", do të jetë fajtor për në zjarrin e ferrit". Mateu 5:21-22

Që të përmbushë standardin e drejtësisë së Perëndisë, njeriu nuk duhet ta humbë kontrollin apo të zemërohet pa shkak.

RREGULLI #7

“Mos shkel besnikërinë bashkëshortore!”.

Eksodi 20:14

Perëndia po thoshte se koha e vetme, e pranueshme për të pasur marrëdhënie seksuale është pasi je martuar dhe i vetmi person me të cilin mund të kesh këtë intimitet është bashkëshorti/ja jote.

Por ZOTI shkon një hap më tej. Meqenëse Ai shikon zemrën, Ai e di kur dikush ka mendime mëkatore.

“Keni dëgjuar se të moçmëve u qe thënë: “Mos shkel kurorën”. Por unë po ju them se kushdo që shikon një grua për ta dëshiruar, ka shkelur kurorën me të në zemrën e vet”. Mateu 5:27-28

Të shikosh dikë me të cilin nuk je i martuar, me dëshirën për të bërë seks, do të thotë se e ke shkelur këtë ligj. Të jesh i shenjtë, do të thotë të kesh një mendje të pastër si dhe veprime të pastra.

RREGULLI #8

“Mos vidh!”.

Eksodi 20:15

Perëndia nuk do që dikush të marrë gjërat që u përkasin të tjerëve. Perëndia është Ai që i jep të drejtën çdo personi për të zotëruar diçka. Të vjedhësh do të thotë të mos i bindesh ZOTIT dhe ai që vjedh nuk mund të konsiderohet i drejtë.

Vjedhja përfshin mashtrimin: qoftë në një provim, qoftë me taksat.

RREGULLI #9

“Mos bëj dëshmi të rreme kundër të afërmit tënd!”.

Eksodi 20:16

Njeriu duhet të jetë gjithmonë i ndershëm, sepse Perëndia nuk merr pjesë në mashtrim. Më parë ne pamë se Satani është një gënjeshtar, e për nga vetë natyra, ai është mashtrues. Por Perëndia është krejtësisht i kundërt. E vërteta rrjedh nga natyra e Perëndisë; ajo është vetë thelbi, esenca e Tij. Ai është...

“...Perëndia, që nuk gënjen...”.

Titi 1:2

Kur ZOTI na thotë diçka, ne mund të mbështetemi tek ajo si e vërtetë, sepse...

“...është e pamundur që Perëndia të gënjejë...”. Hebrejve 6:18

Meqenëse Perëndia është i vërtetë, Ai e sheh çdo gënjeshtër si një shuplakë provokuese në fytyrë. Satani është *ati i gënjeshtrave* dhe çdokush që thotë një gënjeshtër, ndjek rrugën e Satanit. Akuzat e rreme, përgojimet, shpifjet, thashethemet, të gjitha këto janë mëkate sipas ligjit të Tij.

RREGULLI #10

“Mos dëshiro shtëpinë e të afërmit tënd; mos dëshiro gruan e të afërmit tënd, as shërbëtorin e tij, as shërbëtoren e tij; as lopën e tij, as gomarin e tij, as ndonjë gjë tjetër që është e të afërmit tënd”.

Eksodi 20:17

Njeriu nuk duhet të lakmojë gjërat që zotërojnë të tjerët: aftësitë, pamjen e tyre të jashtme ose çdo lloj gjëje që mund të kenë.

Satani pati thënë: *“Unë do të bëhem si Shumë i Larti”*, duke lakmuar pozitën e Perëndisë. Të jesh ziliqar, lakmues ose xheloz, është mëkat dhe plotësisht e papranueshme për ZOTIN. Kjo është rruga që ndoqi Satani.

Në shoqërinë tonë, ne *biem ndesh* gjatë gjithë kohës me parametrat e këtij ligji. Por kjo është e fshehur bukur për t’u kuptuar. Shumë dëshirojnë me gjithë shpirt të *ngrihen në detyrë: të hyjnë në garë me fqinj*. Të tjerët na thonë se e *meritojmë* dhe kjo nxit krenarinë tonë, që është një mëkat tjetër.

TANI UNË E DI

Kështu, dhënia e dhjetë urdhërimeve kishte përfunduar. Perëndia i shkroi ato në pllaka guri, me shumë mundësi për të na treguar se ligji i Tij nuk ndryshon. Me kalimin e kohës, njeriu mund ta bindë veten se mashtrimi nuk është gabim, por Ligji ende thotë se është e gabuar.

Tashmë njeriu e dinte se çfarë konsideronte ZOTI si mëkat. Një prej shkrimtarëve biblikë, duke reflektuar mbi këtë të vërtetë, shkroi...

“Mëkatën nuk do ta kisha njohur, veçse me anë të ligjit; sepse unë nuk do ta kisha njohur epshin, po të mos thoshte ligji: “Mos ki epsh!”.

Romakëve 7:7

Por mbetej pyetja: Sa i rreptë ishte Perëndia lidhur me zbatimin e këtyre rregullave? Nëse dikush do të shkelte rastësisht ndonjërin prej tyre, a do të ishte kjo e pranueshme? Çfarë priste Perëndia?

3 GJYKATA

Dhjetë Urdhërimet mund të dukeshin të paqarta po të mos e dije sesi dhe kur duhej t’u bindeshe rregullave. A ka ndonjë përjashtim? Le të themi se një person kishte kryer tradhëti bashkëshortore në të shkuarën. A do ta ruante përgjithmonë Perëndia këtë fakt, si një provë kundra tij? Çfarë priste një ligjdhënës i përsosur?

Së pari, Perëndia na thotë se që të pranohemi prej Tij, ne duhet të zbatojmë të dhjetë urdhërimet, secilin prej tyre!

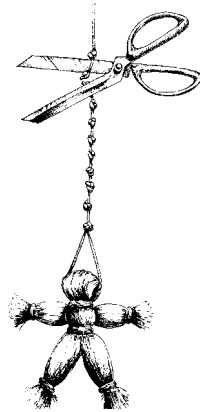
“Por i dëshmoj përsëri çdo njeriu... se ai është i detyruar të zbatojë mbarë ligjin”.

Galatasve 5:3

Ne nuk mund të zgjedhim katër urdhërime dhe të shpërfillim pjesën tjetër. Perëndia është shumë specifik. Neve na kërkohet që t’u bindemi të gjithë urdhërimeve. Jo vetëm kaq, por...

“...kushdo që e zbaton gjithë ligjin, por e shkel në një pikë, është fajtor në të gjitha”.

Jakobi 2:10

Shkelja e ligjit është si prerja e një spangoje me dhjetë nyje. Mjafton të presësh njëren dhe shkelputet tërë fija. E njëjta gjë: mjafton të shkelësh një ligj për të qenë fajtor për shkeljen e standardit të Perëndisë, për të drejtën dhe të gabuarën.

Nëse nuk i bindemi *një* urdhri vetëm NJË HERË, është njësoj sikur t'i kemi shkelur të gjithë. Ne nuk jemi më të përsosur. Perëndia nuk mund të na pranojë në praninë e Tij të shenjtë.

ZOTI është plotësisht i përsosur në shenjtërinë e Tij dhe Ai mund të pranojë vetëm ata që janë të përsosur në drejtësinë e tyre. *Drejtësia e njeriut duhet të jetë e barabartë me drejtësinë e Perëndisë* ose përndryshe marrëdhënia nuk mund të rivendoset.

Ne jo vetëm që duhet ta zbatojmë të gjithë Ligjin, por Perëndia na mban përgjegjës për të gjitha mëkatet, madje edhe për ato mëkate që nuk jemi të vetëdijshëm.

“Në qoftë se dikush mëkaton dhe në mënyrë të pandërgjegjshme, kryen diçka që ZOTI ka ndaluar të bëhet, është gjithashtu fajtor dhe i detyruar të vuajë dënimin”. Levitiku 5:17

Një herë, po ia mësoja këtë subjekt një çifti të ri. Kur arrita në këtë pikë, djali përplasi grushtin mbi tavolinë dhe shau. (E dashura e tij iu drejtua dhe i tha se ai sapo kishte shkelur një nga ligjet e Perëndisë, duke e përdorur më kot emrin e Perëndisë.) Ai tha: *“Perëndia nuk është i drejtë! Nëse kjo është e vetmja mënyrë që Ai të më pranojë, atëherë e ka bërë të pamundur. Nuk ka asnjë mënyrë sesi të mund ta zbatoj përsosmërisht atë listë rregullash!”*. Shqetësimi i tij ishte mjaft i dukshëm.

NJOHJA E MËKATIT

Perëndia e dinte se njeriu nuk mund ta zbatonte listën e rregullave në mënyrë të përsosur. Kjo nuk ishte e papritur për të. Qëllimi pse i dha Dhjetë Urdhërimet është i qartë.

*“Por dimë se sa thotë ligji, e thotë... që çdo gojë të heshtë dhe gjithë **bota** të bëhet fajtorë përpara Perëndisë”.* Romakëve 3:19

Ky varg na thotë dy gjëra:

1. Ligji u mbyll gojën atyre që thonë se jeta e tyre është mjaft e drejtë që Perëndia t'i pranojë. Askush nuk mund t'i studiojë me sinqeritet këto dhjetë rregulla, pa e ndjerë mëkatin e vet.
2. Dhjetë Urdhërimet na tregojnë se jemi me të vërtetë shkelës të ligjit. Në fillim njeriu qe miku i Perëndisë, *i pafajshëm* nga çdo e keqe. Por kur Adami dhe Eva nuk iu bindën udhëzimeve të Perëndisë, Ai e la mënjanë mantelin e miqësisë dhe veshi mantelin e gjykatësit. Tani, në vend që Perëndia të ishte miku i njeriut, Ai ishte një gjykatës, duke e thirrur njeriun

në gjyq. Asnjë avokat nuk u ngrit për ta mbrojtur çështjen e njeriut. Askush nuk mundej. Asnjë avokat sado i zgjuar, nuk mund të bindte gjykatën se i akuzuari nuk qe fajtor. Nuk do të kishte juri që do të binte dakord. Asnjë ryshfet nuk mund të jepej. Gjykatësi i përsosur foli. Vendimi u dha. Njeriu ishte FAJTOR, sepse kishte thyer Ligjin e Perëndisë.

“Sepse asnjë mish nuk do të shfajësohet para tij përmes veprave të ligjit; me anë të ligjit vjen njohja e mëkatit”. Romakëve 3:20

Qëllimi i dhjetë ligjeve është që të na bëjë të vetëdijshëm ose të ndërgjegjshëm se jemi mëkatarë. Kjo na tregon shenjtërinë e Perëndisë dhe gjendjen tonë mëkatore. Kjo është një matje e thjeshtë e asaj që është e drejtë dhe e gabuar. Dhjetë Urdhërimet janë si një termometër: ai mund të na tregojë se jemi sëmurë, por nuk na ndihmon të shërohem.

NJË PASQYRË

Në shumë drejtime, Dhjetë Urdhërimet janë për ne ashtu siç është një pasqyrë për një fytyrë të pistë. Nëse je vetëm, nuk mund të thuash që fytyra jote është apo jo e pastër. Dikush mund të drejtojë gishtin e të të thotë: *“Fytyra jote është e pistë”*, por ti mund ta mohosh haptazi dhe t’i thuash: *“Nuk e kam fytyrën pis; unë nuk shoh gjë!”* dhe ti mund ta besosh me të vërtetë këtë. Por, nëse të jepet një pasqyrë, mund të shikosh që fytyra jote është me të vërtetë e ndotur dhe nuk do të jesh më në gjendje ta mohosh këtë fakt. Goja jote *do të heshtte*. Ti do ta kuptoje se e kishe gabim pasi kishe një fytyrë të pistë.

E njëjta gjë ndodh edhe me mëkatin. Ne nuk e dinim se çfarë ishte mëkati, derisa Perëndia na dha Ligjin. Ashtu si pasqyra tregonte papastërtinë, po kështu dhjetë rregullat na bënë të vetëdijshëm për mëkatin tonë.

Dhjetë Urdhërimet **nuk** na u dhanë si një listë rregullash për t’i zbatuar në mënyrë që të na bëjnë të drejtë para Perëndisë. Nuk ishte ky qëllimi i Ligjit. Është sikur të fërkosh pisllekun e fytyrës me një pasqyrë! Pasqyrat janë bërë për të pasqyruar e jo për të pastruar. Në fakt, nëse përpiqesh ta pastros veten me një pasqyrë, do ta njollosësh xhamin, duke ia vështirësuar punën pasqyrës që të japë një pasqyrim të qartë. Njerëzit të cilët përpiqen të zbatojnë Dhjetë Urdhërimet që Perëndia t’i pranojë, zakonisht i ndryshojnë ose i zvogëlojnë urdhërimet, që ato të mos duken edhe aq keq.

KËNDVËSHTRIMI I PERËNDISË

Ka edhe një mënyrë tjetër për ta parë këtë. A e kujtoni sesi krahasuam këndvështrimin tonë mbi kërmën e miut me atë të Perëndisë mbi mëkatin? Epo, të përpiqesh që t'i pëlqesh ZOTIT duke zbatuar Dhjetë Urdhërimet, është njësoj sikur t'i hedhësh parfum miut që qelbet; parfumi nuk e bën atë më të këndshëm. *Miu ende qelbet*. Po ashtu, zbatimi i Dhjetë Urdhërimeve nuk na bën më të pranueshëm para Perëndisë. *Ne mbetemi ende mëkatarë*.

Kjo na kthen tek arsyeja pse u dhanë dhjetë urdhërimet. Perëndia e dha Ligjin...

"...që mëkati të bëhet edhe më tepër mëkat nëpërmjet urdhërimit".

Romakëve 7:13

Perëndia do që ne ta shohim mëkatin, të madh apo të vogël, ashtu siç e shikon Ai: krejtësisht mëkat, plotësisht shkatërrues, tepër ofendues, tërësisht i neveritshëm, i tmerrshëm, keqdashës, i ndyrë. Ai do që ne të kuptojmë se pastërtia e Tij ia kalon çdo drejtësie që ne mund të arrijmë me forcat tona. Ai do që ne të kuptojmë, se edhe në rastet më të mira, *mirësia jonë nuk është e barabartë me shenjtërinë e Tij*. Ajo as që i afrohet asaj.

Deri në atë kohë, dikush mund të krenohet se Perëndia e donte më tepër se dikë tjetër, sepse ai mendonte se ishte person më i mirë. Por me dhënien e Ligjit, Perëndia po i hapte sytë çdo njeriu që të kuptonte se...

"Ja, unë jam mburrjur në paudhësi dhe nëna ime më ka ngjizur në mëkat".

Psalmi 51:5

Tani, njeriu jo vetëm që mund ta njihte gjendjen e tij të vërtetë mëkatore, por ai mund ta perceptonte sadopak përsosmërinë e ZOTIT.

Shenjtëria e Perëndisë, drejtësia e Tij nuk mund të arrihej nga njeriu, ajo ishte e paarritshme. Hendeku që shkaktoi mëkati ishte më i gjerë sesa mund ta mendonte njeriu. Meqenëse asnjë njeri nuk mund ta zbatojë Ligjin përsosshëmrisht, Ligji nuk mund ta kapërcejë hendekun e krijuar.

DY GRUPE

Kur i lexuan për herë të parë Dhjetë Urdhërimet, reagimi i izraelitëve pasqyron padyshim mendimet e shumë njerëzve sot. Bibla thotë se të gjithë izraelitët u tronditën nga frika, e me shumë gjasa, pjesa më e madhe e tyre u tmerruan vetëm nga bubullimat dhe vetëtimat. Ata u përfshinë vetëm nga ato që panë, duke u alarmuar nga shfaqja e tmerrshme e fuqisë. Ndërsa përsa u përket dhjetë urdhërimeve, ata nuk e kapën qëllimin se pse ishin dhënë; ata menduan se nuk do kishin problem për t'i zbatuar. Kështu bëjnë shumë njerëz sot. Ata përqendrohen që t'u binden urdhërimeve dhe harrojnë qëllimin e tyre.

Nga ana tjetër, kishte edhe nga ata izraelitë që sapo kishin përvetësuar një vetëdije më të thellë sa i përket drejtësisë së Perëndisë. Tani ata e dinin se ç'nënkuptonte Perëndia kur thoshte se *shenjtëria është e barabartë me pamëkatshmërinë*. Edhe ata patën frikë, por për një arsye tjetër. Ata e dinin se nuk mund t'i zbatonin këto ligje në mënyrë të përsosur.

Sido që të ketë qenë, Bibla thotë se izraelitët u drodhën.

“Prandaj ata i thanë Moisiut: “Fol ti me ne dhe ne do të të dëgjojmë, por të mos na flasë Perëndia që të mos vdesim”.

Eksodi 20:19

“Pastaj Zoti i tha Moisiut: “Ngjitu tek unë në mal dhe qëndro aty; dhe unë do të jap disa pllaka prej guri, ligjin dhe urdhërimet që kam shkruar, me qëllim që ti t'ua mësosh atyre”. Eksodi 24:12

Dhjetë Urdhërimet tashmë kishin hyrë në fuqi dhe tani izraelitët ishin të detyruar t'i zbatonin ato si një standard moral. Por përsa u përket atyre që ishin të sinqertë me veten, tashmë ata e dinin se që të pranoheshin prej Perëndisë, duhej t'i afroheshin përmes një rruge tjetër.

DHJETË SUGJERIMET?

Dhjetë Urdhërimeve ndonjëherë u referohemi si Ligji Moral, meqënëse ato kanë të bëjnë me sjelljen etike dhe morale.

Megjithëse Ligji Moral nuk është në gjendje që të restaurojë marrëdhënien e prishur me Perëndinë, kjo nuk do të thotë se ai nuk ka vlerë. Ashtu si ligjet e fizikës vendosin rregullin në univers, ashtu edhe ligjet frymërore vendosin rendin në një komb.

Shumë kombe e kanë refuzuar kodin biblik të sjelljes duke marrë përsipër rrezikun e të jetuarit në një shoqëri moralisht neutrale. Në të vërtetë, një shoqëri e tillë nuk ekziston. Asnjë qytetërim i tillë nuk ka mbijetuar. Të mos pozicionohesh asgjekundi, në fakt, do të thotë të mbash një qëndrim.

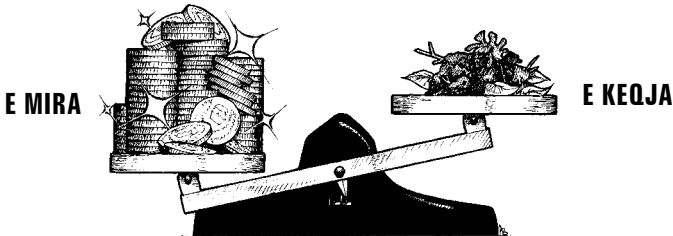
Refuzimi i parimeve biblike ka rezultuar në një zemërngurtësi ndaj së keqes, ku çdo brez përshtatet më shumë me mëkatën. Bibla mëson se kjo gjë, padyshim, çon në kaos.

ÇFARË LLOJI JE TI?

Shumica e njerëzve mund të pranojnë se në krahasim me standardin e përsosur të Perëndisë janë *mëkatarë*. Megjithatë, vetëm pak prej tyre pranojnë me të vërtetë se janë *mëkatarë* të pashpresë. Ky është një ndryshim i madh.

❖ *Mëkatarët* besojnë se mund të bëjnë diçka që Perëndia t'i pranojë. Ata mund të besojnë se Perëndia dëshiron prej tyre që të zbatojnë Dhjetë Urdhërimet, të zbatojnë Rregullin e Artë, të shkojnë në kishë, të luten, të pagëzohen, të japin lëmoshë ose të jenë të sjellshëm me fqinjët. Ata mendojnë se duke i bërë këto gjëra, do ta kënaqin Perëndinë.

Nocioni se nëse të mirat e një personi ia kalojnë të këqijave të tij, atëherë ai meriton që Perëndia ta pranojë, nuk gjendet fare në Bibël. Të bësh *mirë* është e këshillueshme, por Bibla na mëson se asnjë prej këtyre veprave nuk mund të restaurojë marrëdhënien tonë të prishur me Perëndinë. Ne kemi një problem të madh nga i cili nuk mund të shpëtojmë dot: është *gjendja e të qenit mëkatar*.

KONCEPTI NUK GJENDET NË BIBËL

❖ Nga ana tjetër, një *mëkatar i pashpresë* e di se nuk mund të bëjë asgjë për t'u pranuar nga Perëndia. Ai nuk mundet dot ta heqë qafe mëkatin që ndot jetën e tij. Bibla thotë se ne jemi plotësisht të pashpresë.

“Jemi të gjithë si një gjë e papastër dhe të gjitha veprat tona të drejtësisë janë si një rrobë e ndotur; po fishkemi të gjithë si një gjethe dhe paudhësitë tona na çojnë larg si era”.

Isaia 64:6

Madje vetë mirësia jonë është shumë larg shenjtërisë së Perëndisë. Për ta ilustruar, dikush mund të thotë se *të gjitha veprat tona të drejta janë si minj që qelben*. Ashtu si një mi që qelbet erë është i neveritshëm për ne, ashtu edhe mëkati është fyes për një Perëndi të dliurë e të shenjtë.

KAPITULLI NËNTË

1 TABERNAKULLI

2 MOSBESIMI

3 GJYQTARËT, MBRETËRIT DHE PROFETËT

1 TABERNAKULLI

Në Malin Sinai, ZOTI tregoi pamundësinë e zbatimit të rregullave për të restauruar miqësinë e thyer me Perëndinë. Tani njerëzit ishin gati të mësonin mënyrën e pranimit sipas Perëndisë.

“ZOTI i foli Moisiut duke thënë: “...Le të më bëjnë një shenjtërore, që unë të banoj në mes tyre”.

Eksodi 25:1,8

Izraelitët duhej të ndërtonin një shenjtërore*, një vend të shenjtë të quajtur *Tabernakull* apo çadra e mbledhjes. Perëndia nuk po u kërkonte ta bënin këtë sepse kishte nevojë për një shtëpi.

*Nuk duhet të ngatërrohet me një kishë. Nuk kanë lidhje me njëra-tjetrën.

“Perëndia që bëri botën dhe të gjitha sa janë në të, duke qenë ZOTI i qiellit dhe i tokës, nuk banon në tempuj të bërë nga duart e njeriut”.

Veprat e Apostujve 17:24

Në fakt ZOTI po krijonte një mjet pamor të menduar mirë, për t’u shpjeguar më mirë se çfarë duhej për shfuqizimin e ndëshkimit të mëkatit.

“Ju do ta bëni atë sipas tërë asaj që unë do t’ju tregoj, si për modelin e tabernakullit ashtu edhe për modelin e të gjitha orendive”.

Eksodi 25:9

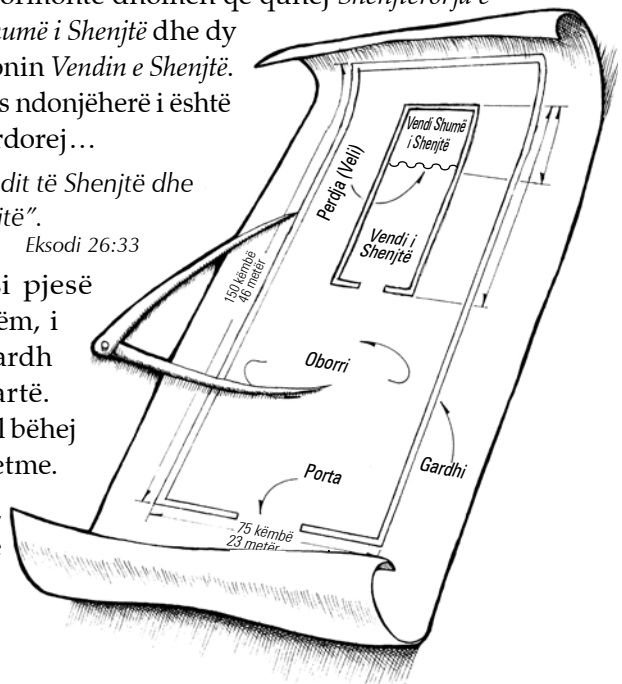
Tabernakulli mund të çmontohej dhe të lëvizte. Pjesa e tendës kishte mure të forta me mbulesa si qilima për çatinë. Ai ishte i ndarë në dy pjesë: një e treta formonte dhomën që quhej *Shenjtërorja e Shenjtërore* ose *Vendi Shumë i Shenjtë* dhe dy të tretat e mbetura formonin *Vendin e Shenjtë*. Një perde e rëndë, së cilës ndonjëherë i është referuar edhe si *veli*, përdorej...

“...si ndarës midis Vëndit të Shenjtë dhe Vëndit Shumë të Shenjtë”.

Eksodi 26:33

Tabernakulli kishte si pjesë edhe një oborr të jashtëm, i cili rrethohej nga një gardh afërsisht dy metra i lartë. Hyrja për në tabernakull bëhej nëpërmjet një porte të vetme.

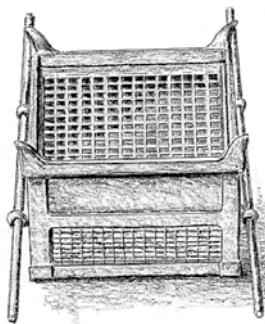
Atje kishte shtatë orendi, brenda tendës dhe jashtë në oborr¹.

OBORRI

❶ ALTARI PREJ BRONZI:

Sapo kaloje portën e oborrit gjendej orendia e parë. Ajo ishte shumë e madhe, e bërë prej druri të veshur me bronz dhe kishte katër brirë nëpër cepa dhe katër shufra në çdo anë, që të mund të transportohej.

❷ LEGENI:

Ky legen i madh prej bronzi ndodhej midis Altarit prej Bronzi dhe Vendit të Shenjtë. I mbushur me ujë, ai përdorej për larjet ceremoniale dhe simbolizonte që njeriu duhet të ishte i pastër kur i afrohej Perëndisë.

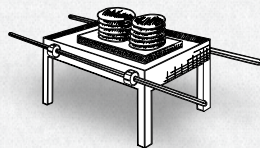
❸ SHANDANI:

Përmasat e shandanit nuk u përcaktuan nga Perëndia, por ne e dimë formën e tij. Kishte një bosht kryesor që degëzohej në shtatë krahë. Fakti që ai ishte bërë me ar të kulluar padyshim që i kufizonte përmasat e tij.

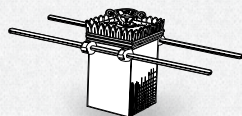
❹ TRYEZA ME BUKËT E PARAQITJES:

Në këtë tryezë të veçantë ishin vendosur dymbëdhjetë copa buke, ku çdonjëra prej tyre përfaqësonte një nga fiset e Izraelit.

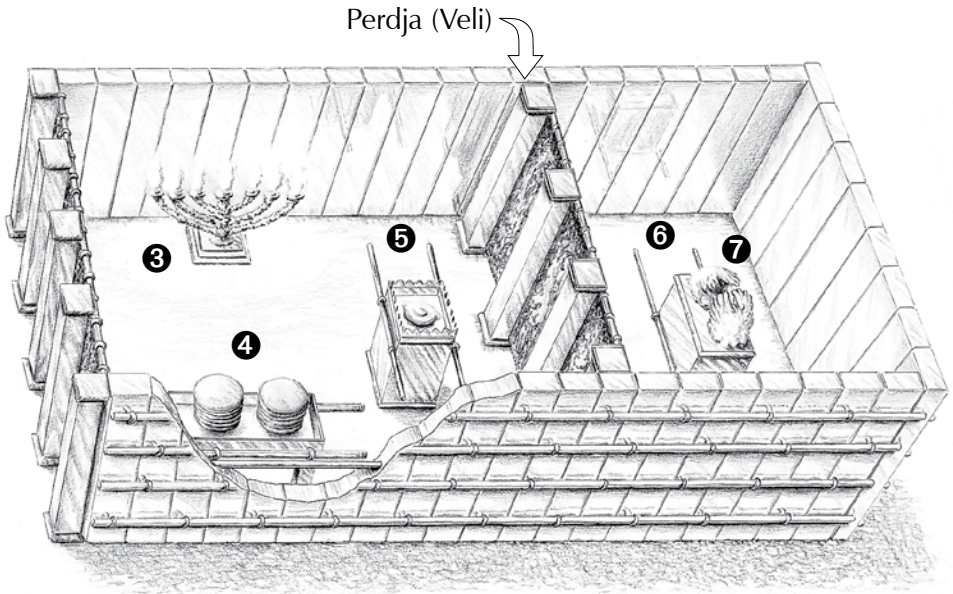
❺ ALTARI I TEMJANIT:

Ky altar ishte vendosur përballë perdes që ndante *Vendin Shumë të Shenjtë* nga *Vendi i Shenjtë*. Në të ofrohej temjan ndërkohë që izraelitët mblidheshin jashtë për t'u lutur. Aroma që përhapej drejt qiellit ishte simbol i lutjeve që shkonin lart te Perëndia.

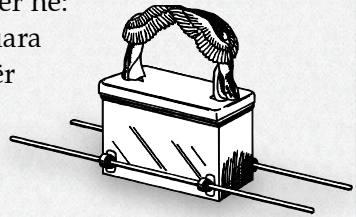
VENDI I SHENJTË

VENDI SHUMË I SHENJTË

⑥ ARKA E BESËLIDHJES:

Kjo kuti e vogël prej druri, e praruar me ar të pastër, ishte projektuar pjesërisht për të shërbyer si sënduk. Disa nga objektet që ajo mbante janë tashmë të njohur për ne: pllakat me Dhjetë Urdhërimet të shkruara në to dhe një poçe që mbante një mostër nga buka që Perëndia kishte siguruar për ta në shkretëtirë.

⑦ PAJTUESI

Arka e Besëlidhjes kishte një kapak prej ari, të ndërlikuar, i cili përbëhej nga dy engjëj me krahët e tyre të shtrirë.

Arka dhe Pajtuesi ishin të vetmet orendi të vendosura në Vendin Shumë të Shenjtë. Perëndia tha...

“Aty unë do të të takoj, nga lart, mbi pajtuesin, midis dy kerubinëve që janë mbi Arkën e Dëshmisë, do të të njoftoj tërë urdhrat që do të të jap për bijtë e Izraelit”.

Eksodi 25:22

PRIFTËRINJTË

“Pastaj afro pranë vetes Aaronin, tët vëlla dhe bijtë e tij së bashku me të, nga gjiri i bijve të Izraelit, që të më shërbejnë mua si prift”.

Eksodi 28:1

Perëndia i kërkoi Moisiut që të caktonte Aaronin dhe djemtë e tij si *priftërinj* në Tabernakull dhe Aaroni u caktua si *Kryeprift*. Perëndia i ndau këta njerëz veç nga të tjerët, jo sepse ata ishin të veçantë në vetvete, por sepse ZOTI donte që populli të respektonte shenjtërinë e Tij. Perëndia nuk kërkonte një grup njerëzish të çrregullt që të kujdeseshin për Tabernakullin. Priftërinjtë u trajnuan në mënyrë të veçantë për të kryer udhëzimet e Perëndisë dhe ata shërbenin si kujdestarë për Tabernakullin, ndërkohë që izraelitët shtegtarë lëviznin nga një vend në tjetrin.

PËRFUNDIMI I TABERNAKULLIT

E tërë struktura u përfundua nëntë muaj pasi izraelitët arritën në Malin Sinai.

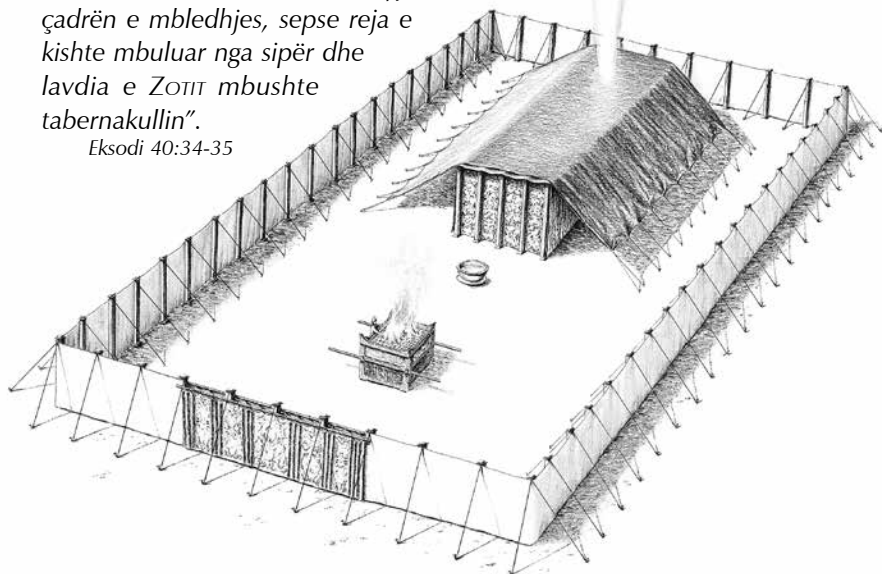
“Moisiu, pra, shqyrtoi tërë punën; dhe ja, ata e kishin kryer sipas urdhrave të ZOTIT”

Eksodi 39:43

Me përfundimin e Tabernakullit, reja që udhëhiqte izraelitët u pozicionua duke qëndruar mbi Vendin Shumë të Shenjtë. Ajo personifikonte praninë e Perëndisë në mes të popullit të Tij.

“Atëherë reja e mbuloi çadrën e mbledhjes... Dhe Moisiu nuk mundi të hyjë në çadrën e mbledhjes, sepse reja e kishte mbuluar nga sipër dhe lavdia e ZOTIT mbushte tabernakullin”.

Eksodi 40:34-35

VËNIA NË PUNË E MJETIT PAMOR

Meqënëse Tabernakulli ishte ndërtuar, kishte ardhur koha që ky mjet i madh pamor të vihej në punë. Perëndia i tha Moisiut...

“Folu bijve të Izraelit dhe u thuaj atyre: Kur dikush nga ju sjell një ofertë për ZOTIN, sillni si fli tuajën një kafshë të marrë nga kopeja e bagëtisë së trashë ose të imët...”. Levitiku 1:2

Perëndia po i thoshte njeriut që të sillte një fli në Tabernakull. Ai duhej të ishte

“...nga kopeja...”. Levitiku 1:3

Ai mund të ishte një dele, dhi ose viç, por nuk mund të ishte ndonjë kafshë tjetër si derr, kalë apo deve. Ata duhet

“...të ofrojë një mashkull...” Levitiku 1:3

Ai duhej të ishte

“...pa të meta...”. Levitiku 1:3

Ai nuk mund të kishte asnjë sëmundje apo të ishte i çalë.

“...ta çojë në hyrjen e çadrës së mbledhjes, me vullnetin e tij përpara ZOTIT”. Levitiku 1:3

Flija duhet të ofrohej pikërisht brenda derës së oborrit, mbi Altarin e Bronztë. Përveçse të pranonte se ishte një mëkatar i pashpresë, për njeriun ky ishte hapi i parë për t’iu afruar Perëndisë. Individu që e sillte flijimin duhet...

“...të vërë pastaj dorën e tij mbi kokën e holokaustit, që do të pranohet në vend të tij, për të shlyer dënimin në vend të tij”.

Levitiku 1:4

Duke vendosur dorën mbi kokën e flisë, personi e identifikonte veten me flinë. Dora mbi kokë simbolizonte faktin që mëkati dhe faji i individit zhvendosej nga njeriu tek kafsha. Për shkak se tani kafsha mbartte mëkatin e njeriut, ajo duhet të vritej. *Vdekja është dënimi për mëkatin.* Ai që ofronte flijimin ia priste fytyrës kafshës, duke pranuar përfundimisht se ishte pikërisht mëkati i tij që po shkaktonte vdekjen e kafshës. Ky ishte një rast i *të pafajshmit që vdiste në vend të fajtorit*, si një zëvendësues. Bibla thotë se Perëndia e pranoi flijimin në vend të tij.

Ky veprim duhet t'u jetë dukur shumë i njohur izraelitëve. A nuk kishin shkuar etërit e tyre te Perëndia duke ofruar flijime? Në të vërtetë kështu kishin vepruar.

NJË SHPËTIMTAR I DREJTË

Sërish **ZOTI** po i kujtonte popullit të Tij se rruga e vetme për t'u pranuar ishte të besojë se Ai është...

"...një Perëndi i drejtë, një Shpëtimtar..." Isaia 45:21

Duke flijuar kafshën, njerëzit po jepnin një dëshmi të jashtme të një besimi të brendshëm në Perëndinë, gjë që tregonte se ata i besonin **ZOTIT**. Meqenëse vdekja është dënimi për mëkatin, flijimi paraqiste atë që ishte e nevojshme që mëkati të falej.

"...pa derdhur gjak nuk ka ndjesë" Hebrejve 9:22

"Sepse jeta e mishit është në gjak. Prandaj ju kam urdhëruar ta vini mbi altar për të bërë shlyerjen për jetën tuaj, sepse është gjaku që bën shlyerjen e fajit për jetën" Levitiku 17:11

Kur Perëndia shikonte vdekjen e kafshës, Ai kënaqej pasi kërkesa e ligjit të mëkatisht dhe të vdekjes ishte përmbushur drejtësisht; ishte bërë një *pagesë me vdekje* për mëkatin. Perëndia nuk do t'ia kujtonte njeriut borxhin e mëkatisht të tij; njeriu nuk do të gjykohej; pasojat e përjetshme nuk do të aplikoheshin më. Në vend të kësaj, **ZOTI** do ta nderonte besimin e personit tek Ai duke ia llogaritur për drejtësi, ashtu si kishte bërë me Abrahamin.

"Por Abrahami i besoi Perëndisë dhe kjo iu llogarit për drejtësi" Romakëve 4:3

Meqenëse ajo drejtësi vinte nga Perëndia, ajo i siguronte njeriut përsosmërinë e nevojshme për të jetuar në praninë e Perëndisë.

Nuk kishte asgjë të re në këtë gjë. Ajo ishte mënyra sesi Abeli, Noeu, Abrahami, Isaku, Jakobi dhe gjithë njerëzit e tjerë të drejtë përgjatë epokave, kishin shkuar te Perëndia.

DITA E SHLYERJES

Për të përmbushur detyrat e tyre, priftërinjtë kishin liri të plotë brenda territorit të Tabernakullit, me një përjashtim: atyre u ndalohej rreptësisht që të hynin në vendin Shumë të Shenjtë.

Vendi Shumë i Shenjtë ishte vendi ku prania e Perëndisë, në mënyrë simbolike, jetonte me njeriun. Njeriu mëkatar as nuk duhej t'i hidhte sytë tek ajo dhomë. Perdja që varej midis dy dhomave ishte e trashë, duke mos lejuar që të shihej gjë nga sytë kureshtarë. Ajo mbronte vendin më të shenjtë të të gjithë vendeve. Madje as Aaroni si Kryeprift, nuk duhet të hynte në Vendin Shumë të Shenjtë, veçse në Ditën e Shlyerjes².

“Por në të dytën hynte vetëm kryepriifti një herë në vit, jo pa gjak, të cilin e ofronte për veten e tij dhe për mëkatet e popullit, të kryera në padije”.

Hebrenjve 9:7

Çdo shkelje e këtij udhëzimi do të rezultonte me vdekje.

“Zoti i tha Moisiut: “Foli Aaronit, vëllait tënd, dhe thuaji të mos hyjë në çfarëdolloj kohe në shenjtërore, përtej perdes, përpara pajtuesit që ndodhet mbi Arkë, që të mos vdesë, sepse unë do të shfaqem në renë mbi pajtuesin”.

Levitiku 16:2

Ofrimi në Ditën e Shlyerjes ishte një ceremoni vjetore, një kujtim i vazhdueshëm i nevojës që njeriu kishte për ta larguar mëkatin e tij prej syve të një Perëndie të shenjtë. Kjo ceremoni përsëritej çdo vit, sepse pavarësisht se Perëndia nuk ia kujtonte mëkatin njeriut, gjaku i kafshëve nuk e hiqte borxhin e mëkatit. Gjaku ishte thjesht një mbulesë e përkohshme.

Tabernakulli, orenditë, priftërinjtë, sakrificat, Dita e Shlyerjes, të gjitha këto ishin pjesë të mjetit pamor të mirëmenduar të Perëndisë. Këto mjete pamore ndihmonin për të shpjeguar atë që ZOTI po planifikonte të bënte për racën njerëzore.

2 MOSBESIMI

Izraelitët po mësonin gjithnjë e më shumë rreth ZOTIT. Perëndia po u siguronte besnikërisht ushqim dhe ujë. Bibla madje na thotë se Perëndia i bëri këpucët e tyre shumë të forta; ato nuk griseshin. Tani izraelitët kishin një kod moral nëpërmjet të cilit të jetonin. Edhe pse zbatimi i Dhjetë Urdhërimeve nuk i bënte të pranueshëm para Perëndisë, ai siguronte një standard të drejtë jetese që e bashkoi kombin. Ata e dinin se çfarë ishte e drejtë dhe e gabuar. Gjithashtu

Perëndia e kishte treguar dashurinë e Tij duke siguruar një rrugë që ata të pranoheshin, nëpërmjet besimit që dëshmohej përmes flijimit me gjak. Ti mund të mendosh se izraelitët duhet të kenë qenë pafundësisht mirënjohës për të gjitha gjërat që ZOTI po bënte për ta. Por edhe nëse ishin mirënjohës, veprimet e tyre të jashtme nuk e tregonin një gjë të tillë. Ata filluan përsëri të murmurisnin.

Në rast se mbajmë një qëndrim vetëdrejtësues dhe mendojmë se vetëm izraelitët ishin kokëfortë, ne duhet të kujtojmë se jemi krijuar nga i njëjti mish dhe gjak.

Në kuptimin e plotë të fjalës, izraelitët po shërbenin si përfaqësues të të gjithë racës njerëzore. Si të tillë, çdo vit po e njihnin më mirë Perëndinë, por njohuria që ata fitonin sillte edhe më shumë përgjegjësi. Bibla thotë...

“Kujt iu dha shumë, do t’i kërkohet shumë; dhe kujt iu besua shumë, do t’i kërkohet më shumë”.

Luka 12:48

Bashkarisht izraelitët tashmë dinin më tepër për Perëndinë sesa çdo komb tjetër në tokë.

“Pastaj bijtë e Izraelit u nisën nga mali i Horit dhe u drejtuan nga Deti i Kuq, për t’i ardhur qark vendit të Edomit; dhe populli u dëshpërua për shkak të rrugës. Populli, pra, foli kundër Perëndisë, kundër Moisiut, duke thënë: “Pse na nxorët nga Egjipti që të vdesim në këtë shkretëtirë? Sepse këtu nuk ka as bukë as ujë, na vjen neveri për këtë ushqim të keq”.

Numerat 21:4-5

Këto akuza nuk qenë të vërteta. Perëndia, Siguruesi i Madh po i plotësonte nevojat e tyre. Por në vend që ta falënderonin ZOTIN për kujdesin e Tij të përditshëm, ata e akuzuan se po i linte pas dore. Ata e shpërfillën Ligjin e Perëndisë duke gënjyer e duke e çnderuar emrin e Tij.

Ashtu siç e kemi parë, shkelja e një ligji ka pasoja. Ashtu si shkelja e ligjit të rëndesës që ka krijuar Perëndia rezulton në kocka të thyera, po ashtu edhe shkelja e Ligjit Moral të Perëndisë ka pasoja.

Në të shkuarën, Perëndia nuk e kishte marrë parasysh* vazhdimisht mëkatën e tyre; Ai kishte qenë i hirshëm. Por izraelitët nuk qenë më fillestarë në marrëdhënien me Krijuesin-Zotëruesin e tyre. Ata kishin mësuar shumë gjëra për Perëndinë. Ata tashmë i njihnin

*Perëndia nuk e vë re mëkatën vetëm për një periudhë kohe. Ai gjykon çdo mëkat. Krahaso me Veprat e Apostujve 17:30.

Dhjetë Urdhërimet dhe ajo njohuri i bënte ata përgjegjës. Perëndia nuk mund të mos e vërë re mëkatën e njerëzve dhe të thotë:

"Harroje fare! Do sillemi sikur nuk ka ndodhur kurrë". Jo, mëkati ka pasojat e tij. Gjithmonë!

"...ZOTI dërgoi midis popullit gjarpërinj flakërues, të cilët kafshonin njerëzit dhe shumë izraelitë vdiqën". Numrat 21:6

Që nga fillimi, Perëndia kishte thënë se mëkati do të çonte në vdekje fizike, në përfundim të marrëdhënies dhe në vdekje të përjetshme. Tani, kjo e vërtetë u duk praktikisht ndërkohë që shumë veta vdiqën.

Izraelitët ishin të dëshpëruar dhe kuptuan se vetëm Perëndia mund t'i shpëtonte nga ndëshkimi i Tij. Ata ishin të pashpresë.

"Dhe kështu populli shkoi te Moisiu dhe i tha: "Kemi mëkatuar, sepse kemi folur kundër ZOTIT dhe kundër teje; lutju ZOTIN që të largojë nga ne këta gjarpërinj". Numrat 21:7

Qëllimi i Perëndisë me dhënien e gjykimit ishte të sillte një ndryshim qëndrimi, një ndryshim të mendjes. Në Bibël ky ndryshim përshkruhet me fjalën *pendim*. Vetëm gjatë jetës në tokë, njerëzit kanë mundësi të pendohen dhe të dëgjohen nga Perëndia. Pas vdekjes fizike, kur mëkatari të përballet me gjykimin në Liqenin e Zjarrit, do të jetë tepër vonë për të *ndërruar mendje*.

Izraelitët e pranuan se kishin mëkatuar, kështu që ata u penduan dhe i kërkuan Perëndisë që t'i çlironte. Ata po i besonin përsëri Perëndisë.

"Dhe Moisiu u lut për popullin.

Pastaj ZOTI i tha Moisiut: "Bëj një gjarpër flakërues dhe vëre mbi një shtizë; kështu çdo njeri që do të kafshohet prej tij dhe do ta shikojë, ka për të jetuar".

Moisiu bëri atëherë një gjarpër prej bronzi dhe e vuri mbi një shtizë, dhe ndodhte që, kur një gjarpër kafshonte dikë, në rast se ky shikonte gjarpërin prej bronzi, ai vazhdonte të jetonte".

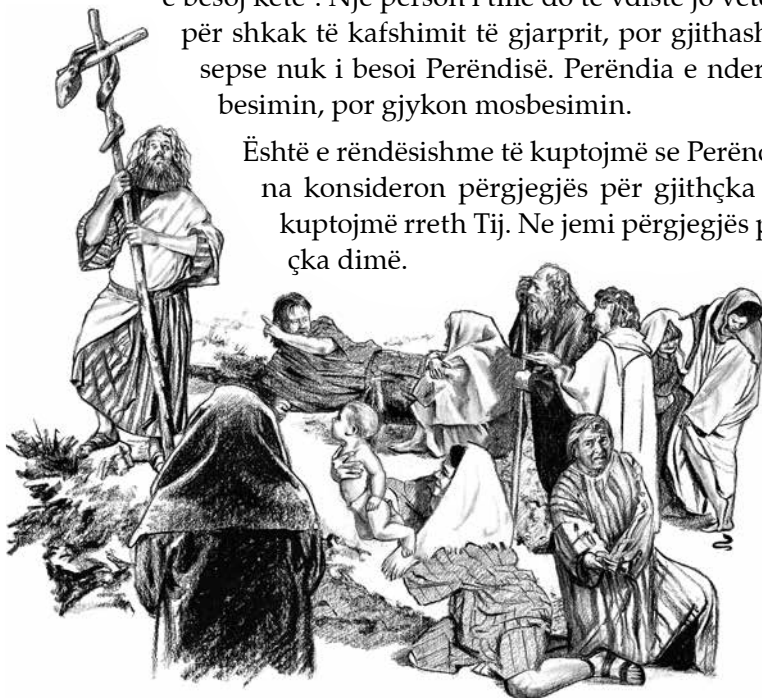
Numrat 21:7-9

Gjarpri në shtizë nuk ishte një lloj truku që me anë të mendimit ose përqëndrimit, të mund të shëroheshe. Perëndia thjesht po u jepte izraelitëve një mundësi që të tregonin se ata besonin tek Ai. Nëse një izraelit kafshohej nga gjarpri, ai thjesht duhet të kthehej dhe të shikonte gjarpërin prej bronzi dhe kështu do të shërohej. Duke shikuar, individit shprehte besimin e tij te ZOTI, duke besuar se fjala e Tij ishte e vërtetë.

Le të supozojmë sikur një izraelit të jetë kafshuar dhe nuk shikon drejt gjarpërit prej bronzi. Në vend të kësaj, ai u thotë miqve të tij: "Moisiu plak është çmendur fare. Nëse ai mendon se po të

shohim drejt atij gjarpri qesharak do të na shërojë nga një kafshim helmues, atëherë me të vërtetë që paska rrjedhur fare. Unë nuk e besoj këtë”. Një person i tillë do të vdiste jo vetëm për shkak të kafshimit të gjarprit, por gjithashtu sepse nuk i besoi Perëndisë. Perëndia e nderon besimin, por gjykon mosbesimin.

Është e rëndësishme të kuptojmë se Perëndia na konsideron përgjegjës për gjithçka që kuptojmë rreth Tij. Ne jemi përgjegjës për çka dimë.

Vite më vonë, gjarpri original që Moisiu kishte bërë, u shkatërrua nga mbreti Ezekia, sepse populli po e adhuronte atë duke shkelur një nga Dhjetë Urdhërimet. *Shiko 2 Mbretërve 18:4.*

PËRMBLEDHJE: VDEKJA

Bibla flet për vdekjen në tri aspekte të ndryshme:

1. **Vdekja e trupit:** Ndarja e frymës së njeriut nga trupi.
2. **Vdekja e një marrëdhënieje:** Ndarja e frymës së njeriut nga Perëndia.
3. **Vdekja e gëzimit të ardhshëm:** Ndarja përgjithmonë e frymës së njeriut nga Perëndia.

“...sepse paga e mëkatit është vdekja...”. *Romakëve 6:23*

3 GJYQTARËT, MBRETËRIT DHE PROFETËT

Tani kemi mbërritur te një mësim që përmbledh shekuj ngjarjesh vetëm në pak faqe. Dua të siguroj ata që nuk e pëlqejnë historinë

se ky është një studim aspak i dhimbshëm dhe edhe nëse nuk e kuptoni të gjithin, ju do të mësoni gjërat më kryesore të nevojshme të informacionit historik. Do t'ju ndihmonte nëse do të krahasonit titujt në krye të çdo seksioni me ngjarjet kronologjike në faqet 160-161.

Kaluan dyzet vjet që nga koha kur izraelitët lanë Egjiptin dhe hynë në Kanaan. Moisiu vdiq para se të hynte në tokën e premtuar dhe ai u zëvendësua nga një gjeneral i zoti, i quajtur Jozue.

Pasi u futën në tokën e premtuar, u deshën vite që izraelitët ta pushtonin plotësisht atë. Vendi u nda sipas *fiseve*, ku secili fis identifikohet (në pjesën më të madhe) me njërin nga dymbëdhjetë bijtë e Jakobit (ose Izraelit).

KOHA E GJYQTARËVE

Për një periudhë kohe izraelitët i besuan Perëndisë, por më pas ata filluan të largoheshin pak nga pak nga e vërteta dhe përfunduan duke besuar tek idhujt. ЗОП i ndëshkoi izraelitët për adhurimin e perëndive të rreme, duke lejuar që të pushtoheshin nga kombe të huaj, të cilët e detyruan Izraelin që t'u shërbenin atyre dhe t'u paguanin haraç. Pas një farë kohe izraelitët pendoheshin dhe i thërrisnin Perëndisë për çlirim nga shtypësit e tyre. Perëndia ngrinte një udhëheqës të quajtur *Gjyqtar* dhe izraelitët i dëbonin pushtuesit e huaj. Kështu, filloi një cikël që zgjati rreth 300 vjet. Ky cikël vazhdoi për shumë kohë. Gjatë kësaj kohe pati pesëmbëdhjetë Gjyqtarë.

Disa njerëz besojnë se mjafton të *besosh* në Perëndinë dhe je në rregull. Thellë në mendjen e tyre ata besojnë se të gjitha rrugët, të gjitha besimet të çojnë përfundimisht tek i njëjti Perëndi. Por Bibla nuk mëson këtë. Shkrimi na thotë se ka shumë perëndi të rreme por vetëm një Perëndi të vërtetë. Izraelitët u gjykuan kur i besuan një perëndie të rreme.

KOHA E MBRETËRVE

Nga të gjitha kombet e botës, Izraeli ishte më fatlumi sepse vetë Perëndia ishte Udhëheqësi dhe Mbreti i tyre. Por ndërsa koha kalonte dhe izraelitët vëzhgonin kombet e tjera, ata e refuzuan Perëndinë dhe kërkuan një mbret njerëzor. Perëndia ua plotësoi kërkesën, por prirja e tyre për t'u endur dhe për t'i besuar perëndive të rreme mbeti.

Izraeli pati shumë mbretër, por vetëm pak prej tyre i besuan dhe iu bindën ZOTIT. Për shkak të kësaj, cikli i viteve të shkuara vazhdoi, vetëm se në vend të një *Gjyqtari* tani ata kishin një *Mbret*.

Disa nga mbretërit e Izraelit shquhen në mënyrë të veçantë. Me shumë mundësi, sovranin më i madh dhe më i njohur i Izraelit është Davidi. Ndryshe nga shumë mbretër të tjerë që mbretëruan në Izrael, Mbreti David i besoi me të vërtetë Perëndisë. Ai besoi se vetëm Perëndia mund ta shpëtonte nga pasojat e mëkatit. Davidi e quajti ZOTIN "*Shpëtimtari im*".

Mbreti David ishte gjithashtu një Profet i madh i frymëzuar nga Perëndia për të shkruar Shkrimet. Ai është i famshëm për këngët që shkroi, duke e lavdëruar Perëndinë për dashurinë dhe mëshirën e Tij. Davidi shkroi specifikisht për ÇLIRIMTARIN E PREMTUAR dhe Perëndia i bëri atij një premtim, se I VAJOSURI do të ishte një nga pasardhësit e tij³. Mbreti David kishte një ambicje të madhe për ta zëvendësuar tabernakullin e lëvizshëm me një strukturë të përhershme, të ngjashme me të. Ai do të quhej *Tempull*. Ai donte ta ndërtonte në Jeruzalem, i cili ishte bërë kryeqyteti i vendit gjatë mbretërimit të tij. Megjithëse Davidi mbledhi materialet për ndërtimin e tij, ishte djali i tij Salomoni, ai që e përbushi këtë detyrë.

Mbreti Salomon njihet për dy gjëra: për diturinë e tij të madhe dhe për Tempullin që ndërtoi. Kjo ndërtesë madhështore u ndërtua në Jeruzalem mbi Malin Moriah, me shumë gjasa mbi të njëjtin vend ku Abrahami u përgatit të ofronte Isakun.

Pas vdekjes së Salomonit, kombi u nda në dy pjesë: dhjetë fiset veriore mbajtën emrin *Izrael*, ndërsa dy fiset jugore formuan kombin e *Judës*. Kjo ndarje dukej si hapi i parë i izraelitëve drejt një ndarjeje të gjatë prej Perëndisë. Fiset e veriut e nisën këtë rrugë të parët. Populli pretendonte se po bënte atë që ZOTI thoshte, por zemra e tyre ishte shumë larg Perëndisë.

PROFETËT

Perëndia dërgoi profetë, njerëz që jo vetëm predikuan kundër moralit të shthurur të njerëzve, por gjithashtu paralajmëruan për gjykimin që do të vinte.

Shumë prej këtyre profetëve u nxitën nga Perëndia që të shkruanin Shkrimin. Disa prej tyre dhanë informacion specifik për ÇLIRIMTARIN E PREMTUAR që do të vinte.

Në përgjithësi profetët nuk u pritën mirë nga izraelitët ose nga mbretërit e tyre përkatës. Kishte një arsye për këtë. Profetët u

jepnin një mesazh që ata nuk donin ta dëgjonin. Për shembull, profeti Isaia i tha popullit...

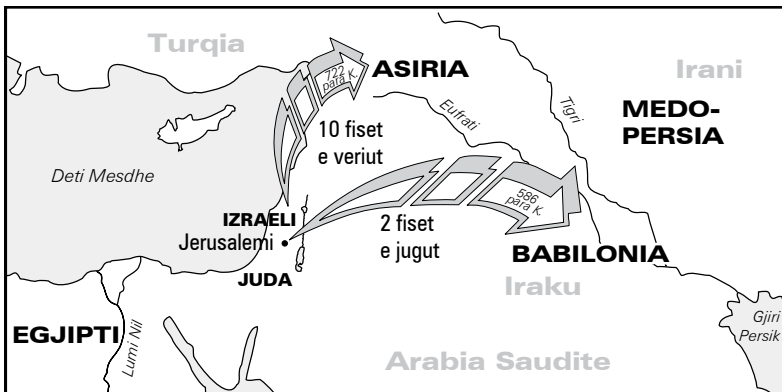
“Prandaj ZOTI thotë: “Meqenëse ky popull më afrohet vetëm me gojën e tij dhe më nderon me buzët e tij, ndërsa zemra e tij më rri larg dhe frika e tij ndaj meje është vetëm një urdhërim i mësuar nga njerëzit”.

Isaia 29:13

Pjesa më e madhe e përcmuan mesazhin e profetëve dhe refuzuan t’i besonin Perëndisë. Ata i përdoqën dhe i vranë profetët. Për t’i ndërlikuar gjërat edhe më shumë, profetë të rremë të frymëzuar nga Satani tronditën skenën frymërore. Pavarësisht se Perëndia kishte siguruar udhëzime të qarta për ta aftësuar popullin e tij që të bënte dallimin mes të vërtetës dhe të gabuarës, profetët e rremë ishin shumë më të famshëm, pasi ata u thoshin njerëzve gjërat që dëshironin të dëgjonin.

SHPËRNDARJA E IZRAELIT

Përfundimisht ZOTI e dërgoi gjykimin. Asirianët pushtuan dhjetë fiset veriore në vitin 722 P.K. dhe i çuan ata në robëri. Bibla nuk dokumenton asnjë kthim të organizuar të këtyre njerëzve në tokën e Izraelit.

JUDA ÇOHET NË ROBËRI

Dy fiset jugore vazhduan si një njësi politike më vete deri në vitin 586 P.K., kur babilonasit* plaçkitën qytetin e Jeruzalemit, shkatërruan tempullin e madh të Salomonit dhe i çuan njerëzit në mërgim.

Ndërsa ishin në mërgim, njerëzit filluan të quheshin *judenj*, referim i faktit se pjesa më e madhe e tyre ishin nga fisi i Judës. Meqenëse tempulli nuk ishte më qendra e adhurimit, judenj të prezantuan sinagogën** si një vend për ndërveprim shoqëror, për të dhënë mësim dhe për studiuar Shkrimet.

*Njerëz nga zona ku u ndërtua kulla e Babelit.
**Fjalë me origjinë greke për fjalën *bashkësi*.

Mërgimi vazhdoi për 70 vjet, por në vitin 536 p.K. të dyja fiset e jugut u kthyen në vendlindjen e tyre dhe u vendosën për qark Jerusalemit, në një zonë të zënë formalisht nga fisi i Judës. Tempulli u rindërtua, por jo në atë madhësi sa ai i kohës së Salomonit dhe gjithashtu u rivendos sistemi i flijimeve.

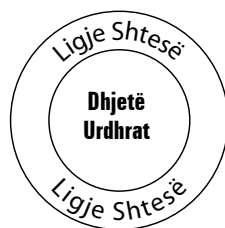
NDIKIMI I GREKËVE

Rreth vitit 400 P.K. dokumentimi biblik ndalon dhe qëndron në heshtje për një periudhë prej katër shekujsh. Megjithatë historia nuk ngeli në vend. Aleksandri i Madh, gjenerali i shkëlqyer i grekëve pushtoi Lindjen e Mesme duke gllabëruar përgjatë rrugës edhe judenjtë. Emisarët e tij prezantuan *greqishten* si gjuhën e tregtisë dhe kultura helene u bë kultura mbizotëruese për shekujt që pasuan.

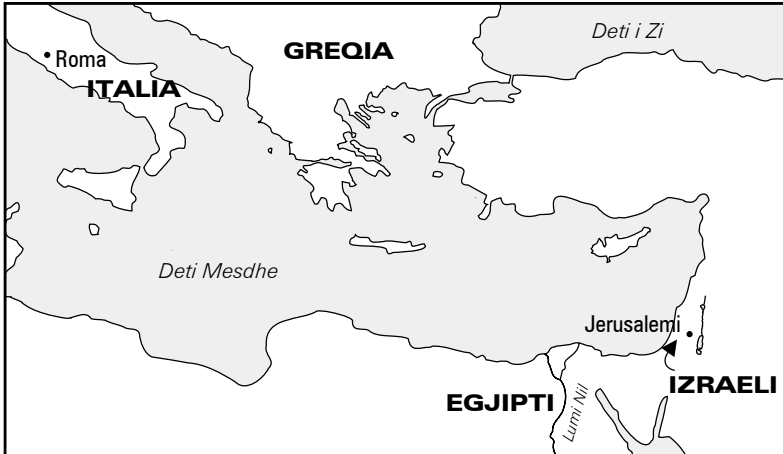
Disa judenj e përqaftuan lirisht kulturën greke, duke e kombinuar atë me besimin e tyre të Perëndia. Këta njerëz u quajtën *Saducenj*. Megjithëse të pakët në numër, ata ishin njerëz të pasur dhe me ndikim. Ata përpiqeshin të kontrollonin kryepriftin, pozitë e cila kishte arritur në pikën që shitej dhe blihej. Fatkeqësisht, ata mohuan pjesë të Biblës duke i quajtur si të pavërteta. **Saducenjtë hoqën nga Fjala e Perëndisë.**

Për rreth dyqind vjet judenjtë iu nënshtruan një sërë forcash pushtuese greke dhe më pas, në vitin 166 P.K., ata ngritën krye. Juda Makabeu e udhëhoqi popullin gjatë një periudhe autonomie.

Gjatë kësaj kohe, doli në pah një grup zelotësh fetarë judeas, të quajtur *Farisenj*. Farisenjtë luftuan ndikimin e kulturës greke dhe u kapën pas *ligjit* të dhënë nga Moisiu. Në zellin e tyre, ata krijuan një rreth mbrojtës përreth ligjit të Moisiut të përbërë nga ligje të tjera, në mënyrë që asnjë prej *ligjeve të vërteta* të mos shkelej. Këto ligje shtesë morën autoritet në vetvete, duke u bërë aq të rëndësishëm sa *ligji i Moisiut*. **Farisenjtë i shtuan Fjalës së Perëndisë.**

Mërgimi vazhdoi për 70 vjet, por në vitin 536 P.K. të dy fiset jugore filluan kthimin në vendlindje duke u vendosur brenda dhe për qark Jeruzalemit, në zonën ku kishte qëndruar më parë fisi i Judës. Tempulli u rindërtua, megjithëse jo me madhështinë e kohës së Salomonit dhe u rivendos gjithashtu sistemi i flijimeve.

ROMAKËT

Liria e judenjve nën udhëheqjen Makabease mezi zgjati njëqind vjet. Thembra e hekurt e Romës e shkatërroi lirinë e judenjve në vitin 67 P.K., kur Gjeneral Pompei hyri në Jeruzalem.

Roma e lejoi pa problem ushtrimin e fesë judease për aq kohë sa judenjtë paguanin taksat dhe nuk nxisnin rebelim. Bota e qytetëruar e asaj kohe kishte hyrë në një fazë të trazuar.

Perandoria e Romës ishte shumë e madhe për t'u administruar efektivisht nga Roma, prandaj u zgjodhën udhëheqës vendas për të sunduar krahinat e ndryshme. Në Jude, tashmë një provincë e Romës, u caktua si mbret kukull një njeri i quajtur Herod. Ai do të njihej si *Herodi i Madh*. Mizor përtej imagjinatës, Herodi ishte ndjekës i fesë judaike sa për emër. Nën autoritetin e Romës, ai dhe pasardhësit e tij do të sundonin botën e inatosur judaike për njëqind vitet e ardhshme. Njerëzit dëshironin dëshpërimisht shpëtim, dikë që mund t'u jepte çlirim.

Kishin kaluar më shumë se dy mijë vjet që kur Perëndia i premtoi Abrahamit se njëri nga pasardhësit e tij do të ishte ÇLIRIMTARI I PREMTUAR. Përgjatë shekujve Perëndia pati njerëz, ndonjëherë vetëm disa, të cilët i besuan Fjalës së Tij dhe ecën drejt me Të. Ata kishin pritur me padurim që të vinte I VAJOSURI. Në ato vite të hershme të perandorisë romake, ata që u kapën fort pas premtimeve të Perëndisë, po prisnin ende që të shikonin përmbushjen e tyre. Koha kishte ardhur, por ata ishin të pavetëdijshëm për këtë. Skena tashmë ishte ngritur. Engjëjt e Qiellit duhet të kenë heshtur. Satani duhet të jetë dridhur. Kush do të ishte ÇLIRIMTARI I PREMTUAR?

TRUNCU FAMILJAR: NGA ADAMI TE JEZUSI

Vija e fortë tregon linjën trashëgimore
Vija e trashë tregon historitë e trajtuara me hollësi

**ADAMI
EVA**

Kaini
ABELI
SETI

Enoshi
Kenani
Mahalaleeli
Jaredi
Enoku
Metulesahu

Lameku *Jafeti*
NOEU *Hami*

SEMI

Arpakshadi
Selahu
Eberi
Pelegu

Nahori
Reu
Serugu
Nahori
Terahu

Agari
Agari
(**ABRAMI**)

ABAHAMI
SARA
(**SARAJ**)

ISAKU

Harani
Loti

JAKOBI
(**IZRAELI**)

Esau

Rubeni
Simeoni
Levi

JUDA

Dani
Neftali
Gadi
Asheri
Isakari
Zabuloni
Jozefi
Benjamini

Nashoni
Aminadabi
Rami
Hetsroni

Peretsi

Aaroni

Moisiu

Jozueu

Kapitulli 4

Kapitulli 5

Kapitulli 6

Kapitujt 7 e 8

Kapitulli 9

DATA TË PËRAFËRTA⁴

2100
para K.

1900
para K.

1550
para K.

Izraeli: përbërë nga dhjetë fiset e veriut, zënë rob nga Asiria më 722 para K..

MBRETËRIT E IZRAELIT

- Osea
- Pekahu ← Menaemi
- Shalumi ← Pekajahu
- Zakaria
- Jeroboami II
- Joasi
- Jehoahazi
- Jehu
- Jorami
- Ashaziahu
- Ashabi
- Tibni dhe Omri
- Zimri
- Elahu
- Basha
- Nadabi
- Jeroboami

PROFETËT

Shigjetat tregojnë periudhën kur kanë jetuar profetët

- Osea
- Jonah
- Isaia
- Mikea
- Ezekieli
- Zakaria
- Malakia

Salomoni Rahabi

Boazi Ruthi

Obedi

Isai

DAVIDI - SALOMINI

Vija me pika tregon linjën e udhëheqësve

Sauli

Jozueu (vazhdimi)

Otnieli

Ehudi

Shamgari

Debora dhe Baraku

Gedeoni

Tola

Jairi

Jeftu

Ibtsani

Eloni

Abdoni

Sansoni

Eli

Samueli

GYOTARËT

MBRETËRIT E JUDEËS

- Roboami
- Abijahu
- Asa
- Jozafati
- Jehorami
- Ashaziahu*
- Mbretëresha Athalah*
- Joasi*
- Amatsiahu*
- Uziahu
- Jothami
- Ashazi
- Ezekia
- Manasi
- Amoni
- Josia
- Jehoashazi
- Jehojakimi
- Jehojakini - Shealtieli
- Sedekia**
- Zorobabeli

Juda: përbërë nga fiset e Judës dhe Benjamin, zënë rob nga Babilonia më 586 para K.
**Shkatërrimi i tempullit

70 vjet
robëri para kthimit në Jerusalem

PERANDORIA PERANDORIA PERANDORIA PERANDORIA
BABILONASE MEDO-PERSE GREKE ROMAKE

MARIA - JEZUSI

Jakobi

Matani

Eleazari

Eliudi

Akimi

Tsadoku

Atsori

Eliakimi

Abiudi

Zorobabeli

Rindërtimi i tempullit

Sauli
(Pali)

Kapitujt 10-14

Kapitulli 15

1400 para K.

1000 para K.

500 para K.

4 para K.

30 pas K.

50 pas K.

*Sundimtarët që nuk shfaqen në rrefimin sipas Mateut te gjenealogjia e Jezusit.

KAPITULLI DHJETË

1 ELIZABETA, MARIA DHE GJONI

2 JEZUSI

3 NË MES TË TË URTËVE

4 PAGËZIMI

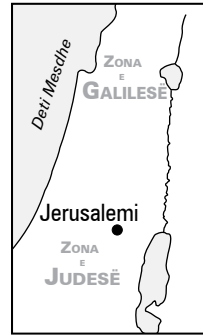
1 ELIZABETA, MARIA DHE GJONI

Para se të dilte në skenë ÇLIRIMTARI I PREMTUAR, Perëndia do ta përgatiste popullin judeas duke dërguar një lajmëtar të veçantë që do t'i lajmëronte për ngjarjen që do të ndodhte. Ne nuk e dimë, por mund të pyesim veten nëse engjëjt kanë diskutuar me njëri-tjetrin se kush do të ishte ky prurës i përzgjedhur i këtyre lajmeve të mira. *A do të ishte njëri prej tyre?* Por më pas rrodhën lajme të një lloji tjetër, lajme që kishin të bënin me identitetin e ÇLIRIMTARIT. Ky lajm do ta ketë lënë gjithë qiellin gojë hapur.

“Në ditët e Herodit, mbretit të Judesë, qe njëfarë prift me emër Zakaria... dhe gruaja e tij ishte prej bijave të Aaronit dhe quhej Elizabetë. Që të dy ishin të drejtë në sytë e Perëndisë, duke ecur pa të metë në të gjitha urdhërimet dhe kërkesat e drejta të ZOTIT. Dhe nuk kishin fëmijë, sepse Elizabeta ishte shterpë dhe të dy ishin të kaluar në moshë.

Ndodhi që, kur Zakaria po ushtronte shërbesën e tij priftërore para Perëndisë sipas rregullit të rendit të vet, sipas zakonit të shërbesës priftërore, i ra shorti të hyjë në tempullin e ZOTIT për të djegur temjanin. Dhe mbarë turma e popullit ishte jashtë duke u lutur, në orën e temjanit. Dhe një engjëll i ZOTIT iu shfaq duke qëndruar në këmbë në të djathtën e altarit të temjanit. Zakaria, kur e pa, u trondit dhe e zuri frika. Por engjëlli i tha: “Mos u tremb, Zakaria, sepse lutja jote u dëgjua dhe gruaja jote Elizabeta do të lindë një djalë, të cilit do t’ia vësh emrin Gjon. Dhe ai do të jetë për ty gëzim dhe hare, dhe shumë vetë do të gëzohen për lindjen e tij. Sepse ai do të jetë i madh përpara ZOTIT... Dhe ai do t’i kthejë shumë prej bijve të Izraelit te ZOTI, Perëndia i tyre. Dhe do të shkojë përpara tij në frymë... për t’i kthyer zemrat e prindërve të fëmijët dhe të pabindurit në mençurinë e të drejtëve, për t’ia bërë ZOTIT gati një popull të përgatitur”.

Luka 1:5-17

Engjëlli i kishte thënë Zakarias se biri i tij Gjoni, do të ishte lajmëtar i që do të përgatiste rrugën për ardhjen e ZOTIT. Ky ishte vërtet lajm, por ishte pikërisht pjesa e fundit e informacionit që e kishte vënë në lëvizje gjithë qiellin. *Vetë Perëndia, ZOTI do të vinte në tokë.* Ai do të ishte ÇLIRIMTARI I PREMTUAR. Lajmi duhet ta ketë tronditur Satanin.

Padyshim që Zakarias duhet t’i jetë marrë goja ndërsa përpiqej të kuptonte gjithë këtë. Në kohën e tij ishte diçka e padëgjuar të shihje një engjëll. Vetëm lajmi që Elizabeta do të lindte një djalë

në moshën e tyre mjaftonte për ta tronditur Zakarian plak. Lëre pastaj që të merrte vesh se Perëndia Krijues do të vinte si ÇLIRIMTARI I PREMTUAR; kjo ishte thjesht e pabesueshme! Megjithatë, Zakaria i njihte shkrimet e profetëve.

Katërqind vjet përpara kohës së Zakarias, profeti Malakia kishte shkruar për këtë ngjarje.

“Ja, unë po dërgoj lajmëtarin tim për të përgatitur rrugën para meje. Dhe menjëherë ZOTI, që ju kërkoni, do të hyjë në tempullin e vet, engjëlli i besëlidhjes që ju kërkoni me endje, ja, do të vijë”, thotë ZOTI i ushtrive.”

Malakia 3:1

Në këtë varg ishte shprehur qartë. Zakaria duhet të ketë vrarë mendjen se pse nuk e kishte vënë re më parë. Ajo ishte mëse e qartë! ZOTI i ushtrive kishte thënë: “**Unë** po dërgoj lajmëtarin Tim për të përgatitur rrugën para **Meje**”. Vetë Perëndia do të vinte si I VAJOSURI. Për më tepër, engjëlli kishte thënë se lajmëtari që do të përgatiste rrugën e Tij do të ishte vetë i biri i priftit: Gjoni.

ELIZABETA

Zakaria u kthye në shtëpi i habitur. Perëndia e mbajti Fjalën e Tij; ndodhi ashtu si tha engjëlli.

“Dhe, pas atyre ditëve Elizabeta, gruaja e tij, u ngjiz; dhe u fsheh pesë muaj duke thënë: “Kështu më bëri ZOTI, në ato ditë kur e ktheu vështrimin e tij mbi mua për të më hequr turpin përpara njerëzve”.

Luka 1:24-25

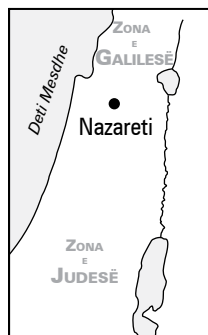
Por një pyetje duhet ta ketë ngacmuar Zakarian. Si do të vinte Krijuesi në tokë? A do të vinte i hipur në një qerre të artë, e tërhequr nga shtatë kuaj të bardhë, rrethuar nga legjione engjëjsh të mbështjellë me dritë rrëzëllitëse? A do t'i hiqte Ai sunduesit romakë, ta rrëzonte Herodin nga fronti i tij? Engjëlli s'kishte thënë asgjë për këtë.

MARIA

Tani skena ndryshon. Engjëlli bëri edhe një vizitë tjetër, këtë herë te një vajzë e re që quhej Mari.

“Në muajin e gjashtë, engjëlli Gabriel u dërgua nga Perëndia në një qytet të Galilesë, që quhej Nazaret, te një e virgjër, që i ishte premtuar një burri me emër Jozef, nga shtëpia e Davidit; dhe emri i virgjërshës që Maria”.

Luka 1:26-27

Jozefi dhe Maria ishin fejuar bashkë sipas zakoneve judaike. Bibla thotë se si Jozefi ashtu edhe Maria ishin pasardhës të drejtpërdrejtë të mbretit David, i cili kishte jetuar 1000 vjet më parë.

“Dhe engjëlli hyri tek ajo dhe tha: “Përshëndetje, o hirplotë, ZOTI është me ty; e bekuar je ti ndër gratë”.

Por ajo, kur e pa, u trondit nga fjalët e tij dhe arsyetonte se ç’lloj përshëndetjeje ishte kjo. Dhe engjëlli i tha: “Mos ki frikë, Mari, sepse ke gjetur hir para Perëndisë. Dhe ja, ti do të mbetesh shtatzënë dhe do të lindësh një djalë dhe do t’ia vesh emrin Jezus”.

Lluka 1:28-31

Çfarë?! Tani ishte radha e Marisë që të mbetej pa fjalë. Kur Maria më në fund e mori veten, ajo bëri një pyetje shumë logjike.

“Maria i tha engjëllit: “Si do të ndodhë kjo, përderisa unë nuk njoh burrë?”.

Dhe engjëlli duke u përgjigjur, i tha: “Fryma e Shenjtë do të vijë mbi ty dhe pushteti i Më të Lartit do të të mbulojë me hijen e vet; prandaj i shenjti që do të lindë prej teje do të quhet Biri i Perëndisë”.

Lluka 1:34-35

Maria do të bëhej nëna e ÇLIRIMTARIT TË PREMTUAR!

Tani gjithçka u bë e qartë. Maria i dinte mirë historitë. Kohë më parë në kopshtin e Edenit, Perëndia i kishte premtuar Evës se ÇLIRIMTARI I PREMTUAR do të ishte një nga pasardhësit e saj. Nuk ishte thënë pasardhësit e tyre, duke iu referuar të dyve, burrit dhe gruas. Tani premtimi do të përmbushej dhe fëmija do të lindte nga një virgjëreshë; Ai do të ishte vetëm pasardhësi i saj. *Foshnja nuk do të kishte një atë tokësor.* Ajo që ishte dukur si një zgjedhje fjalësh pa rëndësi, tani mbartte një domethënie tronditëse.

Ky koment i vogël në gjurmët e historisë kishte pasoja shumë të mëdha. Për shkak se Foshnja nuk do të ngjizej nga fara e njeriut, Ai nuk do të ishte pjesë e pasardhjes së Adamit. Të gjithë pasardhësit e Adamit kishin trashëguar natyrën e tij, natyrën mëkatore¹. Por Jezusi nuk do të ishte bir i Adamit. Përkundrazi, Ai ishte Biri i Perëndisë. Ai do të kishte natyrën e Shumë të Lartit Perëndi. Jo pa qëllim engjëlli e quajti Foshnjën “I Shenjti”. Fëmija do ishte pa mëkat, ashtu si është edhe Perëndia. Jezusi do të ishte i përkryer që nga ngjizja.

Kështu, Perëndia nuk do të vinte me gjithë madhështinë qiellore. Përkundrazi, Ai do të vinte në planet ashtu si kanë ardhur dhe do të vijnë të gjithë njerëzit: si një foshnjë! Engjëlli i tha Marisë...

“Dhe ja, Elizabeta, farefisi yt, edhe ajo, në pleqërinë e saj, mbeti shtatzënë me një djalë; dhe ky është muaji i gjashtë për atë, që e quanin shterpë, sepse te Perëndia asgjë s’është e pamundshme”.

Atëherë Maria tha: “Ja shërbëtorja e Zotit; le të më ndodhë sipas fjalës sate”. Dhe engjëlli u largua prej saj”. Luka 1:36-38

Maria e dinte se Elizabeta ishte shumë e moshuar për të pasur fëmijë. Prandaj nëse ishte e mundur për Elizabetën që të mbetej shtatzënë, atëherë ishte mëse e besueshme që një virgjëreshë të lindte një fëmijë. Maria zgjodhi t’i besonte Perëndisë.

GJONI

“Dhe Elizabetës i erdhi koha të lindë dhe lindi një djalë”.

Luka 1:57

Gjoni lindi ashtu si Perëndia kishte premtuar. Bibla thotë se ishte me të vërtetë një rast i veçantë dhe kështu duhet të ketë qenë, pasi në atë kohë atyre që nuk mund të lindnin fëmijë u vihej një damkë. Zakaria ishte aq shumë i emocionuar, saqë filloi të fliste dhe të shpallte bekime lavdërimesh për Perëndinë. Ajo që ai tha ishte me të vërtetë përshkrim i historisë së botës, duke theksuar premtimet e përsëritura që Perëndia kishte dhënë shekuj më parë, premtimi se do të dërgonte një ÇLIRIMTAR. Ju mund ta imagjinoni Zakarian e moshuar që mban fëmijën lart, duke i ngulur sytë te fytyra e Gjonit foshnje ndërsa tha:

“Dhe ti, o fëmijë, do të quhesh profet i Më të Lartit, sepse ti do të shkosh përpara fytyrës së Zotit për të përgatitur udhët e tij...”.

Luka 1:76

Gjoni do të ishte lajmëtari që do t’i shpallte botës ardhjen e ÇLIRIMTARIT TË PREMTUAR.

2 JEZUSI

“Por lindja e Jezu Krishtit ndodhi në këtë mënyrë: Maria, nëna e tij, i ishte premtuar Jozefit, por para se të bashkoheshin, u gjet shtatzënë prej Frymës së Shenjtë. Por Jozefi, burri i saj, i cili ishte i drejtë dhe nuk donte ta poshtëronte botërisht, vendosi ta linte fshehtas”.

Mateu 1:18-19

Premtimi judaik për martesë nënkuptonte një lidhje shumë më të fortë sesa koncepti perëndimor i fejesës. Thuajse në çdo kuptim çifti konsiderohej i martuar. Jozefi quhej bashkëshorti i Maries dhe anasjelltas, veçse ata nuk jetonin ende së bashku dhe as nuk kishin pasur marrëdhënie seksuale.

Imagjinoni për një çast sesi është ndjerë Jozefi. Ai duhet të ketë qenë në ankth. Maria ishte shtatzënë dhe fëmija nuk ishte i tiji. Po të zbulohet publikisht e vërteta, kjo do ta etiketonte Marien ashtu si e meritonte, një shkelëse e kurorës, veç nëse shpjegimi qesharak i Maries se një engjëll i ishte shfaqur, ishte i vërtetë. Jo, kjo ishte absurde! Të shkretës vajze duhet t'i ketë ikur mendja. Jozefi e donte, por ai nuk mund të martohej me një vajzë që e kishte mashtruar dhe mesa dukej po përpiquej ta mbulonte fajin me një histori të trilluar. Ne nuk e dimë se ç'mendoi Jozefi për gjithë këtë, por dimë se me shumë dhimbje ai vendosi ta prishte fejesën.

“Por, ndërsa ai mendonte këto gjëra, ja një engjëll i ZOTIT iu shfaq në ëndërr dhe i tha: “Jozef, bir i Davidit, mos ki frikë ta marrësh me vete Marinë, gruan tënde, sepse ç’është ngjizur në të, është prej Frymës së Shenjtë. Dhe ajo do të lindë një djalë dhe do t’i vësh emrin Jezus, sepse ai do të shpëtojë popullin e tij nga mëkatet e tyre”.

E gjithë kjo ndodhi që të përmbushej ajo që u tha prej ZOTIT, me anë të profetit, duke thënë: “Ja, virgjëresha do të mbetet shtatzënë e do të lindë një djalë, dhe do t’i vënë emrin Emanuel, që e përkthyer do të thotë: “Perëndia me ne”. Mateu 1:20-23

Jozefi nuk mund ta kishte dëgjuar më qartë se kaq. Maria ishte ende e virgjër dhe ajo do të lindte një fëmijë! Emri i fëmijës do të ishte Jezus, që do të thotë Çlirimtar ose Shpëtimtar. Ai do të çlironte ose do të shpëtonte njerëzit nga pasojat e mëkatit të tyre! Engjëlli tha se një nga emrat e tjerë të Jezusit do të ishte Emanuel, që do të thotë Perëndia me ne. Jezusi ishte Perëndia që do të jetonte në një trup njerëzor midis njerëzve.

Profeti Isaia kishte shkruar për këtë ngjarje 700 vite më parë.

“Prandaj vetë ZOTI do t’ju japë një shenjë: Ja, e virgjëra do të mbetet me barrë dhe do të lindë një fëmijë, të cilin do ta quajë Emanuel”.

Isaia 7:14

Jozefi duhet të jetë ngritur menjëherë nga krevati. Pra Isaia kishte pasur të drejtë! Po ndodhte pikërisht ashtu si kishte thënë Perëndia. Por çfarë do të mendonin të tjerët? E ç'rëndësi kishte! Kishte mbetur vetëm një gjë për t'u bërë: ai do t'i besonte Perëndisë dhe do të bënte atë që Ai tha.

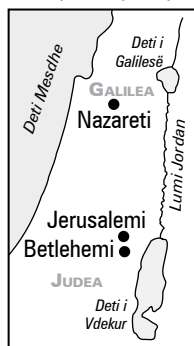
“Dhe Jozefi, si u zgjua nga gjumi, veproi ashtu siç e kishte urdhëruar engjëlli i ZOTIT dhe e mori pranë vetes gruan e tij; dhe nuk e njohu atë, derisa lindi djalin e saj të parëllindur, dhe ia vuri emrin Jezus”.

Mateu 1:24-25

REGJISTRIMI

“Dhe ndodhi që, në ato ditë u shpall një dekret nga ana e Cezar Augustit, për të regjistruar gjithë botën”. Luka 2:1

Cezari kishte nevojë për para dhe nëse romakët do të bënin një regjistrim të saktë të popullsisë, do të kishte më tepër njerëz që do të paguanin taksat. Padyshim që Jozefi nuk ishte i kënaqur. Gruaja e tij ishte gati për të lindur. Meqënëse ishte zdrukthëtar nga profesioni, me shumë gjasa, ai kishte filluar të bënte një krevat fëmijësh dhe ishte marrë vesh me maminë e fshatit për një vend të pastër e të sigurt për lindjen e foshnjës. Tani atij i kërkohet që ta çonte gruan e tij në Betlehem, i cili një mijë vjet më parë kishte qenë shtëpia e të parëve të Mbretit David. Njëqind e njëzet kilometra rrugëtim me një grua që mund të lindte nga çasti në çast, e të mendoje se duhet të udhëtonin me një gomar ose në këmbë, nuk dukej gjë e mirë. Pse u shkrepiti kjo ide pikërisht tani romakëve? Pse regjistrimi të mos bëhej në qytetin e lindjes së Jozefit, në Nazaret? Kjo ishte shumë e çuditshme. Por romakët nuk po u jepnin njerëzve asnjë mundësi tjetër. Jozefi duhet ta çonte Marien në Bethlehem.

“Dhe të gjithë shkonin të regjistroheshin, secili në qytetin e vet. Por edhe Jozefi doli nga qyteti i Nazaretit të Galileesë, për të shkuar në Jude, në qytetin e Davidit, që quhet Bethlehem, sepse ai ishte i shtëpisë dhe i fisit së Davidit, për t’u regjistruar bashkë me Marinë, gruan e tij të premtuar, e cila qe shtatzënë. Kështu, ndërsa ishin atje, asaj iu mbushën ditët për të lindur.

Dhe ajo lindi djalin e saj të parëlindur, e mbështolli me pelena dhe e vendosi në një grazhd, sepse në han nuk kishte vend për ta”. Luka 2:3-7

Kështu Jezusi lindi në Bethlehem, larg shtëpisë së Jozefit dhe Marisë. Në qytet kishte aq shumë njerëz, sa që i vetmi vend që gjetën për të ndenjtur ishte një stallë. Krevati i parë i Jezusit ishte një grazhd, një gotatë për ushqyerjen e bagëtive. Kur Jozefi ka parë gruan e tij, duhet të

ketë menduar se të gjitha planet e tij të kujdesshme kishin shkuar dëm. *Bethlehem!* Nga të gjitha vendet, duhet të lindte pikërisht këtu! Dhe në një stallë me myk! Por kur ka parë fëmijën, ai duhet të ketë ndërë se gjithçka ishte në rregull. Shumë në rregull.

“Dhe ai ia vuri emrin Jezus”.

Mateu 1:25

BARINJTË

*“Tani në po atë krahinë ishin disa barinj që rrinin jashtë, në fusha, dhe natën ruanin kopenë e tyre. Dhe ja, një engjëll i ZOTI iu paraqit atyre dhe lavdia e ZOTI ndriçoi rreth tyre e ata i zuri një frikë e madhe. Por engjëlli u tha atyre: “Mos druani, sepse unë po ju lajmëroj një gëzim të madh për të gjithë popullin; sepse sot në qytetin e Davidit **lindi për ju një Shpëtimtar, që është Krishti, ZOTI**. Dhe kjo do t’ju jetë si shenjë: ju do të gjeni një foshnjë të mbështjellë me pelena, të shtrirë në një grazhd”.*

Dhe menjëherë engjëllit iu bashkua një shumicë e ushtrisë qiellore, që lëvdonte Perëndinë, duke thënë: “Lavdi Perëndisë në vendet më të larta dhe paqe mbi dhe, pëlqim ndër njerëzit!”.

Luka 2:8-14

Barinjtë po kujdeseshin për punën e tyre, duke ruajtur delet ashtu siç bënin gjithmonë. Shpesh delet e tufave të tyre përdroreshin për flijime në tempullin e Jeruzalemit, vetëm disa kilometra në veri të Bethlehemit. Jeta vazhdonte si zakonisht. Por tani engjëjt ishin shfaqur dhe e gjithë bota e tyre ishte tronditur. Barinjtë duhet të kenë pyetur me habi njëri-tjetrit: “A e dëgjove atë që dëgjova unë? Krishti është ZOTI!”.

KRISHTI / MESIA

Fjala *Krisht* në gjuhën greke është e njëjtë me fjalën hebraike *Mesia*. Fjala do të thotë *i vajosuri*. Për shekuj me rradhë, emri *Mesia* i referohet ÇLIRIMTARIT TË PREMTUAR.

Tani engjëjt po thoshin se I VAJOSURI, *Mesia/Krishti* ishte ZOTI². Ai ishte Vetë Perëndia.

“Dhe ndodhi që, kur engjëjt u larguan prej tyre në qiell, barinjtë i thanë njëri-tjetrit: “Le të shkojmë deri në Bethlehem për të parë ç’ka ndodhur dhe ç’na bëri të ditur ZOTI”.

Shkuan, pra, me nxitim dhe gjetën Marinë, Jozefin dhe fëmijën që ndodhej në një grazhd. Por mbasi e panë, përhapën fjalën që u ishte thënë për atë fëmijë”.

Luka 2:15-17

Barinjtë ishin njerëz të varfër dhe nuk pritej që njerëz të tillë të ishin të ftuar në lindjen e një Mbreti. Por kishte edhe të tjerë rrugës, që po vinin për të parë Jezusin.

DIJETARËT

“Edhe Jezusi, si lindi në Bethlehem të Judesë në ditët e mbretit Herod, ja, dijetarë nga lindja erdhën në Jeruzalem, duke thënë: “Ku është mbreti i Judenjve që ka lindur? Sepse pamë yllin e tij në lindje dhe erdhëm ta adhurojmë”. Mateu 2:1-2*

*Skenat e Krishtlindjes përshkruajnë tre dijetarë, por Bibla nuk e tregon numrin e tyre. Me shumë mundësi ata ishin ekspertë johebrenj në studimin e yjeve, që vinin nga Persia.

Dijetarët ishin njerëz me pozitë dhe pasuri. Ishte e pritshme që njerëz të tillë ta vizitonin mbretin. Mbreti që sundonte në Jude asokohe ishte Herodi i Madh, i cili padyshim ishte njoftuar për këtë grup prestigjioz. Ata nuk mund të kenë kaluar pa u vënë re prej rojave që ruanin kufirin e Judesë. Vizita e tyre nuk mund të jetë kuptuar si një kërcënim, duke qenë se ata nuk kishin ushtri me vete. Ata kishin vetëm një pyetje: “Ku është Mbreti i sapolindur?”.

“Por mbreti Herod, kur dëgjoji këto fjalë u shqetësua dhe mbarë Jerusalemi bashkë me të”.

Mateu 2:3

Ajo pyetje e vetme e tronditi me të vërtetë Herodin. Ai e ruante autoritetin e tij mbretëror me një grusht të fortë dhe ishte i gatshëm të shtypte çdo njeri që do guxonte t’ia merrte. Padyshim që edhe i tërë qyteti u trondit gjithashtu. Herodi njihej për mizorinë ndaj qytetarëve të tij, sidomos kur inatosej. Kushedi se çfarë do të bënte ai? Herodi thirri këshilltarët e tij fetarë.

“Dhe, pasi i mbloodhi të gjithë kryepiftërinjtë dhe skribët e popullit, u kërkoi ku duhet të lindte Krishti”.

Mateu 2:4

PROFECIA

Mund të imagjinoni një skrib të shqetësuar, duke i fryrë pluhurit të një pergamene të vogël. Këshilltarët e tij të urtë që përkulen mbi papirus dhe me sy të përlotur shohin tekstin. Ata duken pak të shqetësuar. Ata duan që Herodi të kuptojë se nuk janë ata personat që i kishin thënë këto gjëra. Një profet me emrin Mikea i kishte shkruar ato 700 vjet më parë. Një gisht që dridhet, tregon një pjesë të vjetër të dokumentit. Herodi nuk denjon ta shikojë. Një skrib qartëson zërin e tij dhe lexon:

“Por ti, o Bethlehem Efratah³, megjithëse je i vogël midis mijërave të Judës, nga ti do të dalë për mua ai që do të jetë sundues në Izrael, origjinat e të cilit janë nga kohërat e lashta, nga ditët e përjetësisë”.

Mikea 5:2

Pra, fëmija duhet të lindte në Bethlehem! Herodi donte të shihte nëse profeti Mikea kishte shkruar më tepër. Dhe ai kishte shkruar! Aty thuhej qartë se *I Zgjedhuri* që do të lindte kishte jetuar që

nga përjetësia. Herodi duhet të jetë nxirë në fytyrë. Nuk mund të ishte ashtu. Vetëm Perëndia ishte i përjetshëm. Perëndia nuk do të vinte kurrë në tokë si foshnjë, e jo më të lindte në humbëtitirën e Bethlehemit. Ai duhet të vinte me bori e qerre në Jeruzalem. Aha! Mbase skribët po përpiqeshin qëllimisht ta alarmonin, në mënyrë që ta manipulonin.

Nuk prishte punë po t'ua bënte qejfin atyre. Ai do t'u tregonte atyre se çfarë lloj adhurimi duhet të merrnin mbretërit e rinj! Ai i nxori jashtë priftërinjtë e tij...

“Atëherë Herodi i thirri fshehurazi dijetarët dhe i pyeti me hollësi rreth kohës së shfaqjes së yllit. Dhe i dërgoi në Bethlehem dhe tha: “Shkoni e pyesni me kujdes për fëmijën; dhe kur ta gjeni, më njoftoni, që të vij edhe unë ta adhuroj”.

Dhe ata, pasi e dëgjuan mbretin, u nisën; dhe ja, ylli që kishin parë në lindje u shkonte përpara atyre derisa erdhi dhe qëndroi përmbi vendin ku ndodhej fëmija. Por, kur e panë yllin, u gëzuan me gëzim shumë të madh. Dhe, pasi erdhën në shtëpi, panë fëmijën me Marien, nënën e tij, dhe ranë përmbys dhe e adhuruan. Pastaj hapën thesaret e tyre dhe i dhanë dhurata: ar, livandë dhe mirrë⁴.”

Mateu 2:7-11

ADHURIMI

Këta burra të pasur dhe me pozitë e adhuruan Jezusin. Ligji ishte shumë specifik, vetëm Perëndia Shumë i Lartë duhet të adhurohej. Jozefi dhe Maria i njihnin mirë Dhjetë Urdhërimet e megjithatë nuk ndërhnë. Ata thellë-thellë duhet ta kenë ditur se dijetarët po adhuronin Perëndinë, Perëndinë që kishte ardhur në trup njerëzor.

“Pasi u lajmëruan në mënyrë hyjnore në ëndërr, që të mos ktheheshin te Herodi, u kthyen në vendin e tyre nga një rrugë tjetër.

Por pasi u kthyen ata, ja një engjëll i Zotit iu shfaq në ëndërr Jozefit dhe i tha: “Çohu, merr fëmijën dhe nënën e tij dhe ik në Egjipt dhe rri aty derisa të të lajmëroj, sepse Herodi do ta kërkojë fëmijën për ta vrarë”.

Jozefi, pra, u ngrit, mori fëmijën e nënën e tij natën dhe iku në Egjipt.”

Mateu 2:12-15

Në përputhje me atë që historia laike dokumenton, Herodi bëri çdo përpjekje për ta vrarë Jezusin, por fëmija qëndroi i sigurt në Egjipt. Përfundimisht Herodi vdiq, kështu që Jozefi, Maria dhe Jezusi u kthyen në Nazaret, ku Jozefi punoi si zdrukthëtar.

“Por fëmija rritej dhe forcohej në frymë, duke qenë plot urtësi; dhe hiri i Perëndisë ishte mbi të”.

Luka 2:40

DOMETHËNIA E NJË EMRI

Bibla dokumenton shumë shembuj të profetëve që jetuan shumë kohë para lindjes së Jezusit e që shkruan me një saktësi të pagabueshme për ardhjen e Tij. Isaia i shkroi këto fjalë 700 vjet para lindjes së Jezusit...

*“Sepse na ka lindur një fëmijë, një djalë na është dhënë.
Mbi supet e tij do të mbështetet perandoria dhe do të quhet
Këshilltar i admirueshëm, Perëndi i fuqishëm, Atë i përjetshëm,
Princ i paqes”.*

Isaia 9:5

Vini re se *fëmija* quhet *Perëndi i Fuqishëm*. Ka shumë emra të tjerë që përshkruajnë aspekte të karakterit të ZOTIT:

Bir i Perëndisë: Ky emër është një metaforë pa nënkuptime fizike. Thjesht do të thotë që Jezusi kishte natyrën e Perëndisë, në dallim nga një *bir i Adamit*, i cili kishte një natyrë mëkatare.

*“Ai, duke qenë shkëlqimi i lavdisë së tij dhe vula e qenies së
tij [Perëndisë]...”*

Hebrenjve 1:3

Biri i Njeriut: Ky emër përdoret për të theksuar anën njerëzore të Jezusit dhe për të shpallur identitetin e Tij. Për shekuj me radhë studiuesit e kanë pranuar këtë term si referim ndaj TË VAJOSURIT⁵.

Kur dy emrat e mësipërm kombinohen bashkë, ata gjejnë shprehje të plotë në faktin se...

“Perëndia] u shfaq në mish...”.

1 Timoteut 3:16

Fjala: Perëndia nuk na *foli* thjesht për veten e Tij, Ai na u *shfaq* neve. Fjala e folur u bë *Fjala* e gjallë.

*“Në fillim ishte Fjala dhe Fjala ishte me Perëndinë, dhe Fjala
ishte Perëndi... Dhe Fjala u bë mish dhe ndenji ndër ne...”.*

Gjoni 1:1, 14

Perëndia erdhi në tokë për të shpjeguar Vetë sesi mund të shpëtohej njeriu nga vdekja e përjetshme. Mendoje në këtë mënyrë. Ti shikon një buldozer që po pastron rrugën, por përpara tij gjendet një fole milingonash. Ti e di që milingonat do të ngordhin, por çfarë mund të bësh? Përgjigja e vetme do të ishte të bëheshe një milingonë dhe t'i paralajmëroje sipas mënyrës që milingonat paralajmërojnë njëra-tjetrën për rrezikun që u kanoset.

“...Krishti Jezus erdhi në botë për të shpëtuar mëkatarët...”.

1 Timoteut 1:15

3 NË MES TË TË URTËVE

Pavarësisht se Jezusi ishte vetë Perëndia, Ai zgjodhi të hynte në racën njerëzore si një fëmijë. Për Jozefin dhe Marien, rritja e këtij fëmije duhet të ketë qenë një përvojë fantastike. Jezusi ishte pa mëkat. Madje edhe kur ishte djalosh, ai nuk u bë kurrë i paduruar, kurrë nuk ua ktheu fjalën, kurrë nuk u zemërua. Nuk na thuhet shumë për vitet e djalërisë së Jezusit, por për të është dokumentuar një histori në moshën dymbëdhjetë vjeçare.

“Dhe prindërit e tij shkonin çdo vit në Jerusalem për festën e Pashkës. Dhe, kur ai u bë dymbëdhjetë vjeç, ata u ngjitën në Jerusalem, sipas zakonit të festës”. Luka 2:41-42

Sipas kulturës judaike, në moshën e pubertetit një djalë bëhej anëtar me të drejta të plota* i komunitetit fetar. Si i tillë, ai kishte të gjitha privilegjet dhe përgjegjësitë që i takonin një djali të ri. Ndërsa Jozefi dhe Maria bënë udhëtimin e zakonshëm

*Një djalë bëhej një bir i besëlidhjes, zakon i cili vazhdon me ceremoninë që sot njihet si bar mitzvah.

për në Jeruzalem, *mosha që po i afrohej* Jezusit duhet të ketë qenë pjesë e mendimeve të tyre⁶.

KTHIMI NË SHTËPI

Mbasi mbaroi festa, të gjithë u nisën për në shtëpitë e tyre. Megjithëse nuk i dimë të gjitha detajet e udhëtimit, mund ta imagjinojmë sesi rrodhën ngjarjet. Me shumë mundësi të gjithë njerëzit nga Nazareti udhëtuan së bashku si për arsye shoqërie ashtu edhe për arsye sigurie. Për shkak se fëmijët ecnin më ngadalë, ata së bashku me gratë dhe disa prej burrave u nisën herët në mëngjes për të qenë më përpara se të tjerët. Pjesa tjetër e burrave do të ketë qëndruar mbrapa për përshëndetjet e fundit e më pas do të jenë nisur për t'iu bashkuar pjesës tjetër të grupit në muzg.

“Dhe si mbaruan ditët, kur ata u kthyen, fëmija Jezus ndenji në Jerusalem; dhe Jozefi dhe e ëma e tij nuk e dinin. Por duke menduar se ai ishte me bashkëudhëtarët, ata bënë një ditë rrugë”.

Luka 2:43-44

Ti mund ta imagjinosh Marien që niset në të gdhirë. Jezusi nuk dukej gjëkund, por ajo nuk ishte e shqetësuar për këtë. Jezusi ishte në një moshë të tillë prej të cilit pritej që të sillej si një burrë. Ai mund të kishte qëndruar pas me të tjerët ndërsa vizitonin ndërtesën e tempullit. Padyshim që ai ishte me Jozefin. Thjesht mendimi e bëri Marien të buzëqeshte me kënaqësi. Çfarë djali i mrekullueshëm që ishte! Ajo ishte e kënaqur që ai po e kalonte kohën e lirë duke dëgjuar njerëzit e mençur në tempull.

Muzgu ra ndërsa Jozefi arriti në vendin e caktuar bashkë me burrat e tjerë. Ata kishin pasur një ditë të këndshme, të mbushur plot me mësim. Kishin kaluar më shumë kohë në tempull, duke dëgjuar mësuesit që mësonin Fjalën e Perëndisë; më pas ata do t'i kenë diskutuar ato gjëra gjatë rrugës, ndërsa nxitonin që të arrinin gratë. Keqardhja e tij e vetme ishte se Jezusi nuk kishte qëndruar me të. Për më tepër që ai kishte arritur moshën kur pritej të mbante mbi supe përgjegjësitë e një të riu. Ai mund të kishte mësuar kaq shumë. Por, mesa dukej ai ishte nisur me Marien dhe me pjesën tjetër të fëmijëve. Ai duhet t'i kujtonte Jezusit se ai po rritej. Jozefi nuk e bënte shpesh këtë gjë. Pa prit njëherë, ai nuk mbante mend ta kishte kujtuar ndonjëherë Jezusin për ndonjë gjë. Pastaj, ai dalloi Marien. Që të dy i buzëqeshën njëri-tjetrit:

– A u kënaqe me kohën atje?

– Po, ishte e mrekullueshme!

– A u kënaq Jezusi?

– Jezusi?

Buzëqeshjet e tyre u zhdukën. – Unë mendova...!

– Po, por unë mendova...

“Pastaj filluan ta kërkojnë midis farefisit dhe të njohurve; dhe, duke qenë se nuk e gjetën, u kthyen në Jerusalem për ta kërkuar”.

Luka 2:44-45

KËRKIMI

Kërkimi duhet të ketë qenë i tmerrshëm. “Oh, jo! Na ka humbur Biri i Perëndisë!”. Ata kërkuan në të gjitha vendet ku mund të shkonte një djalë i zakonshëm. Zona e pazarit ku shiteshin ëmbëlsira u kontrollua tërësisht dhe po ashtu zonat në ndërtim e sipër, për të parë nëse ai kishte shkuar andej për të parë. I dëshpëruar, Jozefi u kthye andej nga kish ardhur. Hera e fundit ku e kishte parë Jezusin ishte në tempull.

“Dhe ndodhi që, pas tri ditësh, e gjetën në tempull, të ulur në mes të mësuesve, duke i dëgjuar dhe duke u bërë atyre pyetje. Dhe të gjithë ata që e dëgjonin, habiteshin për mençurinë dhe për përgjigjet e tij”.

Luka 2:46-47

Jezusi ndodhej pikërisht atje ku duhet të ishte, duke bërë atë që Jozefi dhe Maria kishin uruar që ai të bënte. Por kishte vetëm një ndryshim. Në vend që ta mësonin njerëzit e mençur të tempullit, ishte Jezusi ai që po i mësonte. Jo, nuk është se ai po mbante leksion, por pyetjet e mprehta, thellësia e të kuptuarit të Tij, thellësia e përgjigjeve, nuk kaluan pa u vënë re. Të urtët e tempullit po thithnin çdo fjalë. Bibla thotë se njerëzit e ditur mbetën *të mahnitur!* Kjo nuk ishte për t’u çuditur. Ata po dëgjonin Vetë Perëndinë. E kush nuk do të mbetej i shtangur nga një diskutim me Krijuesin e universit?

Mësuesit e ligjit nuk ishin të vetmit që mbetën pa fjalë. Jozefi dhe Maria mbetën të befasuar po ashtu, e padyshim edhe shumë të lehtësuar. Atëherë, atyre iu erdhi gjuha.

“Dhe, kur ata e panë, mbetën të habitur dhe e ëma i tha: “Bir, ç’na bërë kështu? Ja, yt atë dhe unë, po të kërkonim me ankh!”.

Luka 2:48

Jezusi u bëri atyre një pyetje. (Një nga ato pyetje që pritet që Perëndia t’i bëjë.)

“Përse më kërkonit? A nuk e dinit se më duhet të merrem me punët e Atit tim?”.

Luka 2:49

NJË KUJTESË MIQËSORE

Kjo nuk ishte një përgjigje e pahijshme. Jezusi thjesht po u thoshte se Ai ishte atje ku një fëmijë duhet të ishte: në shtëpinë e Atit. *Por çfarë nënkuptonte Ai me Atë? Kush ishte ky Atë të cilin po i referohej? Këtë do ta studiojmë në seksionin tjetër. Tani për tani, ajo që duhet të dish është se Jezusi e përdori këtë frazë për t'iu kujtuar miqësisht prindërve të tij tokësorë se kush ishte Ai në të vërtetë.*

“Por ata nuk e kuptuan fjalën që ai u tha atyre. Dhe ai zbriti bashkë me ta, zbriti në Nazaret dhe i bindej atyre. E ëma i ruante të gjitha këto fjalë në zemrën e saj. Dhe Jezusi rritej në urtësi, dhe shtat dhe në hir përpara Perëndisë dhe njerëzve”.

Luka 2:50-52

4 PAGËZIMI

Jezusi nuk e filloi zyrtarisht punën e jetës së Tij derisa u bë tridhjetë vjeç. Gjoni, djali i Zakarias kishte filluar tashmë të përgatiste rrugën për Të, duke i thënë çdokujt se I VAJOSURI kishte ardhur. Kjo gjë krijoi goxha trazirë.

“Por në ato ditë erdhi Gjon Pagëzori, që predikonte në shkretëtirën e Judesë dhe thoshte: “Pendohuni, sepse mbretëria e qiejve është afër!”.

Mateu 3:1-2

Gjoni njihet si *Pagëzori*, sepse ai *pagëzonte* njerëzit. Riti i pagëzimit nuk ishte i pazakontë për njerëzit e Lindjes së Mesme të asaj kohe. Ai kishte shumë kuptim. Megjithatë, sot kjo fjalë rrethohet nga shumë paqartësi.

Kjo paqartësi është rezultat i mospasjes së një fjale në gjuhën shqipe që e përkthen me qartësi fjalën greke *baptizo*. Përkthyesit e zgjidhën problemin duke krijuar fjalën *pagëzim*. Kjo është në rregull, por nuk e ndihmon një person të thjeshtë që të kuptojë kuptimin origjinal të fjalës.

IDENTIFIKIMI

Pagëzimi nënkupton *identifikim*. Një kuptim i zakonshëm i fjalës *baptizo* zë fill në industrinë tekstile në Greqinë e lashtë. Gjatë procesit të ngjyrosjes së copave, një pjesë e copës zhytej në një fuçi me bojë dhe kështu merrte ngjyrën e pigmentit. Copa identifikohet plotësisht me bojën.

Gjoni po u thoshte judenjve se ishin shmangur nga Shkrimi duke përqafuar idetë e njerëzve. Ai u tha se ata duhej të *ndryshonin mendjen e tyre* për rrugët në të cilat po endeshin dhe të ktheheshin

te Perëndia; me një fjalë, të pendoheshin. Judenjtë që u pagëzuan, treguan se identifikoheshin (ose binin dakord personalisht) me mesazhin e tij të pendesës.

“Atëherë njerëzit e Jerusalemit dhe e gjithë Judeja dhe e gjithë krahina e Jordanit dolën tek ai, dhe pagëzoheshin nga ai, në Jordan duke rrëfyer mëkatet e tyre.

Por, kur pa se shumë farisenj dhe saducenj po vinin te pagëzimi i tij, u tha atyre: “Pjellë nepërkash, kush ju dëfteu t’i arratiseni zemërimet që po vjen? Jepni pra fryte të denja të pendimit!”.

Mateu 3:5-8

PENDOHU

Gjon Pagëzori pa se disa në audiencën e tij ishin farisenj dhe saducenj. Kujto që ata ishin personat që *i shtonin* ose *i hiqnin* Biblës. Këta dy sekte nuk kishin ç’merrnin prej njëri-tjetrit, por një gjë e kishin të përbashkët: që të dy mendonin se qëndronin më lart se të tjerët. Ata ishin krenarë. Gjoni i quajti ata *pjellë nepërkash*, sepse ata u impononin të tjerëve rregulla të padurueshme, por vetë nuk e praktikonin atë që predikonin. Ai u tha atyre që të pendoheshin, të ndryshonin mendim.

PAGËZIMI I JEZUSIT

“Atëherë erdhi Jezusi nga Galileja në Jordan te Gjoni për t’u pagëzuar prej tij. Por Gjoni e kundërshtoi fort duke i thënë: “Unë kam nevojë të pagëzohem prej teje dhe ti po vjen tek unë?”.

Mateu 3:13-14

Gjoni e kuptoi se kush ishte Jezusi: Ai ishte Perëndia. Jezusi nuk kishte nevojë të pendohej për asgjë sepse Ai ishte i përsosur. Gjoni e dinte se ishte *ai* që kishte nevojë të pagëzohej, jo Jezusi.

“Dhe Jezusi, duke iu përgjigjur, u tha: “Lejo të bëhet për tani, sepse në këtë mënyrë përmbushim çdo drejtësi”. Atëherë e lejoi”.

Mateu 3:15

Jezusi këmbënguli që të pagëzohej sepse Ai donte që të identifikohet me mesazhin e Gjonit për një jetesë të drejtë. Ai donte të pohonte se mesazhi i Gjonit që i vërtetë.

“Dhe Jezusi, sapo u pagëzua, doli nga uji; dhe ja, qiejt iu hapën, dhe ai pa Frymën e Perëndisë të zbrësë si një pëllumb e të vijë mbi të; dhe ja një zë prej qiellit që tha: “Ky është Biri im i dashur, në të cilin gjeta pëlqim”.

Mateu 3:16-17

Pas pak do ta shqyrtojmë këtë varg më në thellësi, por së pari, le ta përfundojmë historinë.

QENJJI I PERËNDISË

*“Të nesërmen, Gjoni e pa Jezusin që po vinte drejt tij dhe tha:
 “Ja, Qengji i Perëndisë, që ngre mëkatin e botës! Ky është ai
 për të cilin unë thashë: “Mbas meje vjen një burrë që zë vend
 para meje, sepse ishte përpara meje!”.* Gjoni 1:29-30

Gjoni e identifikoi Jezusin si SHPËTIMTARIN E PREMTUAR, Ai që do të hiqte tej mëkatin e botës. Ai tha se Jezusi kishte jetuar para tij, që nga përjetësia. Gjoni tha...

“Dhe unë pashë e dëshmova se ky është Biri i Perëndisë”.
 Gjoni 1:34

Dikur po mësoja një çift të ri hap pas hapi përmes Biblës. Ndërsa po lexonim këtë varg: *“Ja, Qengji i Perëndisë, që heq mëkatin e botës!”*, zonja u gjallërua! Me një zë të gëzuar dhe të gjallë ajo tha: *“Qengji, Qengji! A ka të bëjë kjo me tërë qengjat që kemi lexuar në pjesën e vjetër të Biblës?”*.

Unë i thashë: *“Po, me ata ka të bëjë... dhe kur të vijë koha, gjithçka do të përputhet në atë mënyrë sa do të ketë një kuptim të jashtëzakonshëm”*.

Kam pasur rastin të vizitoj një vend ku vendasit ishin prezantuar me fragmente të mendimit biblik. Ata e kishin përvetësuar pagëzimin me besimin se mëkatet e tyre do të hiqeshin. Ata ishin aq të bindur për kuptimin e tij të fjalëpërfjalshëm, saqë nuk futeshin në lumë pas një pagëzimi nga frika se mos ndoteshin nga mëkati.

Bibla flet qartë se pagëzimi nuk na bën të pranueshëm para Perëndisë. Ai është vetëm një pamje e jashtme e asaj që ka ndodhur përbrenda. Në këtë rast, pagëzimi tregonte se këta judenj po i besonin mesazhit të Gjonit dhe po identifikoheshin me të.

Sot, shumë “teologë” i japin pagëzimit shumë më tepër kuptim nga sa autorizon Bibla.

A FLET PERËNDIA ME VETEN?

Që nga faqet e para të Biblës, ne vumë re një mënyrë të pazakontë të të folurit të Perëndisë, sikur Ai të fliste me Vete. Për shembull, kur Ai krijoi njeriun...

*“Perëndia tha: **Ta** bëjmë njeriun sipas shëmbëlltyrës **sonë** dhe në ngjasim me **ne**...”.* Zanafilla 1:26

Kur Adami mëkatoi, ne e shohim Perëndinë duke biseduar...

*“Dhe ZOTI Perëndi tha: “Ja, njeriu u bë si një prej **nesh**, sepse njeh të mirën dhe të keqen”.* Zanafilla 3:22

Kur Perëndia shpërndau njerëzit e Babelit, Ai tha...

*“Eja **të zbresim** pra atje poshtë dhe të ngatërrojmë gjuhën e tyre, në mënyrë që njëri të mos kuptojë të folurën e tjetrit”.* Kështu ZOTI i shpërndau...”. Zanafilla 11:7-8

Me kë po fliste Perëndia? Cilët janë *Ne* dhe *Sonë*?

Kur engjëlli foli me Marinë, ai tha...

*“**Fryma e Shenjtë** do të vijë mbi ty dhe pushteti i **Më** të Lartit do të të mbulojë me hijen e vet; prandaj i shenjtë që do të lindë prej teje do të quhet **Biri i Perëndisë**”.* Luka 1:35

Këtu shohim *Frymën e Shenjtë*, *Shumë të Lartit* dhe *Birin e Perëndisë* të gjithë të përmendur në të njëjtin varg. Ne e dimë se *Shumë i Larti* është Perëndia. Ne kemi lexuar një sërë vargjesh të cilët thonë se *Jezusi* është Perëndia i ardhur në trup njerëzor. A janë ata një dhe të njëjtë? Po përse i përket *Frymës së Shenjtë*? Çfarë thotë Bibla? Le t'i kthehemi vargut që lexuam më sipër:

*“Dhe Jezusi, sapo u pagëzua, doli nga uji; dhe ja, qiejt u hapën, dhe ai pa **Frymën e Perëndisë** të zbrësë si një pëllumb e të vijë mbi të; dhe ja **një zë prej qiellit** që tha: “Ky është **Biri im i dashur**, në të cilin gjeta pëlqim”.* Mateu 3:16-17

Kemi tre qenie këtu: *Jezusin*, *Frymën e Perëndisë* dhe *një zë nga qielli*. Ngatërruese? Mund të jetë e tillë nëse nuk dëshiron të kuptosh disa koncepte themelore biblike. Këtu gjenden disa pjesë të tjera të mozaikut.

Para së gjithash, ne e dimë se ka vetëm një Perëndi. Kjo gjë theksohet vazhdimisht në Bibël.

“Dhe Jezusi u përgjigj... “Dëgjo, o Izrael: ZOTI, Perëndia ynë, është i vetmi Zot”. Marku 12:29

Në mënyrë të arsyeshme, kjo është e drejtpërdrejtë. Megjithatë, ka gjëra për Perëndinë që dalin jashtë fushës sonë të arsyes; ndërlikime të pabesueshme, të cilat janë të vështira që t'i kuptojmë. Për shembull, gjithë koncepti i një Perëndie të përjetshëm nuk është i thjeshtë për t'u gëlltitur. Po ashtu, të përpiqesh që të konceptosh një Perëndi që është *i kudondodhur në të njëjtën kohë* është krejtësisht hutuese. Vetëm që të arrijmë të kuptojmë këto dy të vërteta është e pamundur për mendjet tona të kufizuara. Tani ne përballemi me një zbulësë mbi Perëndinë që është po aq e vështirë për t'u kapur e megjithatë thuhet qartësisht në Bibël. Shkrimi na zbulon një Perëndi, i cili është *në të njëjtën kohë* Atë, Bir dhe Frymë e Shenjtë: tre persona të përjetshëm dhe të barabartë që përbëjnë qenien e Perëndisë. Këta tre persona formojnë një *tri-unë ose një trinitet* e që përbëjnë Perëndinë, Një dhe Të Vetëm.

Ndër vite janë bërë shumë përpjekje për të shpjeguar Trinitetin:

1. Veza: Çdo vezë ka guackën, të bardhën dhe të verdhën: tri pjesë të dallueshme, por vetëm një vezë.
2. Përmasat: Një kuti ka lartësinë, gjerësinë dhe gjatësinë; megjithëse nuk janë e njëjta gjë, ato nuk mund të ndahen.
3. Shumëzimi: $1 \times 1 \times 1 = 1$

Megjithëse disa prej këtyre ilustrimeve mund të na ndihmojnë, nuk arrijnë gjithsesi të na japin një kuptim të plotë. Ne duhet të jemi të kujdesshëm që të mos përpiqemi ta ulim Perëndinë në nivelin tonë dhe ta shohim Atë si njërin prej nesh. Perëndia thotë, se një pjesë e arsyes pse nuk e kuptojmë Atë është se...

"Ti ke menduar që unë jam krejt i ngjashëm me ty..."

Psalmi 50:21

Kur ishim fëmijë, shumë gjëra nuk i kuptonim e megjithatë i pranonim ato si fakte të mirëqena. *"Çfarë është elektriciteti? Pse nuk derdhet poshtë në dysHEME kur unë heq spinën nga priza? Çfarë do të thuash se do të lëndohem nëse i fus shtizat në vrimat e prizës?"* Fakti që nuk arrinim ta kuptonim elektricitetin, nuk e bënte atë më pak real.

Si të rritur, ne jemi të vetëkënaqur me aftësinë tonë për të kuptuar botën rreth nesh. Përgjatë shekujve, gjërat që i

kanë hutuar njerëzit e lashtë janë bërë të zakonshme për të kuptuarit tonë. Megjithatë duhet të jemi të përvulur. Universi që njohim mban ende mistere të mëdha. Njerëzit që do të jetojnë pas 100 vitesh mund të na konsiderojnë si të verbër ndaj asaj që ata do ta konsiderojnë të qartë. Mund të vijë koha kur koncepti i *trinitetit* të jetë shumë i qartë.

Edhe sikur ajo ditë të vijë, ne duhet të pranojmë se aftësia jonë e kufizuar për të arsyetuar nuk mund të fusë një Perëndi të pakufishëm në mendjen tonë të kufizuar. Me të drejtë Perëndia, ashtu siç zbulohet në Bibël, është një Perëndi që na mahnit.

Mendo për një çast: një Perëndi i përjetshëm, i gjithëdijshëm, i kudondodhur në të njëjtën kohë, Krijuesi i tërë universit, *një Trinitet, një i vetëm, e megjithatë i përbërë nga tre persona: Ati, Biri dhe Fryma e Shenjtë, të cilët janë të tre të barabartë në karakter dhe aftësi*. E paimagjinueshme! Megjithëse këto koncepte mund të jenë të vështira për t'u kuptuar, Bibla thotë se të gjitha janë të vërteta.

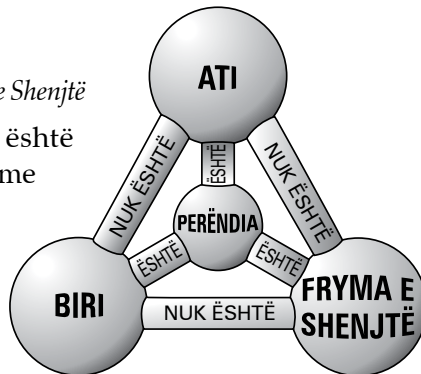
“Gjërat e fshehta i përkasin Zotit, Perëndisë tonë, por gjërat e shfaqura janë për ne...”.
Ligji i Përtërirë 29:29

Vetë fjala *Perëndi* është një deklaratë për Trinitetin. Gjuha hebraike ka format e emrit në *njëjës* (një), *dualen* (vetëm dy) dhe *shumësin* (tre e më shumë). Fjala *Perëndi*, që në hebraisht është *Elohim*, gramatikisht është në shumë duke lejuar përfshirjen e tre personave, por ka kuptimin e njëjësit.

Megjithëse është e saktë t'i referohemi secilit pjesëtar të Trinitetit si Perëndia, mund të bëhet një dallim si më poshtë:

Shumë i Larti = Ati
Jezu Krishti = Biri
Fryma = Fryma e Shenjtë

Diagrami shoqëruar është përdorur për shekuj me radhë për të shpjeguar Trinitetin.

KAPITULLI NJËMBËDHJETË

1 I TUNDUAR

2 FUQIA DHE FAMA

3 NIKODEMI

4 MOSPRANIMI

5 BUKA E JETËS

1 I TUNDUAR

Në fillim të krijimit, Luciferi u rebelua me mospërfillje kundër Perëndisë, duke u përpjekur që të merrte pozitën e Tij. Tani, Perëndia Bir, edhe pse ishte plotësisht Perëndi, kishte lënë mënjane gjithë lavdinë dhe madhësitinë e Tij të dukshme duke e lënë Qiellin e duke ardhur në tokë si një qenie njerëzore. Satanit duhet t'i jetë dukur shumë i pambrojtur Jezusi. Nëse ai do të mund ta joshte Jezusin që të bënte ato që i kërkonte ai, kjo do të ishte një fitore e madhe për të. Nga pikëpamja e Perëndisë, kishte ardhur koha që të zbulonte diçka më shumë për veten e Tij.

"Atëherë Jezusi u çua prej Frymës në shkretëtirë, që djalli ta tundonte. Dhe, mbasi agjëroi dyzet ditë e dyzet net, në fund e mori uria". Mateu 4:1-2*

*Djali do të thotë akuzues i rremë, shpifës.

Jezusi sapo kishte kaluar një kohë të gjatë pa ushqim. Pavarësisht se ishte Perëndi, Ai ishte gjithashtu një njeri i vërtetë, me nevoja të vërteta fizike.

"Atëherë tunduesi, pasi iu afrua, i tha: "Në qoftë se je Biri i Perëndisë, thuaq që këta gurë të bëhen bukë". Mateu 4:3

Satani po i sugjeronte Jezusit të bënte diçka që çdo njeri do ta kuptonte, pra të kujdesej për mirëqenien e tij fizike. Kjo dukej gjithashtu edhe si një mundësi që Jezusi të provonte se cili ishte në të vërtetë. Nëse Ai ishte Perëndia, atëherë Ai e kishte krijuar botën thjesht duke e sjellë në ekzistencë me anë të Fjalës. Të shndërronte gurët në bukë ishte një gjë e thjeshtë për Të. Por kjo kishte një kleçkë! Nëse e bënte këtë, Ai po ndiqte urdhërat e Satanit.

"Por ai, duke iu përgjigjur, tha: "Është shkruar: "Njeriu nuk rron vetëm me bukë, por me çdo fjalë që del nga goja e Perëndisë".

Mateu 4:4

Krishti iu përgjigj Satanit duke cituar Biblën, Fjalën e shkruar të Perëndisë. Ai i tha se ishte më e rëndësishme të ndiqje Perëndinë sesa të kujdesesh për nevojat fizike. Kjo është një deklaratë domethënëse, pasi shumë njerëz janë aq të shqetësuar për jetën fizike, saqë e shpërfillin mirëqenien e tyre frymërore.

"Ç'dobi do të ketë njeriu të fitojë gjithë botën, dhe të humbë shpirtin e vet?".

Marku 8:36

“CITIMET” E SATANIT

“Atëherë djalli e çoi në qytetin e shenjtë [apo Jerusalem] dhe e vendosi në majë të tempullit dhe i tha: “Nëse je Biri i Perëndisë, hidhu poshtë, sepse është shkruar: “Ai do t’u japë urdhër engjëjve të tij për ty; edhe ata do të mbajnë mbi duart e tyre që të mos ndeshësh me këmbën tënde ndonjë gur”. Mateu 4:5-6

Tani sfida u bë më e fortë. “Provoje! Tregojë që je Biri i Perëndisë! Nëse Perëndia është me të vërtetë Ati yt, atëherë Ai do të shpëtojë!”.

Satani po citonte një pjesë që gjendet në Librin e Psalmeve. Satanit i pëlqen feja dhe citimi i Biblës është një mashtrim që ai e parapëlqen. Problemi ishte se Satani nuk po e citonte Shkrimin me saktësi. Ai po përzgjidhte vetëm atë pjesë që i përshtatej qëllimeve të tij. Ai e kishte bërë këtë me Adamin dhe Evën në Kopshtin e Edenit dhe tani po përpiquej ta bënte edhe me Jezusin.

Sërish, Jezusi iu përgjigj tundimit të Satanit duke cituar Biblën, veçse Ai e citoi në mënyrë të saktë. Ai nuk kishte nevojë të provonte Vetveten.

“Jezusi i tha: “Është shkruar gjithashtu: “Mos e tundo ZOTIN, Perëndinë tënd”. Mateu 4:7

NJË OFERTË E REFUZUAR

“Djalli e çoi sërish mbi një mal shumë të lartë dhe i tregoi të gjitha mbretëritë e botës dhe lavdinë e tyre dhe i tha: “Të gjitha këto do të t’i jap, nëse ti bie përmbys dhe më adhuron”.

Mateu 4:8-9

Satani po i ofronte Jezusit të gjithë kombet e botës nëse Jezusi do ta adhuronte. Në fund të fundit, a nuk donte Jezusi që njerëzit ta ndiqnin? Ajo që Satani nuk përmendi ishte fakti që nëse Jezusi e adhuronte atë, atëherë Jezusi gjithashtu duhet t’i shërbente atij. Adhurimi dhe shërbimi shkojnë gjithmonë bashkë. Këta të dy janë të pandashëm. Por komploti i Satanit nuk funksionoi. Sërish Jezusi citoi Shkrimin:

Satan do të thotë kundërshtar ose armik.

“Atëherë Jezusi i tha: “Shporru, Satan, sepse është shkruar: “Adhuro ZOTIN, Perëndinë tënd, dhe shërbeji vetëm atij”. Atëherë djalli e la; dhe, ja, u afruan engjëj dhe i shërbenin”. Mateu 4:10-11

Satani nuk ia doli mbanë ta zinte Jezusin në grackën e pabesë të mashtrimit. Jezusi nuk kishte të sharë dhe ishte i pakompromentueshëm në qëndresën e Tij ndaj tundimit. Djalli u tërhoq përkohësisht, ende i vendosur për ta shkatërruar Jezusin.

Sipas këndvështrimit të Satanit, ai kishte pasur një farë suksesi. Gjon Pagëzorin e kishin futur në burg¹.

“Jezusi, mbasi dëgjoji se Gjonin e kishin burgosur, u tërhoq në Galileë. Pastaj la Nazaretin dhe erdhi të banojë në Kapernaum, qytet bregdetar”.

Mateu 4:12-13

I PAMËKAT

Lufta midis së mirës dhe së keqes nuk është një luftë e barabartë. Jezusi, Perëndia Krijues është shumë më i fuqishëm se Satani, i cili është një qenie e krijuar. Megjithëse Jezusi u tundua, Ai nuk ra në tundim. Ai qe i përsosur.

Profetë të vërtetë e të rremë kanë ardhur e kanë shkuar, por askush nuk ka shpallur se është pa mëkat. Bibla dokumenton jetët e shumë njerëzve, të cilët ose treguan se ishin mëkatarë ose rrëfyn mëkatin e tyre. Por Jezusi nuk e bëri kurrë një gjë të tillë. Do të kërkonim më kot në Shkrim për ndonjë rast ku Jezusi mëkatoi apo kërkoi falje. Madje edhe ata që ishin më të afërtit dhe kishin mundësi që të vinin re ndonjë të metë në karakterin e Tij, shkruan që Jezusi...

“...nuk bëri asnjë mëkat dhe nuk u gjet asnjë mashtrim në gojën e tij”.

1 Pjetrit 2:22

Tundimi i Jezusit ishte vetëm një mënyrë më shumë me anë të së cilës Ai të identifikohet me racën njerëzore. Kur Perëndia në fund të gjykojë gjithë njerëzimin, askush nuk do të mund të qëndrojë para Tij e të thotë: *“O Zot, ti nuk e kupton! Ti linde në një pallat; unë në një vend të pistë. Ti nuk u tundove asnjëherë; unë po. Si mund të më gjykosësh kur nuk ke hequr atë që kam hequr unë?”*. Jo, Bibla thotë se ne nuk kemi një Perëndi...

“...që nuk mund të vuajë bashkë për dobësitë tona, po një që u tundua në të gjitha njësoj si ne, por pa mëkat”.

Hebrenjve 4:15

Drejtësia e Jezusit u zbulua që të gjithë ne të mund ta shikonin.

2 FUQIA DHE FAMA

“Por pasi u burgos Gjoni, Jezusi erdhi në Galile duke predikuar ungjillin e mbretërisë së Perëndisë dhe duke thënë: “U mbush koha dhe mbretëria e Perëndisë është afër. Pendohuni dhe besoni në ungjillin!”.

Marku 1:14-15

Jezusi erdhi për t'i ofruar popullit jude një identitet të ri, një mbretëri të drejtuar nga Perëndia. Fillimisht, njerëzit duhet të jenë hutuar paksa nga kjo ofertë. Ja ku ishte Jezusi, i veshur me rroba të thjeshta. *“A nuk është fisi i tij nga Nazareti? Babai i tij është një zdrukthëtar, më duket”.* Dhe ai ecte në këmbë. Mbretërit nuk ecin në këmbë! Një mbret i vërtetë vinte mbi një kalë, me kuaj, me karrocë dhe ushtri; dhe ai duhet të kalëronte për te pallati mbretëror i Herodit. Një mbret duhet të shpallte një sfidë, një deklaratë mbretërore pavarësie. Por një gjë të tillë nuk e dëgjoje kurrë në mesazhin e Jezusit. Ai tha *pendohuni*. Cili mbret do ta kishte thënë këtë? Fjalët po përhapeshin gjithandej. Madje edhe njerëzit më seriozë po shkriheshin së qeshuri.

Por jo çdo njeri po tallej. Pendesa ishte diçka që ndodhte përbrenda dhe zemra ishte vendi ku Krishti dëshironte të fillonte mbretërimin e Tij. Për ata që realisht e takuan Jezusin... Ai ishte ndryshe. Fjalët e Tij të bënin të ndaloje dhe të mendohesh.

“Por ndërsa po kalonte buzë detit të Galilesë, ai pa Simonin dhe Andrean, vëllanë e tij, të cilët po hidhnin rrjetën në det sepse ishin peshkatarë. Dhe Jezusi u tha atyre: “Ejani pas meje dhe unë do t’ju bëj peshkatarë njerëzish”. Dhe ata i lanë menjëherë rrjetat dhe e ndoqën.

Dhe mbasi eci edhe pak, pa Jakobin, birin e Zebedeut dhe Gjoni, vëllanë e tij, të cilët ndreqnin rrjetat e tyre në barkë. Dhe i thirri menjëherë; dhe ata e lanë atin e tyre Zebedeun në barkë me mëditësit dhe shkuan pas tij”.

Marku 1:16-20

AUTORITETI

“Dhe hynë në Kapernaum dhe menjëherë, të shtunën, ai hyri në sinagogë dhe dha mësim. Dhe njerëzit habiteshin nga doktrina e tij, sepse ai i mësonte si një që ka pushtet dhe jo si skribët”.

Marku 1:21-22

Ata që e dëgjuan Jezusin, e kuptuan se kishte diçka të pazakontë tek Ai. Mësimi i Tij të tërhiqte vëmendjen e kjo s’ishte për t’u habitur; ata po dëgjonin Vetë Perëndinë. Por Jezusi jo vetëm foli me autoritet, por gjithashtu e shfaqti atë.

“Dhe në sinagogën e tyre ishte një njeri i pushtuar nga një frymë e ndyrë, i cili filloi të bërtasë, duke thënë: “Mjerë! Çka midis nesh dhe teje, o Jezus Nazareas? A erdhe të na shkatërrosh? Unë e di kush je: I Shenjti i Perëndisë”. Marku 1:23-24

Ky ishte rasti i një personi të pushtuar nga një demon. Një nga engjëjt e Satanit po jetonte brenda këtij njeriu, me vetë pëlqimin e njeriut. Demoni e dinte se kush ishte Jezusi, duke e quajtur atë *I Shenjti i Perëndisë!*

“Dhe Jezusi e qortoi duke thënë: “Hesht dhe dil prej tij!” Marku 1:25

Meqenëse demonët gjithmonë e shtrembërojnë të vërtetën për qëllimet e tyre, Jezusi nuk donte që ata t’u thoshin të tjerëve se kush ishte Ai. Krishti vetë e vërtetoi se ishte Perëndia, duke e urdhëruar demonin që të dilte jashtë.

“Dhe fryma e ndyrë, pasi e përpëliti, dhe, si lëshoi një britmë të madhe, doli prej tij.

Dhe të gjithë u mahnitën aq shumë saqë pyesnin njëri-tjetrin duke thënë: “Ç’është kjo? Çfarë doktrine e re qenka kjo? Ky i urdhëruaka me autoritet edhe frymërat e ndyra, dhe i binden”. Dhe fama e tij u përhap menjëherë në mbarë krahinën përreth Galilesë”.

Marku 1:26-28

Tani gjuhët po këndonin një melodi tjetër. Fuqia e pabesueshme e Jezusit duhet të ketë qenë lajmi i ditës në sesionet e thashethemeve lokale dhe ky ishte vetëm fillimi!

“Dhe erdhi tek ai një lepros i cili, duke iu lutur, duke rënë në gjunjë dhe duke i thënë: “Po të duash, ti mund të më pastrosh”.

Dhe Jezusi pati dhembshuri, shtriu dorën, e preku dhe i tha: “Po, dua, qofsh i pastruar!”. Dhe, posa tha këto, menjëherë lebra e la dhe ai u shërua”.

Marku 1:40-42

Në kohët e lashta, lebra ishte një sëmundje e frikshme që shkaktonte një gjymtim të tmerrshëm dhe vdekje të ngadaltë. Bibla thotë se Jezusi shëroi çdo lloj sëmundje të keqe, ku personi dukej qartë se ishte i sëmurë ose sakat. Asnjë njeri nuk u kthye mbrapsht prej Tij për shkak se sëmundja ishte e pakurueshme. Ai madje ringjalli të vdekurit!

Është e rëndësishme të kuptojmë se Jezusi nuk po jepte shfaqje për zbavitjen e popullsisë lokale. Ai jo vetëm që ndjeu dhembshuri për njerëzit që ndihmonte, por gjithashtu po tregonte se si Ai ashtu edhe mesazhi i Tij ishin nga Qielli. Jo, Atij nuk i nevojitej një kalë, një karrocë apo një ushtri. Gjithçka që duhet të bënte ishte të fliste. Ai ishte Perëndia.

3 NIKODEMI

“Midis farisenjve ishte një njeri me emrin Nikodem, një kre i judenjve. Ky erdhi natën te Jezusi dhe i tha: “Mësues, ne e dimë se ti je mësues i ardhur nga Perëndia, sepse askush nuk mund të bëjë shenjat që bën ti, në qoftë se Perëndia nuk është me të”.

Jezusi iu përgjigj dhe i tha: “Në të vërtetë, në të vërtetë po të them se nëse një nuk lind përsëri, ai, nuk mund ta shohë mbretërinë e Perëndisë”. Gjoni 3:1-3

Rabi është emri për një mësues fetar hebre. Ta quajë një person Rabi nënkuptonte respekt.

Nikodemi ishte një njeri me pozitë. Ai ishte pjesëtar i Sinedrit, këshillit drejtues të judenjve që këshillonte romakët. Si farise, ai e zbatonte ligjin e Moisiut me përpikmëri. Si jude e pasardhës i Abrahamit, Nikodemi ishte pjesë e popullit të zgjedhur të Perëndisë. Nikodemi kishte një origjinë të privilegjuar; çdo gjë ishte *në rregull* përta i përkiste lindjes së tij. Por Jezusi gjeti të meta tek ai dhe i tha: *“Ti duhet të lindësh sërish”*. supozohej që Jezusi të jepte lajme të mira, por ky ishte lajm i keq. Përveç kësaj, si ishte e mundur të lindje përsëri?

“Nikodemi i tha: “Si mund të lindë një njeri kur është plak? A mund të hyjë ai për së dyti në barkun e nënës së vet dhe të lindë?”.

Jezusi u përgjigj: “Në të vërtetë, në të vërtetë po të them se kush nuk lind nga uji dhe nga Fryma, ai nuk mund të hyjë në mbretërinë e Perëndisë. Ç’ka lindur nga mishi është mish; dhe ç’ka lindur nga Fryma është frymë. Mos u mrekullo që të thashë: “Duhet të lindni përsëri”. Gjoni 3:4-7

Pra, kjo na ishte. Jezusi nuk po fliste për lindjen e Nikodemit si foshnje, kur ai kishte lindur nga uji ose kishte lindur nga mishi. Lindja e dytë kishte të bënte me lindjen frymërore, një fillim frymëror. Epo, kjo ishte mëse e drejtpërdrejtë. Për të shkuar në Qiell, nuk të nevojitej vetëm një lindje fizike, por gjithashtu të nevojitej të lindje për së dyti, një lindje frymërore. Por si mund të lindë dikush frymërisht? Jezusi vazhdoi:

“Dhe ashtu si Moisiu e ngriti lart gjarprin në shkretëtirë, kështu duhet të ngrihet lart Biri i njeriut, që të gjithë që besojnë në të, të mos humbasë, por të kenë jetën e përjetshme”. Gjoni 3:14-15

Jezusi po i thoshte Nikodemit se, që të lindte përsëri, duhej të *ndryshonte mendjen*. Ai duhej të ndalonte së menduari se origjina

e tij, statusi dhe të jetuarit në mënyrë të drejtë do ta bënin atë të pranueshëm para Perëndisë dhe në vend të kësaj, t'i besonte Jezusit se Ai do t'i siguronte një rrugë për t'u pranuar. Nëse ai do ta vinte besimin e tij të Jezusi, Ai do t'i siguronte Nikodemit jetën e përjetshme.

Fjala *besoj* në këtë kontekst nënkupton më shumë se një pëlqim intelektual. Kur një izraelit pranonte të shikonte gjarprin prej bronzi të Moisiut, ai shërohej, por nëse ai nuk tregonte besim te Perëndia, *duke mos e parë gjarprin në shtizë*, atëherë ai vdiste. Kuptimi biblik i kësaj fjale përfshin një vepër të vullnetit dhe është sinonim me fjalët 'besim' dhe 'zë besë'.

Objekti i besimit të dikujt është i rëndësishëm, është vendimtar! Shumë vite më parë, një i çmendur hodhi helm vdekjeprurës në kapsulat e një ilaçi për lehtësimin e dhimbjeve. Si rrjedhojë, disa njerëz duke i besuar sinqerisht reklamës së këtij ilaçi, e pinë dhe vdiqën. Ata besuan me sinqeritet, por pakujdesisht besuan në gjënë e gabuar. Sinqeriteti i mbështetur në një besim të gabuar është i pakuptimtë. Megjithatë, nëse objekti i besimit është Perëndia, një besim i tillë ka një efekt shumë të ndryshëm. Ne e kemi parë që Perëndia e mban Fjalën e Tij.

"Sepse Perëndia e deshi aq botën, sa dha Birin e tij të vetëmlindurin, që, kushdo që beson në të, të mos humbasë, por të ketë jetë të përjetshme".

Gjoni 3:16

Jezusi po i premtojte jetë të përjetshme jo vetëm Nikodemit, por gjithkujt që do të besonte në Të! Engjëlli i kishte thënë Maries dhe Jozefit që t'a quanin birin e tyre Jezus, sepse Ai emër do të thoshte **ZOTI është SHPËTIMTARI ynë**. Tani Jezusi po thoshte se Ai do të çlironte njeriun nga pasojat e mëkatit, nga dënimi i përjetshëm në Liqenin e Zjarritë.

"Sepse Perëndia nuk e dërgoi Birin e vet në botë që ta gjykojë botën, por që bota të shpëtohet me anë të tij".

Gjoni 3:17

Jezusi nuk kishte ardhur në tokë për ta gjykuar botën. Përkundrazi, Ai kishte ardhur për ta shpëtuar botën nga gjithë tragjedia që kishte sjellë mëkati, Satani dhe vdekja.

"Ai që beson në të, nuk gjykohet, por ai që nuk beson, tashmë është gjykuar, sepse nuk ka besuar në emrin e Birit të vetëmlindur të Perëndisë".

Gjoni 3:18

ASNJË RRUGË E MESME

Jezusi tha se ata që e vendosin besimin e tyre në Të, nuk do të gjykohen si mëkatarë. Por ata që *nuk* besuan në të, ishin tashmë nën gjykim. Nuk kishte asnjë rrugë të mesme; asnjë shteg tjetër. Askush nuk mund të thotë: *“Do të mendohem për këtë”* dhe të qëndrojë rehat në një zonë gri. Ti duhet të vendosje që të besojë, përndryshe do të mbeteshe një jobesimtar. Të mos bëje asnjë zgjedhje do të thoshte në fakt, që e kishe bërë një zgjedhje.

GJYKIMI I
PËRJETSHËM

Gjithashtu, nuk duhet të prisje derisa të vdisje për të zbuluar fatin tënd të përjetshëm. Jezusi po e thoshte këtë shumë qartë. Një person ishte nën gjykim, i caktuar për në Liqenin e Zjarrtë, veç nëse ai e vendoste besimin e tij te Jezusi. Atëherë ai do të merrte jetën e përjetshme.

“Në të vërtetë, në të vërtetë po ju them: Ai që e dëgjon fjalën time dhe beson në atë që më ka dërguar, ka jetë të përjetshme, dhe ai nuk vjen në gjyq, por ka kaluar nga vdekja në jetë”.

Gjoni 5:24

Jezusi nuk po e shpërfillte gjykimin ndaj mëkatit. Ai e dinte se jo çdo njeri do të besonte tek Ai. Shumë veta do të zgjidhnin të mos e bënin këtë për arsyt e tyre personale.

“Dhe gjyqi është ky: Drita erdhi në botë dhe njerëzit deshën errësirën më tepër se dritën, sepse veprat e tyre ishin të mbrapshta. Sepse kushdo që bën gjëra të mbrapshta e urren dritën dhe nuk vjen te drita, që të mos zbulohen veprat e tij”.

Gjoni 3:19-20

Jezusi po fliste për dritën frymërore në kontrast me errësirën frymërore. Ai tha se shumë e urrejnë dritën, sepse drita ekspozon vetëdijtesinë e tyre. Njerëzve nuk u pëlqen që të zbulohen se janë mëkatarë. Ata e kanë më mirë ta fshehin mëkatin e tyre ose t'ia hedhin fajin dikujt tjetër, njësoj si Adami dhe Eva. Bibla thotë se këta lloj njerëzish preferojnë errësirën. Por çfarë është kjo dritë?

“Dhe Jezusi u foli atyre përsëri duke thënë: “Unë jam drita e botës”.

Gjoni 8:12

Gjatë krijimit, Perëndia bëri dritën që ne të mund të shikonim rrugën tonë përgjatë një shtegu. Tani, Ai ka ardhur në tokë që të jetë drita për shtegun tonë frymëror.

“Kush më ndjek nuk do të ecë në errësirë, por do të ketë dritën e jetës”.

Gjoni 8:12

4 MOSPRANIMI

“Pas disa ditësh, ai erdhi përsëri në Kapernaum dhe u mor vesh se ai gjendej në shtëpi; dhe menjëherë u mblodhën shumë, sa nuk gjeje më vend as përpara derës; dhe ai u predikonte fjalën. Atëherë i erdhën disa që i paraqitën një të paralizuar, të cilin po e bartnin katër vetë”.

Marku 2:1-3

Ky ishte një skenar i njohur që përsëritej kudo ku Jezusi shkante. Sapo Ai shfaqej, fillonin të sillnin të sëmurët dhe të çalët. Në këtë rast, katër burra sollën një mik të paralizuar.

“Por, duke qenë se nuk mund t’i afroreshin për shkak të turmës, zbuluan çatinë në vendin ku ndodhej Jezusi dhe, pasi hapën një vrimë, e lëshuan vigun mbi të cilin rrinte shtrirë i paralizuar”.

Marku 2:4

Shtëpitë e asaj kohe ishin me tarracë. Shkallët të çonin majë tarracës, i cili ishte një vend i freskët për t’u qetësuar në mbremje. Kur katër burrat nuk mundën t’i afroreshin Jezusit, ata thjesht hipën në tarracë, hapën një vrimë në të dhe e zbritën të paralizuarin poshtë te Jezusi. Unë them “thjesht”, por kjo vlen vetëm për ngjitjen deri në tarracë. Hapja e vrimës duhet të ketë qenë një punë e rëndë. Mund të imagjinosh pluhurin dhe copat e dheut të thatë që bien mbi ata që ishin poshtë. Sigurisht që mësimi i Jezusit u ndërpre. Të gjithë ia ngulën sytë tavanit duke vrrarë mendjen se çfarë po ndodhte. Ndërsa fytyrat e burrave të vendosur filluan të dukeshin, me shumë gjasa audienca e Jezusit do ketë filluar të bërtasë me të madhe: *“Mos jeni çmendur vallë? Ku e keni respektin? Na mbuluar me pluhur! Po shkatërroni shtëpinë!”*. Por Jezusi pa diçka tjetër.

“Jezusi, kur pa besimin e tyre, i tha të paralizuarit: “O bir, mëkatet e tua të janë falur!”.

Marku 2:5

Së pari, Jezusi ishte i interesuar për anën e brendshme të njeriut, zemrën. Ai nuk e kishte problem që të falte mëkatin. Ai është Perëndia. Por disa prej audiencës së tij e patën problem ta pranonin këtë gjë. Megjithëse ata nuk thanë gjë me zë, mendimet e tyre ishin armiqësore.

“Por aty po rrinin ulur disa skribë, të cilët, në zemrën e vet, po mendonin: “Çflet ky kështu blasfemi? Kush mund të falë mëkatet, veç Perëndisë vetë?”.

Marku 2:6-7

Ata kishin të drejtë; vetëm Perëndia mund ta falë mëkatin!

“Dhe Jezusi, i cili menjëherë kuptoi me frymën e vet se ata po i mendonin këto gjëra me vete, u tha atyre: “Pse i mendoni këto gjëra në zemrat tuaja?”.

Marku 2:8

Jezusi e dinte se çfarë po arsyetonin në mendjen e tyre dhe prandaj ua bëri atyre këtë pyetje. Ti mund ta imagjinosh poshtërimin e skribëve. Ata mbase po përpiqeshin të kujtonin se çfarë kishin menduar gjatë dhjetë minutave të fundit. Një gjë ishte e sigurt: Jezusi mund t'i lexonte mendimet e tyre! Por Jezusi nuk po përpiquej që t'u bënte përshtypje. Ai u bëri një pyetje.

“Çfarë është më lehtë: t'i thuash të paralizuarit: “Mëkatet e tua të janë falur” apo t'i thuash: “Çohu, merre vigun tënd dhe ec?”.

Marku 2:9

PYETJE, PYETJE

Asnjë jurist nuk mund të kishte bërë një pyetje më të vështirë se kjo. Ti mund t'i imagjinosh skribët duke vrarë mendjen. “Njeriu dukej që ishte i paralizuar. Ta bëje sakatin të ecje, ishte e pamundur. Vetëm Perëndia mund të shërojë një gjymtim të tillë. Por nëse Jezusi mund t'i jepte jetë atyre gjymtyrëve të thata, kjo do të thoshte se ai ishte... jo, kjo ishte e paimagjinueshme. Perëndia nuk mund të vinte kurrë në tokë dhe të jetonte ashtu si po jetonte Jezusi. Ai ishte askushi e jetonte në rrethinat tërë pluhur të perandorisë. Çfarë guximi kishte ai për të bërë një pyetje kaq të rëndë?! E kush mendonte se ishte? Perëndia?!” Jezusi iu përgjigj pyetjes së tyre pa ia kërkuar ata...

“Por, që ta dini se Biri i Njeriut ka pushtet të falë mëkatet mbi dhe, unë po të them: (i tha të paralizuarit) “Çohu, merre vigun tënd dhe shko në shtëpinë tënde!”. Dhe ai u ngrit menjëherë, mori vigun e vet dhe doli përjashta në praninë e të gjithëve dhe kështu të gjithë u habitën dhe lëvduan Perëndinë duke thënë: “Një gjë të tillë s’e kemi parë kurrë!”.

Marku 2:10-12

Qëllimi i mrekullive nuk ishte që të krijohej diçka e ngjashme me një shfaqje estrade apo cirku. Mrekullia vërtetonte atë që Jezusi thoshte se ishte: që Ai ishte Perëndia.

“Dhe Jezusi doli përsëri gjatë bregut të detit... dhe duke kaluar, pa Levin, birin e Alfeut, i cili qe ulur në vendin e tatimeve dhe i tha: “Ndiqme!”. Ai u ngrit dhe e ndoqi”.

Marku 2:13-14

Megjithëse Levi ishte jude, ai punonte si tagrambledhës për romakët. Këta tagrambledhës i siguronin paratë e tyre duke kërkuar më shumë taksa sesa duhej dhe shpesh i mbitatonin njerëzit, në mënyrë që të mbushnin xhepat e tyre. Ata i urrenin

për pushtetin e tyre të korruptuar dhe për gatishmërinë e tyre për të punuar si gjakpirës për romakët. Megjithatë, ndërsa Jezusi kaloi te zyra e taksave, Ai e ftoi Levin që ta ndiqte.

“Dhe ndodhi që, kur Jezusi ishte në tryezë në shtëpinë e Levit, shumë tagrambledhës dhe mëkatarë u ulën në tryezë me Jezusin dhe me dishepujt e tij...

Dhe skribët e farisenjtë, duke e parë se po hante me tagrambledhës dhe me mëkatarë, u thanë dishepujve të tij: “Si ha dhe pi ai bashkë me tagrambledhës e me mëkatarë?”.

Dhe Jezusi, kur e dëgjoi, u tha atyre: “Nuk janë të shëndoshët që kanë nevojë për mjekun, por të sëmurët; unë nuk erdha për të thirrur të drejtët, por mëkatarët për pendim”. Marku 2:15-17

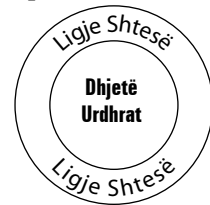
Jezusi tha se Ai mund të ndihmonte vetëm ata që e pranonin mëkatin e tyre.

TË PUNUARIT GJATË SHABATIT

Qortimet e ashpra të Jezusit duhet t’i kenë acaruar farisenjtë. Ata po turpëroheshin publikisht. Me shpresën për ta kapur Jezusin në ndonjë mëkat të bujshëm, ata filluan ta vëzhgonin atë me kujdes.

“Pastaj ai hyri përsëri në sinagogë dhe aty ishte një njeri që kishte një dorë të tharë. Dhe ata po e ruanin nëse do ta shëronte në ditën e së shtunës, që pastaj ta paditnin”. Marku 3:1-2

Sipas Ligjit, askush nuk duhej të punonte ditën e Shabatit. Të punoje atë ditë do të thoshte të shkelje Ligjin e Perëndisë dhe kjo ishte mëkat. Në mendjen e farisenjve, *puna* përfshinte edhe gjëra të tilla siç ishte shërbimi i një mjeku. Ligji nuk thoshte se ishte e gabuar të shëroje atë ditë, por farisenjtë i kishin rrethuar Dhjetë Urdhërimet me listën e tyre të rregullave dhe ato kishin dalë mbi autoritetin e Shkrimit. Kështu, ata vëzhguan për të parë nëse Jezusi do ta shëronte njeriun, nëse Ai do “të punonte” në Shabat. Por Jezusi e dinte plotësisht qëllimin për të cilin Perëndia e kishte dhënë Ligjin. Duke e njohur skemën e farisenjve për ta zënë në grackë, Krishti mund ta kishte shmangur përballjen, por Ai nuk u tërhoq mbrapsht.

“Dhe ai i tha njeriut që e kishte dorën të tharë: “Çohu në mes të të gjithëve!”. Marku 3:3

Mund ta imagjinosh Jezusin që kthehet me ngadalë, duke ia ngulur sytë atyre që kishin guxuar ta akuzonin. Çasti është dramatik...

“Dhe u tha atyre: “A është e lejueshme në ditët e shabatit të bësh mirë apo keq, të shpëtosh një jetë apo ta vrasësh?”.

Marku 3:4

Dhe ja, përsëri Ai po bënte pyetje të vështira! Farisenjtë ishin pezmatuar, të mbushur plot me inat dhe fyerje. Si njerëz fetarë që kishin çdo përgjigje, besueshmëria e tyre po çënohej.

“Por ata heshtnin.

Atëherë ai, si i shikoi rreth e qark me zemërim, i hidhëruar për ngurtësinë e zemrës së tyre, i tha atij njeriu: “Shtrije dorën tënde!”.

Dhe ai e shtriu dhe dora e tij u rregullua e shëndoshë si tjetra”.

Marku 3:4-5

Jezusi e kishte kryer. Ai kishte “punuar” në Shabat! Farisenjtë e kishin kapur duke vepruar.

“Dhe farisenjtë dolën jashtë e menjëherë bënë këshill bashkë me herodianët kundër tij, se si ta vrasin”.

Marku 3:6

Normalisht, një aleancë e tillë ishte e paimagjinueshme. Herodianët ishin një parti politike që mbështeste sundimin e Herodit dhe të romakëve. Nga ana tjetër, farisenjtë i përbuznin romakët, por ata e urrenin Jezusin akoma dhe më shumë. Nëse do ta vrisnin atë, do t’u duhej ndihma e Romës. Përsa u përkiste atyre, ai nuk mund të ishte ÇLIRIMTARI I PREMTUAR.

DYMBËDHJETË DISHEPUJ

“Pastaj ai u ngjiti në mal dhe thirri pranë vetes ata që desh. Dhe ata erdhën tek ai. Dhe ai i caktoi dymbëdhjetë që të rrinin me të dhe t’i dërgonte të predikojnë...”.

“Dhe Simonit ia vuri emrin Pjetër; dhe Jakobit, birit të Zebedeut dhe Gjonit, vëllait të Jakobit, ua vuri emrin Boanerges, që do të thotë: “Bij të bubullimës”; dhe Andrea, Filipi, Bartolomeu, Mateu, Thomai, Jakobi i Alfeut, Tadeu, Simon Kananeasi dhe Juda Iskarioti, i cili edhe e tradhtoi”.

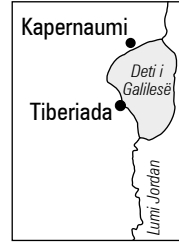
Marku 3:13-14, 16-19

Nga ata që e ndiqnin, Jezusi zgjodhi dymbëdhjetë dishepuj, me të cilët do të kalonte më shumë kohë. Ata ishin një grup i përzier, i përbërë nga njëra anë e spektrit shoqëror, si një tagrambledhës i punësuar nga Roma dhe nga ana tjetër nga një i zellshëm që ishte betuar t’i rrëzonte nga froni romakët. Midis atyre që mbeteshin ishin disa peshkatarë. Vetëm Perëndia mund ta ruante paqen midis këtyre njerëzve të ashpër! Pavarësisht prejardhjes së tyre, këta të dymbëdhjetë ishin të gjithë të vendosur për ta ndjekur Jezusin në të mirë e në të keq. Të gjithë, përveç njërit.

5 BUKA E JETËS

“Pas këtyre, Jezusi kaloi përtej detit të Galilesë, të Tiberiadës. Dhe një turmë e madhe e ndiqte, sepse shikonte shenjat që ai bënte mbi të sëmurët. Por Jezusi u ngjiti në mal dhe atje u ul me dishepujt e tij. Dhe Pashka, festa e Judenjve ishte afër.

Jezusi, pra, i ngriti sytë dhe, duke parë se një turmë e madhe po vinte tek ai, i tha Filipit: “Ku do të blejmë bukë që të hanë këta?”. Gjoni 6:1-5

Jezusi po bënte përsëri pyetje.

“Por ai e thoshte këtë për ta vënë në provë, sepse ai e dinte ç’do të bënte.

Filipi iu përgjigj: “Dyqind denarë bukë nuk do të mjaftojnë për ata, që secili prej tyre të mund të ketë një copë”.

Andrea, i vëllai i Simon Pjetrit, një nga dishepujt e tij, i tha: “Këtu është një djalosh që ka pesë bukë elbi dhe dy peshq të vegjël; por ç’janë këto për aq njerëz?”. Gjoni 6:6-9

Nuk mundet dot të mos e mendosh Andrian si një fëmijë të vogël që po i fliste të atit, duke shpresuar se Jezusi mund të bënte diçka.

“Dhe Jezusi tha: “Bëjini njerëzit të ulen!”. Dhe në atë vend kishte shumë bar. Burrat, pra, u ulën rreth pesë mijë në numër. Dhe Jezusi mori bukët dhe, pasi falënderoi, ua ndau dishepujve dhe dishepujt atyre që ishin ulur; po kështu edhe me peshqit, aq sa deshën”. Gjoni 6:10-11

Rrëfimi biblik është treguar në mënyrë kaq të drejtpërdrejtë, saqë nuk mund të mos e vësh re atë që ndodhi. Jezusi sapo kishte ushqyer një turmë të madhe me drekën e një djali. Ai e kishte ndarë bukën dhe peshqit midis dymbëdhjetë dishepujve dhe ata ua ndanë ato pesë mijë burrave; gratë dhe fëmijët nuk i janë shtuar këtij numri. Ky ishte shumim në një shkallë të paimagjineshme.

“Atëherë njerëzit, kur panë shenjën që bëri Jezusi, thanë: “Me të vërtetë ky është profeti, që duhet të vijë në botë”. Gjoni 6:14

Njerëzit që kishin përfituar nga kjo mrekulli ishin kaq të prekur, saqë vendosën ta bënin me forcë Jezusin mbretin e tyre. Por Jezusi nuk ishte i interesuar të fillonte një mbretëri tokësore, megjithëse për këtë do të vinte koha në të ardhmen. Tani për tani, Ai po kërkonte të mbretëronte në zemrat e njerëzve.

“Por Jezusi, duke ditur se po vinin ta kapnin për ta bërë mbret, u tërhoq përsëri në mal, fill i vetëm”.

“Edhe si e gjetën përtej detit i thanë: “Mësues, kur erdhe këtu?”. Jezusi iu përgjigj dhe iu tha: “Në të vërtetë, në të vërtetë ju them: ju më kërkonin jo pse patë shenja, por sepse keni ngrënë nga bukët dhe u ngopët”. Gjoni 6:15, 25-26

Jezusi e kuptonte se njerëzit e donin si mbret vetëm që të mund të merrnin ushqim falas. Ata nuk ishin të interesuar për faktin se këto mrekulli zbulonin se Ai ishte SHPËTIMTARI I PREMTUAR. Jezusi tha...

“Mos punoni për ushqimin që priset, por për ushqimin që mbetet për jetë të përjetshme, të cilin do t’jua japë Biri i njeriut, sepse atë e vulosi Ati, domethënë Perëndia”. Gjoni 6:27

Ushqimi që ata hëngrën mund t’i mbante gjallë vetëm për një kohë të shkurtër. Herët a vonë, ata të gjithë do të vdisnin. Prandaj, Jezusi tha se qëllimi kryesor në jetën e tyre duhet të ishte kërkimi i jetës së përjetshme.

“Atëherë i thanë: “Çfarë të bëjmë që të kryejmë veprat e Perëndisë?”. Jezusi u përgjigj dhe u tha atyre: “Kjo është vepra e Perëndisë: që ju të besoni në atë që ka dërguar ai”. Gjoni 6:28-29

Njerëzit donin të dinin se çfarë lloj veprë duhet të bënin që të fitonin jetën e përjetshme. Jezusi tha se ata duhej vetëm të besonin; ata duhej vetëm të besonin tek Ai si Shpëtimtari i tyre. Kjo ishte e gjitha. Dukej kaq e thjeshtë.

“Atëherë ata i thanë: “Çfarë shenjë bën ti, pra, që ne ta shohim e të besojmë?”. Gjoni 6:30

Çfarë ishte kjo? Ata po i kërkonin Jezusit një shenjë që të provonte se Ai ishte PERËNDIA, sikur ushqimi i pesë mijë vetave vetëm me drekën e një djali të mos mjaftonte?! Ajo që ata po kërkonin në të vërtetë ishte një tjetër vakt falas, një tjetër copë buke.

“Atëherë Jezusi u tha atyre: “Në të vërtetë, në të vërtetë ju them... Ati im jua jep bukën e vërtetë prej qiellit. Sepse buka e Perëndisë është ai që zbret prej qiellit dhe i jep jetë botës”.

Atëherë ata i thanë: “Zot, na e jep gjithmonë atë bukë”.

Dhe Jezusi u tha atyre: “Unë jam buka e jetës; ai që vjen tek unë nuk do të ketë uri dhe ai që beson në mua, nuk do të ketë më kurrë etje”. Gjoni 6:32-35

KAPITULLI DYMËDHJETË

1 RROBAT E PISTA

2 UDHA

3 LLAZARI

4 FERRI

5 PRANIMI DHE TRADHTIA

1 RROBAT E PISTA

Jezusi ishte mjeshtër në tregimin e historive, duke përdorur shpesh shëmbëlltyra për të nxjerrë në pah diçka të rëndësishme. Një shëmbëlltyrë është një histori që përmban një mesazh të thjeshtë. Në këtë rast, Ai ua drejtoi historinë atyre që mendonin se ishin të drejtë para Perëndisë, sepse besonin te vetja e tyre.

“Por Ai tha edhe këtë shëmbëlltyrë disave që pretendonin se ishin të drejtë dhe i përbuznin të tjerët. “Dy njerëz u ngjitën në tempull për t’u lutur; njëri ishte farise dhe tjetri tagrambledhës”.

Luka 18:9-10

Në kulturën judaike të asaj kohe, farisenjtë konsideroheshin si zbatues të përpiktë të ligjit të Moisiut. Në kontrast me këtë, tagrambledhësit konsideroheshin si mashtrues. Tani, në këtë shëmbëlltyrë ishin dy njerëz nga dy kahet e kundërta të spektrit moral, të cilët po luteshin në të njëjtin vend.

FARISEU

“Fariseu rrinte në këmbë dhe lutej në vetvete kështu: “O Perëndi, të falënderoj që nuk jam si njerëzit e tjerë, grabitqarë, të padrejtë, kurorëshkelës, dhe as si ky tagrambledhës. Unë agjëroj dy herë në javë dhe jap të dhjetën e gjithçkaje që kam”.* Luka 18:11-12

*Agjërimi i tij ose të mos ngrënit ushqim bëhej për t’iu kushtuar më shumë lutjes. Ai gjithashtu jepte një të dhjetën e të ardhurave të tij për bamirësi.

Duke rrahur shpatullat, fariseu përmendi disa gjëra që bënte dhe që nuk bënte. Lista e tij mund të ketë qenë e gjatë por kjo s’kishte rëndësi. Mënyra sesi lutej tregonte qëndrimin e zemrës së tij. Ai mbështetej te mënyra e tij e drejtë e të jetuarit (ose te veprat e mira), për ta bërë veten të pranueshëm para Perëndisë.

TAGRAMBLEDHËSI

“Dhe tagrambledhësi rrinte nga larg dhe as që guxonte t’i çonte sytë drejt qiellit; por rrihte kraharorin e vet duke thënë: “O Perëndi, ji i mëshirshëm ndaj meje mëkatarit”. Luka 18:13

Tagrambledhësi ishte i tronditur nga vetëdija se ishte një mëkatar dhe që kishte nevojë dëshpërimisht për ndihmën e Perëndisë. Ai i kërkoi Perëndisë mëshirë, duke iu lutur që të siguronte një rrugë për t’i shpëtuar dënimit të drejtë për mëkatin e tij. Jezusi vazhdoi:

“Unë po ju them se ky, dhe jo tjetri, u kthye në shtëpinë e vet i drejtësuar; sepse kushdo që lartësohet do të përulet, dhe kush përulet; do të lartësohet”.* Luka 18:14

*I drejtësuar do të thotë të shpallesh i drejtë.

Është interesant fakti që Jezusi e lidhi pendesën me përulestinë. Bibla e bën shumë të qartë se krenaria ishte ajo që shkaktoi

rënien e Satanit. Po ashtu, krenaria është ajo që e bën njeriun të ngurrojë e të mos pranojë se është një mëkatar dhe se duhet t'i besojë Perëndisë. Fariseu ishte i bindur se po të ishte i zellshëm në zbatimin e Ligjit dhe në bërjen e veprave të mira, Perëndia do të kënaqej me të. Ai ishte aq krenar sa ishte i verbër ndaj vetë nevojës së tij. Jezusi tha:

“Mirë profetizoi Isaia për ju, hipokritë, siç është shkruar: “Ky popull me buzë më nderon, por zemra e tyre rri larg meje. Por më kot më nderojnë, duke mësuar doktrina, të cilat janë urdhërime njerëzish”. Duke lënë pas dore, pra, urdhërimin e Perëndisë, ju i përmbaheni traditës së njerëzve: larje brokash dhe kupash; dhe bëni shumë gjëra të tjera të ngjashme”. Marku 7:6-8

I VERBËR

Së jashtmi, farisenjtë bënë gjëra për t'u dukur të drejtë, por përbrenda ata ishin mëkatarë. Ata gjithashtu e nënvlerësuan qëllimin e Dhjetë Urdhërimeve duke shtuar rregulla të krijuar nga vetë ata. Jezusi tha:

“Duke e hedhur poshtë kështu fjalën e Perëndisë me traditën tuaj, që ju e keni trashëguar. Dhe ju bëni shumë gjëra të tjera të ngjashme”. Marku 7:13

Farisenjtë besonin se praktikata e tyre *fetare, veprat e tyre të mira dhe të lindurit* si judenj do t'i bënë ata të drejtë para Perëndisë. Jezusi tha se këto gjëra nuk e bëjnë një person të pranueshëm para Perëndisë, sepse e keqja...

“...dalin nga brenda dhe e ndotin njeriun”. Marku 7:23

Bibla e bën të qartë këtë pikë: veprat e mira nuk mjaftojnë për të qenë të drejtë para Perëndisë. Në të vërtetë ajo thotë...

“...dhe të gjitha veprat tona të drejtësisë janë si një rrobë e ndotur...”. Isaia 64:6

Ndonjëherë njerëzit e mendojnë veten si një model përsosmërie, por Bibla deklaron krejt të kundërtën. Ajo thotë se të gjithë njerëzit janë...

"...shërbëtorë të atij që i binden, qoftë mëkatit për vdekje..."
Romakëve 6:16

Mëkati ka mbështjellë me zinxhirët e vet jetën e çdo qenieje njerëzore.

"Në të vërtetë, në të vërtetë po ju them: Kush bën mëkat është skllav i mëkatit"
Gjoni 8:34

Ne shpesh zhgënjehemi sepse sa më shumë përpiqemi të bëjmë atë që është e drejtë, aq më shumë dështojmë. Sapo e kemi vënë nën kontroll një fushë të jetës sonë, e gjejmë veten duke dështuar në një tjetër. Natyra mëkatore vepron në çdo mënyrë kundër përpjekjeve tona për të jetuar në një mënyrë të drejtë.

Për më tepër, Bibla thotë se Satani e bën njeriun SKLLAVIN e tij. Kjo nuk do të thotë domosdoshmërisht se një person ka qenë i përfshirë në gjëra okulte; në fakt, djalli e manipulon njeriun me anë të tundimit dhe krenarisë për të përmbushur qëllimet e tij. Satani punon shumë që ta bindë njeriun se ai është i mirë. Shkrimi thotë se njerëzit duhet të...

"...vijne në vete, jashtë nga laku i djallit, që i ka zënë robër për vullnetin e tij"
2 Timoteut 2:26

Edhe pse njeriu është skllav i mëkatit dhe i Satanit, kjo nuk e përlligj një stil djallëzor të jetuari. Perëndia ende e konsideron çdo njeri përgjegjës për zgjedhjet që bën. Por të qenit skllavë krijon një dilemë. Lloji i përsosmërisë që njeriut i nevojitet për të hyrë në praninë e një Perëndie të përsosur, është shumë larg aftësisë së njeriut për ta arritur atë. Pyetja e lashtë mbetet ende. "Si mund ta heqim qafe mëkatin tonë dhe të përvetësojmë një drejtësi të barabartë me drejtësinë e Perëndisë, që të mund të pranojemi në praninë e Tij?".

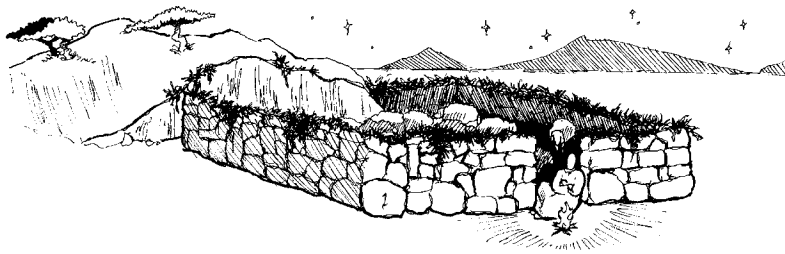
SKLLAV

2 UDHA

Shpesh Jezusi përdorte shembuj nga jeta e përditshme për të ilustruar të vërtetat frymërore. Në këtë histori Jezusi filloi duke u folur dëgjuesve të tij për llojin e vathës në të cilën ruheshin delet. Rrethimi ishte i ndërtuar me gurë, mbi të cilët rriteshin bimë kacavjerrëse me gjemba. Qëllimi i këtyre drizave ishte të

pengonte kafshët e egra ose hajdutët që të mos kapërcenin murin. Vatha kishte vetëm një hyrje.

Gjatë ditës bariu e drejtonte tufën e tij jashtë në lëndina për kullotë. Në mbrëmje, tufa kthehej në vathë dhe bariu flinte në hyrje të saj. Askush nuk mund të hynte dhe as delet nuk mund të iknin pa shqetësuar rojën. Trupi i bariut në kuptimin e plotë të fjalës, bëhej dera për vathën.

“Prandaj Jezusi u tha atyre përsëri: “Në të vërtetë, në të vërtetë po ju them: unë jam dera e deleve”.

Gjoni 10:7

Jezusi i krahasoi ata që besonin tek Ai me delet, të cilat janë të sigurta në vathën e Tij.

“Unë jam dera; nëse dikush hyn nëpërmjet meje, do të shpëtohet”.

Gjoni 10:9

Jezusi tha se vetëm Ai ishte dera; nuk kishte dyer të tjera. Vetëm nëpërmjet Tij, një person mund të shpëtohej nga pasojat e tmerrshme të mëkatit. Vetëm nëpërmjet Tij, një person mund të ketë jetën e përjetshme.

“Vjedhësi nuk vjen veçse për të vjedhur dhe për të vararë e për të shkatërruar; por unë kam ardhur që të kenë jetë e ta kenë me bollëk”.

Gjoni 10:10

Hajdutët nuk e vrasin mendjen për mirëqenien e deleve. Bibla i quan ata mësues të rremë. Shpesh ata e përdorin Biblën për të ushtruar autoritet ose për të mbushur xhepat e tyre. Këta hajdutë shpikin një mënyrë për të fituar jetën e përjetshme, mënyrë e cila duket e mirë, por që përfundon në vdekje frymërore.

“Është një rrugë që njeriut i duket e drejtë, por në fund ajo të nxjerr në rrugët e vdekjes”.

Fjalët e Urta 14:12

Nga ana tjetër, Jezusi erdhi për t’u dhënë jetë të plotë atyre që besojnë në Të, një jetë plot me gëzim. Jezusi tha:

“Unë jam udha, e vërteta dhe jeta; askush nuk vjen tek Ati përveçse nëpërmjet meje”.

Gjoni 14:6

Jezusi tha se:

Ai është **rruga** e vetme për te Perëndia.

Fjala e Tij është e *vetmja* e **vërtetë**.

Jeta e përjetshme mund të gjendet *vetëm* tek Ai.

Jezusi theksoi se askush nuk mund të shkojë te Perëndia përmes ndonjë rrugë tjetër. Ashtu si bariu ishte dera e vetme e vathës së deleve, po ashtu edhe Jezusi është e vetmja rrugë për te Perëndia.

UNË KAM LINDUR I KRISHTERË...

Fjala *i krishterë* do të thotë *i Krishtit* ose që *i përket familjes së Krishtit*. Domethënia biblike është shtrembëruar dhe ngatërruar në mënyrë të pabesueshme. Në kuptimin origjinal të fjalës, nuk është e saktë të thuash që një person *ka lindur i krishterë*. Të lindësh në një *familje* të krishterë nuk të bën të krishterë, ashtu si të lindësh në një spital nuk të bën doktor. Lindja fizike nuk ka të bëjë fare me marrëdhënien tonë me Perëndinë ose me fatin tonë të ardhshëm.

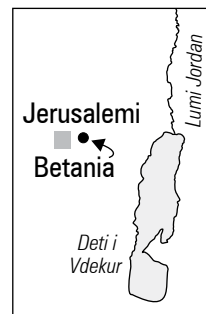
Megjithëse ky term përdoret për kombe të tëra, nëse kuptohet drejt, mund të aplikohet vetëm për një person. Disa kombe të vetëquajtur të krishterë kanë kryer krime të tmerrshme në emër të Krishtit. Të tjerë janë moralisht të shturur.

3 LLAZARI

“Por ishte një i sëmurë, Llazari nga Betania, prej fshatit të Marisë dhe të Martës, motrës së saj. Prandaj motrat i dërguan fjalë Jezusit: “Zot, ja, ai që ti e do është i sëmurë”.

Gjoni 11:1, 3

Llazari, Maria dhe Marta ishin miq të ngushtë të Jezusit, të cilët jetonin disa kilometra larg Jeruzalemit. Në kohën kur ndodhi kjo ngjarje, Jezusi ishte në anën tjetër të lumit Jordan, vend i cili ishte një ditë larg nga Betania.

“Por Jezusi e donte Martën, motrën e saj dhe Llazarin. Kur dëgjoi se Llazari ishte i sëmurë, qëndroi edhe dy ditë në vendin ku ishte”.

Gjoni 11:5-6

Tani, kjo nuk ka kuptim. Në ditët e sotme të skuadrave të ndihmës së shpejtë, të gjithë e dinë se kur dikush është i sëmurë rëndë, vonesat mund të jenë fatale. Por Jezusi qëndroi atje ku ishte edhe për dy ditë të tjera! Çfarë kishte ndëmend të bënte?

“Pastaj, pas kësaj, u tha dishepujve: “Të kthehemi përsëri në Jude”.

Dishepujt i thanë: “Mësues, sapo kërkonin judenjtë të të vrisnin me gurë dhe ti po shkon përsëri atje?”.

Atëherë, pra, Jezusi u tha atyre haptas: “Llazari ka vdekur. Edhe unë gëzohem për ju që nuk isha atje, që të besoni; por le të shkojmë tek ai”.

Gjoni 11:7-8, 14-15

I VDEKUR PREJ KATËR DITËSH

“Kur erdhi Jezusi, pra, e gjeti tashmë prej katër ditësh në varr. Por Betania ishte rreth pesëmbëdhjetë stade afër Jerusalemit. Dhe shumë judenj kishin ardhur te Marta dhe te Maria për t’i ngushëlluar për vëllanë e tyre. Marta, pra, si e dëgjoi se po vinte Jezusi, i doli përpara; kurse Maria rrinte ulur në shtëpi.

Atëherë Marta i tha Jezusit: “Zot, po të ishe këtu, im vëlla nuk do të kishte vdekur, por edhe tani e di se të gjitha sa i kërkon Perëndisë, Perëndia do të t’i japë”.

Gjoni 11:17-22

Nuk na thuhet se çfarë mendoi Marta se Jezusi do t’i kërkonte Perëndisë, por një gjë ishte shumë e qartë: ajo kishte besim tek Ai.

“Jezusi i tha: “Yt vëlla do të ringjallet”. Marta i tha: “E di se do të ringjallet, në ringjallje, ditën e fundit”.

Gjoni 11:23-24

Marta nuk u habit me deklaratën e Jezusit. Ajo e dinte që Bibla thotë se të gjithë njerëzit do të ringjallen, por kjo do të ndodhë në fund të botës, kur çdo njeri të gjykohet para Perëndisë. Deri atëherë, çdo njeri vdes vetëm një herë.

“Jezusi i tha: “Unë jam ringjallja dhe jeta; ai që beson në mua, edhe në vdekje, do të jetojë. Dhe kushdo që jeton e beson në mua, nuk do të vdesë aspak përjetë. A e beson këtë?”. Gjoni 11:25-26

Këto ishin fjalë të fuqishme. Jezusi i tha Martës se nuk qe e nevojshme që Llazari të priste deri në ditën e gjykimit për t’u ringjallur. Jezusi ishte Ai që jepte jetë dhe për këtë arsye kishte fuqi t’i jepte jetë Llazarit në çdo çast. A e besoi ajo Atë?

Ajo i tha: “Po, Zot, unë besoj se ti je Krishti, Biri i Perëndisë, që vjen në botë”.

Gjoni 11:27

Marta jo vetëm që i besoi Jezusit, por ajo gjithashtu tha se Ai ishte Krishti, Mesia, Vetë Perëndia.

Dhe tha: "Ku e keni vënë?".

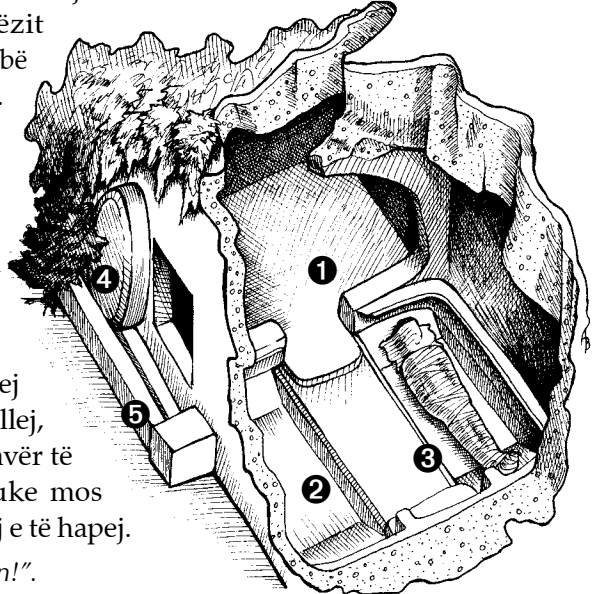
Ata i thanë: "Zot, eja e shih!". Jezusi u përlot. Gjoni 11:34-35

Ka pasur shumë spekulime se përse qau Jezusi. Disa kanë hamendësuar se Jezusi u pikëllua për shkak të mendimit se po e sillte në jetë Lllazarin, duke e larguar nga gjithë gëzimi dhe përsosmëria e Parajsës e duke e sjellë sërish në tokë, me gjithë mëkatin dhe trishtimin e saj. Bibla nuk na e thotë arsyen por fakti që Ai qau, na tregon se Jezusi përjetoi ndjenja njerëzore, pavarësisht se Ai ishte pa mëkat.

"Atëherë judenjtë thanë: "Shih, sa e donte!". Por disa nga ata thanë: "Ky, që ia hapi sytë të verbrit, s'mund të bënte që edhe ky të mos vdiste?".

Prandaj Jezusi, përsëri duke psherëtitur përbrenda, erdhi te varri; por ky ishte një guvë dhe kishte përpara një gur. Gjoni 11:36-38

Tradita judaike e varrosjes në atë kohë shpesh përfshinte vendosjen e trupit në një varr, i cili me kalimin e kohës bëhej vendi i prehjes për brezat e ardhshëm. Zakonisht përdorej një shpellë natyrore, e ndonjëherë varri hapej në një shkëmb të fortë. Këto varre ishin të mëdhenj; njerëzit mund të qëndronin në këmbë në ❶ dhomën e vajtimit. Brenda ❷ hapeshin ndarje në të cilat vendoseshin ❸ trupat. Një ❹ rrotull guri që peshonte disa ton, pritej për të vulosur krejtësisht hyrjen. Duke qëndruar ❺ në një hendek, kjo derë mund të rrokullisej para e mbrapa. Pasi mbyllej, dera qëndronte në një zgavër të vogël përballë hyrjes, duke mos lejuar që guri të rrokullisej e të hapej.

Jezusi tha: "Ngrijeni gurin!".

Marta, motra e të vdekurit, i tha: "Zot, ai tashmë qelbet, sepse ka katër ditë".

Jezusi i tha: "A nuk të thashë se po të besosh, do të shohësh lavdinë e Perëndisë?". Atëherë ata e ngritën gurin nga ku ishte

shtirirë i vdekuri. Dhe Jezusi i ngriti sytë lart dhe tha: “O Atë, të falënderoj që më ke dëgjuar. Por unë e dija se ti gjithnjë më dëgjon, por i kam thënë këto për shkak të turmës që është përreth, që të besojnë se ti më dërgove”. Dhe, mbasi tha këto, thirri me zë të lartë: “Llazar, dil jashtë!”. Atëherë i vdekuri doli, me duart e këmbët të lidhura me rripa pëlhere dhe me fytyrën të mbështjellë në një rizë.

Jezusi u tha atyre: “Zgjidheni dhe lëreni të shkojë!”.

Gjoni 11:39-44

Ishte gjë e mirë që Jezusi tha: “Llazar...”. Po të kishte thënë thjesht “Dil jashtë!”, të gjithë të vdekurit në atë varrezë do të ishin ringjallur. Llazari ishte gjallë! Miqve të tij iu desh të shpëstullnin rripat e gjatë të veshjes së varrimit, përpara se Llazari të ecte. Padyshim që Jezusi kishte kryer një mrekulli të jashtëzakonshme.

“Atëherë shumë nga judenjtë, që kishin ardhur te Maria dhe kishin parë gjithçka kishte bërë Jezusi, besuan në të. Por disa nga ata shkuan te farisenjtë dhe u treguan atyre ç’kishte bërë Jezusi”.

Atëherë kryepiftërinjtë dhe farisenjtë mblodhën Sinedrin dhe thanë: “Ç’të bëjmë? Ky njeri po bën shumë shenja. Po ta lëmë atë kështu, të gjithë do të besojnë në të, do të vijnë romakët dhe do të shkatërrojnë edhe vendin tonë dhe kombin”.*

*Sinedri ishte këshilli drejtues i judenjve.

Që nga ajo ditë, pra, bën këshill që ta vrasin. Gjoni 11:45-48, 53

Disa besuan, por të tjerë komplotuan. Madje as edhe një ringjallje nuk mund ta bindte kryepiftin dhe farisenjtë. Atyre po u rrezikoheshin shumë gjëra: pushteti dhe krenaria e tyre. Kjo i përngjan Luciferit. Padyshim që kështu ishte!

RIMISHËRIMI

Rimishërimi është besimi se pas vdekjes, fryma e të vdekurit rikthehet në tokë për të jetuar sërish në formën e një njeriu apo të një kafshe.

Ky koncept jo vetëm nuk mësohet në Bibël, por qartësisht ajo mëson krejt të kundërtën. Çdo person ka vetëm një jetë.

“...është caktuar që njerëzit të vdesin një herë, dhe më pas vjen gjyqi...”.

Hebrenjve 9:27

“Ashtu si reja davaritet dhe nuk duket më, kështu ai që zbrat në Sheol nuk kthehet më; nuk do të kthehet më në shtëpinë e vet dhe banesa e vet nuk do ta njohë më”.

Jobi 7:9-10

4 FERRI

Për tre vjet, Jezusi mësoi të gjithë ata që donin të dëgjonin. Duket si një periudhë kohore shumë e shkurtër, duke marrë parasysh gjithçka që ndodhi. Mësimi i Tij varionte nga ngushëllues deri ngacmues, nga shëmbëlltyrat e deri tek historitë e njerëzve realë, ku çdo mësim i përshtatej nevojës së dëgjuesit. Në këtë rast, Jezusi përdori historinë e mëposhtme, të vërtetë:

“Por ishte një njeri i pasur, që vishej me të purpurta dhe me rroba të çmueshme prej liri të hollë dhe çdo ditë e kalonte shkëlqyeshëm. Atje ishte edhe një i varfër, i quajtur Llazar, që rrinte para derës së tij dhe trupin e kishte plot me plagë të mahisura dhe dëshironte të ngopej me thërrimet që binin nga tryeza e pasanikut; madje edhe qentë vinin e ia lëpinin plagët”.

Luka 16:19-21

LYPËSI VDES

“Por ndodhi që i varfri vdiq dhe engjëjt e çuan në gji të Abrahamit”.

Luka 16:22

Për qëllimin e këtij studimi, *gjiri i Abrahamit* është i barasvlershëm me Qiellin dhe ndonjëherë i referohet *Parajsës*. Njeriu për të cilin bëhet fjalë këtu nuk është i njëjti Llazar me historinë e kaluar. Ky Llazari shkoi në *parajsë* jo se ishte i varfër, por sepse i besoi ZOTIT.

JETA E
PËRJETSHME

I PASURI VDES

“Vdiq edhe pasaniku dhe u varros. Dhe në ferr, duke qenë në mundime, i çoi sytë dhe pa nga larg Abrahamin dhe Llazarin në gji të tij. Atëherë ai bërtiti dhe tha: “O atë Abraham, ki mëshirë për mua, dhe dërgoje Llazarin të lagë majën e gishtit të vet në ujë që të më freskojë gjuhën, sepse po vuaj tmerrësisht në këtë flakë”.

Luka 16:22-24

Njeriu i pasur shkoi në Ferr jo sepse ishte i pasur, por sepse kishte shpërfillur Perëndinë dhe kishte jetuar vetëm për veten ndërsa ishte në tokë. Ai i kërkoi Abrahamit ndihmë.

Por Abrahami tha: “O bir, kujto se ti i ke marrë të mirat e tua gjatë jetës sate, kurse Llazari të këqijat; ndërsa tashti, ai po përdëllehet këtu dhe ti vuan. Dhe, mbi të gjitha, midis nesh dhe jush është vendosur një humnerë e madhe, që ata që duan të kalojnë që këtej tek ju nuk munden; po ashtu askush nuk mund të kalojë që andej te ne”.

Luka 16:25-26

Bibla e thotë qartë se dikush ka mundësi të pendohet, *të ndryshojë mendje* vetëm ndërsa është këtu në tokë. Pasi një person vdes, nuk ka më mundësi të dytë, asnjë mënyrë që t'i arratiset Ferrit për të shkuar në Qiell. Ata që vdesin dhe që nuk kanë patur një marrëdhënie të drejtë me Perëndinë, mbeten të ndarë përgjithmonë nga Ai.

GJYKIMI I
PËRJETSHËM

Shkrimi nuk thotë në asnjë vend se dikush mund t'i arratiset vendit të vuajtjeve. Edhe pse njeriu i pasur kërkoi një lehtësim sado të vogël prej mundimeve të tij, nuk iu dha asnjë. Mëshira mund të merret vetëm gjatë kësaj jete. Njeriu i pasur vazhdoi...

“Atëherë, o atë, të lutem ta dërgosh atë te shtëpia e tim eti, sepse unë kam pesë vëllezër e le t'i paralajmërojë rreptësisht që të mos vijnë edhe ata në këtë vend mundimesh”. Luka 16:27-28

Megjithëse ky njeri ishte në agoni të tmerrshme, ai mund ta kujtonte jetën e tij në tokë. Ai e dinte se pesë vëllezërit e tij nuk ishin të drejtë para Perëndisë dhe ai donte që ata të paralajmëroheshin.

Idea e të festuarit me miqtë në ferr është e panjohur për Biblën. Ata që ndodhen në ferr nuk do t'ia uronin atë as armiqve të tyre më të betuar.

Abrahami i thotë: “Kanë Moisiun dhe profetët, le t'i dëgjojnë ata”.

Por ai tha: “Jo, o atë Abraham, por nëse dikush nga të vdekurit do të shkojë tek ata, do të pendoheshin”.

*Atëherë ai [Abrahami] i tha: “Nëse ata nuk e dëgjojnë Moisiun dhe profetët, nuk do të binden edhe nëse dikush ringjallet prej të vdekurish”.
Luka 16:29-31*

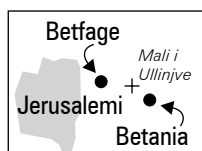
Më parë, lexuam për një person të cilin Jezusi e ringjalli prej së vdekurish. Megjithatë, pavarësisht nga kjo shfaqje madhështore e fuqisë, shumë nuk e pranuan Jezusin. Në vend të kësaj, ata bënë komplot për ta vvarë. Bibla thotë se nëse njerëzit refuzojnë të besojnë Fjalën e shkruar të Perëndisë, atëherë...

*“...nuk do të binden edhe nëse dikush ringjallet prej së vdekurish”.
Luka 16:31*

Përshkrimi i ferrit është sinonim me Liqenin e Zjarrit¹. Bibla thotë se ata që kanë shkuar në ferr, kanë marrë tashmë dënimin e përgjeshëm.

5 PRANIMI DHE TRADHTIA

“Dhe kur iu afruan Jerusalemit, drejt Betfages dhe Betanias, afër Malit të Ullinjve, Jezusi dërgoi dy nga dishepujt e vet, duke u thënë: “Shkoni në fshatin përballë dhe, posa të hyni aty, do të gjeni një kërriq të lidhur, mbi të cilin ende nuk ka hipur askush; zgjidheni dhe ma sillni”. Marku 11:1-2

“Atëherë ia çuan Jezusit kërricin, vunë mbi të mantelet e tyre dhe ai u ul mbi të. Dhe shumë veta i shtronin rrobat e tyre rrugës dhe të tjerë prenë degë nga pemët dhe i hodhën rrugës. Dhe, si ata që pararendnin, edhe ata që e ndiqnin Jezusin, thërrisnin dhe thoshin: “Hosana! Bekuar është ai që vjen në emër të Zotit! E bekuar është mbretëria e Davidit, atit tonë, që vjen në emër të Zotit. Hosana në vendet më të larta!”. Marku 11:7-10

SHPËTONA TANI

Fjala *hosana* do të thotë *shpëtona tani*. Turma po e priste Jezusin me një version spontan të një parade romake, që normalisht përdorej për të mirëpritur një pushtues triumfues. Ata po e duartrokisnin dhe po e lavdëronin, me shpresën se Ai do t'i dëbonte pushtuesit romakë.

Pa dijeninë e tyre, ata po përmbushnin një profeci të vjetër të shkruar para 500 vjetësh. Profeti Zakaria kishte shkruar se Jezusi do të mirëpritej në këtë mënyrë.

“Ngazëllo me të madhe, o bijë e Sionit, lësho britma gëzimi, o bijë e Jeruzalemit! Ja, mbreti yt po vjen te ti; ai është i drejtë dhe sjell shpëtimin, i përlulur dhe i hipur mbi një gomar, mbi një kërric gomareje”. Zakaria 9:9

Kjo është e vetmja herë që Jezusi lejoi një pritje kaq madhështore ndaj Tij. Ai kishte një arsye. Jezusi po shtynte të vepronin ata që donin ta vrisnin. Ai donte që ata të vepronin tani, pa vonesë.

“Por dy ditë më vonë qe Pashka dhe Festa e të Ndormëve; dhe kryepiftërinjtë dhe skribët kërkonin mënyrën sesi ta kapnin Jezusin me dredhi dhe ta vrisnin. Por thoshin: “Jo në festë, që të mos ndodhë ndonjë trazirë nga populli”. Marku 14:1-2

Sipas mendimit të turmës që bërtiste, ishte koha që Jezusi të shpallte se Ai ishte Mbreti i vërtetë i Izraelit. Por për udhëheqësit fetarë që po komplotonin vdekjen e tij, ajo ishte një situatë e pafavorshme. Nëse Jezusi duhet të nxirrej nga skena, kjo ishte koha e duhur, por ata kishin frikë nga reagimi i publikut. Mesa dukej, Jezusi ishte shumë popullor.

Qyteti ishte mbushur plot me njerëz për Pashkën, ku shumë prej tyre po vëzhgonin Jezusin me shpresën se ai do t'i dëbonte romakët. Por ndërsa orët kalonin pa ndonjë shpallje zyrtare të mbretërisë së Tij, statusi i tij si hero filloi të venitej shpejt.

DARKA E PASHKËS

Jezusi urdhëroi dy dishepuj që të përgatisnin një dhomë për Pashkën.

“Kur u bë darkë, ai erdhi me të dymbëdhjetët. Dhe kur po rrinin në tryezë dhe po hanin, Jezusi tha: “Ju them në të vërtetë se njëri prej jush, që po ha me mua, do të më tradhtojë”. Atëherë ata filluan të trishtohen dhe t’i thoshin njëri pas tjetrit: “Mos jam unë?””.

Dhe ai, duke u përgjigjur, u tha atyre: “Është një nga të dymbëdhjetët që po ngjyen me mua në çanak”. Marku 14:17-20

Kur Jezusi zgjodhi dymbëdhjetë dishepujt e Tij tre vite më parë, Ai e dinte se njëri prej tyre do ta tradhtonte.

1000 vjet më parë, Mbreti David duke folur për këtë tradhti, shkroi nga këndvështrimi i Shpëtimtarit...

“Madje edhe miku im i ngushtë, tek i cili kisha besim dhe që hante bukën time, ka ngritur kundër meje thembrën e tij”.

Psalmi 41:9

I TRADHËTUAR

Tradhtari ishte Juda Iskarioti. Megjithëse ishte thesarmbajtësi për dishepujt, ai ishte edhe një hajdut. Mesa duket, ai bëri gjithçka që të përmbushte ambiciet e tij dhe i mbushi xhepat e tij pa dijeninë e dishepujve. Por Jezusi e dinte këtë dhe po ashtu edhe Satani. Ai kishte qenë duke kërkuar një hallkë të dobët në armaturën e Jezusit, një kohë dhe një vend që ta shtypte përgjithmonë SHPËTIMTARIN e Premtuar. Tani Satani kishte rastin. Juda ishte i gatshëm. Ndërsa buka e Pashkës po shërbehej, djalli bëri lëvizjen e tij.

“Dhe pas kafshatës, atëherë hyri Satani në të.

Atëherë Jezusi i tha: “Ç’ke për të bërë, bëje shpejt!”. Por asnjë nga ata që ishin në tryezë nuk e kuptoi pse ai ia tha atij këtë”.

Gjoni 13:27-28

“Kështu ai shkoi të merret vesh me kryepriiftërinjtë edhe me krerët e rojës se si do ta tradhtonte. Dhe u gëzuan dhe i premtuan t’i japin para”.

Luka 22:4-5

BUKA E THYER DHE KUPA ME VERË

Skena me Judën ndodhi në mes të një vakti. Ndërsa tradhtari shkoi për të kryer misionin e tij djallëzor, Jezusi vazhdoi me darkën. Ajo ka një domethënie të madhe.

“Dhe ndërsa ata po hanin, Jezusi mori bukë, e bekoj, e theu dhe ua dha atyre duke thënë: “Merrni, hani; ky është trupi im”.

Marku 14:22

Natyrisht që ata nuk po hanin trupin e Jezusit, por Jezusi po thoshte se buka e thyer e Pashkës përfaqësonte trupin e Tij. Dishepujt duhet të jenë hutuar në ato çaste. A mos kjo kishte të bënte me referimin e tij të mëparshëm kur tha se ishte Buka e Jetës?

“Pastaj mori kupën, falenderoi, ua dha atyre dhe të gjithë pinë prej saj.

Atëherë u tha: “Ky është gjaku im, gjaku i besëlidhjes së re, që derdhet për shumë veta”.

Marku 14:23-24

Përsëri simbolika ishte e ngjashme: gjaku i Jezusit së shpejti do të derdhej për shumë njerëz. Ne do ta shohim domethënien e kësaj më vonë.

“Dhe, mbasi kënduan një himn dolën për në Malin e Ullinjve”.*

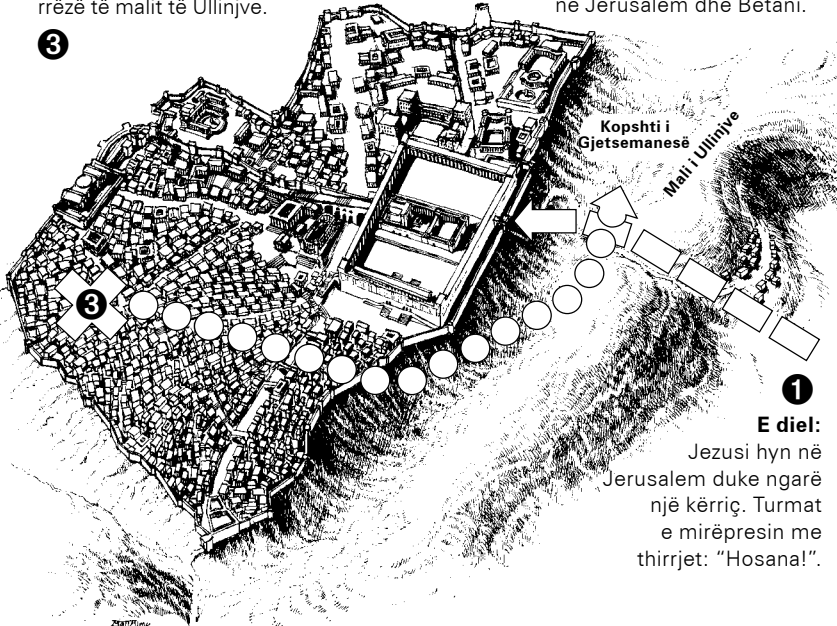
Marku 14:26

*një këngë që lavdëron Perëndinë.

E Enjte Mbrëma:

Jezusi dhe dishepujt e Tij festojnë Pashkën së bashku. Pasi këndojnë një himn ata nisen për në Kopshtin e Gjetsemanesë, që ndodhet në rrëzë të malit të Ullinjve.

2 **Nga e Hëna deri të Mërkurën:** Jezusi dhe dymbëdhjetë dishepujt e tij kalojnë kohë në Jerusalem dhe Betani.

1 **E diel:**

Jezusi hyn në Jerusalem duke ngarë një kërraç. Turmat e mirëpresin me thirrjet: “Hosana!”.

KAPITULLI TREMBËDHJETË

1 ARRESTIMI

2 KRYQËZIMI

3 VARROSJA DHE RINGJALLJA

1 ARRESTIMI

“Pastaj ata arritën në një vend që quhej Gjetsemani; dhe ai u tha dishepujve të vet: “Uluni këtu, derisa unë të jem lutur”. Dhe mori me vete Pjetrin, Jakobin dhe Gjonin, dhe filloi ta zërë frika dhe ankthi; dhe u tha atyre: “Shpirti im është thellësisht i trishtuar, deri në vdekje; qëndroni këtu dhe rrini zgjuar”.

Dhe, si shkoi pak përpara, ra përmbys përtokë dhe lutej që, po të ishte e mundur, të largohej prej tij ajo orë. Dhe tha: “Abba, Atë, çdo gjë për ty është e mundur; largoje prej meje këtë kupë! Por jo atë që dua unë, por atë që do ti!”.*

Marku 14:32-36

*Një term që përdoret për të shprehur dashuri, e ngjashme me atë ose baba.

ANA NJERËZORE E JEZUSIT

Ndonjëherë, duke theksuar që Jezusi ishte me të vërtetë Perëndi, harrojmë lehtë se Ai ishte edhe njeri. Vuajtja nuk ishte diçka e panjohur për Jezusin. Ai e provoi dhe e ndjeu dhimbjen. Duke qenë Perëndi, Ai e dinte agoninë me të cilën do të përballej. Ai u trondit nga përfytyrimi i gjithë asaj agonije. Në një komunikim të hapur, të cilin vetëm një bir mund ta ketë me atin e tij të dashur, Jezusi thirri: *“Abba—Baba, të lutem gjej një zgjidhje tjetër”*. Por më pas, Ai ia nënshtroi vullnetin e tij njerëzor Atit të tij qiellor dhe u lut: *“Le të bëhet vullneti yt”*.

“Dhe në atë çast, ndërsa ai ende po fliste, erdhi Juda, një nga të dymbëdhjetët, dhe me të një turmë e madhe me shpata e shkopinj, dërguar nga kryepfritërinjtë, nga skribët dhe nga pleqtë.

Dhe ai që po e tradhtonte u kishte dhënë atyre një shenjë, duke thënë: “Kë do të uth, ai është. Kapeni dhe çojeni të siguruar”.

Marku 14:43-44

“Atëherë Jezusi, duke ditur gjithçka që do t’i ndodhte, doli dhe u tha atyre: “Kë kërkoni?”.

Ata iu përgjigjën: “Jezus Nazarenasin”.

Gjoni 18:4-5

Ai Foli

*“Jezusi u tha atyre: **“Unë jam”**. Por edhe Juda, që po e tradhtonte, ishte me ta”.*

Gjoni 18:5

Jezusi iu përgjigj pyetjes me shprehjen **“UNË JAM!”** duke e theksuar atë. Ajo mund të përkthehet¹ fjalë për fjalë: **“Unë jam tani, PERËNDIA!”**. Siç e kemi parë, **UNË JAM** është emri i Perëndisë që do të thotë *Ai që ekziston me anë të vetë fuqisë së Tij*. Dhe këtë

shprehje nuk po e thoshte një person pa rëndësi; Ai ishte vetë Perëndia. Efekti i saj ia vlen të vihet re.

“Kur u tha atyre: “Unë jam”, ata u zbrapsën dhe ranë për dhe”.
Gjoni 18:6

Ata nuk ranë thjesht përdhe; ata u zbrapsën dhe ranë përtokë. Jezusi i hodhi tutje me një mini shpërthim të madhështisë së Tij. Pasi grupi i njerëzve të çuditur mezi u ngrit në këmbë dhe shkundën pluhurin prej rrobave të tyre...

“Atëherë i pyeti përsëri: “Kë kërkoni?”. Por ata thanë: “Jezus Nazarenasin”.
Gjoni 18:7

Ti thuajse mund ta ndiesh respektin dhe frikën e turmës. Jezusi e kishte çoroditur turmën. Ky nuk ishte një arrestim i zakonshëm. Muret e tyre të vetëbesimit u shembën edhe më shumë, kur Jezusi zbuloi se e dinte shenjën e tradhtisë për të cilën ishin marrë vesh.

“...Jezusi i tha: “Judë, ti po e tradhton Birin e njeriut me një puthje?”.
Luka 22:48

“Dhe si arriti, u afrua menjëherë tek ai dhe tha: “Rabbi, Rabbi!” dhe e puthi!”.
Marku 14:45

Njëmbëdhjetë dishepujt e tjerë u bënë gati të vepronin. Simon Pjetri kishte një armë...

“Dhe ja, një nga ata që ishte me Jezusin, zgjati dorën, nxori shpatën e vet, goditi shërbëtorin e kryepfritit dhe ia preu veshin”.
Mateu 26:51

“Dhe Jezusi, duke u përgjigjur, tha: “Lëreni, deri këtu”. Dhe e preku veshin e atij, dhe e shëroi”.
Lluka 22:51

Çfarë mund të thuash për këtë? Madje edhe në mes të gjithë atij tensioni, Jezusi po mendonte për të tjerët; Ai shëroi shërbëtorin e Kryepfritit. Gjithësesi, ajo ishte një përpjekje dritëshkurtër nga ana e Pjetrit, zell pa njohuri. Sipas nivelit njerëzor, dishepujt ishin të pakët në numër. Ti nuk mund të rrish pa e admiruar përpjekjen e Pjetrit. Të paktën ai u përpoq! Por mesa duket, Pjetri ishte më i mirë në përdorimin e rjetave sesa të shpatave. Kur do të qëllosh në kokë dhe pret një vesh, kjo të tregon diçka, apo jo?

PYETJE, PYETJE

Pas kësaj, Jezusi bëri një pyetje, një pyetje që shkaktoi parehati.

“Atëherë Jezusi, duke iu përgjigjur, tha: “Paskeni ardhur me shpata e me shkopinj të më kapni sikur të isha një kusar? Përditë

isha midis jush në tempull duke dhënë mësim dhe ju nuk më arrestuat; por kjo po ndodh që të përmbushen Shkrimet!”.

Marku 14:48-49

Pyetjet e Perëndisë gjithmonë ekspozojnë mendimet e vërteta të një personi dhe nëse ajo turmë njerëzish do të ishte ndalur të mendonte për një çast, ata do ta kishin kuptuar papajtueshmërinë e veprimeve të tyre. Por ata ishin aq të fiksuar në vendosmërinë e tyre për ta hequr qafe Krishtin, sa që edhe një përballje tjetër me fuqinë mrekullibërëse të këtij njeriu nuk i frenoi ata sadopak.

Duke u frikësuar për jetët e tyre, dishepujt ia mbathën me të katra në mes të natës.

“Atëherë të gjithë e lanë dhe ikën”.

Marku 14:50

“Atëherë kohorta e ushtarëve dhe kapiteni dhe rojtarët e Judenjve, e kapën Jezusin dhe e lidhën”.

Gjoni 18:12

Nuk mundet që një person ta lexojë këtë e të mos ketë një ndjesi mospërputhjeje. Jezusi ishte një person i vetëm. Njësia ushtarake e dërguar për ta arrestuar, duhet të ketë patur 300 deri në 600 ushtarë. Përveç kësaj, atje ndodheshin zyrtarë judeas, priftërinj e shërbëtorë. Me siguri kjo turmë ishte një forcë shkatërruese, por patjetër të shkon mendja se thellë-thellë ata ndiheshin të pafuqishëm. Ata iu vërsulën Jezusit dhe e lidhën. Satani duhet të ketë turfulluar me gëzim.

PARA GJYKATËS

“Atëherë ata e çuan Jezusin te kryepriifti dhe u mblodhën tek ai të gjithë kryepriiftërinjtë, pleqtë dhe skribët”.

Marku 14:53

Seancat gjyqësore në tempull nuk bëheshin gjatë natës. Fakti që Sinedri i përbërë nga shtatëdhjetë e një burra, u mblodh aq shpejt na tregon diçka për komplotin. Gatishmëria e tyre për t’u mbledhur në mes të natës tregon edhe më shumë. Ajo që ata po bënin ishte plotësisht e jashtëligjshme sipas vetë ligjit të tyre. Madje edhe për ata që nuk e njihnin sistemin gjyqësor të asaj kohe, parregullsitë e procesit gjyqësor ishin tepër të dukshme. Megjithatë le t’i lëmë rregullat mënjane. Ata e donin Jezusin të vdekur.

“Dhe kryepriiftërinjtë dhe gjithë Sinedri kërkuan dëshmi kundër Jezusit për ta vrarë, por nuk po gjenin. Sepse shumë veta jepnin dëshmi të rreme kundër tij; por dëshmitë e tyre nuk përputheshin”.

“Atëherë kryepriifti u ngrit në mes të kuvendit dhe e pyeti Jezusin duke thënë: “Nuk përgjigjesh fare? Çfarë po dëshmojnë këta kundër teje?”. Por ai heshti dhe nuk u përgjigj fare”. Marku 14:55–56, 60–61

A JE TI PERËNDIA?

“Përsëri kryepriifti e pyeti dhe i tha: “A je ti Krishti, Biri i të Bekuarit?”.

Marku 14:61

Pyetja ishte tepër e qartë: “A je ti Perëndia, apo jo?”.

“Dhe Jezusi tha: “Unë jam. Dhe ju do ta shihni Birin e njeriut të ulur në të djathtë të Pushtetit dhe duke ardhur me retë e qiellit”.

Atëherë kryepriifti, duke i shqyer rrobat e tij, tha: “Ç’nevojë kemi më për dëshmitarë? Ju e dëgjuat blasfeminë, ç’ju duket?”.

Dhe të gjithë gjykuan se ai ishte fajtor për vdekje”. Marku 14:62-64

Kryepriifti Kajafa e kuptoi saktësisht se çfarë tha Jezusi. Ai po shpallte se ishte vetë Perëndia. Blasfemi ishte çdo gjë që konsiderohej si një fyerje ndaj karakterit të Perëndisë dhe që një njeri i thjeshtë ta quante veten *Perëndi*, ishte një sakrilegj. Por Jezusi nuk ishte një njeri i thjeshtë; Ai ishte Perëndia! Megjithatë, as Kajafa e as udhëheqësit e tjerë judenj nuk e besuan. Kështu, ata e dënuan Atë me vdekje. Por kishte një problem: Sinedri nuk kishte autoritet që të jepte një dënim me vdekje; vetëm romakët mund ta bënë këtë gjë.

2 KRYQËZIMI

Meqenëse seancat gjyqësore gjatë natës ishin të paligjshme, Sinedri u mbledh sërish pasi lindi dielli për të kryer hapat ligjorë për dënimin e Jezusit. Jezusi duhet të ketë qenë i raskapitur. Ai nuk kishte fjetur fare gjatë natës dhe ata e kishin rrahur aq keq që të siguroheshin që Ai ta dinte se kush e kishte kontrollin.

“Atëherë u ngrit gjithë asambleja dhe e çuan te Pilati”. Luka 23:1

PONC PILATI

Ponc Pilati, guvernatori i Judesë, kishte gjithë autoritetin e Perandorisë Romake pas vetes. Meqenëse në shumicën e rasteve gjykata judease nuk mund të jepte dënim me vdekje, atyre u nevojitej autorizimi romak. Pilati ishte njeriu që u duhej. Udhëheqësit e tempullit e dinin se ai ishte zemërlepur, prandaj atyre u duhej vetëm t’i mbushnin mendjen.

“Dhe filluan ta paditin duke thënë: “Këtë ne e gjetëm duke çoroditur kombin dhe duke ndaluar t’i jepeshin taksa Cezarit, duke thënë për veten e tij se është Krishti mbret”.

Luka 23:2

Jezusi asnjëherë nuk i kishte penguar ndjekësit e Tij që të paguanin taksat. Në fakt, Jezusi kishte thënë të kundërtën. Kjo ishte një

gënjeshtër e qëllimshme. Por me gjithë ata rregulla ligjorë që po shkeleshin, kush po i vinte re këto vogëlsira? Nga ana tjetër, ishte e vërtetë që Jezusi deklaroi se ishte Mesia!

“Dhe Pilati e pyeti duke thënë: “Ti a je mbreti i judenjve?”.

Luka 23:3

“Jezusi u përgjigj: “Mbretëria ime nuk është prej kësaj bote; po të ishte mbretëria ime prej kësaj bote, shërbëtorët e mi do të luftonin që të mos u dorëzoheshin judenjve; porse tani mbretëria ime nuk është prej këtej”.

Gjoni 18:36

Mbretërimi i Jezusit fillonte në zemër. Ai nuk kishte ambicie politike.

“Atëherë Pilati i tha: “Ti, pra, qenke mbret?”. Jezusi u përgjigj: “Ti thua se unë jam mbret; për këtë unë kam lindur dhe për këtë kam ardhur në botë; që të dëshmoj për të vërtetën; kushdo që është prej së vërtetës, e dëgjon zërin tim”.

Pilati e pyeti: “Ç’është e vërteta?”.

Gjoni 18:37-38

Njerëzit bëjnë po të njëjtën pyetje sot. Por Pilati nuk ishte në humor të mirë për të dëgjuar; ai as që e priti përgjigjen.

“Dhe, si tha këtë, doli përsëri pranë judenjve dhe u tha atyre:

“Unë nuk po gjej në të asnjë faj!”.

Gjoni 18:38

Pilati nuk kishte besim te priftërinjtë. Si guvernator romak, ai e dinte se judenjtë e urrenin dhe kishte arsye të besonte se judenjtë nuk kishin në mendje interesat e Cezarit. Sinedri duhet të kishte motive të tjera pse e donte të vdekur Jezusin.

“Pilati u tha atëherë kryepriftërinjve dhe popullit: “Unë nuk po gjej asnjë faj te ky njeri”.

Por ata ngulnin këmbë, duke thënë: “Ai po ngre popullin në kryengritje duke mësuar në mbarë Judenë, që nga Galileja e deri këtu”.

Dhe Pilati, kur dëgjoji se u fol për Galilenë, pyeti nëse ai njeri ishte Galileas. Dhe kur mori vesh se ai i takonte juridiksionit të Herodit, e dërgoi te Herodi, i cili, në ato ditë, ndodhej edhe ai në Jerusalem.

Luka 23:4-7

Pilati e kishte autoritetin për ta dëgjuar çështjen e Jezusit, por situata po bëhej e bezdisshme. Jezusi po akuzohej për nxitje të popullit në kryengritje. Si do t’ua shpjegonte ai eprorëve të tij në Romë sesi Jezusi po nxiste një trazirë? Do të ishte më e lehtë nëse ia ngjeshte gjithë këtë lëmsh Herodit. Përveç kësaj, Herodi nuk ishte miku i tij, prandaj Pilati ia kaloi atij përgjegjësinë.

HEROD ANTIPA

Herod Antipa ishte djali i Herodit të Madh. Si një kukull e Romës, atij i ishte dhënë autoriteti mbi Galilenë, provinca ku kishte shtëpinë Jezusi. Ai kishte shkuar në Jeruzalem për festën e përvitshme të Pashkës.

“Dhe kur Herodi pa Jezusin, u gëzua shumë, sepse prej shumë kohësh ai donte ta shihte, sepse kishte dëgjuar shumë për të dhe shpresonte të shihte ndonjë shenjë të kryer prej tij. Dhe e pyeti me shumë fjalë, por Jezusi nuk u përgjigj fare”. Luka 23:8-9

Jezusi e dinte se Herodi nuk ishte i interesuar të dinte të vërtetën. Ai donte vetëm të zbavitej nga ndonjë mrekulli, duke treguar një mungesë skandaloze respekti ndaj karakterit të Jezusit. Jezusi nuk i shkoi pas avazit Herodit. Në vend të kësaj, Ai qëndroi në heshtje.

“Nëderkaq kryeprihtërinjtë dhe skribët rrinin aty dhe e paditnin furishëm. Dhe Herodi, me ushtarët e vet, mbasi e fyeu dhe e talli, e veshi me një robë të shkëlqyeshme dhe ia dërgoi përsëri Pilatit. Atë ditë Herodi dhe Pilati u bënë miq me njëri-tjetrin, sepse më parë ishin në armiqësi”. Luka 23:10-12

E Premte Herët Në Mëngjes: ③ ④

Jezusi dërgohet në kështjellën romake për të dalë para Ponc Pilatit.

E Premte Në Mëngjes:

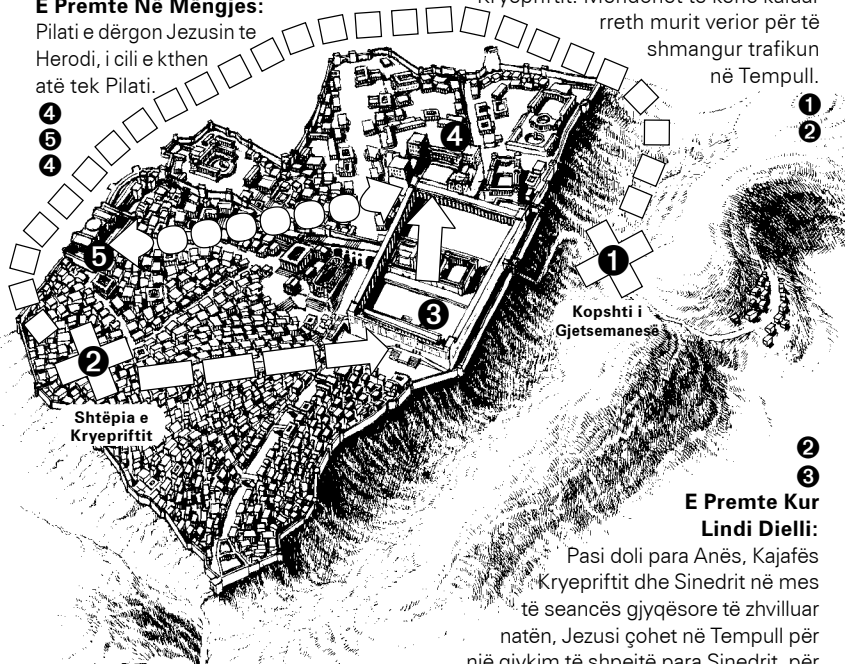
Pilati e dërgon Jezusin te Herodi, i cili e kthen atë tek Pilati.

④
⑤
④

E Enjte Mbrëma:

Jezusi arrestohet në kopshtin e Gjetsemanesë dhe dërgohet në shtëpinë e Kryeprihtëtit. Mendohet të kenë kaluar rreth murit verior për të shmangur trafikun në Tempull.

①
②

E Premte Kur Lindi Dielli:

Pasi doli para Anës, Kajafës Kryeprihtëtit dhe Sinedrit në mes të seancës gjyqësore të zhvilluar natën, Jezusi çohet në Tempull për një gjykim të shpejtë para Sinedrit, për të formalizuar paditë.

②
③

KRYQËZOJE!

Që prej arrestimit, Jezusi kishte qenë në pesë seanca gjyqësore: tre judease dhe dy romake. Kjo e gjashta ishte seanca e Tij e fundit. Ndërkohë, fjala ishte përhapur në tërë qytetin. Nuk ishte vetëm Kryepriifti dhe Sinedri që po e akuzonin Jezusin. Atyre u ishte bashkuar një turmë e paqëndrueshme, e cila vetëm disa ditë më parë kishte thirrur “*Hosana*”, por që tani po ulërinte me forcë “*Kryqëzoje!*”. Pilati ishte në dilemë. Sa më shumë që merrej me Jezusin, aq më shumë bindej se kishte diçka të pazakontë tek ai njeri!

“Dhe Pilati, si mblodhi kryepriiftërinjtë, krerët dhe popullin, u tha atyre: “Ju më prutë këtë njeri si çoroditës të popullit; dhe ja, unë, pasi e hetova para jush, nuk kam gjetur tek ky njeri asnjë nga fajet për të cilat ju e paditni, dhe as Herodi, sepse ju dërgova tek ai; dhe ja, ai s’ka bërë asgjë që meriton vdekjen. Pasi ta ndëshkoj, pra, do ta lëshoj”.

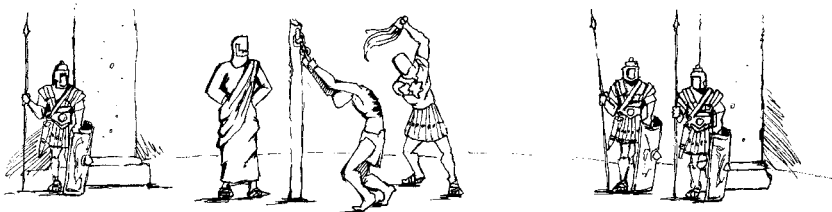
Luka 23:13-16

As Herodi e as Pilati nuk mund të gjenin asnjë faj te Jezusi që Ai të meritonte dënimin me vdekje. Në të vërtetë, dukej që askush nuk mund ta akuzonte për ndonjë krim. Prandaj, me shpresën se do ta qetësonte turmën, Pilati ofroi një kompromis të ulët. Ai kishte dy anë:

1. Ai do ta fshikullonte Jezusin:

Kjo nuk ishte një rrahje e zakonshme. Kamxhiku përbëhej nga një shkop me rripa lëkure, të fiksuara në fund të tij. Çdo rrip kishte cifla prej kocke ose metali në formë fluturë. I dënuari duhet t’i kishte duart e lidhura dhe të vendosura sipër kokës në një shtyllë, gjë që e ekspozonte kurrizin e tij ndaj kamxhikut. Ndërsa kamxhiku godiste trupin, kockat dhe metali futeshin në mish. Tërheqja e kamxhikut lart e shkulte mishin nga kurrizi. Kjo lloj e rrahure ishte aq e egër, saqë shpesh personi vdiste.

Sipas ligjit, fshikullimi i jepej vetëm një të burgosuri të dënuar. Pilati vetë sapo kishte thënë se Jezusi ishte i pafajshëm. Për shkak se fshikullimi romak ishte një përvojë e tmerrshme, mund të supozohet se Pilati shpresonte që fshikullimi do t’i qetësonte akuzuesit e Jezusit dhe ata do ta pranonin ofertën e tij të dytë.

2. Ai do ta lironte Jezusin:

Ishte zakon romak që për Pashkë të lirohej një kriminel i burgosur, kjo si një shenjë dashamirësie. Pilati sugjeroi që të lirohej Jezusi, pasi ai ishte fshikulluar. Turma u përgjigj unanimisht:

“Por ata, të gjithë njëzëri, bërtitën duke thënë: “Hiqe këtë!...”.”

Prandaj Pilati, duke dashur ta lëshojë Jezusin, u foli përsëri. Por ata bërtitnin duke thënë: “Kryqëzoje, kryqëzoje!”.”

Për të tretën herë ai u tha atyre: “Po ç’të keqe ka bërë ky? Unë nuk gjeta në të asnjë faj që të meritojë vdekjen. Prandaj, pasi ta ndëshkoj, do ta lëshoj”. Luka 23:18, 20-22

“Atëherë pra, Pilati mori Jezusin dhe dha urdhër për ta fshikulluar”. Gjoni 19:1

Ushtarët nuk ishin të kënaqur me mizorinë e këtij fshikullimi. Ata vendosën t’i shtonin një dozë talljeje...

“Dhe ushtarët thurën një kurorë me gjemba, ia vunë mbi krye dhe i veshën sipër një mantel të purpurt dhe thoshin: “Përhëndetje, o mbret i judenjve” dhe i binin me shuplaka. Gjoni 19:2-3

Poshtërimi nuk ishte pjesë e dënimit të Pilatit. Zakonisht manteli i purpurt vishej nga mbretërit. Gjembat ishin një parodi mizore e një kurore perandorake. Kjo ishte tallja më e madhe.

700 vjet para kësaj kohe, profeti Isaia kishte shkruar:

“I përçmuar dhe i hedhur poshtë nga njerëzit... dhe ne nuk e çmuam aspak”. Isaia 53:3

Pilati doli përsëri dhe u tha atyre:

“Ja, po jua nxjerr jashtë, që ta dini se nuk gjej në të asnjë faj”. Jezusi, pra, doli, duke mbajtur kurorën prej gjembash dhe mantelin e purpurt. Dhe Pilati u tha atyre: “Ja njeriu!”. Gjoni 19:4-5

Thellë në zemrën e tij Pilati duhet ta ketë ditur se po e linte krejtësisht mënjanë drejtësinë. Padyshim që ai kishte shpresuar se ky njeri i rrahur, i kurorëzuar me gjemba dhe i gjakosur, mund të ngjallte pak mëshirë.

“Kur e panë atë, kryepfritërinjtë dhe rojtarët, bërtitën duke thënë: “Kryqëzoje, kryqëzoje!”.”

Pilati u tha atyre: “Merreni ju dhe kryqëzoheni, sepse unë nuk gjej në të asnjë faj”. Gjoni 19:6

Pilati e dinte mjaft mirë se ata nuk mund ta bënin një gjë të tillë. Gjykata judease nuk mund të jepte një vendim me vdekje.

BIRI I PERËNDISË

*"Judenjtë iu përgjigjën: "Ne kemi një ligj dhe sipas ligjit tonë duhet të vdesë, **sepse e bëri veten Bir të Perëndisë**".*

Kur Pilati e dëgjoji këtë fjalë, u frikësua edhe më dhe hyri përsëri në pretorium, dhe i tha Jezusit: "Nga je ti?". Gjoni 19:7-9

Pilati kishte dëgjuar se Jezusi ishte nga Galilea dhe kjo ishte arsyeja pse e kishte çuar te Herodi. Tani përsëri, ai po e pyeste Jezusin se nga ishte. Padyshim që ai po ndihej pak nervoz me dikë që deklaronte se ishte Perëndia! Grekët besonin se perënditë vinin nga Mali i Olimp për t'u mpleksur me njeriun. Mbase Pilati po mendonte se Jezusi futej në atë kategori. Sigurisht që Jezusi nuk ishte një kriminel i rëndomtë. Vetëm mënyra sesi u soll në gjykatë shfaqte një paqe dhe vetëbesim që ishin shqetësues.

Jezus, me të vërtetë, nga je ti?

"...Jezusi nuk i dha përgjigje. Atëherë Pilati i tha: "Mua s'më flet? S'e di ti që unë kam pushtet të të kryqëzoj dhe pushtet të të liroj?".

Jezusi u përgjigj: "Ti nuk do të kishe asnjë pushtet mbi mua, po të mos të qe dhënë prej së larti...".

Që nga atëherë, Pilati kërkoi ta lironte; por judenjtë bërtisnin, duke thënë: "Po e lirove këtë, nuk je mik i Cezarit; kush e bën veten mbret, i kundërvihet Cezarit".

Pilati, pra, kur e dëgjoji këtë fjalë, e çoi jashtë Jezusin dhe u ul në fronin e gjyqit, në vendin e quajtur "Kalldrëm", e në hebraisht "Cabatha"; Dhe ishte dita e përgatitjes së Pashkës". Gjoni 19:9-14

Dita e Përgatitjes ishte dita kur vritej qengji i Pashkës.

"[Pilati] u tha judenjve: "Ja mbreti juaj".

Por ata bërtitën: "Hiqe! Hiqe! Kryqëzoje!".

Pilati u tha atyre: "Ta kryqëzoj mbretin tuaj?". Kryepriftërinjtë u përgjigjën: "Ne s'kemi mbret përveç Cezarit!". Gjoni 19:14-15

Ky ishte refuzimi përfundimtar që Izraeli i bëri Jezusit si Mbreti i tyre. Ata zgjodhën Cezarin e Romës në vend të Perëndisë.

Më në fund, Pilati ua dorëzoi atyre që ta kryqëzonin.

"Dhe e morën Jezusin dhe e çuan tutje. Dhe ai, duke mbartur kryqin e tij, doli në vendin që quhej "Kafka", që në hebraisht

quhet “Golgota”², ku e kryqëzuan, edhe me të dy të tjerë, andej edhe këtej, dhe Jezusi në mes”.
Gjoni 19:16-18

KRYQËZIMI

Kryqëzimi ishte një nga format romake të dënimit kapital që përdorej vetëm për skllëvërit dhe kriminelët më ordinerë. Ajo ishte një metodë e zakonshme e ekzekutimit dhe historia laike dokumenton qindra kryqëzime të kryera në atë kohë. Kërkimet kanë treguar se ka pasur disa forma të ndryshme kryqëzimi:

Në pemë: Viktima vendosej me kurriz te trungu i pemës dhe mbërthehej me gozhdë, sipas formës që kishte pema. Jozefi, historiani hebre i shekullit të parë, tregon se ushtarët romakë zbaviteshin duke i kryqëzuar robërit në pozicione nga më të pazakontat³.

Në formë I-je: Një shtyllë e thjeshtë e ngulur në tokë. Duart gozhdoheshin sipër kokës.

Në formë X-i: Dy trungje të ngulur në formë këndi. Trupi shtrihet me duart dhe këmbët të gozhdura në katër cepa.

Në formë T-je: Një shtyllë me një dru në majë; kjo ishte me shumë gjasa forma më e zakonshme, pas kryqëzimit në pemë. Krahët shtriheshin përgjatë formës së drurit horizontal.

Në formë kryqi: Zakonisht përdorej për kriminelët më famëkeq. Një dëftesë ku shkruhej lloji i krimit, vendosej në majë të kryqit. Ky ishte lloji i kryqëzimit me të cilin u kryqëzua Jezusi.

Zakonisht viktima kryqëzohej lakuriq. Duart dhe këmbët gozhdoheshin me gozhdë që nguleshin përmes kockave të kyçit të dorës dhe të këmbës.

1000 vjet më parë, Perëndia e kishte mësuar mbretin David të shkruante një psalm të tërë për mënyrën sesi do të vdiste Jezusi. Në të, Davidi⁴ shkruan Fjalët e Perëndisë...

“...më kanë shpuar duart dhe këmbët. Mund të numëroj gjithë kockat e mia; ato më shikojnë dhe më këqyrin”. Psalmi 22:16-17

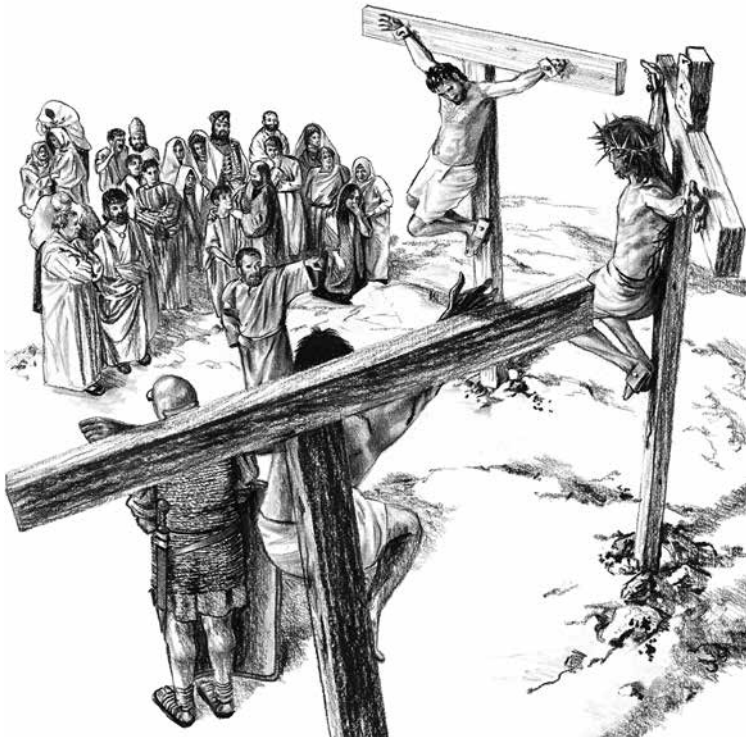
Kjo ishte shkruar shumë kohë përpara se romakët të vinin në pushtet dhe rreth 800 vjet para se romakët ta përvetësonin kryqëzimin si një nga format e tyre zyrtare të dënimit me vdekje. Sot, kryqëzimi konsiderohet si forma më mizore e ekzekutimit. Vdekja ishte e ngadaltë. Ndonjëherë zgjaste për ditë të tëra. Në

fund, personi vdiste nga asfiksia. Duke u varur nga krahët, presioni i diafragmës e bënte të pamundur frymëmarrjen. Personi mund të merrte frymë ose ta nxirrte frymën duke e ngritur veten lart, duke u tërhequr nga krahët dhe duke shtyrë me këmbë për të lejuar diafragmën që të punonte. Sigurisht, tërheqja dhe shtytja bëhej kundra pengesës torturuese të gozhdëve. Vdekja vinte kur rraskapitja dhe gjendja e shokut e bënte të paaftë personin për të ngritur trupin.

Gozhdët dhe gulçimi torturues për të marrë frymë nuk ishin burimet e vetme të ankthit. Personi vuante gjithashtu nga etja dhe ekspozimi në publik. Njerëzit vinin për të hedhur një sy dhe në rastin e Jezusit, për t'u tallur.

“Dhe Pilati shkroi edhe një mbishkrim dhe e vuri në kryq; dhe ishte shkruar: “JEZUS NAZARENASI, MBRETI I JUDENJVE”. Kështu këtë mbishkrim e lexuan shumë nga judenjtë, sepse vendi ku u kryqëzua Jezusi ishte afër qytetit; dhe mbishkrimi ishte shkruar në hebraisht, greqisht dhe latinisht”. Gjoni 19:19-20

“Dhe ushtarët, mbasi e kryqëzuan Jezusin, morën rrobat e tij dhe bënë katër pjesë, një pjesë për çdo ushtar, edhe tunikën. Por tunika ishte pa tegel, e endur njësh nga maja e deri në fund.

Prandaj ata i thanë njëri-tjetrit: “Le të mos e grisim, por të hedhim short për të kujt t’i bjerë”.

Gjoni 19:23-24

Prandaj ata i thanë njëri-tjetrit: «Nuk e grisim, por hedhim short kujt t’i bjerë”.

Gjoni 19:23-24

Bixhozi ishte një lloj shpërqëndrimi nga një detyrë e përgjakshme. Ndërsa ushtarët u ulën nën kryqin e Jezusit, mbase duke hedhur short mbi një helmetë, ata nuk e dinin se po përmbushnin një profeci të lashtë.

“Që të përmbushej Shkrimi, që thotë: “I ndanë midis tyre rrobat e mia dhe hodhën short për tunikën time”. Ushtarët, pra, i bënë këto gjëra”.

Gjoni 19:24 krahaso me Psalmin 22:18

“Dhe populli rrinte aty duke parë; dhe krerët e përqeshnin bashkë me popullin, duke thënë: “Të tjerët i shpëtoi, le të shpëtojë veten, po qe se me të vërtetë është Krishti, i zgjedhuri i Perëndisë”.

Luka 23:35

Dhjetë shekuj më parë, mbreti David në mënyrë profetike kishte shkruar se **Çlirimtari I Premtuar** do të tallë nga të tjerët.

“Por unë jam një krimb dhe jo një njeri; turpi i njerëzve dhe i përçmuar nga populli. Tërë ata që më shohin më përqeshin, zgjatin buzën dhe tundin kokën”.

Psalmi 22:6-7

Madje edhe fjalët tallëse ishin dokumentuar nga Davidi.

“Duke thënë: “Ai i ka besuar ЗОПП; le ta çlirojë, pra, ta ndihmojë, pasi e do”.

Psalmi 22:8

“Edhe ushtarët e tallnin, duke iu afruar dhe duke i ofruar uthull, dhe duke thënë: “Nëse ti je mbreti i judenjve, shpëto veten”.

Por një nga keqbërësit e kryqëzuar duke blasfemuar i tha: “Nëse ti je Krishti, shpëto veten tënde dhe ne”.

Por ai tjetri duke u përgjigjur e qortoi duke i thënë: “A s’ke frikë nga Perëndia, që je nën të njëjtin dënim? Dhe vërtet, ne me të drejtë jemi dënuar, sepse po marrim ndëshkimin e merituar për ato që kemi kryer, ndërsa ky nuk ka bërë asnjë të keqe”.

Dhe i thoshte Jezusit: “Zot, kujtohu për mua kur të vish në mbretërinë tënde”.

Dhe Jezusi i tha: “Në të vërtetë po të them: sot do të jesh me mua në parajsë”.

Luka 23:36-37, 39-43

Jezusi e siguroi hajdutin se sapo të vdisnin frymërat e tyre do të takoheshin në Parajsë. Jezusi mund ta thoshte këtë sepse e dinte se ai njeri po i besonte Atij se do ta çlironte nga pasojat e mëkatit, nga dënimi i përjetshëm.

“Por ishte afërsisht ora e gjashtë dhe u bë errësirë mbi gjithë vendin deri në orën e nëntë”. Luka 23:44

“Dhe në të nëntën orë Jezusi bërtiti me zë të lartë: “Eloi, Eloi; lama sabakhani?”, që e përkthyer do të thotë: “Perëndia im, Perëndia im, përse më ke braktisur?”. Marku 15:34

Përsëri, një mijë vjet më parë, mbreti David kishte shkruar se **Mesia** do të thoshte pikërisht këto fjalë.

“Perëndia im, Perëndia im, pse më ke braktisur?”. Psalmi 22:1

Jo pa qëllim Jezusi thirri me zë të lartë kur e tha këtë frazë. Ne do ta shohim shumë shpejt kuptimin e saj. Domethënia e çasteve të fundit të Jezusit në kryq nuk mund të theksohet mjaftueshëm. Bibla thotë...

“Dhe Jezusi thirri me zë të lartë... “O Atë, në duart e tua po e dorëzoh frymën tim!”. Dhe, si tha këto, dha frymë”. Luka 23:46 dhe Gjoni 19:30

“Atëherë veli i tempullit u shqye më dysh nga maja deri në fund”. Marku 15:38

Jezusi kishte vdekur. Nuk është e vështirë të imagjinojmë tërë mbretërinë e errësirës të ekzaltohet⁵. Satani dhe demonët e tij kishin pasur sukses përtej ëndrrave të tyre më të çmendura. Sipas këndvështrimit të tyre, ata e kishin vrarë Perëndinë. **Çlirimtari i Premtuar** kishte vdekur! Por për Satanin kishte disa gjëra që nuk shkonin. Pse u gris veli i tempullit nga maja deri në fund? Dhe pse Jezusi bërtiti ‘*U krye!*’ me aq shumë forcë?

VELI I GRISUR

Kujto që Tempulli ishte një riprodhim i përhershëm i Tabernakullit origjinal. Veli ndante Vendin e Shenjtë nga Vendi Shumë i Shenjtë. Prandaj grisja e këtij veli nuk ishte diçka e vogël e pa rëndësi.

Para së gjithash, Bibla thotë se veli e fshihte Vendin Shumë të Shenjtë nga shikimi i njeriut. Të shihje përtej velit, do të thoshte të vdisje. Perëndia i kishte thënë Moisiut shekuj më parë...

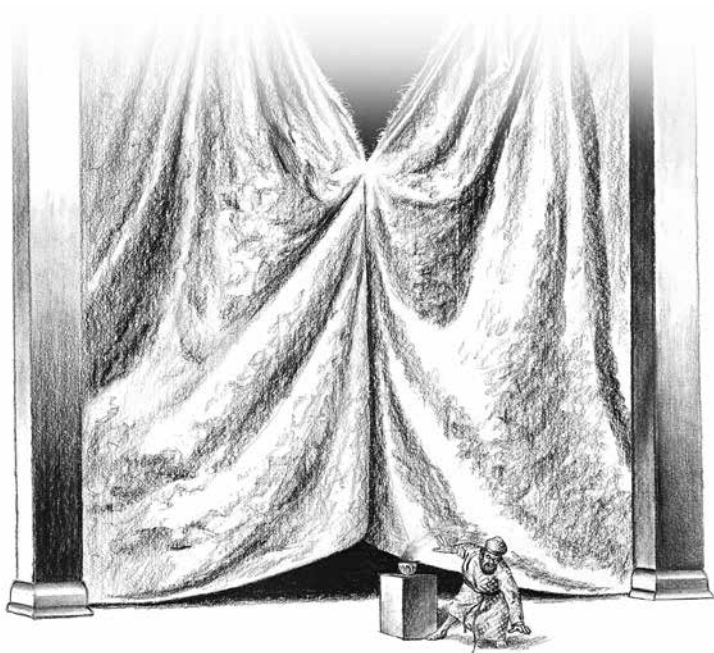
ZOTI i tha Moisiut: “Foli Aaronit, vëllait tënd, dhe thuaji të mos hyjë në çfarëdolloj kohe në shenjtërore, përtej perdes, përpara pajtuesit që ndodhet mbi arkë, që të mos vdesë, sepse unë do të shfaqem në renë mbi pajtuesin”. Levitiku 16:2

Së dyti, grisja e velit duhet të ketë qenë një punë madhore. Thuhej se veli ishte 18 metra i gjatë e 9 metra i gjerë dhe me një trashësi sa pëllëmba e dorës së njeriut, rreth 10 centimetra i trashë⁶.

Së treti, që të grisej nga maja deri në fund, do të thoshte vetëm një gjë: Perëndia e kishte grisur velin, jo njeriu.

Sipas orës judaike, Jezusi vdiq në orën e nëntë, që do të ketë qenë ora 3:00 pasdite. Tempulli duhet të ketë qenë plot me priftërinj që kryenin detyrat e tyre të shenjta. Kjo ishte koha e flijimit të mbrëmjes, kur vritej një qengj. Ishte gjithashtu edhe Pashka. Lajmi për velin e grisur nuk mund të jetë mbajtur i fshehtë. Shumë njerëz ishin të pranishëm dhe ngjarja ishte shumë tronditëse për t'u harruar.

Domethënia e gjithë këtij incidenti do të shpjegohet së shpejti.

U KRYE!

Folja “U krye” është përkthyer nga fjala greke *tetelestai*. Fjala *tetelestai* kishte shumë përdorime të ndryshme, por tri të mëposhtmet kanë lidhje me historinë⁷:

1. *Tetelestai* përdorej nga një shërbëtor që i raportonte pronarit ose pronares së vet pasi e kishte përfunduar një detyrë. “Puna që më dhatë u krye”.
2. *Tetelestai* ishte gjithashtu një term i përdorur në jetën tregtare greke. Ajo nënkuptonte përfundimin e një transferte kur një

borxh paguhej plotësisht. Kur bëhej pagesa përfundimtare, personi thoshte *“tetelestai”*, që do të thotë “Borxhi u shlye”. Janë gjetur fatura të lashta për taksat me shkrimin *tetelestai*: paguar plotësisht, të shkruar mespërmas tyre.

3. Përzgjedhja e një qengji për flijim në tempull ishte gjithmonë një kohë e rëndësishme. Duhet të kërkohej te tufa e deleve dhe me gjetjen e një qengji të patëmetë, personi thoshte *tetelestai*: puna kishte përfunduar.

Në mënyrë të fjalëpërfjalshme Jezusi thirri: “Detyra që ti më dhe u përfundua, borxhi u pagua, qengji i sakrificës u gjet”. Shkrimi thotë se Jezusi thirri me zë të lartë: *“U krye”*.

“Por kryeqindësi, kur pa ç’ndodhi, përlëvdoi Perëndinë duke thënë: “Me të vërtetë ky njeri ishte i drejtë!”. Luka 23:47

Ia vlen të theksohet se ishte centurioni, një oficer që kishte në ngarkim 100 ushtarë, i cili menjëherë komentoji mbi klithmën e Jezusit. Sigurisht që ai, si një ushtarak, e njihte ndryshimin midis një gulçimi disfate dhe një thirrje fitoreje.

“Duke qenë se ishte dita e Përgatitjes, që trupat të mos qëndronin në kryq në shabat, sepse ai shabat ishte një ditë me rëndësi të veçantë, judenjtë i kërkuan Pilatit që atyre t’u thyheshin kërcinjtë dhe të hiqeshin që andej”. Gjoni 19:31

THYEFJ KËMBËT

Ishte java e Pashkës dhe kjo ishte dita më kulmore, kur qengji duhet të vritej. Krerët e priftërinjve donin që puna e kryqëzimit të përfundonte, në mënyrë që festa të mos ndotej. Ata kërkuan që këmbët e Jezusit të thyheshin. Kjo do të thoshte se ai që po kryqëzohej nuk mund ta ngrinte më veten lart për të marrë frymë, duke sjellë kështu një asfiksi të menjëhershme, nëse nuk vdiste më parë nga dhimbja e thyerjes së kockave.

*“Ushtarët, pra, erdhën dhe ia thyen kërcinjtë të parit edhe tjetrit që ishte kryqëzuar me të; por, kur erdhën te Jezusi, dhe si panë se ai tashmë kishte vdekur, **nuk ia thyen kërcinjtë**, por njëri nga ushtarët ia tejshpoi brinjën me një heshtë dhe menjëherë i doli gjak e ujë.*

Dhe ai që ka parë, ka dëshmuar për këtë, dhe dëshmia e tij është e vërtetë; dhe ai e di se thotë të vërtetën, që ju të besoni.

Këto gjëra në fakt ndodhën që të përmbushet Shkrimi: *“Nuk do t’i thyhet asnjë eshtër”. Dhe përsëri një Shkrim tjetër thotë: “Do të vështrojnë atë që e kanë tejshpuar”.* Gjoni 19:32-37

3 VARROSJA DHE RINGJALLJA

E PREMTE: PASDITE VONË

“Pas këtyre gjërave, Jozefi nga Arimateja, që ishte dishepull i Jezusit, por fshehtas nga frika e judenjve, i kërkoi Pilatit të merrte trupin e Jezusit; dhe Pilati i dha leje. Atëherë ai erdhi dhe e mori trupin e Jezusit. Por erdhi dhe Nikodemi, i cili më përpara kishte vajtur te Jezusi natën, duke sjellë një përzierje prej mirre dhe alojeje, prej rreth njëqind librash. Ata, pra, e morën trupin e Jezusit dhe e mbështollën në pëlhura liri me erëra të këndshme, siç është zakoni i varrimit ndër judenjtë. Por në vendin ku ai u kryqëzua ishte një kopsht, dhe në kopsht një varr i ri, në të cilën ende nuk ishte vënë askush. Aty, pra, për shkak të Përgatitjes së judenjve, e vunë Jezusin, sepse varri ishte afër”. Gjoni 19:38-42

“Por dhe gratë që kishin ardhur me Jezusin nga Galileja duke e ndjekur, e panë varrin dhe mënyrën se si ishte vënë trupi i Jezusit; dhe ato u kthyen dhe përgatitën erëra të mira dhe vajra erëkëndshëm; dhe në shabat pushuan, sipas urdhërimit”. Luka 23:55-56

Megjithëse Jozefi dhe Nikodemi ishin pjesë e Sinedrit, duket se ata nuk e refuzuan dëshminë se Jezusi ishte me të vërtetë Perëndia. Sipas zakonisht të tyre, ata e mbështollën Jezusin me një rrobë varrimi të gjatë, të spërkatur me 34 kilogram erëza aromatike dhe e vunë në një varr. Një gur i madh në formë rrote, që mbase peshonte rreth dy ton (1,8 ton), u rrokullis përmes hyrjes së varrit. Gratë e panë dhe më pas shkuan në shtëpi për të përgatitur aroma të tjera për varrimin përfundimtar. Në këtë kohë ishte e premtë mbrëma.

E SHTUNË

“Por të nesërmen, që ishte mbas ditës së Përgatitjes, kryepiftërinjtë dhe farisenjtë u mblodhën te Pilati, duke thënë: “Zot, na ra në mend se ai mashtruesi, sa ishte gjallë, tha: “Pas tri ditësh do të ringjallem”. Prandaj urdhëro që varri të ruhet mirë deri në ditën e tretë, se mos vijnë dishepujt e tij natën ta vjedhin trupin dhe t’i thonë popullit: “U ringjall prej së vdekurish”; kështu mashtrimi i fundit do të ishte më i keq se i pari”.

Por Pilati u tha atyre: “Rojën e keni; shkoni dhe siguroni varrin, si të dini”. Dhe ata, pra, shkuan dhe mbasi e vulosën gurin, e siguruan varrin me rojë”. Mateu 27:62-66

Trupa e ushtarëve që u dërgua për të ruajtur varrin, nuk ishte një trupë dosido. Një trupë ushtarake romake përbëhej nga katër deri në gjashtëmbëdhjetë njerëz, ku secili prej tyre ishte stërvitur

për të ruajtur rreth dy metra vend. Së bashku, ata ishin të aftë ta mbronin veten nga një batalion i tërë⁸.

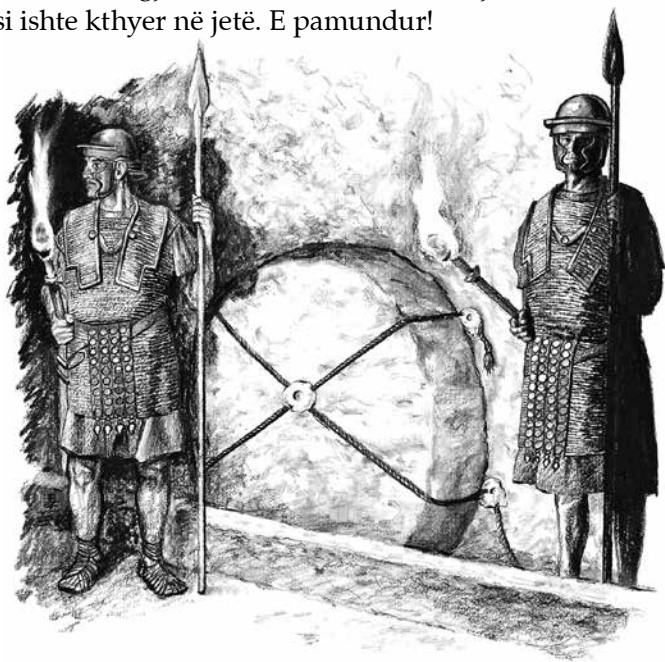
Pilati i udhëzoi krerët e priftërinjve dhe farisenjtë që të vulosnin varrin. Dera e gjerë prej guri do të lidhej me litarë dhe do të fiksohej në mur me argjilë të njomur. Argjila do të stampohej me një unazë që kishte një vulë. Çdo përpjekje për ta lëvizur gurin do të vihej re menjëherë.

E DIEL

Rojat ishin te vendi i tyre të shtunën, Shabati judeas. Të dielën, ndërsa ishte ende errësirë...

"...ra një tërmet i madh, sepse engjëlli i ZOTIT zbriti nga qielli, erdhi, e rrokullisi gurin nga hyrja e varrit dhe u ul mbi të. Por pamja e tij ishte si vetëtima dhe veshja e tij e bardhë si bora. Dhe nga frika e tij, rojat u drodhën dhe u bënë si të vdekur". Mateu 28:2-4

Sa hap e mbyll sytë, këta ushtarë të fortë e të ashpër e kuptuan se nuk mund të mateshin me këtë engjell. Fjalja e fundit në pjesën më sipër ishte një mënyrë e shekullit të parë për të thënë se atyre u ra të fikët nga frika! Por ata nuk ishin të vetmit që po dridheshin. Tërë mbretëria e errësirës duhet të ketë qenë në kaos. Nuk është e vështirë të imagjinojmë sesi ishte Satani, i pështjelluar, duke dhënë urdhra me zë të lartë sa andej-këtej, ndërsa demonët përplaseshin me njëri-tjetrin në rrëmujë. Çfarë tronditjeje! Kush do ta kishte imagjinuar se varri do të mbetej bosh? Mesa dukej, Jezusi ishte kthyer në jetë. E pamundur!

NDËRKOHË...

“...Maria Magdalena dhe Maria, nëna e Jakobit, dhe Salomeja blenë aroma që të shkonin të vajosnin Jezusin. Në mëngjesin e ditës së parë të javës, shumë herët, me të lindur dielli, erdhën te varri. Dhe thoshin në mes tyre: “Kush do të na e rrokullisë gurin nga dera e varrit?”.

Dhe, kur ngritën sytë, panë se guri ishte rrokullisur, sepse ishte shumë i madh.

Marku 16:1-4

Mesa duket, Maria Magdalena u kthye e tronditur dhe plot ankth kur e pa varrin të hapur. Me shumë mundësi ajo supozoi atë që dukej: trupi i Jezusit ishte dhunuar. Duke qarë me dënësë, ajo u kthye dhe vrapoi për t’u treguar dishepujve. Por Maria dhe Salomeja ecën përpara dhe u futën në varr.

“Hynë, pra, në varr dhe panë një djalosh të ulur në të djathtë, të veshur me të bardha, dhe u trembën.

Dhe ai u tha atyre: “Mos u trembni! Ju kërkoni Jezusin Nazarenas, të kryqëzuarin; ai u ringjall, nuk është këtu; ja vendi ku e kishin vënë”.

“Por shkoni dhe u thoni dishepujve të tij dhe Pjetrit se ai po shkon përpara jush në Galile; atje do ta shihni, ashtu siç ju pati thënë”.

Marku 16:5-7

“Dhe ato u larguan me të shpejtë nga varri me frikë dhe me gëzim të madh; dhe rendën ta çojnë lajmin te dishepujt e tij.

Dhe, ndërsa po shkonin për t’u thënë dishepujve, ja Jezusi u doli përpara dhe tha: “Përshëndetje!”. Por ato u afruan, i rrokën këmbët dhe e adhuruan. Atëherë Jezusi u tha atyre: “Mos kini frikë, shkoni të lajmëroni vëllezërit e mi që të shkojnë në Galile dhe atje do të më shohin”.

Mateu 28:8-10

AI ËSHTË RINGJALLUR

Duke lexuar historinë e dokumentuar⁹, ti mund të ndiesh hutimin dhe ngazëllimin e atyre lajmeve herët në mëngjes. Për ata që e kishin parë Jezusin të vdiste, raporti i dhënë nga gratë e mrekulluara u prit me goxha dyshim. Fillimisht...

“Dhe atyre iu dukën këto fjalë si dokrra; dhe nuk u besuan atyre”.

Lluka 24:11

Pjetri vrapoi për të kontrolluar varrin. Edhe Gjoni vrapoi duke ia kaluar Pjetrit gjatë rrugës, por më pas priti në hyrje të varrit.

“Vjen, pra, Simon Pjetri që po e ndiqte, hyri në varr dhe pa pëlhurat prej liri të shtrira, dhe rizën, që qe vënë mbi kokën e Jezusit, e cila nuk ishte bashkë me pëlhurat prej liri, por ishte e mbështjellë në një vend, veç”.

Gjoni 20:6-7

Kjo nuk ishte skena e një varri të grabitur. Rripat e gjatë prej cope që përdoreshin për të mbështjellë trupin ishin ende të lidhur sikur të ishin përreth një kufome, por ata ishin të shfryrë, bosh! Trupi kishte kaluar përmes tyre. Mbulesa e kokës ishte gjithashtu e palosur, njësoj sikur dikush t'i kishte rregulluar para se të largohej. Bibla thotë se Pjetri pa, por Gjoni pa dhe besoi. Për Gjonin nuk kishte asnjë dyshim se Jezusi ishte gjallë! Por mendja e Pjetrit po punonte. Atij i duhej kohë për t'u menduar.

Duhet të ketë qenë ende herët në mëngjes, kur Maria Magdalena u kthye dhe...

"...qëndroi jashtë, pranë varrit dhe po qante. Dhe, duke qarë, u përkul brenda varrit dhe pa dy engjëj me të bardha, duke ndenjur njëri te kryet dhe tjetri te këmbët, ku që trupi i Jezusit. Ata i thanë: "O grua, pse po qan?".

"U thotë atyre: "Sepse e kanë hequr ZOTIN tim dhe nuk e di ku e kanë vënë".

Gjoni 20:11-13

Varri ndodhej në një kopsht, kështu që ajo mbase supozoi se këta engjëj ishin kopshtarë. Maria ishte aq e shqetësuar saqë nuk i vajti mendja t'i identifikonte ata burra. Duhet të kemi parasysh se Maria po vajtonte me të madhe dhe që e gjithë biseda u bë ndërsa ajo qante me dënësë.

"Dhe si tha këtë, ajo u kthye prapa dhe pa Jezusin, që qëndronte në këmbë; por nuk e dinte se ishte Jezusi.

Jezusi i tha: "O grua, pse po qan? Kë kërkon?".

Ajo, duke menduar se ishte kopshtari, i tha: "Zot, po e pate hequr ti, më thuaj ku e vure dhe unë do ta marr".

Jezusi i tha: "Mari!".

Gjoni 20:14-16

Nëse dikush mund ta thotë një emër në atë mënyrë që të sjell ndërmend të gjitha kujtimet e çdo takimi të çmuar me një njeri të dashur, atëherë Jezusi bëri pikërisht këtë gjë. Maria e njohu zërin menjëherë.

"Ajo u kthye dhe i tha: "Rabboni!", që do të thotë: Mësues.

Gjoni 20:16

Tani ajo kishte një arsye tjetër për të qarë. Ajo do t'i ketë shtrirë krahët përreth Tij, mbase duke përqafuar këmbët e Tij sipas zakonisht të asaj kohe.

“Jezusi i tha: “Mos më prek, sepse ende nuk jam ngjitur tek Ati im; por shko te vëllezërit e mi dhe u thuaj atyre...”

“Atëherë Maria Magdalena erdhi t'ua njoftojë dishepujve se kishte parë ZOTIN dhe se i kishte thënë asaj këto gjëra”. Gjoni 20:17-18

Ndërsa e gjithë kjo po ndodhte, rojat po vraponin për te krerët e priftërinjve. Ata nuk mund të ktheheshin në asnjë mënyrë të Pilati.

“Ndërsa ato po shkonin, ja që disa nga rojat arritën në qytet dhe njoftuan kryepriftërinjtë për të gjitha ato që kishin ndodhur. Dhe këta u mblodhën me pleqtë dhe bënë këshill e vendosën t'u japin ushtarëve mjaft monedha argjendi, duke u thënë atyre: “Thoni: Dishepujt e tij erdhën natën dhe e vodhën, ndërsa ne po flinim. Dhe në qoftë se kjo i shkon në vesh qeveritatis, ne do ta bindim dhe do të bëjmë që ju të mos keni shqetësim”. Dhe ata i morën monedhat e argjendit dhe bënë ashtu si i kishin mësuar dhe kjo e thënë u përhap ndër Judenjtë deri ditën e sotme”.

Mateu 28:11-15

U desh një shumë e madhe parash për t'i bindur ata ushtarë krenarë të thoshin se i kishte zënë gjumi. Por kjo nuk ishte e vërtetë. Përsëri ti mund të shikosh dorën e Satanit pas gjithë kësaj, duke u përpjekur që të ndryshonte situatën. Në fund të fundit, ai është *ati i gënjeshtrove*. Ajo ishte një përpjekje e kotë për të mos u turpëruar. Padyshim që Satani e kuptoi se ishte mundur. Jezusi, **I Vajosuri** kishte shtypur kokën e Satanit, ashtu si Perëndia kishte premtuar kohë më parë në Kopshtin e Edenit.

I GJALLË

Jezusi ishte kthyer në jetë! Ai ishte me të vërtetë i gjallë fizikisht! Për tri ditë trupi i Tij kishte qëndruar i pajetë në varr, i ndarë nga fryma e Tij. Por më pas, me një demonstrim dramatik të fuqisë mbinatyrore, Jezusi ishte ringjallur me një trup të ri. Jezusi e kishte parathënë vdekjen e Tij gjatë shërbesës së Tij.

“Prandaj Ati më do, sepse unë e jap jetën time që ta marr përsëri. Askush nuk e merr nga unë, por e jap nga vetja ime; unë kam pushtet ta lë dhe kam pushtet ta marr përsëri...” Gjoni 10:17-18

Vdekja e Jezusit nuk ishte një vdekje dosido. Për racën njerëzore, vdekja është pasojë e mëkatit, e shkeljes së ligjit të Perëndisë. Por Jezusi i kishte zbatuar dhjetë urdhërimet në mënyrë të përsosur. Ai ishte pa mëkat, kështu që Ai nuk duhet të vdiste. Sipas *ligjit të mëkatit*

dhe të vdekjes, Jezusi mund të kishte jetuar përgjithmonë. Prandaj, pse vdiq Ai? Satani nuk e kishte vrarë Jezusin kundër vullnetit të Tij; as judenjtë e as romakët; Jezusi kishte zgjedhur të vdiste, me dëshirë. Po pse? Kapitujt pasardhës do t'i përgjigjen kësaj pyetjeje.

Ngjarjet e atij mëngjesi ishin vetëm fillimi. Gjatë dyzet ditëve në vazhdim, Jezusi iu shfaq shumë prej atyre që e njihnin më së miri Atë. Por para se ta lëmë ditën e ringjalljes, ka edhe një histori tjetër që duhet treguar.

72 ORËT QË NDRYSHUAN HISTORINË

* E premtja judaike	<p>E ENJTE Dishepujt përgatisin Pashkën Darka e Pashkës Ecja për në kopshtin e Gjetsemanit Jezusi arrestohet në kopsht; dishepujt arratisen</p>
	<p>E PREMTE Gjyqi i parë: para vjehrrit të kryepriftit, Anës Gjyqi i dytë: para kryepriftit dhe Sinedrit Gjyqi i tretë: para Sinedrit (për ta bërë të ligjshëm)</p> <p>6:30 am Gjyqi i katërt: para Pilatit Gjyqi i pestë: para Herodit (Jezusin e tallin) Gjyqi i gjashtë: para Pilatit (Jezusin e fshikullojnë)</p> <p>9:00 am Kryqëzimi</p> <p>MESDITË</p> <p>3:00 pm Jezusi thërret: "U krye!"; Grisët veli i Tempullit Këmbët e dy hajdutëve u thyen; Jezusit iu shpua kraharori Jozefi nga Arimatea kërkon trupin e Jezusit për ta varrosur Jezusi vihet në varr</p>
E shtuna judaike	<p>E SHTUNË</p> <p>Kërkohet një rojë romake dhe vihet te varri Vulosja e varrit</p>
E diela judaike	<p>E DIEL Tërmeti: rrokullisja e gurit nga engjëjt; rojet largohen me vrap Gratë shkojnë te varri Jezusi i shfaqet Marisë dhe Salomesë Jezusi i shfaqet Mari Magdalenës Jezusi i shfaqet Pjetrit</p>

*Dita për judenjtë fillon kur perëndon dielli deri në perëndimin e nesërm.

KAPITULLI KATËRMBËDHJETË

1 I PANJOHURI

2 MESAZHI I RRUGËS PËR NË EMAUS
— NGA ADAMI TEK NOEU —

3 MESAZHI I RRUGËS PËR NË EMAUS
— NGA ABRAHAMI TE LIGJI —

4 MESAZHI I RRUGËS PËR NË EMAUS
— NGA TABERNAKULLI DERI TE GJARPRI PREJ BRONZI —

5 MESAZHI I RRUGËS PËR NË EMAUS
— NGA GJON PAGËZORI TEK RINGJALLJA —

1 I PANJOHURI

“Dhe ja, po atë ditë, dy nga ata po shkonin në një fshat, me emër Emaus, gjashtëdhjetë stade larg Jerusalemit. Dhe ata po bisedonin midis tyre për të gjitha ato që kishin ndodhur. Dhe ndodhi që, ndërsa po flisnin dhe bisedonin bashkë, edhe vetë Jezusi u afrua dhe ecte bashkë me ta. Por sytë e tyre ishin të penguar për të mos e njohur atë.

Dhe ai u tha atyre: “Ç’janë këto biseda që bëni me njëri-tjetrin udhës? Dhe pse jeni të trishtuar?” Luka 24:13-17

Këta burra nuk ishin pjesë e rrethit të ngushtë, por edhe ata ishin ndjekës të Jezusit.

Dhe një nga ata, me emër Kleopa, duke u përgjigjur i tha: “Ti qenke i vetmi i huaj në Jerusalem që nuk ka marrë vesh ato që kanë ndodhur atje ndër këto ditë?”.

Dhe ai u tha atyre: “Cilat?”.

Ata i thanë: “Ato të Jezusit nga Nazareti, i cili qe një profet i fuqishëm në vepra dhe në fjalë përpara Perëndisë dhe gjithë popullit. Dhe sesi kryepiftërinjtë dhe krerët tanë e dorëzuan në dënim vdekjeje dhe e kryqëzuan. Por ne shpresonim që ky të ishte ai që do të shpengonte Izraelin; por, megjithëkëtë, sot është e treta ditë që kur ndodhën këto gjëra. Por edhe disa gra prej nesh na çuditën, sepse kur shkuan herët në mëngjes te varri, dhe duke mos e gjetur trupin e tij, erdhën duke thënë se kishin parë një vegim engjëjsh, të cilët thonë se ai jeton. Dhe disa nga tanët shkuan te varri dhe e gjetën ashtu si thanë gratë, por atë nuk e panë”. Luka 24:18-24

Dy dishepujt dhanë një përmbledhje të shkurtër të ditës. Sigurisht që e gjithë kjo nuk ishte diçka e re për Jezusin, por Ai priti me qetësi derisa ata të mbaronin. Edhe Ai kishte lajme për t’u dhënë. Jezusi tha...

“Të pamend dhe të ngathët në zemër për të besuar gjithçka që kanë thënë profetët! A nuk duhej që Krishti të vuajë dhe të hyjë në lavdinë e tij?”. Dhe duke zënë fill nga Moisiu dhe nga gjithë profetët, ai u shpjegoi atyre në të gjitha Shkrimet gjërat që i takonin atij”. Luka 24:25-27

Jezusi u tha atyre se **Mesia duhet** të vuante, të vdiste dhe pastaj të ringjallej. Ai tha se kjo ishte e domosdoshme. Patjetër që ata do të jenë habitur. Por Jezusi nuk u ndal aty. Ai iu kthye Shkrimeve judease dhe i mësoi ata rreth vetes, duke nisur që prej fillimit. Pastaj, hap pas hapi, histori pas historie, Ai kaloi përmes gjithë Biblës. Duhet të ketë qenë një mësim i jashtëzakonshëm.

“Kur iu afruan fshatit për ku po shkonin, ai bëri sikur do të vazhdonte më tutje. Por ata e detyruan duke thënë: “Rri me ne, sepse po ngryset dhe dita po mbaron”. Edhe ai hyri që të rrinte me ta. Dhe ndodhi që kur ishte në tryezë me ta, mori bukën, e bekoj dhe, si e theu, ua ndau atyre.

Por atyre iu çelën sytë dhe e njohën, dhe ai u zhduk prej tyre.

Dhe ata i thanë njeri tjetrit: “Nuk na digjej zemra përbrenda, kur ai na fliste udhës dhe na hapte Shkrimet?”. Luka 24:28-32

Kuptimi i ri i dha krahë ngazëllimit të tyre!

“Në po atë orë u ngritën dhe u kthyen në Jerusalem”. Luka 24:33

Ti mund ta imagjinosh udhëtimin gjatë kthimit në qytet ndërkohë që këta ndjekës të ngazëllyer të Jezusit, diskutonin se çfarë do t'u thoshin njëmbëdhjetë dishepujve*. Udhëtimi ishte i gjithi në të përpjetë të kodrës, por ata duhet t'i kenë dhënë kurajo vetes. Ata kishin lajme të mira!

“Në po atë orë u ngritën dhe u kthyen në Jerusalem, dhe gjetën të mbledhur të njëmbëdhjetët dhe ata që ishin me ta, duke thënë: “Ἰδοὺ in ringjall me të vërtetë dhe iu shfaq Simonit”. Dhe ata treguan ato që ndodhën udhës dhe si e kishin njohur në ndarjen e bukës.

Dhe, ndërsa ata po bisedonin për këto, vetë Jezusi u shfaq në mes tyre dhe u tha atyre: “Paqja me ju!”.

Por ata, të trembur dhe gjithë frikë, mendonin se po shihnin një frymë. Dhe ai u tha atyre: “Pse jeni të turbulluar? Dhe pse në zemrat tuaja po lindin dyshime? Shikoni duart e mia dhe këmbët e mia, sepse jam unë vetë. Më prekni dhe shikoni, sepse një frymë nuk ka mish e eshtra, si po shihni se unë kam!”.

Dhe, si u tha këtë, u tregoi atyre duart dhe këmbët. Por, duke qenë se ende nuk besonin prej gëzimit dhe çuditëshin, ai u tha atyre: “A keni këtu diçka për të ngrënë?”. Dhe ata i dhanë një pjesë peshku të pjekur dhe një hoje mjalti. Dhe ai i mori dhe hëngri para tyre.

Dhe u tha atyre: “Këto janë fjalët që unë ju thosha kur isha ende me ju: se duhet të përmbushen të gjitha që janë shkruar lidhur me mua në ligjin e Moisiut, në profetët dhe në psalmet”.

Luka 24:33-44

Ashtu si kishte bërë me dy dishepujt në rrugën për në Emaus, Jezusi përdori Biblën për t'u shpjeguar ngjarjet që lidheshin me *vdëkjen* dhe *ringjalljen* e Tij. Judenjtë i ndajnë Shkrimet në tre pjesë: *Ligji, Shkrimet (ose Psalmet) dhe Profetët*. Ai mori secilën prej këtyre pjesëve dhe u tregoi ndjekësve të Tij sesi të gjitha ato lidheshin me Të.

“Atëherë ua hapi mendjen, që t’i kuptonin Shkrimet, dhe u tha atyre: “Sepse kështu është shkruar dhe kështu duhej të vuante Krishti dhe të ngjallej prej së vdekurish ditën e tretë dhe të predikohet në emrin e tij pendimi dhe falja e mëkateve ndër të gjithë kombet, duke filluar nga Jerusalemi. Dhe ju jeni dëshmitarë për këto”.

Luka 24:45-48

Jezusi tha se vdekja, varrosja dhe ringjallja e Tij **duhet** të ndodhnin që të përmbushej Shkrimi. Ai vazhdoi duke thënë se ky ishte lajm aq i mirë, sa që do të tregohej kudo, duke nisur nga Jerusalemi.

Para se të vazhdojmë me historinë, duam të ndalemi e të kthehemi te fillimi, ashtu si bëri Jezusi me dishepujt. Duam të shohim atë që Jezusi tha për Vetën te Ligji, Profetët dhe Psalmet.

Saktësisht, pse erdhi Jezusi në tokë dhe pse **duhej** që Ai të vuante e të vdiste kur kishte planifikuar që nga fillimi se do të ringjallej? Pse nuk u tha njerëzve thjesht që të besonin në Të e ta anashkalonte gjithë procesin e kryqëzimit? Cili ishte qëllimi i gjithë këtyre ngjarjeve: kjo *vdekje, varrosje dhe ringjallje*? Pjesa e fundit e mozaikut po del në pah. Kur ta kuptosh këtë, atëherë do të shohësh pamjen e plotë.

2 MESAZHI I RRUGËS PËR NË EMAUS

— NGA ADAMI TEK NOEU —

Për t’iu përgjigjur kësaj pyetjeje... “Pse duhej të vdiste Jezusi?” ...do të kthehemi prapa në kohë dhe do ta nisim që nga fillimi.

ADAMI DHE EVA

A e mban mend miqësinë unike që ekzistonte mes Perëndisë dhe njeriut në fillim të krijimit? ZOTI e krijoi njeriun jo si robot por me një vullnet, në mënyrë që nëpërmjet zgjedhjeve të bindjes që ai do të bënte, do të nderonte Perëndinë, ashtu si një bir i bindur nderon atin e vet.

Mendoj se e mban mend që nëpërmjet bindjes, njeriu përfitonte të mira të jashtëzakonshme nga kjo marrëdhënie, sepse ZOTI i universit i ishte përkushtuar mirëqenies së Adamit dhe Evës, duke ecur e folur me ta si miku i tyre.

Por më pas, Adami dhe Eva i shpërfillën qëllimisht udhëzimet e Perëndisë dhe eksperimentuan me diturinë e ndaluar. Meqenëse ngjarjet që lidhen me këtë incident përmbajnë elemente vendimtare të mozaikut, Shkrimi përdor disa fjalë figurative të fuqishme për të na ndihmuar të kuptojmë atë që ndodhi.

I HUMBUR

Bibla thotë se njeriu mendoi se e dinte më mirë se Perëndia se çfarë ishte e mirë për të. Ai zgjodhi rrugën e tij, të bënte gjërat e tij, por ajo rrugë e çoi në një shkretëtirë frymërore. Njeriu ishte I HUMBUR.

ARMIKU

Në vend që t'i vinte veshin Perëndisë, njeriu i besoi Satanit. Njeriu iu bashkua rradhëve rebele të Satanit, duke u bërë kështu ARMIKU me Perëndinë.

Por kjo zgjedhje pati pasoja. Shkrimi na mëson se pasojat e mëkatit kushtojnë shtrenjtë.

TË LARGUAR

Meqenëse nuk ekzistonte besimi, nuk kishte as marrëdhënie. Menjëherë, miqësia unike midis Perëndisë dhe njeriut mori fund. I ndarë për shkak të mëkatit, njeriu **U Largua** nga Perëndia i përsosur e i shenjtë. Perëndia nuk ishte më i afërt. Ai dukej i largët dhe i ftohtë.

SKLLAV

Satani nuk ishte ai miku dashamirës, ashtu si kishte qenë Perëndia. Përkundrazi, djalli e manipuloi njeriun me gënjeshttra që ai të bënte vullnetin e tij satanik. Njeriu u bë një SKLLAV i Satanit dhe një skllav i mëkatit.

Duke e zgjedhur vetë rrugën e tij, njeriu nuk iu bind urdhërimit të vetëm që Perëndia i kishte dhënë. Kjo nuk ndodhi pa lëndim apo dëme, sepse sa herë që shkel një ligj, përballesh me pasojat.

FAJTOR

Perëndia e hoqi mantelin e miqësisë dhe veshi mantelin e gjykatësit. Si gjykatës i njeriut, Perëndia e shpalli njeriun FAJTOR për një krim: ai kishte shkelur ligjin e Tij, kishte mëkatuar ndaj një Perëndie të shenjtë.

BORXHLLI

Perëndia shkroi një verdikt, një Dëftesë Borxhi. Njeriu tani ishte një BORXHLLI, me një çmim për të paguar. Dënimi për mëkatin ishte vdekja.

TË VDEKUR

Tani, çdo qenie njerëzore do të VDISTE fizikisht. Fryma do të *ndahej* nga trupi; jeta do të *ndahej* nga familja dhe miqtë.

TË NDARË

Për shkak se kutërbimi i mëkatit ndoti gjithë qenien e njeriut, Perëndia e *nda*u Vetën nga raca njerëzore. Marrëdhënia e njeriut me Perëndinë kishte marrë fund; ajo kishte MBARUAR.

GJYKIMI I PËRJETSHËM

Pas vdekjes fizike, do të ketë një VDEKJE TË DYTË. Njeriu do të ndahet përgjithmonë nga Perëndia dhe nga shfaqja e dashurisë së Tij. Ai do të mbetet në Liqenin e Zjarrit, vend i përgatitur për Satanin dhe demonët e tij.

Vdekja, në tri aspektet e saj, sundoi mbi jetën e njeriut dhe ai nuk mund të bënte asgjë për këtë. Njeriu nuk kishte zgjedhje nëse donte të vdiste ose jo. Ky ishte një realitet i hidhur dhe i fuqishëm, me të cilin përballeshin të gjithë; të gjithë e përjetonin e të gjithë ata që e mendonin me kthjelltësi, frikësoheshin. Duke i dhënë një përfundim absolut, përfundimtar, Shkrimi deklaroi në mënyrë të qartë...

"...por secili do të dënohet me vdekje për mëkatën e vet".

2 Kronikave 25:4

Këto fjalë përshkruese na ndihmojnë të kuptojmë sesa shumë ishte larguar raca njerëzore prej Perëndisë, si pasojë e mëkatit të Adamit dhe Evës. Njeriu u përball me pyetjen shekullore: **Si mund ta heqim qafe mëkatën tonë bashkë me gjithë pasojat e tij dhe të arrijmë një drejtësi të barabartë me drejtësinë e Perëndisë, në mënyrë që të pranojmi përsëri në praninë e Tij?**

NJË PËRPIEKJE E DËSHPËRUAR

A e mban mend sesi Adami dhe Eva u përpoqën që të fshihnin mëkatën e tyre, duke u mbuluar me gjethe fiku? Ne pamë që megjithëse ZOTI i refuzoi përpjekjet e tyre, Ai nuk i la në baltë. Përkundrazi, Ai...

"...gjen mënyrën që ai që është në mërgim të mos qëndrojë larg tij".

2 Samuelit 14:14

ZOTI e përdori këtë ngjarje që t'i mësonte Adamit dhe Evës, si edhe neve, parimet universale që zbatohen për gjithë racën njerëzore.

PRANIMI

Ashtu si Adami dhe Eva nuk mund ta bënin veten të pranueshëm para Perëndisë duke ndrequr pamjen e jashtme, as ne nuk mund të pranojmi duke u bazuar te gjërat tona sipërfaqësore. Ne mund t'u bëjmë përshtypje të tjerëve nga ana e jashtme, por Perëndia e di sesi jemi në të vërtetë.

Ne pamë se Perëndia i siguroi Adamit dhe Evës një mënyrë pranimi, por me kushte të tjera. Bibla thotë se...

"...ZOTI Perëndi i bëri Adamit dhe gruas së tij tunika prej lëkure dhe i veshi".

Zanafilla 3:21

Domethënia e këtij vargu të shkurtër do të ishte anashkaluar, po të mos shpjegohej nga pjesët e tjera të Biblës. Kështu pra, cili është kuptimi i tij? Çfarë mund t'u kishte thënë Jezusi dishepujve? Fare thjesht: Ashtu si një kafshë duhet të vdiste për të veshur Adamin dhe Evën me veshje të pranueshme, *po ashtu Jezusi duhet të vdiste për të na bërë të pranueshëm në praninë e Perëndisë.*

Kjo ishte dhe është ideja e Perëndisë. Kjo është rruga e Perëndisë për të na pranuar.

Ndërsa dishepujt po përpiqeshin të kuptonin atë që Jezusi po thoshte, duhet të kenë vërsuar pyetjet. Pse Perëndia bëri që të vritej një kafshë për Adamin dhe Evën? Pse nuk i veshi thjesht me një veshje gjethesh të zgjedhura prej Tij? Dhe pse duhet të vdiste Jezusi për ne? A nuk kishte asnjë mënyrë tjetër? Ne mund të supozojmë se Jezusi vazhdoi me historinë tjetër.

KAINI DHE ABELI

A e mban mend sesi djemtë e Adamit dhe Evës i çuan flijime Perëndisë? Përse e bënë ata këtë gjë? Ne pamë se rruga e shpëtimit që Perëndia krijoi, kishte dy aspekte.

Kishte një aspekt të *brendshëm*: diçka që duhet ta zgjidhnin në zemrat e tyre, një zgjedhje që Kaini dhe Abeli duhet ta bënë vetë.

Kishte edhe një aspekt të *jashtëm*: një ndihmesë pamore që t'i ndihmonte për të kuptuar se çfarë duhej për ta fshirë mëkatin.

A e mban mend kur Kaini dhe Abeli i çuan flijimet e tyre Perëndisë? Kaini çoi perime nga kopshti i tij, por Abeli çoi të parëlindurin e tufës së tij. Perëndia e refuzoi flijimin e Kainit, por Ai e pranoi atë të Abelit. Pse?

KAINI

Ana e brendshme: Kaini nuk i besoi Perëndisë.

Ai kishte idetë e tij sesi mund të shpëtonte nga mëkati dhe të bëhej i drejtë para ZOTIT.

Në të njëjtën mënyrë, bota jonë është plot me njerëz të cilët kanë idetë e tyre për Perëndinë dhe sesi t'i pëlqejnë Atij. Është bërë e modës që gjithësecili të ketë teorinë e vet. Një perëndi i krijuar nga mendja njerëzore ka hyrë në modë. Kaini ishte i tillë.

Ana e jashtme: Bazuar në mendimin e tij, Kaini bëri si deshi vetë. Ai çoi një flijim që nuk paraqiste mënyrën e Perëndisë për të trajtuar problemin e mëkatit. Perimet nuk mund të derdhnin gjak. Kaini injoroi faktin që...

“...pa derdhur gjak nuk ka ndjesë”.

Hebrenjve 9:22

Flijimi i tij nuk siguroi një shlyerje: mbulim për mëkatin e tij. Bibla na thotë...

“Jo sikundër Kaini, i cili ishte nga i ligu... veprat e tij ishin të liga por ato të të vëllait, të drejta”.

1 Gjonit 3:12

ABELI

Nga ana tjetër, Perëndia e pranoi flijimin e Abelit.

Ana e brendshme: Abeli i besonte ZOTIT si Shpëtimtari i tij. Kjo ishte ajo që Perëndia donte. Ai dëshiron ende që njerëzit t'i besojnë Atij. Na thuhet vazhdimisht në faqet e Shkrimit se duhet të besojmë në ZOTIN Jezus Krisht si Shpëtimtarin tonë.

Ana e jashtme: Perëndia e pranoi flijimin e Abelit sepse ai paraqiste atë që Jezusi përmbushi në kryq.

- ❖ Ai paraqiste **zëvendësim**: Ashtu si një kafshë e pafajshme u vra në vend të Abelit, po ashtu edhe Jezusi i pafajshëm nga çdo mëkat, vdiq në vendin tonë duke paguar **dënimin** me vdekje.

“Sepse edhe Krishti ka vuajtur një herë për mëkatet, i drejti për të padrejtët, për të na çuar te Perëndia”.

1 Pjetrit 3:18

- ❖ Ai paraqiste **shlyerje**: Ashtu si gjaku i një kafshe u derdh që të mbulohej mëkati i Abelit, po ashtu Jezusi e ofroi Vetën e Tij si flijimi përfundimtar me gjak që ne të mund të kemi faljen e mëkateve.

Bibla thotë se marrëdhënia që u thye nga mosbindja, tani është rivendosur nëpërmjet vdekjes së Jezusit në kryq.

“Edhe ju, që dikur ishit të huaj dhe **armiq...** Tani ju **pajtoi** në trupin e mishit të tij [Krishtit], me anë të vdekjes...”.

Kolosianëve 1:21-22

ARMIKU

Duke qenë fëmijë të Adamit dhe të Evës, ne kemi lindur në këtë botë si armiq të Perëndisë...

I PAJTUAR

...por tani, për shkak të vdekjes fizike të Jezusit në kryq, ne jemi *pajtuar*. Ne mund të jemi përsëri miq. Marrëdhënia e thyer është rivendosur.

Por dikush mund të thotë: “Në rregull, e kuptoj se vdekja e Jezusit e zgjidhi problemin tonë të mëkatit, por si mund të kemi *një drejtësi të barabartë me drejtësinë e Perëndisë*, në mënyrë që të pranojemi përsëri në praninë e Tij?”.

Siç e kemi thënë kapituj më parë, kjo pyetje ka dy anë, njësoj si dy faqet e së njëjtës monedhë. Ti nuk mund t'i ndash ato. Kur Perëndia e zgjidhi problemin e mëkatit tonë, Ai gjithashtu u mor edhe me mungesën e drejtësisë. Do ta kuptojmë këtë më shumë pas pak faqesh.

NOEU

Në kohën e Noeut, njerëzit e shpërfillën Fjalën e Perëndisë. Mbase ata menduan se Noeu plak ishte çmendur. Sido që të ketë qenë, ata ishin të bindur se jeta ekzistonte vetëm për të jetuar momentin. Perëndia nuk e ndaloi gjykimin e Tij vetëm sepse ata kishin një filozofi të gabuar për jetën. Ata humbën në marrëzinë e tyre.

Perëndia po thoshte këtë gjë: ashtu si njerëzit në kohën e Noeut u gjykuan për mëkatet e tyre, po ashtu Ai do të gjykojë të gjithë njerëzit, pavarësisht se çfarë mendojnë ata.

“Njeriu i pamend në zemrën e vet ka thënë: “Perëndi nuk ka”.

Psalmi 53:1; 14:1

“Kush i beson zemrës së vet, është budalla...”. Fjalët e Urta 28:26

Perëndia do të na lejojë ta shpërfillim Atë dhe madje edhe ta refuzojmë rrugën e Tij të shpëtimit për një farë kohe, por në fund ne do të përballemi me faktin e pashmangshëm: ne duhet ta paguajmë borxhin e mëkatit me vdekjen tonë të përjetshme.

A e mban mend sesi Noeu dhe djemtë e tij u ruajtën të sigurt në Arkë? Kishte vetëm një varkë dhe vetëm një derë për të hyrë e për t'u strehuar nga përmytja. Nuk kishte asnjë mundësi tjetër.

Në të njëjtën mënyrë, Jezu Krishti është e vetmja rrugë për në jetën e përjetshme. Ashtu si shpëtimi gjendej vetëm brenda Arkës, po ashtu vetëm në Jezusin mund të gjejmë shpëtim nga dënimi i përjetshëm.

“Jezusi i tha: “Unë jam udha, e vërteta dhe jeta; askush nuk vjen tek Ati përveçse nëpërmjet meje”. Cjoni 14:6

Ka vetëm një rrugë për te Perëndia. Ata që e injorojnë ose e refuzojnë rrugën, do të pësojnë të njëjtin fat si ata që nuk ia vunë veshin paralajmërimeve të Noeut për përmbytjen që po vinte: vdekje të përjetshme me të gjitha pasojat e saj.

Bibla është shumë e qartë. Jezusi është e vetmja rrugë për te Perëndia.

BABELI

A e mban mend kur pamë se Babeli ishte incidenti i parë i fesë së organizuar në Bibël? Njerëzit u përpoqën të ndërtonin një kullë për të arritur qiellin. Ne thamë se një përkufizim i fjalës *fe* është ky: *përpjekjet e njeriut për të arritur Perëndinë*. Në Babel, njeriu u mundua fort duke punuar me tulla dhe bitum.

Po ashtu, feja është si një mbikqyrës që kërkon mundim të vazhdueshëm. Ajo kërkon përpjekje të vazhdueshme e në rritje për të kënaqur Perëndinë, perënditë, frymërat apo idhujt.

Në kontrast me fenë, Bibla thotë se rruga e vetme e vërtetë për te Perëndia, u siguroa nga vetë ZOTI, kur në mëshirën e Tij, *Perëndia zbriti poshtë te njeriu* në personin e Jezus Krishtit. Gjithçka që nevojitej për të restauruar marrëdhënien e thyer u krye në kryq nga Jezusi.

Mund ta përfytyrosh shkëndijën e gëzimit në sytë e dishepujve, ndërsa ata dëgjonin planin e Perëndisë përgjatë mijëra vitesh historie, të përmbushur në Jezusin. Për shekuj me radhë njeriu kishte pritur me padurim ditën kur ai do të çlirohej nga gjykimi i mëkatit. Tani ai çast kishte ardhur. Por Jezusi nuk e kishte mbaruar shpjegimin e tij. Ai vazhdoi, padyshim, me historinë e Abrahamit dhe të Isakut.

3 MESAZHI I RRUGËS PËR NË EMAUS

— NGA ABRAHAMI TE LIGJI —

A e mban mend kur Perëndia i kërkoi Abrahamit të flijonte birin e tij? Isaku ishte nën urdhrin e Perëndisë për të vdekur dhe në të vërtetë ai e meritonte të vdiste, sepse ishte mëkatar. Isaku u lidh dhe u vendos në altar, i paaftë për të shpëtuar veten.

Ajo që Perëndia po thoshte, ishte kjo: ashtu si Isaku ishte i paaftë për ta shpëtuar veten e tij, po ashtu të gjithë ne jemi të lidhur nga mëkati dhe nuk jemi në gjendje ta shpëtojmë veten nga pasojat e tij.

A të kujtohet sesi Abrahami mori thikën dhe u përgatit t'ia ngulte Isakut? Abrahami besoi te mirësia e Perëndisë, se Ai do të siguronte një zgjidhje për vdekjen. Në çastin e fundit, Perëndia thirri nga Qielli dhe e ndaloi atë. Për shkak të besimit të Abrahamit, ZOTI siguroi një flijim zëvendësues për Isakun.

NJË ZËVENDËSUES

Ashtu si dashi u vra në vend të Isakut, po ashtu *Jezusi vdiq në vendin tonë*. Ne duhet të kishim vdekur e të ndëshkoheshim për mëkatet tona, por Jezusi vdiq dhe mori dënimin tonë në kryq. Ai është zëvendësuesi *ynë*.

Nëse dashi nuk do të ishte therur, atëherë Isaku do të kishte vdekur. Nëse Jezusi nuk do të kishte vdekur, atëherë neve do të na duhej të paguanim borxhin *tonë* të mëkatit.

Bibla thotë se Perëndia e nderoi besimin e Abrahamit.

“Sepse, çfarë thotë Shkrimi? “Por Abrahami i besoi Perëndisë dhe kjo iu llogarit për drejtësi”. Romakëve 4:3

A e kujtoni *Dëftesën e Borxhit* që e ka çdo njeri si pasojë e mëkatit? Bibla thotë se Perëndia ia *numëroi për drejtësi* në llogari të Abrahamit, për shkak të besimit të tij. Perëndia e bëri këtë për Abrahamin, sepse Ai kishte ndërmend atë që Jezusi do të bënte në kryq. Bibla thotë se...

Fjalët “kjo iu numërua atij”... nuk u shkrua vetëm për të [Abrahamin]... por edhe për ne, të cilëve do të na llogaritet, neve që besojmë në atë që ka ringjallur prej së vdekurish Jezusin, ZOTIN tonë”. Romakëve 4:23-24

Përgjatë shekujve, çdo person ka pasur një *Dëftesë Borxhi*, një borxh të madh mëkati, që secili prej nesh ka qenë përgjegjës për ta paguar. E vetmja mënyrë sesi borxhi mund të paguhej, ishte ta paguanim me vetë vdekjen tonë të përjetshme.

Por më pas, erdhi Jezusi. Vdekja e Tij e pagoi plotësisht borxhin e mëkatisht të njeriut: në të shkuarën, në të tashmen dhe në të ardhmen. Kjo është arsyeja pse Jezusi thirri: “U krye”. *Borxhi u pagua!*

Por pagesa e bërë nga Jezusi është efektive vetëm nëse dikush beson. Bibla thotë...

“Por edhe për ne, të cilëve do të na llogaritet [si drejtësi], **neve që besojmë** në atë që ka ringjallur prej së vdekurish Jezusin, ZOTIN tonë”.

Romakëve 4:24

Kujto se fjala *besojmë* e përdorur në Bibël, ka një kuptim më të plotë nga ai që i japim ne ndonjëherë.

Termet *besim*, *bindje*, *besë* dhe *siguri* kanë në thelb të njëjtin kuptim.

1. Besimi i vërtetë bazohet në fakte (p.sh.: “Jezusi vdiq në vendin tonë për mëkatet tona”). Besimi nuk bazohet në *ndjesinë e të qënies i falur*.
2. Besimi i vërtetë biblik nuk ndalet te pëlqimi mendor i së vërtetës. Ai përfshin një siguri te faktet e shprehura, i pasuar nga një akt i qëllimshëm i vullnetit tonë. (p.sh.: “Unë besoj se Jezusi e ka paguar borxhin **tim** të mëkatisht”).

Të gjitha këto do të kenë qenë lajme të mira për dishepujt. Këto duhet të jenë lajme të mira edhe për ne. Bibla thotë...

"...sa u shkruan më përpara u shkruan për mësimin tonë, që me anë të durimit dhe të ngushëllimit të Shkrimeve, të kemi shpresë".

Romakëve 15:4

Historitë e Abrahamit dhe Isakut ishin histori që dishepujt i dinin mirë. Pavarësisht se ata i kishin dëgjuar që në fëmijëri, vetëm tani po e kuptonin për herë të parë pamjen e plotë. Ndërsa Jezusi fliste, askush nuk do ketë bërë as edhe lëvizjen më të vogël. Çdo sy ishte ngulitur tek Ai, te **Shpëtimtari i Premtuar**, që tashmë ishte mes tyre. Jezusi vazhdoi.

PASHKA

A të kujtohet kur bijtë e Izraelit ishin skllëvër në Egjipt dhe sesi Perëndia i çliroi ata nga Faraoni, me anë të plagëve të mëdha? Plaga e fundit ishte vdekja e njerëzve të parëlindur. Perëndia kishte thënë se nëse izraelitët do të zbatonin Fjalën e Tij, ata nuk do të prekeshin nga kjo tragjedi.

A e mban mend që izraelitët duhet të flijonin një qengj? Tani, Bibla na thotë se Jezusi është Qengji ynë.

Vështirë të quhet rastësi fakti se, që prej kohës kur lindi, Jezusi u identifikua me këto krijesa të pafajshme. Ai lindi në një stallë, një vend ku mund të strehoheshin qengjat e vegjël. Vizitorët e Tij të parë ishin barinj, njerëz që kujdeseshin për qengjat dhe i mbronin nga çdo e keqe. Na thuhet se Betlehemi, vendlindja e Tij, ishte caktuar nga krerët e priftërinjve si një vend për rritjen e qengjave të flijimit që do përdroreshin në Tempull.

Gjon Pagëzori tha për Jezusin:

"Ja, Qengji i Perëndisë, që ngre mëkatin e botës!". Gjoni 1:29

Prandaj, kur shohim se Jezusi identifikohet si Qengji i Pashkës, nuk duhet të çuditemi. Paralelizmat janë mahnitës. Do të përmend vetëm disa prej tyre.

A të kujtohet se qengji i Pashkës nuk duhet të kishte asnjë të *metë*? Jezusi ishte *pa mëkat*.

Qengji duhet të ishte *mashkull*.

Jezusi ishte *burrë*.

Qengji i Pashkës vritej në *vend* të të parëlindurit.

Jezusi vdiq *në vendin tonë*.

Gjaku i qengjit u vendos mbi arkitrarët dhe shtalkat e dymve të shtëpive.

Ashtu si siguria gjendej vetëm po të qëndroje brenda shtëpisë, po ashtu vetëm duke besuar në atë që Jezusi bëri në kryq, ne mund të jemi të sigurt se i kemi shpëtuar vdekjes së përjetshme.

Kur engjëlli i vdekjes erdhi, kudo ku ai shikonte gjakun e spërkatur, ai *kalonte tutje* asaj shtëpie.

Në të njëjtën mënyrë, Perëndia siguroi një rrugë që gjykimi i Tij të *kalonte tutje* nesh dhe duke vepruar kështu, gjithë gjykimi që ne meritonim ra mbi Jezusin.

Perëndia u kishte thënë qartazi izraelitëve se ata nuk duhet të thyenin asnjë kockë kur të hanin qengjin e Pashkës. Kjo ndodhi për shkak se qengji ishte një *panje*, një figurë e Jezusit në të ardhmen. As kockat e Jezusit nuk u thyen. Kur ushtarët romakë...

"...erdhën te Jezusi dhe si panë se ai tashmë kishte vdekur, nuk ia thyen kërcinjtë".

Gjoni 19:33

Ndërsa dishepujt rrinin ulur duke thithur çdo fjalë, duke dëgjuar Jezusin që shpjegonte domethënien e vërtetë të Pashkës, nuk mund të rrinin dot pa menduar se ç'kohë e vitit ishte. Jezusi ishte kryqëzuar në po të njëjtën ditë kur u ther qengji i Pashkës! Ata nuk kishin nga ta dinin se priftërinjtë kishin shpresuar ta vrisnin pasi festa të kishte mbaruar, por ata e dinin që plani i Perëndisë kishte triumfuar. Jezusi jo vetëm që vdiq në ditën e duhur, por Ai vdiq në orën e nëntë (3:00 pasdite), pikërisht në të njëjtën orë që ofrohej qengji në tempull: në

orën e sakrificës së mbrëmjes. Ai vdiq pikërisht në kohën e duhur, ashtu siç Bibla thoshte se do të ndodhte¹. Shkrimi thotë...

"...sepse pashka jonë, që është Krishti, u flijua për ne".

1 Korintasve 5:7

LIGJI

A të kujtohen Dhjetë Urdhërimet? Izraelitët menduan se do ta kishin të lehtë për t'i zbatuar. Sot shumë njerëz besojnë se mund ta kënaqin Perëndinë duke zbatuar dhjetë urdhërimet ose ndonjë variant të modifikuar të tyre. Por nga studimi ynë, pamë se Perëndia kërkon vetëm bindje të përsosur.

"Sepse kushdo që e zbaton gjithë ligjin, por e shkel në një pikë, është fajtor në të gjitha".

Jakobi 2:10

Përpjekja për zbatimin e Dhjetë Urdhërimeve nuk e restauron marrëdhënien e thyer me Perëndinë.

"Sepse asnjë mish nuk do të shfajësohet para tij përmes veprave të ligjit; sepse me anë të ligjit vjen njohja e mëkatit".

Romakëve 3:20

Ligji na kujton për dilemën shekullore të dy anëve të së njëjtës monedhë: *Ne kemi diçka që nuk e duam, mëkatin; dhe ne kemi nevojë për diçka që nuk e kemi, drejtësinë.* Dhjetë Urdhërimet nuk mund të na sigurojnë një drejtësi të barabartë me drejtësinë e Perëndisë.

"Por tani, e ndarë nga ligji, është manifestuar drejtësia e Perëndisë, për të cilën dëshmojnë ligji dhe profetët, madje drejtësia e Perëndisë nëpërmjet besimit në Jezu Krishtin për të gjithë e mbi të gjithë ata që besojnë".

Romakëve 3:21-22

Jezusi i zbuloi racës njerëzore se ekziston një lloj drejtësie që është krejtësisht e palidhur me ligjin, një nivel mirësie që vjen drejtpërsëdrejti nga vetë Perëndia. Bibla thotë se për ta marrë këtë lloj drejtësie duhet vetëm që të besojmë. Kaq e thjeshtë është. E thjeshtë për ne, por për Perëndinë kjo përfshiu shumë më tepër.

Karakteri i drejtë i Perëndisë nuk mund ta anashkalojë mëkatit dhe të bëjë sikur ai nuk ekziston. Mëkati duhet të ndëshkohet, duhet të kishte vdekje. Deri në atë kohë, njeriu ofronte flijime kafshësh si pagë për vdekjen, por ato qenë vetëm mbulime të përkohshme, sepse...

"...është e pamundur që gjaku i demave dhe i cjepve të heqë mëkatet".

Hebrenjve 10:4

A kishte ndonjë zgjidhje tjetër? Mbase një njeri mund të vdiste për një tjetër, por ai duhet të ishte si *i pamëkat*, ashtu edhe i gatshëm që

të ndëshkohej. Një person i tillë nuk ka ekzistuar kurrë. Çdo burrë apo grua në histori është përballur me një borxh vetjak të mëkatit; nuk kishte asnjë mënyrë që dikush të paguante për një tjetër. Por më pas, vetë Perëndia la Qiellin dhe u bë njeri, një njeri pa mëkat. Me një akt të jashtëzakonshëm të dashurisë vetëmohuese...

"...të cilin e paraqiti Perëndia si pajtimore nëpërmjet besimit në gjakun e tij, për të treguar kështu drejtësinë e tij për faljen e mëkateve, që janë kryer më parë, gjatë kohës së durimit të Perëndisë".

Romakëve 3:25

Natyra e drejtë e Perëndisë gjeti përmbushje në vdekjen e Jezusit, një vdekje që pagoi për mëkatën. Perëndia i kishte lënë të pandëshkuar mëkatet e kryera më parë sepse Ai e dinte që një ditë Jezusi do të vdiste për të gjitha mëkatet: të së shkuarës, të së tashmes dhe të së ardhmes, duke e paguar plotësisht dënimin e vdekjes. Jezusi vdiq që Perëndia të mund...

"...për të treguar drejtësinë e tij në kohën e tanishme, me qëllim që ai të jetë i drejtë dhe drejtësues i atij që beson në Jezusin".

Romakëve 3:26

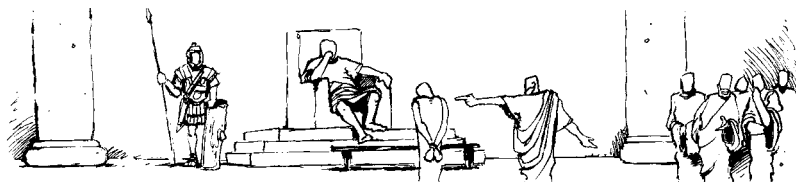
Fjala **i drejtësuar** ishte një term juridik që përdorej në gjykatat e kohës së Jezusit. A të kujtohen ngjarjet kur njeriu mëkatoi në kopsht? Në atë kohë, Perëndia hoqi mantelin e miqësisë dhe veshi

FAJTOR

atë të gjykatësit. Duke qenë një gjykatës i drejtë, Perëndia e shpalli njeriun **fajtor** për një krim, për shkeljen e ligjit të Tij të përsosur, duke mëkatuar ndaj një Perëndie të shenjtë. Njeriu qëndroi para një Perëndie të zemëruar, u akuzua dhe u shpall fajtor si një ligjshkelës i përhershëm, pa shpresë shpëtimi. Dënimi ishte vdekja, vdekja e përjetshme.

Por më pas, Perëndia u çua nga fronti i Tij i gjykimit dhe pasi hoqi mantelin e gjykatësit, Ai veshi sërish mantelin e një miku. Perëndia la vendet e larta të Qiellit dhe zbriti si Perëndia-njeri në Jezusin, për të qëndruar me ne para gjykatës. Ai kishte vetëm një qëllim: të merrte mbi Vetën e Tij dënimin me vdekje dhe ta paguante atë për ne. Meqenëse nuk kishte asnjë mëkat në

Veten e Tij që të vdiste, Ai ishte i aftë që të vdiste për mëkatet e të tjerëve². Ai vdiq në vendin tonë. Ai ishte në gjendje që të paguante dënimin me vdekje për mëkatin për të gjitha kohërat, për të gjithë racën njerëzore.

Mëkati ishte hequr, por drejtësia ishte ende e nevojshme. Siç e pamë edhe më parë me Abrahamin, drejtësinë e marrim me anë të besimit. Megjithatë për ta siguruar atë pastërti, duhet të ndodhte diçka në gjykatën e Perëndisë. Jo vetëm që Jezusi mori mbi vete rrobat e neveritshme të mëkatit tonë, por gjithashtu, mrekullia e mrekullive: Ai na mbështolli tërësisht me rrobën e pastër e të dliurë të drejtësisë së Tij, një drejtësi që është tërësisht e barabartë me përsosmërinë e TIJ të shenjtë.

Tani, ndërsa Perëndia ulet si gjykatës dhe shikon gjithë racën njerëzore, sa herë që Ai sheh një njeri të veshur me drejtësinë e

Krishtit, Ai mund të thotë me ndershmëri dhe drejtësi: “Në gjykatën time qiellore, ai burrë/ajo grua, qëndron para meje i/e përsosur”. Gjykatësi i Plotfuqishëm i Qiellit ngre çekiçin e tij dhe me një goditje, na shpall “të drejtë!”.

Ky është kuptimi i fjalës I DREJTËSUAR, të shpallesh i drejtë para syve të Perëndisë. Por kujto: kjo është e vërtetë vetëm për ata që besojnë se Jezusi vdiq në vendin e tyre. Bibla thotë...

“...se njeriu është i drejtësuar nëpërmjet besimit...”

Romakëve 3:28

“Të drejtësuar, pra, prej besimit, kemi paqe me Perëndinë nëpërmjet Jezu Krishtit, ZOTIT tonë...”

Romakëve 5:1

Jo, Dhjetë Urdhërimet nuk mund ta bëjnë një njeri të drejtë.

“Por, që me anë të ligjit askush nuk drejtësohet përpara Perëndisë”.

Galatasve 3:11

“...sepse të gjithë kanë mëkatuar dhe nuk e arrijnë lavdinë e Perëndisë”.

Romakëve 3:23

Por Ligji kishte një qëllim. Bibla thotë se dhjetë urdhërimet janë si një mësues që na merr për dore, na çon te kryqi dhe na tregon për nevojën që kemi për një Shpëtimtar.

“Kështu ligji që mësuesi ynë për te Krishti, që ne të drejtësohemi prej besimit”.

Galatasve 3:24

Çdo njeriu i nevojitet një Shpëtimtar. Vetëm kur vishemi me drejtësinë e Krishtit, mund të përjetojmë buzëqeshjen mikpritëse të Perëndisë.

DASHURIA DHE DREJTËSIA

Në rrugën për në Emaus, Jezusi u tha dishepujve se *duhej që Ai të vdiste*. Ideja se Jezusi *duhet* të vdiste na bën të mos ndihemi rehat. Ne e dimë se nuk e meritojmë një dashuri të tillë. Pse e tha Ai këtë? Vdekja e Tij ishte e domosdoshme vetëm në këtë kuptim:

Nëse Perëndia do të kishte lejuar të sundonte vetëm ana e Tij e *drejtë*, atëherë ne do të kishim vdekur për mëkatet tona. Kjo do të kishte qenë e drejtë, por *dashuria* e Tij nuk do ta lejonte këtë gjë.

Nga ana tjetër, nëse në karakterin e Tij do të kishte mbizotëruar *dashuria*, Ai do ta kishte injoruar mëkatin në përjetësi. Por kjo nuk ishte e mundur për shkak të natyrës së Tij të *drejtë*. Çështja e mëkatit duhet të zgjidhej.

Pikërisht te kryqi, ne gjejmë shprehjen e plotë dhe përsosmërisht të ekuilibruar të të dy attributeve: *dashuri* e pakufishme e shfaqur dhe *drejtësi* e pafund e përmbushur. Nga këndvështrimi i Perëndisë, *dashuria* dhe *drejtësia* e bënë kryqin të domosdoshëm.

“Askush s’ka dashuri më të madhe se kjo: që të japë dikush jetën e vet për miqtë e tij”.

Gjoni 15:13

“Por Perëndia e tregon dashurinë e tij ndaj nesh në atë që, kur ende ishim mëkatarë, Krishti vdiq për ne”. Romakëve 5:8

4 MESAZHI I RRUGËS PËR NË EMAUS

— NGA TABERNAKULLI DERI TE GJARPRI PREJ
BRONZI —

Duhet të të kujtohet sesi Perëndia e udhëzoi Moisiun që të ndërtonte Tabernakullin. Ai ishte një mjet pamor plot me detaje për të na ndihmuar që të kuptonim se çfarë po bënte ZOTI për të ndrequr marrëdhënien tonë të thyer me Të. A të kujtohet sesi Perëndia e shfaqti praninë e Tij midis izraelitëve me një kolonë reje gjatë ditës dhe me një kolonë zjarri gjatë natës? Ajo kolonë rrinte pezull Arkës së Besëlidhjes në vendin Shumë të Shenjtë.

NJË HYRJE

Kur njeriu i afrohej Perëndisë në Tabernakull, gjëja e parë që ai shihte, qe muri përçark oborrit, i cili kishte vetëm një hyrje, një rikujtesë kjo se ka vetëm një rrugë për te Perëndia. Jezusi tha...

“Unë jam udha, e vërteta dhe jeta; askush nuk vjen tek Ati përveçse nëpërmjet meje”.

Gjoni 14:6

ALTARI PREJ BRONZI

Ndërsa një person hynte në Tabernakull, orendia e parë që ai shikonte ishte Altari prej Bronzi, një rikujtesë kjo se e vetmja mënyrë për të patur një marrëdhënie të drejtë me Perëndinë ishte nëpërmjet gjakut të flijimit. E njëjta gjë ndodh edhe me ne. E vetmja mënyrë për të patur një marrëdhënie të drejtë me Perëndinë është nëpërmjet Jezusit, i cili e flijoi jetën e Tij në vendin tonë.

Madje edhe një krahasim i shkurtër i këtyre dy vendeve të vdekjes: Altari Prej Bronzi dhe Kryqi tregojnë sesi Jezusi e përmbushi plotësisht pamjen e ilustruar nga ofertat e Tabernakullit.

Altari Prej Bronzi	Kryqi
Flijimi ishte...	Jezusi...
...një kafshë e marrë nga kopeja e bagëtisë së trashë ose e imët.	...është Qengji i Perëndisë
...një mashkull.	...është mashkull
...pa të meta.	...është pa mëkat
...të pranohej në vend të tij.	...vdiq në vendin tonë
...për të bërë shlyerjen [ose mbulimin për mëkatin].	...është rruga jonë për faljen e mëkateve
...prej gjaku.	...ishte sakrifica me gjak të derdhur për ne.
<i>Levitiku 1:2–5</i>	

SHANDANI

A të kujtohet kur Perëndia i tha Moisiut të bënte një shandan prej ari të pastër për të ndriçuar Vendin e Shenjtë? Kjo është një pamje e Jezusit, i cili tha...

“Unë jam drita e botës; kush më ndjek, nuk do të ecë në errësirë, por do të ketë dritën e jetës”.

Gjoni 8:12

Jezusi dëshiron t’i nxjerrë njerëzit nga errësira e mëkatit në dritën e jetës së përjetshme.

TRYEZA ME BUKËT

A të kujtohet kur Perëndia i tha Moisiut që të bënte një tryezë dhe të vendoste mbi të dymbëdhjetë bukë? Sërish, kjo është një pamje e Jezusit, i cili tha...

“Unë jam buka e jetës; ai që vjen tek unë nuk do të ketë uri dhe ai që beson në mua, nuk do të ketë më kurrë etje”.

Gjoni 6:35

Ashtu si dymbëdhjetë bukët ishin simbol i bukës së mjaftueshme për këdo në Izrael, po ashtu ishte edhe vdekja e Jezusit për mëkatet e të gjithë botës. Duke qenë buka e jetës, Ai na ofron jetë të përjetshme.

“Në të vërtetë... po ju them: ai që beson në mua ka jetë të përjetshme. Unë jam buka e jetës”. Gjoni 6:47-48

VELI

Mendo përsëri sesi Perëndia e udhëzoi Moisiun që të varte një vel të trashë midis Vendit të Shenjtë dhe Vendit Shumë të Shenjtë. Njeriu mëkatar nuk lejohej të hynte në praninë e shenjtë të Perëndisë.

TË LARGUAR

Bibla thotë se ne jemi të ndarë nga Perëndia dhe nuk mund të hyjmë në praninë e Tij për shkak të mëkatit tonë. Ne jemi LARGUAR nga Perëndia dhe nga dashuria e Tij.

Por pastaj, erdhi Jezusi. Shkrimi na thotë se veli i Tabernakullit ishte një pamje e trupit të tij fizik. Kur Ai vdiq në kryq, veli u gris në dy pjesë, nga maja në fund. Askush nuk mund ta griste velin, por Perëndia e grisi atë për të ilustruar trupin e Jezusit që u flijua për ty dhe mua. Kur ne e vendosim besimin tonë tek Ai, mëkati ynë falet dhe ne mund të hyjmë me guxim në praninë e Perëndisë. Marrëdhënia është rivendosur.

“Duke pasur, pra, o vëllezër, guxim për të hyrë në shenjtërore me anë të gjakut të Jezusit, me anë të një udhe të re dhe të gjallë që ai përuroi për ne me anë të velit, domethënë të mishit të tij... le t'i afrohem [Perëndisë] me zemër të vërtetë...”.

Hebrenjve 10:19-22

“Por tani, në Krishtin Jezus, ju që dikur ishit larg, u afruat me anë të gjakut të Krishtit”.

Efesianëve 2:13

Ne nuk pranohe miq. Shkrimi na thotë se ne bëhemi pjesë e familjes së Perëndisë, si anëtarë me të drejta të plota. Ai thotë se ne jemi *birësuar*.

Në botën romake të kohës së Jezusit, birësimi ishte *riti ligjor i investimit të së drejtës së birërisë*. Në shoqërinë e ditëve tona, një fëmijë të lindur në një familje i njihen automatikisht të gjitha të drejtat dhe privilegjet e asaj familjeje. Por në një botë ku burrat kishin bashkëshorte, konkubina e shërbëtore si dhe fëmijë nga skllavet e tyre, një fëmijë nuk ishte trashëgimtar i ligjshëm derisa i jepej e drejta e birërisë me një veprim të veçantë. Pasi birësoheshe, ti bëheshe anëtar me të drejta të plota i asaj familjeje.

Po kështu ndodh edhe me ne. Ne që dikur ishim LARGUAR nga dashuria e Perëndisë, tani mund të bëhemi anëtarë të familjes së Perëndisë, si BIJ.

“Dhe, duke qenë se jeni bij, Perëndia dërgoi Frymën e Birit të tij në zemrat tuaja që thërret: “Abba [Babi], Atë!”. Prandaj ti nuk je më skllav [ndaj mëkatit dhe Satanit], por bir; dhe në qoftë se je bir, je edhe trashëgimtar i Perëndisë përmes Krishtit”. Galatasve 4:6-7

PAJTUESI

Pajtuesi ishte një kapak i veçantë mbi Arkën e Besëlidhjes, i cili ndodhej në Vendin Shumë të Shenjtë. Në këtë vend Kryepriifti sillte gjakun një herë në vit në Ditën e Shlyerjes. Perëndia u dha izraelitëve një rrugë për t’i shpëtuar gjykimin ndaj mëkatit të tyre, nëpërmjet gjakut të derdhur të një qengji të pafajshëm. Në të njëjtën mënyrë, Jezusi është Pajtuesi ynë dhe nëpërmjet gjakut të Tij të derdhur, kemi rrugën për t’i shpëtuar vdekjes së përjetshme. Tani njeriu nuk ka më nevojë që të ofrojë qengja si flijim. Jezusi ishte flijimi përfundimtar. Perëndia thotë:

*“Dhe **nuk do t’i kujtoj më mëkatet e tyre** dhe paudhësitë e tyre”. Por atje ku ka ndjesë të këtyre gjërave, nuk ka më blatë për mëkatin”.
Hebrenjve 10:17-18*

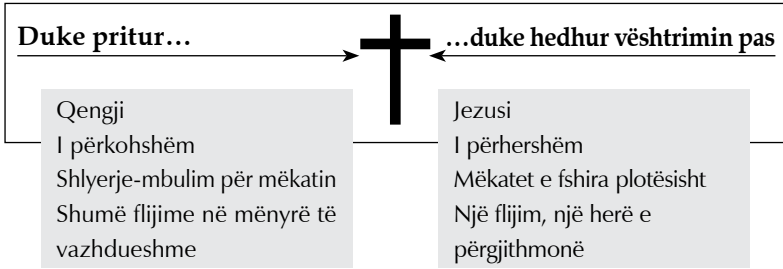
Me vdekjen e Jezusit në kryq, u flijua Qengji i fundit. Ka qenë plani i Perëndisë që nga fillimi i historisë, që rruga e shpëtimit të sigurohej nëpërmjet Jezusit. Fljimet kishin qenë vetëm një pamje e asaj që do të vinte. Nuk kishte asgjë unike lidhur me ta; ata nuk mund ta hiqnin mëkatin. Por tani nuk qe më e nevojshme të ofroje asnjë lloj flijimi, sepse gjaku i Jezusit e pagoi borxhin e mëkatit një herë e për të gjithë.

*“...ne jemi shenjtëruar me anë të blatës së trupit të Jezu Krishtit, që u bë **një herë e përgjithmonë**.”*

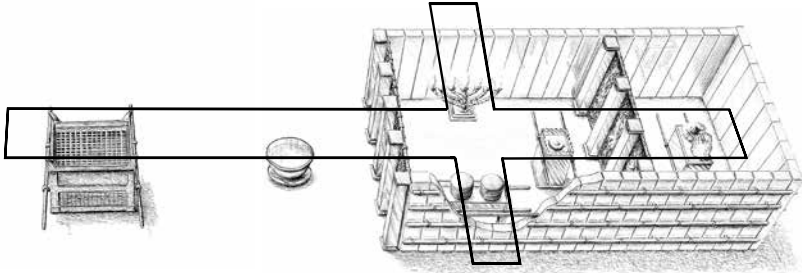
*Dhe ndërsa çdo priift rri përditë në këmbë duke shërbyer dhe duke blatur shpeshherë të njëjtat fljime, që nuk mund të heqin kurrë mëkatet, ai [Jezusi], përkundrazi, pasi dha **për gjithnjë** një flijim të vetëm për mëkatet, u ul në të djathtë të Perëndisë”.*

Hebrenjve 10:10-12

Perëndia i pranoi kafshët sepse Ai priste kohën në histori kur Jezusi do të vdiste si flijimi përfundimtar. Kur Jezusi vdiq, Ai bëri më shumë sesa *mbulimi* i mëkatit për një vit. Ai e fshiu atë përgjithmonë nga syri i Perëndisë. Në kryq Ai thirri: “U krye”. *Qengji përfundimtar u gjet.*

Jezusi mund t' u ketë thënë dishepujve të Tij shumë më tepër gjëra rreth Vetes së Tij që ilustrohen në Tabernakull, sepse Ai është një mjet pamor me hollësi të pabesueshme, plot me krahasime. Të jesh i sigurt se ato që Jezusi u tha, ishin të paharrueshme.

MOISIU DHE GJARPRI PREJ BRONZI

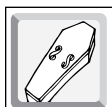
Kujto sesi izraelitët mëkatuan dhe Perëndia u dërgoi gjarpërinjtë. Ata thirrën për çlirim kështu që Perëndia e udhëzoi Moisiun të bënte një gjarpër prej bronzi dhe ta ngrinte lart në mes të kampit. Që të shëroheshin, të gjithë njerëzit duhet TË SHIKONIN gjarpërin. Nuk kishte asgjë tjetër që ata mund të bënin.

“Dhe ashtu si Moisiu e ngriti lart gjarpërin në shkretëtirë, kështu duhet të ngrihet lart Biri i njeriut [mbi kryq], që të gjithë që besojnë në Të, të mos humbasin, por të kenë jetën e përjetshme.

Sepse Perëndia e desh i aq botën, sa dha Birin e tij të vetëmlindurin, që, kushdo që beson në të, të mos humbasë, por të ketë jetën e përjetshme. Sepse Perëndia nuk e dërgoi Birin e vet në botë që ta gjykojë botën, por që bota të shpëtohet me anë të tij.

*Ai që beson në të nuk gjykohet, por ai që nuk beson, **tashmë është dënuar**, sepse nuk ka besuar në emrin e Birit të vetëmlindur të Perëndisë”.*

Gjoni 3:14-18

TË VDEKUR

TË NDARË

GJYKIMI I PËRJETSHËM

Njeriu ka lindur në këtë botë **tashmë i dënuar**. Ne jemi si izraelitët që u kafshuan nga gjarpërinjtë. Ne jemi TË VDEKUR. Ne nuk kemi marrëdhënie me Perëndinë; në fund trupat tanë do të vdesin dhe pas vdekjes, ne do të përfshihemi nga Vdekja e Dytë, nga dënimi në Liqenin e Zjarrit.

Por më pas, Jezusi futet në skenë. Ai e pagoi borxhin e mëkatit me vetë vdekjen e Tij. Megjithatë Jezusi nuk mbeti i vdekur; Ai u kthye në jetë. Nëse ne shikojmë me besim tek Ai, ashtu siç izraelitët panë gjarpërin prej bronzi, atëherë Ai na jep jetë frymërore. Ashtu siç Ai erdhi në jetë, po ashtu edhe ne bëhemi TË GJALLË frymërisht, nga tani e deri në përjetësi. Bibla e quan këtë të *lindësh sërish*.

*“Dhe bashkë me të Perëndia **ju dha jetë** juve, që ishit të **vdekur** në mëkate... duke jua falur të gjitha mëkatet”.* Kolosianëve 2:13

*“Por Perëndia, që është i pasur në mëshirë, për shkak të dashurisë së tij të madhe me të cilën na deshi, ndonëse ne ishim **të vdekur** nëpërmjet shkeljeve [mëkate], **na dha jetë** bashkë me Krishtin...”.*

Efesianëve 2:4-5

JETA E PËRJETSHME

Dikur ne ishim TË VDEKUR frymërisht, por tani jemi TË GJALLË dhe do të jetojmë përgjithmonë në Qiell.

5 MESAZHI I RRUGËS PËR NË EMAUS

— NGA GJON PAGËZORI TEK RINGJALLJA —

Ndërsa Jezusi u shpjegoi në mënyrë sistematike dishepujve, domethënien e ngjarjeve të dokumentuara në Shkrim, ka shumë gjasa që t’u ketë shpjeguar edhe tregimet më poshtë.

BARIU I MIRË

I HUMBUR

Bibla thotë:

“Ne të gjithë endeshim si dele; secili prej nesh ndiqte rrugën e vet...”.

Isaia 53:6

I GJETUR

Njeriu zgjodhi të ndiqte *rrugën e vet*, duke ndjekur një shteg që e çoi në një shkretëtire frymërore. Njeriu është I HUMBUR.

Por më pas, Jezusi erdhi dhe na kërkoi. Ndërsa ishte në tokë, Ai tha një shëmbëlltysë që përshkruan përkuqjesjen e Perëndisë.

“Cili njeri prej jush, që ka njëqind dele dhe njëra prej tyre i humb, nuk i lë të nëntëdhjetë e nëntat në shkretëtirë dhe shkon pas asaj që humbi derisa ta gjejë? Dhe, kur e gjen, e merr mbi supe gjithë gaz; dhe, kur arrin në shtëpi, i thërret miqtë dhe fqinjët dhe u thotë: “Gëzohuni bashkë me mua, sepse e gjeta delen time të humbur”. Dhe unë po ju them se po kështu në qiell do të ketë më shumë gëzim për një mëkatar të vetëm që pendohet, sesa për nëntëdhjetë e nëntë të drejtët, që nuk kanë nevojë për pendim”.

Luka 15:4-7

Perëndia mund të kishte qëndruar në Qiell dhe mund t'i kishte kthyer kurrizin përgjithmonë njerëzimit, por kjo nuk ndodhi. Bibla e thotë qartë se Jezusi mori iniciativën të na kërkonte dhe më pas, si një bari i mirë, shkoi edhe më tej.

“Unë jam bari i mirë; bari i mirë jep jetën e vet për delet”.

Gjoni 10:11

Kjo është pikërisht ajo që bëri Jezusi. Ai vdiq për ne, në vendin tonë, për të paguar borxhin tonë të mëkatit. Kjo është dashuri në tërë përsosmërinë e saj. Po, Perëndia është dashuri, por kjo dashuri nuk është pa një çmim të jashtëzakonshëm.

NDARJA

Kur Jezusi ishte në kryq, Ai thirri:

“Perëndia im, Perëndia im, përse më ke braktisur?”. Marku 15:34

Jezusi nuk përjetoi vetëm një vdekje fizike, por kjo vdekje pati edhe përmasa frymërore. Mëkati kërkon ndarje. Në ato orë të dëshpëruara mbi kryq, Perëndia Atë i ktheu shpinën Birit të Tij. Kjo gjë duhet ta ketë pikëlluar zemrën e Tij të dashur por në përputhje me natyrën e Tij të shenjtë, Perëndia nuk mund ta shihte Jezusin ndërkohë që Ai mori mbi vete mëkatin tonë. Bibla thotë se qielli u errësua pavarësisht se ishte mesditë. Duket sikur Ati nuk donte që bota të shihte agoninë nëpër të cilën po kalonte Biri, ndërkohë që Ai mori me dashje mëkatin tonë mbi vete dhe u bë Qengji ynë zëvendësues dhe vdiq. Perëndia e lejoi këtë gjë; në të vërtetë, Ai e planifikoi atë.

SHKËMBIMI I MADH

Bibla thotë se...

“...atë që nuk njihhte mëkat, [Perëndia] e bëri mëkat* për ne...”.

2 Korintasve 5:21

Ky varg nuk thotë se Jezusi u bë një mëkatar. Fjala *mëkat** ka kuptimin e një oferte për mëkatin. “Perëndia e bëri Jezusin, që nuk kishte mëkat, një ofertë për mëkatin për ne...”. Kur Jezusi mori mëkatin tonë, Perëndia hodhi mbi Të gjithë furinë e zemërimit të Tij të drejtë ndaj mëkatit. Pas kësaj, Jezusi që i aftë të bënte diçka që ne nuk mund ta bënim. Ai tha: “U krye”. Po të kishim paguar vetë borxhin e mëkatit, ne do të vazhdonim ta paguanim atë për gjithë përjetësinë. Ne nuk mund të kishim thënë kurrë: “U krye”. Por Jezusi pagoi një herë e përgjithmonë.

Pjesa tjetër e vargut thotë:

“...që ne të bëhemi drejtësia e Perëndisë në të”. 2 Korintasve 5:21

Pikërisht në Të ne gjejmë drejtësinë! Kjo drejtësi nuk vjen nga ne. **Jezusi e mori mëkatin tonë dhe na ofron drejtësinë e Tij.** Ky është shkëmbimi më i madh që ka ndodhur ndonjëherë. Ne nuk na nevojitet më gjaku i një qengji për të mbuluar mëkatin tonë; ne jemi veshur me diçka shumë më të mirë, me drejtësinë e Krishtit. Kur ne i besojmë Atij, Perëndia na jep drejtësinë e Tij! Kujto pyetjen që nga lashtësia: “**Si mundet që njeriu ta heqë qafe mëkatin e tij dhe të fitojë një drejtësi të barabartë me drejtësinë e Perëndisë**, në mënyrë që të pranohet në praninë e Tij?”. Përgjigjja e plotë gjendet në këtë varg. Lexoje përsëri.

“Sepse atë që nuk njihhte mëkat, [Perëndia] e bëri të jetë mëkat për ne, që ne të bëhemi drejtësia e Perëndisë në të”.

2 Korintasve 5:21

RINGJALLJA

Po, Jezusi vdiq por nuk mbeti i vdekur si profetët e shkuar. Jezusi u kthye në jetë për të vërtetuar se vdekja nuk kishte fuqi mbi Të. Ai tha...

“Prandaj Ati më do, sepse unë e jap jetën time që ta marr përsëri. Askush nuk e merr nga unë, por e jap nga vetja ime; unë kam pushtet ta lë dhe kam pushtet ta marr përsëri; këtë urdhërim e kam marrë nga Ati im”.

Gjoni 10:17-18

Romakët janë fajësuar për ekzekutimin e Jezusit dhe po ashtu edhe udhëheqësit fetarë pasi i shtynë ata që ta bënin atë gjë.

Përgjatë shekujve, judenjtë janë përballur me një përndjekje shumë të madhe, me arsyen se e gjithë kjo histori ishte faji *i tyre*. Një perceptim i tillë është krejtësisht i gabuar. Bibla e thotë qartë se ishte *Jezusi* Ai që e dha vullnetarisht jetën e Tij. Askush nuk e detyroi të vdiste kundër vullnetit të Tij. Ishte zgjedhja e Tij e motivuar nga dashuria për ne. E vërteta në thelb është se mëkatet e gjithë botës ishin përgjegjës për gozhdimin e Jezusit në kryq. Ringjallja ishte një demonstrim i fuqishëm i faktit se natyra *e drejtë* e Perëndisë gjeti përmbushje në vdekjen e Jezusit në vendin tonë. Pagesa ishte bërë dhe ishte pranuar si e mjaftueshme! Varri nuk mund ta mbante Atë në kthetrat e tij. Ai mori fitoren mbi vdekjen! Jezusi i shkatërroi vargonjtë e mëkatit, e mposhti fuqinë e Satanit dhe e hoqi pasojën e tmerrshme të vdekjes.

“Sepse, duke qenë se bijtë kanë të përbashkët mishin dhe gjakun, po ashtu edhe ai u bë pjesëtar në po ato gjëra, që të shkatërronte, me anë të vdekjes, atë që ka pushtetin e vdekjes, domethënë djallin, edhe të çlironte të gjithë ata, që nga frika e vdekjes, i ishin nënshtruar robërisë për tërë jetën”.

Hebrenjve 2:14-15

Një ndjenjë jashtëzakonisht e madhe dëshpërimi duhet ta ketë përfshirë Satanin kur Jezusi është ringjallur. Satani kishte menduar se kur e kishte nxitur Judë Iskariotin ta tradhtonte Jezusin, *ai fitoi*. Tani, ai qe mundur në vetë lojën që kishte ngritur. Mjeti i tij më i fuqishëm, vdekja, e kishte humbur sëmbimin e saj.

I SHPENGUAR

Për shekuj me rradhë njeriu ka qenë SKLLAV i vullnetit të Satanit. Nëpërmjet gënjeshtreve të mëdha, imitimit të së vërtetës, madje edhe nëpërmjet mohimit të vetë ekzistencës së tij, Satani e kishte manipuluar racën njerëzore për qëllimet e veta. Por qoftë edhe i pavarur nga ndikimi i Satanit, njeriu nuk mund të bëjë një jetë të përsosur. Njeriu ishte SKLLAV i mëkatit.

SKLLAV

I ÇLIRUAR
I SHPENGUAR

Por më pas erdhi Jezusi dhe na SHPENGOI. Është e vështirë që ne të kuptojmë gjithë domethënien që lidhet me këtë fjalë, nëse ne nuk kuptojmë lidhjen e saj me skllavërinë e lashtë.

Një njeri i pasur mund të shkonte në tregun e skllëvërve dhe të blinte një skllav. Atje ai mund të shikonte robërit e lidhur me zinxhirë, të poshtëruar dhe të vranë shpirtërisht, secili që

shitej për një shumë të caktuar parash. Pasaniku paguante çmimin e kërkuar dhe skllavi bëhej i tiji. Deri këtu nuk ka asgjë të pazakontë, por tani historia merr një kthesë interesante. Në raste të rralla, pronari i ri e nxirrte jashtë tregut skllavin e ri, ia thyente zinxhirët dhe e linte të lirë. Kur kjo gjë ndodhte, thuhej se skllavi ishte SHPENGUAR.

Kjo është ajo që bëri Jezusi për ne. Ne ishim të lidhur nga zinxhirët e mëkatit dhe të Satanit në tregun e skllavëve të jetës. Ne ishim të paaftë për ta çliruar veten. Por Jezusi erdhi dhe na bleu, duke e paguar çmimin me vetë gjakun e Tij. Pastaj, Ai na nxorri jashtë tregut, i theu prangat dhe na bëri të lirë.

*“Duke ditur se jo me anë gjërash që prishen, si argjendi ose ari, jeni **shpenguar** nga sjellja e kotë... por me anë të gjakut të çmuar të Krishtit, si të Qengjit të patëmetë dhe të panjollë”.*

1 Pjetrit 1:18-19

*“Në të cilin kemi **shpengimin** me anë të gjakut të tij, faljen e mëkateve sipas pasurive të hirit të tij”.*

Efesianëve 1:7

VATHA E DELEVE

Tani le të vazhdojmë me analogjinë që Jezusi përdori, duke na përshkruar si dele. A të kujtohet sesi një bari i mirë flinte në hyrje të vathës për të ruajtur delet? Jezusi tha...

“Unë jam dera; nëse dikush hyn nëpërmjet meje, do të shpëtohet”.

Gjoni 10:9

Vatha kishte vetëm një derë. Po ashtu, Jezusi është e vetmja derë për në jetën e përjetshme. Nuk ka asnjë rrugë tjetër për të shpëtuar nga pasojat e mëkatit.

- ...Ashtu si kishte vetëm një mënyrë përmes së cilës Kaini dhe Abeli mund t'i afroreshin Perëndisë;
- ...ashtu siç ishte vetëm një derë për të hyrë e për të qenë të sigurt në varkën e Noeut;
- ...ashtu si kishte vetëm një derë për të hyrë në Tabernakull;
- ...dhe ashtu siç është vetëm një derë për të hyrë në vathën e deleve, po kështu Jezusi është e vetmja rrugë për te Perëndia.

Disa njerëz besojnë se mund të shkosh te Perëndia me anë të një feje tjetër, mbase me anë të ndonjë kombinimi të shumë feve, por Bibla nuk lë vend për *rrugë* të tjera për te Perëndia. Kjo mund të konsiderohet si diskriminuese në epokën tonë të saktësisë politike, por në mënyrë të përsëritur Bibla e pasqyron këtë temë: *Jezusi është e vetmja rrugë*.

“Dhe në asnjë tjetër nuk ka shpëtim, sepse nuk ka asnjë emër tjetër nën qiell, që u është dhënë njerëzve, me anë të të cilit duhet të shpëtohemi”.

Veprat e Apostujve 4:12

Disa mund të mos e pëlqejnë këtë mendësi të ngushtë biblike, megjithatë për t'i qëndruar besnik tekstit, më duhet të them se kjo është ajo që Bibla mëson në mënyrë të qartë. Ajo thotë gjithashtu se nëse nuk jemi dakord me udhën që ka zgjedhur Perëndia, ne mund ta refuzojmë atë. Perëndia na e jep këtë lloj lirie, por pastaj ne duhet ta paguajmë borxhin me vetë vdekjen tonë për gjithë përjetësinë. Sigurisht, dikush mund ta mohojë ekzistencën e Perëndisë dhe ta injorojë tërësisht mesazhin e Biblës, megjithëse sinqerisht ai person duhet të pranojë se ajo është një zgjedhje e rrezikshme.

MOSTOLERIMI

Megjithëse Jezusi e bëri të qartë se nuk ka *rrugë* tjetër për te Perëndia, Ai nuk e përkrahu shtypjen e dhunshme të sistemeve të tjera të besimit. Përjasja e Tij ishte të mësonte të vërtetën. E vërteta ekspozon gabimin dhe pas kësaj njerëzit janë të lirë të bëjnë zgjedhjen e tyre.

Ndërsa dishepujt po e dëgjonin Jezusin që i mësonte nga Ligji dhe Profetët, ata duhet të kenë pasur një parandjenjë të keqe për pasojat e mesazhit të Tij. Ata jetonin në Perandorinë Romake. Romakët ishin tolerantë ndaj feve të tjera deri në një farë pike, por ata besonin se edhe Cezari ishte një perëndi. Romakët nuk do ta kundërshtonin Jezusin po të prezantohej si *një rrugë tjetër* për te Perëndia, por të jepje mësim atë që Jezusi mësonte, se *Ai* ishte e *vetmja rrugë*, kjo do të vinte në rrezik jetët e tyre. Sipas disa burimeve të tjera jo nga Bibla, dhjetë nga njëmbëdhjetë dishepujt u vranë për këtë mesazh. Ata vdiqën për atë çka dinin se ishte e vërtetë. I njëmbëdhjeti nga dishepujt u çua në mërgim.

FARISENJTË

Ndryshe nga të gjithë njerëzit e tjerë, farisenjtë ishin përsosmërisht fetarë. Ata kishin një listë të gjatë gjërash që duheshin dhe nuk duheshin bërë.

Sot, një nga keqkuptimet më të zakonshme për jetën është që njerëzit mund ta gjejnë rrugën e tyre për në Qiell, duke bërë mjaftueshëm vepra të mira, që ato t'ua kalojnë veprave të tyre të këqija. Duke u bazuar te *ky* lloj i menduari, ata shkojnë në kishë, luten, ndezin qirinj, bëjnë pendesa, japin lëshoshë, etj., me shpresën se do të pranohen nga Perëndia. Bibla nuk e mëson asgjëkundi këtë gjë. Në fakt, ajo shpreh të kundërtën.

Farisenjtë ishin shumë fetarë, por Jezusi i dënoi si jetët e tyre ashtu edhe mësimet e tyre që çonin në rrugë të gabuar. Jezusi tha se e vetmja rrugë për te Perëndia ishte nëpërmjet besimit tek Ai.

Ne e praktikojmë besimin çdo ditë. Ti mbase je duke zbatuar një parim të besimit pikërisht tani. Nëse je i ulur në një karrige, ti beson se ajo do të të mbajë pa u rrëzuar. S'ma merr mendja se je ulur duke menduar: *“Unë do të besoj se kjo karrige do të jetë e fortë për të më mbajtur”*, por megjithatë ti ushtrove besim te karrigia. Në një farë kuptimi, besimi në vetvete është asnjans. Ajo që është e rëndësishme është kjo: në çfarë ose te kush po e vendos besimin tënd? Karrigia mund të bjerë, por në fund të fundit është vetëm një karrige. Megjithatë, nëse ti beson se Jezusi e ka paguar borxhin tënd të mëkatit, atëherë ti mund të kesh sigurinë e plotë se Ai e ka bërë këtë. Ai e ka premtuar.

“Sepse, me anë të hirit jeni të shpëtuar, nëpërmjet besimit; dhe kjo jo prej jush, por është dhurata e Perëndisë, jo prej veprave, që askush të mos mburret”.
Efesianëve 2:8-9

Bibla thotë se ne jemi të shpëtuar nga pasojat e mëkatit nëpërmjet besimit në Jezus Krishtin. Ky shpëtim është një dhuratë prej Perëndisë. Neve nuk na u desh ta fitonim nëpërmjet ndonjë vepre fetare ose vepre të mirë.

Dhuratat janë falas. Nëse punon për një dhuratë, atëherë ajo nuk është më dhuratë.

Dhuratat në kuptimin e plotë të fjalës, janë të pameritueshme.

Nëse mendojmë se e meritojmë, atëherë ajo ndalon së qëni dhuratë dhe bëhet një çmim. Jeta e përjetshme që Perëndia na jep është me të vërtetë një dhuratë, sepse ne nuk e meritojmë atë në asnjë mënyrë.

Farisenjtë qenë të bindur se veprat e tyre të mira do ta kënaqnin Perëndinë. Por Perëndia thotë se nëse Ai do t'i pranonte njerëzit bazuar tek ajo që bënin ata vetë, atëherë njerëzit do të mburreshin për mirësinë e tyre. Ai na shpëton nga gjykimi, jo bazuar në atë sesa të mirë jemi, por duke u bazuar te dhurata e Tij për ne.

“Sepse paga e mëkatit është vdekja, por dhurata e Perëndisë është jeta e përjetshme nëpërmjet Krishtit Jezus, ZOTIT tonë”.
Romakëve 6:23

Ne besojmë se Jezusi vdiq në vendin tonë për mëkatin tonë.

Ne besojmë se Jezusi pagoi borxhin tonë të mëkatit.

Ne besojmë se drejtësia e Perëndisë u përmbush nëpërmjet asaj vdekjeje. Ne besojmë se kur Ai na shikon, nuk shikon më mëkatin tonë, por na sheh të veshur me drejtësinë e Jezusit.

Ne besojmë se Perëndia na jep dhuratën e jetës së përjetshme.

Duhet vetëm besim, por jo një besim i verbër.

Është besim i ndërtuar mbi faktet që ne gjejmë në Bibël.

Disa njerëz i shtojnë besimit një aspekt mistik. Kështu, ai bëhet i matshëm. Ti ose ke shumë besim ose ke pak. Por ky lloj i menduarit e ngatërron çështjen. Ta vendosësh besimin në Jezusin është njësoj si një njeri që po mbytet, i cili i pohon me kokë shpëtimtarit kur ky i thotë: “A ke besim se unë mund të të shpëtoj?”. Tundja e kokës është jomateriale. Çështja nuk ka të bëjë fare me tundjen e kokës. Thelbi është se njeriu që po mbytet po e pranon problemin e tij dhe po i beson shpëtimtarit se ai do ta shpëtojë. Do të ishte

qesharake nëse njeriu që po mbytej, të deklaronte më vonë se atë e shpëtoi tundja e kokës.

Kështu është edhe me ne. Ne duhet ta pranojmë se jemi mëkatarë të pashpresë dhe pastaj të besojmë te Jezusi për të na shpëtuar nga mëkati ynë. Nuk është masa e besimit tonë ajo që na shpëton. Është Jezusi Ai që e bën të mundur shpëtimin. Gjithçka është për shkak të Tij dhe asgjë për shkakun tonë.

*“Sepse **drejtësia e Perëndisë** është zbuluar, **një drejtësi që është nëpërmjet besimit** në besim...”.* Romakëve 1:17

Duke e vazhduar analogjinë e njeriut që po mbytej, më lejo të shtoj se është gjithashtu e rëndësishme të dish se je duke u mbytur. Nëse mendon se po qëndron pezull mbi ujë, ti do të refuzosh çdo ndihmë. Megjithatë, edhe nëse e di se po mbytesh por je shumë krenar për të kërkuar ndihmë, prapëseprapë do të mbytesh. Të tjerët mund të shohin se je duke përplasur krahët në ujë, por ata do të jenë të paafte për të të ndihmuar derisa ti t'i leJosh. Është e njëjta gjë edhe frymërisht. Ti duhet ta konsiderosh veten si mëkatar të pashpresë përpara se të mund të shpëtohesh nga borxhi yt i mëkatit. Kjo është pika e nisjes.

Bibla është plot me ilustrime që tregojnë se kush është Jezu Krishti dhe se çfarë ka bërë Ai. Ne mund t'i hamendësojmë ilustrimet që Jezusi përdori kur po mësonte dishepujt. Padyshim, Ai mund të ketë përdorur shumicën ose të gjitha ato që ne kemi përmendur.

Me shumë gjasa, ai mund të ketë përdorur më shumë. Kur ka mbaruar së mësuari, dhoma duhet të ketë rënë në heshtje. Pyetja që mbeti për dishepujt e Jezusit është e njëjta që mbetet edhe për ne: Te kush e ke vendosur besimin tënd? Te vetja jote, te feja jote, tek idetë e tua, te veprat e tua të mira apo në faktin se Jezusi vdiq në vendin tënd për të paguar borxhin tënd të mëkatit?

Tani gjithçka duhet të ketë kuptim. Nëse dikush do të të pyeste: "Pse vdiq Jezusi?", ti duhet të jesh në gjendje t'i përgjigjesh:

Mëkati kërkon vdekjen. Në vend që secili prej nesh të vdesë për mëkatin e vet dhe të paguajë pasojat e përjetshme, Jezusi vdiq në vendin tonë, duke i marrë ato pasoja mbi Vetën e Tij. Ai është zëvendësuesi ynë.

Nëse dikush do të të pyeste: "Si mund të shkoj në Qiell?", ti duhet të jesh në gjendje t'i përgjigjesh:

Për të jetuar në Qiell, ne duhet të jemi të pastër e të përsosur, ashtu siç është Perëndia. Nëse e vendosim besimin tonë te Perëndia, duke besuar se kur Jezusi po vdiste në kryq, po vdiste në vendin tonë për mëkatin tonë, atëherë Perëndia do të na veshë me drejtësinë e Tij dhe ne do të pranoemi tërësisht.

Jezusi e mori mëkatin tonë dhe na ofron drejtësinë e Tij.

KAPITULLI PËSËMBËDHJETË

1 ÇFARË DO TI QË UNË TË BËJ?

2 NJË KOHË E PËRSHTATSHME

1 ÇFARË DO TI QË UNË TË BËJ?

Në ditët që pasuan ringjalljen e Jezusit, Ai kaloi kohë me dishepujt e Tij dhe...

"...iu paraqit i gjallë me shumë prova bindëse, duke u parë prej tyre për dyzet ditë dhe duke folur për gjërat e mbretërisë së Perëndisë".

Veprat e Apostujve 1:3

Në fund, Jezusi i çoi në një vend të njohur, rreth tre kilometra larg Jerusalemit.

"Dhe i priu jashtë deri në Betani dhe si i ngriti lart duart, i bekoj. Dhe ndodhi që, ndërsa ai po i bekonte, u nda prej tyre dhe u ngriti lart në qiell".

Lluka 24:50-51

"Dhe, si ata po i mbanin sytë e ngulur në qiell, ndërsa ai po largohej, ja dy burra në rroba të bardha qëndruan pranë tyre dhe thanë: "Burra galileas, çfarë qëndroni e shikoni drejt qiellit? Ky Jezus që u mor nga mesi juaj në qiell, do të kthehet në të njëjtën mënyrë, me të cilën e keni parë atë të shkojë në qiell".

Veprat e Apostujve 1:10-11

Engjëjt thanë se Jezusi do të kthehet përsëri. Nëse do ta studionim Biblën më tej, do të shikonim se ajo ka shumë për të thënë rreth kësaj ngjarjeje të ardhshme¹. Ashtu si Perëndia e mbajti premtimin e Tij lidhur me profecitë për ardhjen e Tij të parë, ne mund të jemi të sigurt se Ai do ta mbajë Fjalën lidhur me ardhjen e Tij të dytë. Ai gjithmonë e mban Fjalën e Tij.

Pjesa tjetër e Biblës dokumenton ngjarjet që lidhen me jetët e dishepujve, të cilët njihen si apostujt. Këta ndjekës të Jezusit u treguan turmave të njerëzve për Të.

"Ndërkaq fjala e Perëndisë po përhapej dhe numri i dishepujve shtohej fort në Jerusalemin edhe një numër i madh priftërinjsh i bindej besimit".

Veprat e Apostujve 6:7

Madje edhe priftërinj që kishin qenë vegla në vdekjen e Jezusit, besuan. Por jo çdo njeri u bind dhe ashtu siç e kishin parandjerë dishepujt, pati rezistencë. Një *urryes i zjarrtë i Jezusit* ishte një farise i ri i quajtur Saul, i cili i vriste i dhe burgoste ndjekësit e Jezusit.

"Por Sauli, duke shfryrë ende kërcënime dhe kërdi kundër dishepujve të Zotit, shkoi te kryepriifti, dhe kërkoi nga ai letra për sinagogat e Damaskut, me qëllim që, po të gjente ndonjë ithtar të Udhës, burra o gra, t'i sillte të lidhur në Jerusalemin".

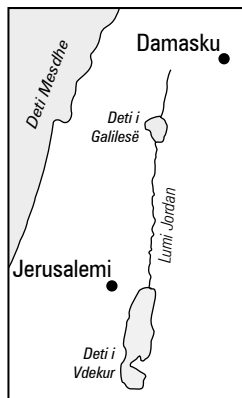
Por ndodhi që, ndërsa po udhëtonte dhe po i afrohej Damaskut, befaz rreth tij vetëtiu një dritë nga qielli. Dhe, si u rrëzua përtokë,

dëgjoji një zë që i thoshte: “Saul, Saul, përse më përndjek?”.

Dhe ai tha: “Kush je, Zot?”.

Dhe ZOTI tha: “Unë jam Jezusi, që ti e përndjek”. Veprat e Apostujve 9:1-5

Ky ishte fillimi i një jete të mrekullueshme. Sauli ndryshoi rrënjësisht. Ai ndaloi së vrari besimtarët dhe u bë vetë një besimtar. Rrjedha ndryshoi dhe përndjekësi filloi të përndiqej. Një herë, atë e goditën me gurë aq sa u mendua se kishte vdekur. Tri herë u rrah me thupër, pesë herë me kamxhik, tri herë iu mbyt anija, (ku në njërin prej rasteve, ai qëndroi në ujë për njëzet e katër orë). Të gjitha këto ndodhën ndërsa Sauli u përpoq t’u tregonte të tjerëve për besimin e tij, që Jezusi ishte **Shpëtimtari I Premtuar**. Ky Saul nuk ishte tjetër veçse njeriu që ne e njohim si *Apostulli Pal*, ai që shkroi një pjesë të konsiderueshme të Biblës.

Ne kemi parë në mënyrë të përsëritur përgjatë Shkrimit se Perëndia bëri pyetje që nxisnin të menduarit. Këto pyetje kishin për qëllim të ekspozonin dhe qartësonin mendimet më të thella të një personi, në mënyrë që ai të përleshej me realitetin. Edhe Sauli u përball me Perëndinë dhe iu bë kjo pyetje:

“Saul, Saul, përse më përndjek?”.

Me fjalë të tjera, Perëndia po i thoshte: “Saul, pse je armiku im kur mund të jesh miku im?”. Përgjigjja e Saulit zbuloi se ai e dinte me saktësi se kush po e pyeste. Ai tha: “Zot”.

Nëse do të ishim aq me fat sa të takonim vetë Perëndinë, mendoj se Ai do ta fillonte bisedën me një pyetje. Mundësia për t’u përballur njësoj si Sauli ishte e vogël; në gjithë Shkrimin kjo u ka ndodhur shumë pak vetave. Megjithëse mund të mos ndeshemi personalisht, ne gjithësesi përballemi me atë që Perëndia ka dokumentuar në Bibël. Përmes saj Ai na bën një pyetje: “A do ta pranosh dhe do të besosh te Jezusi si Shpëtimtari yt personal, Ai që ka paguar borxhin tënd të mëkatit?”.

Mos u përgjigj pa u menduar. Ti mund ta kesh menduar gjerë e gjatë por nga ana tjetër, mbase të duhet pak kohë për ta peshuar mirë këtë pyetje.

Nëse përgjigjesh: “JO, nuk i besoj Jezusit”, atëherë pjesa e mbetur e këtij kapitulli do të ketë fare pak rëndësi për ty. Je i mirëpritur ta lexosh, por do të të sugjeroja ta kapërceje këtë pjesë dhe të mbarosh me pjesën që titullohet **Një Kohë e Përshtatshme** (faqe 282). Bibla thotë se nëse e refuzojmë mesazhin e kryqit, atëherë pjesa e mbetur e Shkrimit nuk do të kuptohet saktë, sepse...

“...është i mbuluar për ata që humbin,

të cilëve perëndia i kësaj bote ua verboi mendimet e atyre që nuk besojnë, që drita e ungjillit të lavdisë së Krishtit, që është shëmbëllimi i Perëndisë, të mos ndriçojë tek ata”.

2 Korintasve 4:3-4

Nga ana tjetër, nëse përgjigjesh: “PO, do të doja të besoja te Jezusi”, ose “PO, unë besoj që Ai e pagoi borxhin tim të mëkatit”, atëherë vazhdo të lexosh. Pjesa tjetër e Biblës është shkruar për njerëz si ti.

Nëse me gjithë ndershmërinë, ti u je përgjigjur këtyre pyetjeve me një PO, atëherë duke u bazuar tek ajo që Bibla thotë, ti mund të jesh i sigurt se mëkati yt është falur dhe që marrëdhënia jote me Perëndinë është rivendosur. Ti mund të kesh siguri të plotë në faktin që *Çertifikata e Borxhit* tënd është paguar plotësisht.

“Dhe bashkë me të Perëndia ju dha jetë juve, që ishit të vdekur në mëkate... duke jua falur të gjitha mëkatet, **duke e fshirë dokumentin e porosive, që ishte kundër nesh** dhe ishte kundërshtar, dhe e hoqi prej mesit duke e mbërthyer në kryq”.

Kolosianëve 2:13-14

Borxhi yt i mëkatit u gozhdua në kryq dy mijë vjet më parë. Për shkak të besimit tënd në Perëndinë, Ai tani thotë që...

“Nuk do t’i kujtoj më mëkatet e tyre dhe paudhësitë e tyre”.

Hebrenjve 10:17

Falja e Perëndisë është e plotë...

“Sepse sa të lartë janë qiejt mbi tokën, aq e madhe është mirësia e tij ndaj atyre që kanë frikë prej tij. Sa larg është lindja nga perëndimi, aq shumë ai ka larguar nga ne fajet² tona”.

Psalmi 103:11-12

“Prandaj nëse dikush është në Krishtin, është një krijesë e re; të vjetrat shkuan; ja, të gjitha u bënë të reja”.

2 Korintasve 5:17

Tani, në vend të vdekjes së përhjetshme në Liqenin e Zjarrit, Jezusi thotë:

“Zemra juaj mos u tronditë; besoni në Perëndinë dhe besoni në mua! Në shtëpinë e Atit tim ka shumë banesa; përndryshe do t’ju thosha: po shkoj t’ju përgatis një vend. Dhe kur të shkoj e t’ju përgatis vendin, do të kthehem përsëri dhe do t’ju marr pranë meje, që aty ku jam unë, të jeni edhe ju. Ju e dini se ku po shkoj dhe e njihni edhe udhën”.

Gjoni 14:1-4

MARRËDHËNIA

Si besimtar, jeta ende vazhdon, por tani ti ke sigurinë e një të ardhmeje në Qiell. Jezusi thotë se po përgatit një vend banimi për ty. Tani mund të thuash me siguri se je një qytetar i Qiellit. **Marrëdhënia** jote me Perëndinë është rivendosur.

Ashtu si ke lindur në një familje tokësore, Bibla thotë se tani ti ke lindur në familjen e

Perëndisë. Dhe ashtu si prindërit e tu tokësorë do të jenë gjithmonë prindërit e tu pavarësisht se çfarë ndodh, po kështu nëse ke lindur në familjen e Perëndisë ti nuk mund të ç’lindësh. Është e rëndësishme të kuptojmë se kur vjen puna tek **marrëdhënia** jote me Perëndinë, fati yt i përhjetshëm është vendosur një herë e përgjithmonë. Ti i përket familjes së Perëndisë në përjetësi³.

“Jua shkrova këto gjëra juve që besoni në emrin e Birit të Perëndisë, që të dini se keni⁴ jetën e përjetshme”. 1 Gjonit 5:13

“Sepse unë jam i bindur se as vdekja, as jeta, as engjëjt, as pushtetet, as fuqitë dhe as gjërat e tashme, as gjërat e ardhshme, as lartësitë, as thellësitë, as ndonjë tjetër krijesë, nuk do të mund të na ndajë nga dashuria e Perëndisë që është në Jezu Krishtin, ZOTIN tonë”. Romakëve 8:38-39

Tani që marrëdhënia me Perëndinë është rivendosur e je pjesë e familjes së Perëndisë, Bibla thotë se prapëseprapë ti do të mëkatosh. Kur kjo ndodh, formohet një e çarë në **përbashkësinë** e familjes sate.

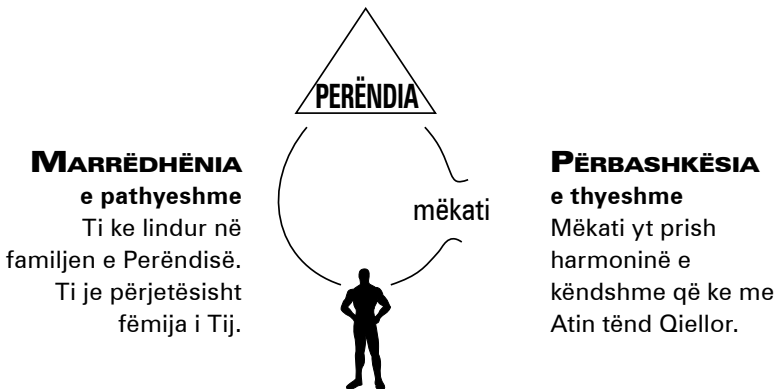
PËRBASHKËSIA

Përbashkësia ndryshon nga **marrëdhënia**. Për shembull, nëse një djali i kërkohet nga i ati të kujdeset për motrën e vogël, por në vend të kësaj ai shkon e luan bilardo, gjërat nuk do të shkojnë mirë kur babai të kthehet në shtëpi. Do të ketë një tension midis babait dhe djalit dhe me shumë mundësi që ti do ta ndieje nëse do të ishte atje. Është e vërtetë që djali dhe babai janë ende të lidhur me njëri-tjetrin: **marrëdhënia** e tyre nuk ka ndryshuar por **përbashkësia** familjare është prishur. Megjithatë, Bibla e ka një zgjidhje.

Kur mëkatojmë, na thuhet ta pranojmë këtë fakt para Perëndisë dhe nëse i kemi bërë keq një personi tjetër, atëherë duhet të përpiqemi të pajtohemi me të. Perëndia ka premtuar se...

“Po t’i rrëfejme mëkatet tona, ai është besnik dhe i drejtë që të na falë mëkatet dhe të na pastrojë nga çdo paudhësi”. 1 Gjonit 1:9

Përbashkësia jonë me Perëndinë do të rivendoset menjëherë kur ne ta pranojmë mëkatin tonë.

FAKTET PA JEZUS KRISHTIN

FAJTOR

Jam akuzuar dhe shpallur fajtor si shkelës i ligjit të përsosur të Perëndisë.

BORXHLI

Të shkelësh ligjin e Perëndisë do të thotë të mëkatosh dhe mëkati im shkakton një borxh mëkati, një pasojë që duhet ta paguaj.

GJYKIMI I PËRJETSHËM

Borxhi mund të paguhet vetëm nëpërmjet vdekjes sime, një pagesë që kryhet për gjithë përjetësinë në Liqenin e Zjarrit.

SKLLAV

Është e pamundur ta zbatosh ligjin e Perëndisë në mënyrë të përsosur. Edhe kur përpiqem fort, unë ende dëstoj. Përveç kësaj, Satani më manipulon që të bëj vullnetin e tij. Unë jam një skllav.

TË LARGUAR

Mëkati im më ka larguar nga Perëndia dhe dashuria e Tij. Perëndia duket i largët dhe i paarritshëm.

ARMIKU

Kur linda në këtë botë, unë iu bashkova forcave të Satanit, i cili gjithashtu mëkatoi kundra Perëndisë.

I HUMBUR

Meqënëse e zgjodha vetë rrugën time, unë e gjej veten në një shkretëtirë frymërore, duke kërkuar kuturu të vërtetën. Jam si një dele e humbur.

I LINDUR JOBESIMTAR ...

UNË NUK BESOJ ...

Unë besoj se mund të ketë shumë rrugë për t'u pranuar nga Perëndia, nëse ka një Perëndi. Jezusi mund të jetë njëra rrugë. Sido që të jetë, nëse jetoj si një njeri i mirë dhe bëj më të mirën time, atëherë Perëndia do të më pranojë.

FAKTET PËR SHKAK TË JEZUS KRISHTIT

Perëndia si gjykatësi i përsosur, më shpall të drejtë para Tij, të drejtësuar. Tani Ai më shikon si të drejtë.

SHPALLUR
I DREJTË

Borxhi im i mëkatit është hequr në kryq. Borxhi nuk ekziston më: është paguar plotësisht, është fshirë.

FATURA E
ANULUAR

Perëndia më jep një jetë të re, si tani ashtu edhe për gjithë përjetësinë në Qiell.

JETA E
PËRJETSHME

... TË BESOSH ËSHTË NJË ZGJEDHJE

... UNË BESOJ

Unë besoj se Jezusi është vetë Perëndia dhe se Ai vdiq në kryq në vendin tim, duke paguar borxhin tim të mëkatit. Unë besoj se vetëm Shpëtimtari i ringjallur më shpëton nga pasojat e mëkatit.

Dikur i skllavëruar, tani jam blerë me gjakun e Jezusit dhe jam çliruar. Unë nuk jam më skllav i qëllimeve të Satanit.

I ÇLIRUAR
I SHPËNGUAR

Unë, jo vetëm që kam lindur në familjen e Perëndisë, por Perëndia më ka dhënë të drejtat e plota të një biri.

I BIRËSUAR

Vdekja dhe ringjallja e Jezusit e mundën Satanin. Unë nuk i përkas më Djallit. Unë kam paqe me Perëndinë.

I PAJTUAR

Jezusi si Bariu i Mirë, më ka gjetur dhe më ka dhënë jetë të re, jetë të përjetshme, falje, qëllim për të jetuar, liri nga faji dhe shumë më shumë.

I GJETUR

PËRGJEGJËSIA JOTE

Kujtoj një herë, që pasi e përfundova këtë studim, një student më pyeti: “Xhon, e di që jam mëkatar i pashpresë”. Pastaj më bëri një përmbledhje të shkurtër të Biblës për të më siguruar se e dinte që nuk mund të bënte asgjë të mirë në vetvete për t’i pëlqyer Perëndisë. Ai e përmbloodhi atë me një shpjegim të qartë të besimit të tij në atë që Jezusi kishte kryer në kryq për të. Pastaj tha: “Xhon, ti ke një djalë. Ashtu si nuk kam bërë asgjë për t’u bërë pjesëtar i familjes së Perëndisë, as yt bir nuk ka bërë gjë për t’u bërë pjesëtar i familjes sate. Por tani që ai është një pjesëtar, ka përgjegjësi në shtëpi”. Pas kësaj më pyeti: “*Si pjesëtar i familjes së Perëndisë, cilat janë përgjegjësitë e mia?*”.

Kjo ishte një pyetje shumë e hollë, së cilës i përgjigjet pjesa tjetër e Biblës. Shkrimi thotë se jeta që jeton një person përcaktohet nga **fokusi** që ai ruan, në çfarë e fikson vëmendjen e tij. Kjo nuk është një lloj loje mendjeje. Ka të bëjë me qendrën tënde të vëmendjes. Nëse fokusohesh te vetja, do të bëhesh shumë egoist. Nëse fokusohesh te Perëndia, do të shohësh që jeta jote do t’i japë Atij nderin dhe lavdinë që meriton. Prandaj, për të qenë një besimtar i përgjigjshëm:

1. Ti duhet të **fokusohesh** në atë që ke tani për shkak të Jezusit, që përfshin të gjitha gjërat e renditura në faqen 265. Ajo që *ke tani*, konsiderohet si pozita jote në Krishtin. Perëndia dëshiron që ti të gëzohesh në faktin që mëkati yt është falur dhe që tani ti ke një jetë të re.
2. Ti duhet të **fokusohesh** për ta njohur më tepër Jezusin. Apostulli Pal shkroi se ambicia e jetës së tij ishte:

“Por me të vërtetë i konsideroj të gjitha se janë dëm për madhësitë e njohjes së Krishtit Jezus, ZOTI tim, për shkak të të cilit i humba të gjitha këto dhe i konsideroj se janë pleh, që unë të fitoj Krishtin dhe që të gjendem në të, duke pasur jo drejtësinë time nga ligji, por atë përmes besimit në Krishtin: drejtësia prej Perëndisë, me anë të besimit, që ta njoh Atë...”.

Filipianëve 3:8-10

Kur e fikson vëmendjen te ZOTI, ti i heq sytë nga vetvetja. Ti angazhohesh për t’i pëlqyer Atij dhe për t’u shërbyer të tjerëve. Është njësoj si një djalë me të dashurën e tij: i angazhuar i tëri për ta njohur atë.

3. Ti duhet të **fokusoresh** për t'i besuar Atij përditë, në të gjitha situatat e jetës, sepse mund të kesh sigurinë që Ai është plotësisht i aftë të zgjidhë tërë shqetësimet dhe hallet e tua. Jezusi tha...

"Ejani tek unë, o të gjithë të munduar dhe të rënduar, dhe unë do t'ju çlodh".
Mateu 11:28

Ndërsa i aplikon këto të vërteta, do të kuptosh që nga një foshnje frymërore, do të bëhesh një person frymëror të pjekur. Nëse fillon të mendosh që kjo ndodh si rezultat i ndonjë lloj super disipline ndaj vetvetes, atëherë është e rëndësishme të kuptojmë se...

"...ai që nisi një vepër të mirë në ju, do ta përfundojë deri në ditën e Jezu Krishtit".
Filipianëve 1:6

Ashtu si nuk është normale dhe as e shëndetshme që një foshnjë të mbetet i mitur për gjithë jetën, po kështu nuk është e drejtë që një person i cili është një *bir* i porsalindur i *Perëndisë*, të mbetet foshnje frymërore. Fatkeqësisht, kjo ndodh shpesh por askush nuk ka pse të jetë ashtu. Mbaje fokusin në vendin e duhur dhe do të rritesh.

PENGESAT

Ka pengesa që do të shkatërrojnë fokusin tënd dhe do të pengojnë rritjen tënde frymërore.

1. Natyra jonë njerëzore⁵. Po të bëhej një renditje se cili është armiku më i keq, natyra jonë njerëzore është e para në listë. Bibla thotë se natyra jonë mëkatore njerëzore nuk kënaqet kurrë. Ajo gjithmonë dëshiron më tepër para, më tepër vëmendje, një personalitet tjetër, pamje më të mirë, më të mirë këtë, më të madhe atë, deri në pafundësi. Mund të kënaqet për momentin, por më pas do të dëshirojë diçka tjetër për të mbushur gropën e pafund të ndjenjave dhe dëshirave. Natyra jonë njerëzore ka një fokus parësor: **veten tonë**. Shkrimi thotë...

"...Ecni në Frymë dhe nuk do të përmbushni dëshirat e mishit".
Galatasve 5:16

Atëherë, si të *ecim sipas Frymës*? Kjo na kthen te çështja e fokusimit. Ndërsa përqendrohemi në gjërat e Perëndisë, *dëshirat e natyrës mëkatore* zëvendësohen me një dëshirë më të fortë për të kënaqur Krijuesin-Zotëruesin tonë.

Na thuhet që ta trajtojmë *natyrën tonë tokësore* si të ishte e vdekur. Ne duhet t'i injorojmë në mënyrë aktive kërkesat dhe dëshirat e saj.

"Vrisni, pra, gjymtyrët tuaja që janë mbi tokë...". Kolosianëve 3:5

Për shembull, të jesh ushtar do të thotë që ke një identitet të caktuar. Veshja, prerja e flokëve, stili i jetesës, gjithçka lidhet me ushtrinë. Ndërsa është në ushtri, një ushtar duhet t'i bindet eprorëve të tij. Por kur largohet nga ushtria, ai merr një identitet të ri: identitetin e civilit. Atij nuk i kërkohet më të vishet në një mënyrë të caktuar. Eprorët e tij të mëparshëm nuk mund të ndërhyjnë më në jetën e tij. Në të njëjtën mënyrë, para se të besonim, ne identifikoheshim me Adamin dhe kishim për të kënaqur vetëm *natyrën tonë mëkatore* apo *tokësore*. Por tani si besimtarë, ne identifikohemi me Krishtin dhe Ai dëshiron që ne **të fokusohemi tek Ai** dhe t'u shërbejmë të tjerëve.

"...duke hedhur tej çdo barrë dhe mëkatin që na qarkon kaq lehtë, le të rendim me durim në garën që është përpara nesh, duke i drejtuar sytë [ose duke u fokusuar] te Jezusi..."

Hebrenjve 12:1-2

Kjo këshillë biblike bie ndesh me shumë nga këshillat që ne marrim në ditët e sotme. Sot na thuhet të gërmojmë në të shkuarën për të gjetur përgjigje për problemet tona. Çdo gabim duhet të ndreqet dhe nëse jemi lënduar, atëherë duhet të mëshirohemi si viktimë. Rezultati përfundimtar i gjithë kësaj këshille është përqendrimi te vetja. Ne bëhemi të fiksuar pas vetes sonë. Në kontrast me këtë, Bibla na thotë ta harrojmë veten, duke përfshirë edhe të shkuarën tonë. Nëse na kanë bërë diçka me të vërtetë të keqe, ne duhet të falim, sado e vështirë të jetë.

"Por jini të mirë dhe të përdëlllyeshëm njëri me tjetrin, duke e falur njëri-tjetrin, sikurse edhe Perëndia ju ka falur në Krishtin".

Efesianëve 4:32

Mund të duket e çuditshme, por në procesin e faljes së të tjerëve ne përjetojmë shërim në jetët tona. Jezusi, i cili me siguri e dinte se ç'do të thoshte të të bënin keq, tha...

"Këto gjëra jua kam thënë që gëzimi im të qëndrojë në ju dhe gëzimi juaj të jetë i plotë".

Gjoni 15:11

2. Sistemi i botës. Bibla thotë se sistemi i botës ka një ndikim negativ nga ana frymore, duke na e zhvendosur fokusin nga Jezusi tek ato gjëra që janë kalimtare. Ne jemi përgjegjës për të dalluar prirjet që na tërheqin mbrapsht te gjërat e vjetra, te modelet mëkatore dhe t'i shmangim ato gjëra që e shkatërrojnë fokusin tonë.

"Sepse hiri shpëtues i Perëndisë... na mëson të mohojmë pabesinë dhe ëndjet e botës, që të rrojmë me maturi, me drejtësi dhe me

perëndishmëri në këtë jetë, duke pritur shpresën e lume dhe të shfaqurit e lavdisë të të madhit Perëndi dhe të Shpëtimtarit tonë Jezu Krisht...".

Titi 2:11-13

3. Djalli: Megjithëse Satani është mundur, ai përpiket ende në mënyrë aktive që të ndikojë te ne. Perëndia nuk e fshiu nga faqja e dheut Djallin kur ne u bëmë besimtarë. Përkundrazi, ne jemi përgjegjës që t'i bëjmë ballë tundimeve të tij dhe të kërkojmë forcë vetëm te Perëndia.

"Nënshtroni, pra, Perëndisë, kundërshtoni djallin dhe ai do të arratiset prej jush".

Jakobi 4:7

Satani përdor me dinakëri ndikimin e botës dhe natyrën tonë njerëzore egoiste për të na tunduar, për të ndryshuar fokusin tonë. Mund të presësh prej tij që të hedhë dyshime në mendjen tënde, madje edhe për zgjedhjen që ke bërë për t'i besuar Jezusit. Ai do të thotë që besimi yt nuk ka qenë aq i madh sa duhej ose do të vërë në dyshim nëse e ke kuptuar me të vërtetë. Kujtohu që ai e bëri këtë edhe me Adamin e Evën. Kundërshtoje dhe bëj si bëri Jezusi. Shko te Bibla për ndihmë.

Ndërsa dalim fitimtarë mbi ndikimin e këtyre tre pengesave e ndërsa e ruajmë fokusin tonë, ne hedhim rrënjë të forta frymërore.

BURIME

Bibla paraqet shumë burime për të na ndihmuar që të ruajmë përqendrimin tonë.

1. Vetë Perëndia: Kur besove te Jezusi, Bibla thotë se Fryma e Shenjtë erdhi të banojë brenda teje; Ai erdhi për të jetuar te ti. Tani Ai është i arritshëm në mënyrë të vazhdueshme, për të të inkurajuar kur të lëshon zemra, për të të nxitur që të jetosh me zell për Të, për të të qortuar kur bie në mëkat. *Fryma e Shenjtë* është një bashkudhëtar aq besnik saqë është quajtur *Ngushëlluesi, Ndihmuesi, Këshilltari*, që janë emra të Perëndisë.

"Por Ngushëlluesi, Fryma e Shenjtë, që Ati do ta dërgojë në emrin tim, ai do t'ju mësojë çdo gjë dhe do t'ju kujtojë të gjitha këto që ju thashë".

Gjoni 14:26

Si prindër, ne gëzohemi kur fëmijët tanë arrijnë një qëllim të caktuar ose sillen në mënyrë të këndshme. Si bij të Perëndisë, është e rëndësishme që të sillemi në atë mënyrë që e nderon dhe nuk e turpëron emrin e Atit tonë qiellor. Bindja jonë tregon se e vlerësojmë dhe i japim Perëndisë respektin që i takon.

“I denjë je, o Zot, të marrësh lavdinë, nderimin dhe fuqinë, sepse ti i krijove të gjitha gjërat, dhe për hir të vullnetit tënd, janë dhe u krijuan”.

Zbulesa 4:11

2. Besimi: Procesit të rritjes frymërore, Shkrimi i referohet shpesh si *të ecësh me Perëndinë*. Ai ndodh hap pas hapi. Ashtu siç u bëmë anëtarë të familjes së Perëndisë me anë të *besimit*, po ashtu duhet të ecim me Perëndinë me anë të *besimit*.

“Ashtu si e keni marrë Krishtin Jezus, ZOTIN, ashtu, pra, ecni në të, duke pasur rrënjë dhe duke u ndërtuar në të, dhe duke u forcuar në besim ashtu sikurse u mësuat, duke tepruar në të me falënderim”.

Kolosianëve 2:6-7

Kujto, *besimi* mbështetet mbi *faktet* që gjenden në Bibël. Është e rëndësishme të mos ecësh me Perëndinë bazuar te mënyra sesi *ndihesh*. Ti mund të zgjohesh në mëngjes i enjtur dhe me temperaturë. Kjo nuk do të thotë se nuk je më pjesë e familjes sate apo për këtë arsye, nuk je më pjesë e familjes së Perëndisë. Ndonjëherë mund të mos *ndihesh* shumë frymëror, por kjo nuk përcakton sesa mirë po ecën me Perëndinë. Ecja jonë e përditshme përcaktohet nga zgjedhjet që bëjmë. Nëse bëjmë zgjedhje të mençura, do të mësojmë diturinë e Perëndisë. Nëse bëjmë zgjedhje të marra, ne do të tregojmë papjekuri dhe do të mbetemi fëmijë frymërorë. Zgjedhjet që bëjmë drejtohen nga Perëndia ndërsa lexojmë Biblën.

3. Bibla: Është burimi ynë i forcës së përditshme, libri ynë i udhëzimeve.

“I gjithë Shkrimi është i frymëzuar nga Perëndia dhe i dobishëm për mësim, bindje, ndreqje dhe për edukim në drejtësi, që njeriu i Perëndisë të jetë i përkryer, tërësisht i pajisur për çdo vepër të mirë”.

2 Timotetut 3:16-17

Bibla e krahason veten me ushqimin frymëror. Sa më shumë e studion atë, aq më i fortë bëhesh frymërisht. Perëndia do të *të flasë* përmes Biblës: jo me zë të lartë, por në mendjen tënde. Ky është një prej çelësave për të zhvilluar *përbashkësinë* tënde me Perëndinë. Mënyra sesi do ta *njohim* Atë është nëpërmjet leximit të Shkrimit. Pa ushqimin e saj të vazhdueshëm, ti do të mbetesh një foshnjë frymërore.

Nëse nuk ke një Bibël, mund ta gjesh një. Fillo duke lexuar *Ungjillin sipas Gjonit*. Ai tingëllon si një histori, kështu që nuk është i vështirë. Shiko çdo referencë në Biblën tënde. Nënvizioji

vargjet duke përdorur lapsa me ngjyra. Kjo do të ndihmojë që t'i dallosh ata menjëherë dhe do të kujtojë atë që ke mësuar. Më pas, lexo librin e *Veprave të Apostujve* dhe *Letrën Drejtuar Romakëve*. Nëse nuk kupton diçka, vazhdo të lexosh. Dalëngadalë, gjithçka do të bëhet e qartë.

4. **Lutja:** Lutja është si të flasësh me Perëndinë.

Ti nuk duhet të ulësh kokën dhe të mbyllësh sytë, megjithëse kjo është e përshtatshme nëse të ndihmon të shmangësh shpërqendrimet. Për shkak se Perëndia i njeh mendimet e tua dhe është i kudondodhur, ti mund t'ia drejtosh në heshtje lutjen tënde në çdo kohë dhe Ai do ta dëgjojë. Nuk është e nevojshme që të lutesh me zë.

“Mos u shqetësoni për asgjë, por, në çdo gjë, ia parashtroni kërkesat tuaja Perëndisë me anë lutjesh dhe përgjërimesh, me falënderim. Dhe paqja e Perëndisë, që ia tejkalon çdo zgjuarsie, do të ruajë zemrat tuaja dhe mendjet tuaja në Krishtin Jezus”.

Filipianëve 4:6-7

Lutja është një mënyrë e shprehjes së shqetësimeve, mundimeve, kërkesave dhe falënderimeve tona ndaj Perëndisë.

5. **Besimtarët e tjerë:** Bibla na thotë se ne fitojmë pjekuri frymërore përmes bashkësisë me besimtarët e tjerë të Biblës. Kjo është jetësore.

“Dhe le të kujdesemi për njëri-tjetrin, për t'u nxitur për dashuri dhe vepra të mira,

pa hequr dorë nga të mbledhurit tonë, sikurse kanë zakon disa, por të nxisim njëri-tjetrin, aq më tepër se e shihni ditën që po afrohet”.

Hebrenjve 10:24-25

Pjesa më e madhe e bashkësisë tënde me besimtarë të tjerë do të ndërtohet brenda kontekstit të kishës. Megjithatë, duhet pasur kujdes.

Kujto, Satani vjen si një *engjell drite*. Ai e pëlqen fenë. Për shkak të kësaj, duhet të kuptosh se ka shumë *barinj të rremë* dhe *dele të rreme*. Fakti që njerëzit flasin për Perëndinë nuk do të thotë se ata janë besimtarë të vërtetë. Kishat klasifikohen nga të mira në të këqija përsa i përket kuptimit dhe praktikimit të së vërtetës. Bibla thotë se mësuesit e vërtetë dhe të rremë do të vazhdojnë të jenë derisa Jezusi të kthehet për herë të dytë, kur Ai t'i vendosë të gjitha gjërat në vendin e vet. Deri në atë kohë, ji syçelë. Bëj këto pyetje në lidhje me kishën ku po shkon:

- A beson ajo kishë se Bibla është Fjala e vërtetë dhe e frymëzuar e Perëndisë, pa gabime në shkrimet e saj origjinale? Ki kujdes nga ata që thonë se ajo *përmban* vetëm Fjalën e Perëndisë.
- A beson ajo kishë te çdo fjalë e Biblës apo e mëson atë si fabul apo histori abstrakte? (p.sh: Bibla na thotë se ekziston një Ferr real, një Djall real, një Qiell real etj.)?
- A beson ajo kishë në ndodhi të tilla si lindja e Jezusit nga një grua e *virgjër*? Ki kujdes nga ata që thonë se kjo nënkuptonte vetëm *një vajzë të re*, që Maria nuk ishte e virgjër.
- A beson ajo kishë që Jezusi është plotësisht Perëndi dhe plotësisht njeri? Ki kujdes nga ata që thonë se Jezusi ishte vetëm një perëndi tjetër dhe që ne jemi gjithashtu perëndi. Në të njëjtën mënyrë, shmangi ata që thonë se Jezusi ishte thjesht një mësues i madh.
- A beson ajo kishë te Triniteti?
- A e kupton ajo kishë se Jezusi vdiq në vendin tonë për borxhin tonë të mëkatit? Nëse kisha është e *paqartë* mbi këtë çështje ose ti ke ndjesinë se duhet të bësh diçka shtesë për t'u pranuar nga Perëndia, si pagëzimi apo rite të tjera të veçanta, ki kujdes!
- A ka ajo kishë një reputacion të mirë? A njihen takimet e saj për sjellje të çuditshme apo të çrregullta? A ka ajo standarde të larta morali? A janë punët e saj me natyrë të dyshimtë?

Nëse ajo kishë është e dyshimtë në **njërën** prej këtyre fushave, atëherë ka shumë gjasa që ajo të jetë e gabuar edhe në mësimet e tjera. Këto pyetje kanë si qëllim të zbulojnë simptomat e problemeve më të thella. Ti duhet të ndihesh tërësisht i lirë për t'u bërë pyetje specifike drejtuesve të kishës. Çdo dredhim nga ana e tyre duhet të ndezë një sinjal alarmi. Mos u mashtro nga sjellja e mirë e predikuesit apo sesa bindës është ai. Kujto që shumë kisha **nuk** po e zbatojnë Biblën. Nuk ekziston një kishë e përsosur, por këto pyetje do të të ndihmojnë të gjesh një grup besimtarësh me të njëjtën mendësi.

Gjithë nocioni i *kishës* mund të shkaktojë tallje nga familja dhe miqtë. Ajo mund të jetë një përvojë e vështirë dhe poshtëruese. Krenaria jote mund të kërkojë të të vijë në ndihmë, por vetëm kujto se cili ishte burimi i krenarisë dhe kërko një grup besimtarësh me çdo kusht. Ideja e të mbledhurit bashkë për t'u forcuar në mënyrë të ndërsjelltë ishte ideja e Perëndisë; është e rëndësishme

për rritjen tënde si i krishterë. Besimtarët e tjerë mund të jenë një ndihmë e jashtëzakonshme për të të inkurajuar në udhëtimin tënd frymëror.

6. Muzika: Mbreti David shkroi disa nga këngët e para apo *Psalmet*, me qëllim që të inkurajonte zemrat tona. Që prej asaj kohe, besimtarë të tjerë kanë shkruar vargje këngësh të shkëlqyera për Perëndinë. Përsëri, ki kujdes: ka muzikë të mirë dhe të keqe. Përdor të njëjtin dallim që do të përdorësh për të zgjedhur kishën. Në bazë të asaj që ke studiuar, shiko nëse fjalët e këngëve janë të vërteta apo të rreme. Perëndia do të të ndihmojë.

7. Thuaja të tjerëve: Dishepujt shkuan kudo duke u treguar të tjerëve rreth këtij *lajmi të mirë*. Edhe ti mund të bësh të njëjtën gjë. Është inkurajuese të shohësh miq që arrijnë të kuptojnë të njëjtën gjë. Por kujto, Perëndia u ka dhënë njerëzve vullnet të lirë, kështu që respektoje atë. Ji i duruar në përqasjen tënde dhe i ndjeshëm në atë që thua. Mos i shty me zor. Bibla na thotë të jemi *dëshmitarë*, jo *avokatë*. Një dëshmitar shpjegon diçka; një avokat argumenton dhe përpiket të bindë. Thjesht duke ua dhënë këtë libër miqve mund t'i ndihmojë ata që të kuptojnë.

8. Shpresa e ardhme: Bibla thotë që një ditë Jezusi do të kthehet në tokë.

“Por, nuk duam vëllezër, që të jeni në padije përsa u përket atyre që fjetën, që të mos trishtoheni si të tjerët që nuk kanë shpresë. Sepse, po të besojmë se Jezusi vdiq dhe u ringjall, kështu edhe Perëndia ata që kanë fjetur në Jezusin, do t'i sjellë bashkë me të. Sepse këtë po jua themi me fjalë të ZOTIT: ne të gjallët, që do të mbetemi deri në ardhjen e ZOTIT, nuk do të jemi përpara atyre që fjetën, sepse ZOTI vetë, me urdhër, me zë kryeengjelli dhe me borinë e Perëndisë, do të zbresë nga qielli dhe të vdekurit në Krishtin do të ringjallen të parët; pastaj ne të gjallët, që mbetemi, do të rrembehemi njëkohësisht në retë me ata, për të dalë përpara ZOTIT në ajër; dhe kështu do të jemi përherë bashkë me ZOTIN. Ngushëlloni, pra, njëri-tjetrin me këto fjalë.

1 Thesalonikasve 4:13-18

Mund të shkruhet shumë më tepër se kaq. Por nëse ti je një ndër ata që e ka vendosur besimin në Krishtin, atëherë është mirë të dish se Bibla thotë që Perëndia do të të drejtojë hap pas hapi. Ti ke filluar një shtegtim frymëror. Mbaj sytë tek Ai; lëre Atë të jetë fokusi yt. Studioje hartën tënde, Biblën, rregullisht. Rruga nuk do të jetë gjithmonë e lehtë por Perëndia do të jetë me ty; Ai ta ka premtuar këtë. Paç një udhëtim të mbarë!

“Dhe Perëndia e paqes, që e nxori lart prej së vdekurish, me anë të gjakut të Besëlidhjes së përjetshme, Bariun e madh të dhenvë, ZOTIN tonë Jezus Krisht, ju bëftë të përsosur për çdo vepër të mirë, që të kryeni vullnetin e tij, duke punuar në ju atë që është e pëlqyer përpara tij, përmes Jezu Krishtit, të cilit i qoftë lavdia në jetë të jetëve. Amen”. Hebrenjve 13:20-21

2 NJË KOHË E PËRSHTATSHME

Ka nga ata që pasi e kanë lexuar Biblën dhe e kanë kuptuar atë që thotë, vendosin të rrezikojnë. Ata vendosin të mos besojnë. Ata zgjedhin:

- Ta shpërfillin mesazhin e saj.
- Ta refuzojnë atë plotësisht.
- Të merren me punët e jetës dhe ta harrojnë atë.
- Ta ndryshojnë mesazhin e saj.

...dhe ata shpresojnë që Bibla ta ketë gabim.

Herod Agripa e mori përsipër një rrezik të tillë. Duke qenë nipi i Herodit të Madh dhe nipi i Herod Antipës, ai duhet të ketë qenë në dijeni për thashethemet mbi Jezusin në familjen mbretërore. Padyshim që spiunët i kanë raportuar çdo fjalë që profeti nga Nazareti tha. Por Herodi kishte një status; ai ishte një njeri i rëndësishëm. Në vend që ta përulte veten para Mbretit të Mbretëve, ai vazhdoi të jetonte për veten e tij. Ai madje fitoi popullaritet duke i prerë kokën njërit prej dishepujve të Jezusit.

Por më pas...

“Ditën e caktuar Herodi, i veshur me mantelin mbretëror dhe i ulur mbi fron, u mbajti një fjalim. Dhe populli brohoriste, duke thënë: “Zë Perëndie dhe jo njeriu!”. Dhe menjëherë engjëlli i ZOTIT e goditi, sepse nuk i kishte dhënë lavdi Perëndisë; dhe, i brejtur nga krimbat, dha shpirt”. Veprat e Apostujve 12:21-23

Perëndia në hirin e Tij do ta tolerojë mëkatin edhe për një farë kohe, por në drejtësinë e Tij Ai do ta gjykojë atë. Gjykimi mund të vijë në këtë jetë ose mund të ruhet deri pas vdekjes, por e sigurtë që do të ndodhë. Herodi vdiq⁶ dhe u përball me përjetësinë në Liqenin e Zjarrit. Vargu tjetër është gjithashtu i rëndësishëm...

“Por fjala e Perëndisë rritej dhe shumohej”. Veprat e Apostujve 12:24

Unë do të të inkurajoja që të mos e anashkalosh me mospërfillje mesazhin e Biblës apo ta zësh veten aq shumë me punë saqë të mos e shqyrtosh atë siç duhet. Do të ishte tragjedi po të mos e gjeje kohën për të zbuluar me të vërtetë atë që duhet të dije rreth jetës dhe vdekjes.

Një tjetër bashkëkohës i Jezusit ishte edhe Herod Agripa II. Duke qenë stërnipi i Herodit të Madh dhe djali i Herod Agripës, ai gjithashtu duhet të kishte ditur rreth Jezusit. Bibla thotë se Mbreti Agripa ishte *i mirinformuar* për gjërat që kishin të bënin me Jezusin. Apostulli Pal⁷ u arrestua dhe dëshmoi para tij. Në mbrojtjen e tij para Agripës, Pali i tregoi atij për Jezusin. Ai tha...

“Sepse mbreti, të cilit unë po i flas lirisht, është i mirinformuar për këto gjëra, sepse unë jam i bindur se asnjë nga këto gjëra nuk është e panjohur për të, sepse e gjithë kjo nuk është bërë në një qoshe. O mbret Agripa, a u beson profetëve? Unë e di se ti beson”.

Atëherë Agripa i tha Palit: “Për pak dhe po ma mbush mendjen të bëhem i krishterë”.

Veprat e Apostujve 26:26-28

Mbreti Agripa dukej se e kuptoi mirë Palin, aq shumë sa ai madje pranoi se Pali thujse e kishte bindur atë që të besonte. Por Agripa e mori përsipër rrezikun. Ai nuk besoi. Ai e la mënjanë pyetjen, në përpjekjen për të shmangur marrjen e një vendimi. Me aq sa dimë, Agripa nuk besoi kurrë. Ai shkoi në varr *duke kuptuar*, por pa besuar. Kjo ishte zgjedhja e tij.

Pali gjithashtu e mbrojti veten para një qeveritari romak të quajtur Feliks. Pali i shfrytëzoi gjithmonë këto mundësi për të dhënë një shpjegim të gjatë se kush ishte Jezusi dhe se çfarë kishte bërë Ai.

“Pas disa ditësh Feliksi, që kishte ardhur me gruan e vet Druzila, që ishte judease, dërgoi ta thërresin Palin dhe e dëgjoi lidhur me besimin në Krishtin. Por, ndërsa ai fliste për drejtësi dhe përmbajtje dhe për gjyqin e ardhshëm, Feliksi, shumë i trembur, u përgjigj: “Për tani shko, dhe kur të kem kohë, do të dërgoj të të thërrasin”.

Veprat e Apostujve 24:24-25

Feliksi e shtyu për më vonë vendimin e tij. Ai po priste për një kohë më të përshtatshme. Është e thjeshtë ta bësh këtë, por Bibla na kujton se...

“...Ja, tani është koha e pëlqyer... ja, tani është dita e shpëtimit”.

2 Korintasve 6:2

Ne nuk e dimë se çfarë na pret në të ardhmen apo se kur do të merren jetët tona. Ne duhet të vendosim *tani*. Sigurisht që Feliksi kishte frikë dhe ndonjëherë edhe ne kemi frikë. Ne pyesim veten se çfarë mund të mendojnë të tjerët. Në të vërtetë, kjo nuk ka rëndësi. Ajo që ka rëndësi është çfarë mendon Perëndia. Historia nuk e tregon se çfarë i ndodhi Feliksit, por me aq sa dimë, ai nuk gjeti kurrë një kohë të përshtatshme për të besuar.

Feliksi gjithashtu shpresonte gjëra të tjera...

“...ai shpresonte se Pali do t’i jepte para që ta lironte; dhe prandaj e thërriste shpesh dhe bisedonte me të”.

Veprat e Apostujve 24:26

Feliksi kishte motive të fshehta. Interesi i tij i shfaqur për Jezusin ishte shtrembëruar nga një dëshirë për të përfituar para. Megjithatë ai foli *shpesh* me Palin për Jezusin. Shumë njerëz mund t’i kenë interpretuar këto biseda sikur Feliksi ishte *bërë fetar*. Disa njerëz janë si Feliksi. Ata flasin shumë për Biblën, por pastaj e përdorin mesazhin e saj për përfitimin e tyre. Shumica e njerëzve e dallojnë këtë mospërputhje, por disa mashtrohen. Për shkak të hipokritëve të tillë, disa njerëz thonë se nuk do ta besojnë kurrë Biblën. Por prit një minutë! A ka ndryshuar mesazhi i Biblës? Jo, aspak. Ajo thotë po të njëjtën gjë, pavarësisht sesi e shtrembërojnë njerëzit për qëllimet e tyre. Nëse je një prej atyre që do të tundohej për ta refuzuar Biblën për shkak të njerëzve si Feliksi, atëherë mendohu përsëri.

Nëse e kap veten duke ngurruar, duke mos kuptuar ose thjesht duke e refuzuar plotësisht atë që ke lexuar, atëherë mund të të sugjeroj që ta shqyrtosh Biblën pak më shumë përpara se ta mbyllësh këtë çështje. Siç thamë në fillim, Shkrimi ka shumë për të thënë rreth jetës... dhe vdekjes.

Mos e ndal hetimin tënd tani!

Jeta jote, si dhe jeta jote pas vdekjes, janë në rrezik.

SHTOJCA

FJALORTH

ZGJEDHJA E NJË BIBLE

BURIMET

SHËNIMET NË FUND TË FAQES

FJALORTH

Aba: (aramaisht) e njëjtë me fjalën shqipe “atë” ose “baba”.

Adhurim: të shpallësh Perëndinë të denjë.

Altar: një platformë e bërë prej dheu ose guri, mbi të cilën i ofroreshin flijime Perëndisë ose perëndive.

Amen: (hebraisht/greqisht) një fjalë pohimi; një formë e të rënit dakord “*Është e drejtë!*” ose “*Unë jam dakord!*”.

Apostull: (greqisht) *i dërguar*; e përdorur zakonisht si referim për dymbëdhjetë dishepujt dhe Palin.

Arka: një mbajtëse, e madhe (varkë) ose e vogël (kuti).

Bekim: marrja e favorit të Perëndisë dhe dhënia ndaj të tjerëve

Besëlidhje: një premtim, marrëveshje.

Besim: *t’i zësh besë ose ta vendosësh sigurinë te dikush* (shikoni faqet 106-107).

Birësim: riti i blerjes së të drejtës së të qenit bir i ligjshëm, bashkë me detyrimet dhe privilegjet e tij.

Biri i njeriut: një shprehje e përdorur nga Jezusi, duke iu referuar vetes, për të theksuar anën e Tij njerëzore, gjithashtu i interpretuar nga studiuesit e vjetër si një term që i referohet Mesias.

Biri i Perëndisë: një term idiomatik, i cili nuk ka asnjë kuptim fizik; i përdorur për të përshkruar të njëjtattribute.

Centurion: (greqisht/latinisht) një oficer i ushtrisë romake që kishte përgjegjësinë për 100 njerëz (kryeqindës).

Demon: një qenie frymërore e keqe, e krijuar, në shërbim ndaj Satanit.

Dishepull: një ndjekës.

Djall: (vjen nga greqishtja) akuzues i rremë, shpifës, një emër tjetër i Satanit, më i fuqishmi ndër gjithë qeniet frymërore të liga.

Emanuel: (hebraisht/greqisht) “*Perëndia me ne*”.

Engjëll: (greqisht) lajmëtar; një qenie frymërore, qiellore, e krijuar.

Faraon: mbreti i Egjiptit.

Farise: një jude që e zbatonte ligjin e Perëndisë me shumë përpikmëri, deri në pikën sa të krijonte ligje shtesë për të mos shkelur kështu ligjet e Perëndisë.

Hir: mirësia e Perëndisë ndaj mëkatarëve që nuk e meritojnë.

I drejtë: të konsiderohesh si i drejtë në lidhje me Perëndinë. Kjo nuk do të thotë se një person është pa mëkat. Kjo mund të përdoret gjithashtu edhe në kuptimin sesi jeton një person; të pasurit e një stili jetese të mirë ose të drejtë.

I drejtësuar: një vepër juridike nëpërmjet së cilës Perëndia e shpall një person të drejtë para Tij.

Jezus: (greqisht, por rrjedh nga hebraishtja) do të thotë ZOTI është Shpëtimtari ynë.

Krisht: (greqisht) “i vajosuri”, përkthyer Mesia (hebraisht) në Dhiatën e Vjetër.

Lavdi: fjalë për fjalë “*të kesh peshë*” në kuptimin e vlerës.

Mallkim: të ngjallësh ose të shkaktosh pakënaqësi.

Mëkat: lidhet me idenë e gjuajtjes me shigjetë, duke mos qëlluar në shenjë; në këtë rast, të synosh shenjtërinë e Perëndisë, por të mos e arrish; të përçmosh Perëndinë dhe Fjalën e tij; të refuzosh që të jetosh ashtu si kërkon Perëndia.

Mëshirë: dashuria e Perëndisë e shfaqur ndaj mëkatarëve që nuk e meritojnë atë.

Mesia: (hebraisht) “i vajosuri” përkthyer “Krisht” (greqisht) në Dhiatën e Re.

Natyra mëkatore: disa herë i referohet natyrës njerëzore apo natyrës së Adamit; një gjendje.

Pendohem: të ndërrosh mendje (shikoni në faqen 153).

Prift: një njeri që kryente punë të caktuara në Tabernakull ose Tempull.

Profet: një lajmëtar, i cili fliste për Perëndinë.

Psalm: (greqisht) një këngë.

Rabi: (greqisht) mësues, mjeshtër.

Rrëfej: *të biesh dakord me dikë ose të pranosh diçka që ke bërë.*

Satan: (hebraisht/greqisht) kundërshtar; armiku më i madh i Perëndisë.

Shabati: dita e shtatë e javës; e shtuna.

Shëmbëlltyrë: një histori e shkurtër që përmban një mësim.

Shkelje: shiko fjalën *mëkat*.

Shpengoj: blej, në kuptimin e blerjes së një skllavi në treg.

Shpëtimtar: dikush që çliron ose shpëton dikë tjetër.

Sinagogë: (greqisht) asamble; zakonisht përdorej për t’iu referuar ndërtesës.

Sinedri: (greqisht) një gjykatë judaike e përbërë nga shtatëdhjetë e një burra.

Skrrib: një person që bënte kopje të Shkrimeve në kohët e lashta.

UNË JAM: një emër i Perëndisë, që do të thotë “*vetë-ekzistuesi*” ose “*ai që ekziston me anë të fuqisë së Tij*”.

Ungjill: lajm i mirë.

Vajos: të derdhësh vaj mbi kokën e një personi ose mbi një objekt, me qëllim që të ndahet veças për t’u përdorur prej Perëndisë. Fjala do të thotë ose i referohet diçkaje të zgjedhur për shërbimin e Perëndisë.

ZGJEDHJA E NJË BIBLE

Bibla u shkrua në gjuhën e folur të secilit brez: në hebraisht, aramaisht ose greqisht. Qëllimi i Perëndisë ishte që çdo burrë, grua dhe fëmijë të mund ta kishte atë pavarësisht statusit shoqëror. Që nga epoka e qytetërimit grek, u bënë përkthime në gjuhë të tjera.

Gjatë periudhës që u bë e njohur si Epoka e Errët, Bibla ishte gjerësisht e disponueshme vetëm në latinisht dhe vetëm klerikët mund të kishin në dorë kopjet e dorëshkruara, të kufizuara. Konsiderohej si një mëkat për njeriun e zakonshëm që ta lexonte ose të përpiqej ta kuptonte vetë atë. Mesa duket Satani ia kishte dalë mbanë që ta fshihte Fjalën e Perëndisë pas rrobës së klerikëve.

Më pas, në mes të viteve 1500', Gjon Buzuku filloi përpjekjet e para për të përkthyer pjesë të Shkrimeve në gjuhën shqipe, në dialektin gegë. Përkthimi i parë i gjithë Dhjatës së Re u arrit shumë më vonë, në vitin 1827, bashkë me shumë pjesë të tjera të Dhjatës së Vjetër që pasuan në fund të viteve 1800'.

Gjatë viteve të Regjimit Komunist, besimi në Bibël dhe feja në përgjithësi ishin të ndaluara, por Fjala e Perëndisë nuk u ndalua dot.

Menjëherë pas rënies së Komunizmit, në fillim të viteve 90', Misioni European i Krishterë prodhoi përkthimin e parë të Biblës së Plotë. Shumë shpejt pas kësaj u formua Shoqëria Shqiptare Biblike dhe në vitin 2007 ata botuan një përkthim të Dhjatës së Re, e cila u përkthye nga dorëshkrimet në greqisht.

Në vitin 2009, po nga Shoqëria Biblike Shqiptare, u botua *"Bibla e Studimit"*, versioni i ri në shqip i Biblës së Re të Studimit Tomson, që përfshin një sistem të plotë vargjesh të lidhura sipas temave, analizë të librave, studime thelbësore të portreteve biblike, ndihma studimi, shënime arkeologjike, harta, kronologji në tabela e grafikë si dhe përkues biblik. Ky version mund të gjendet online si *"ALBB Albanian Bible"* dhe përdoret gjerësisht nga kishat ungjillore shqiptare.

Për të ndihmuar në shpjegimin e Biblës në detaje më të shumta, shumë versione vijnë bashkë me referencat, shënimet mbi historinë, harta etj. të gjitha të renditura në kategorinë e ndihmës biblike. Këto mund të jenë me të vërtetë ndihmuese, por kujtoni: ato nuk janë gjë tjetër veçse komentet e njerëzve mbi tekstin biblik dhe nuk janë vetë Shkrimi.

Në sigurimin e një Bible, ju mund të dëshironi të keni një të vogël që mund ta merrni kudo me vete dhe një të madhe që mund ta lini në shtëpi për një studim më të thellë të saj.

BURIMET

Për shkak të gamës së çështjeve të mbuluara në çdo listë të librave, videove, faqeve të web-it ose revistave, për shkak të politikave të saj, **GoodSeed** nuk lëshon miratime specifike. Megjithatë, në kohën e shkrimit, burimet e mëposhtme përmbanin informacion të vlefshëm mbi krijimin/evolucionin dhe mbi çështje të tjera që lidhen me Biblën.

FAQE WEB-I:

www.AnswersInGenesis.org

www.creation.com

www.icr.org

REVISTA:

Krijimi (Creation) Revistë: e disponueshme nga www.creation.com.

Përgjigjet (Answers) Revistë: e disponueshme nga www.AnswersInGenesis.org.

LIBRA:

Një Epokë Akulli e Shkaktuar nga Përmbytja e Zanafillës (An Ice Age Caused by the Genesis Flood) nga Michael J. Oard, ICR, El Cajon, CA 243 pp.

Kockat e Pohimit: Një Vlerësim i Fosileve Njerëzore Përmes Teorisë së Krijimit (Bones of Contention: A Creationist Assessment of Human Fossils) nga Marvin L. Lubenow, Baker Bk House, Grand Rapids, MI 295 pp.

Krijimi dhe Ndryshimi: Zanafilla 1.1-2.4 në dritën e paradigmeve ndryshuese shkencore (Creation and Change: Genesis 1.1-2.4 in the light of changing scientific paradigms)—Douglas F. Kelly, Christian Focus Pub., Ross-shire, GB 272 pp.

Krijimi: Faktet e Jetës (Creation: Facts of Life) nga Gary Parker, Master Bks Green Forest, AR 215 pp.

Kutia e Zezë e Darvinit (Darwin's Black Box) nga Michael J. Behe, Touchstone, Simon and Schuster, NY, NY 307 pp.

Enigma e Darvinit: Zbatia e Natyralizmit (Darwin's Enigma: Ebbing the Tide of Naturalism) nga L. Sunderland, MBks, Grn Fst, AR 192 pp.

Evolucioni: Një Teori në Krizë, Zhvillimet e Reja në Shkencë Po Sfidojnë Darwinizmin Ortodoks (Evolution: A Theory in Crisis, New Developments in Science are Challenging Orthodox Darwinism) nga Michael Denton, Adler & Adler, Pub., Inc., Bethesda, MD 368 pp.

Evolucioni: Fosilet Ende Thonë JO! (Evolution: The Fossils Still Say NO!) nga Duane T. Gish, ICR, El Cajon, CA 391 pp.

Bërthamat e Akullit dhe Moshës dhe Tokës (Ice Cores and the Age of the Earth) nga Larry Vardiman, Ph.D., ICR, El Cajon, CA 72 pp.

Arka e Noeut: Një Studim i Zbatueshëm (Noah's Ark: A Feasibility Study) nga John Woodmorappe, ICR, El Cajon, CA 306 pp.

Duke Refuzuar Kompromisin (Refuting Compromise) — Jonathan Sarfati, Ph.D, Creation Book Publishers

Duke Refuzuar Evolucionin: Një Përgjigje ndaj Akad. Kombëtare të Mësimdhënies Shkencore mbi Evolucionin & Natyrën e Shkencës

(Refuting Evolution: A Response to the National Acad. of Sciences' Teaching About Evolution & the Nature of Sciences) nga J. Sarfati, Ph.D., Master Bks, Green Forest, AR 143 pp.

Polemika: Rrënjët e Konfliktit Krij.-Evol. (The Controversy: Roots of the Creat.-Evol. Conflict) nga D. Chittick, Creation Cps, 280 pp.

Lufta e gjatë Kundër Perëndisë: Historia dhe Ndikimi i Konfliktit Krijim/Evolucion (The Long War Against God: The History and Impact of the Creation/Evolution Conflict) nga Henry M. Morris, Baker Bk House, Grand Rapids, MI 344 pp.

Mitologjia e Metodave Datuese Moderne: Pse rezultatet milion/miliarda vite nuk janë të besueshëm (The Mythology of Modern Dating Methods: Why million/billion-year results

are not credible) nga John Woodmorappe, M.A. Geology, B.A. Biology, ICR, El Cajon, CA 118 pp.

Libri i Përgjigjeve Mbi Krijimin: 60 Pyetje mbi Krijimin, Evolucionin dhe Librin e Zanafillës Që Marrin Përgjigje! (The Creation Answers Book: 60 Questions about Creation, Evolution, and the Book of Genesis, Answered!)— Edited by Don Batten, Ph.D, Creation Book Publishers.

Drita e Yjeve, Koha dhe Fizika e Re (Starlight, Time and the New Physics)—John Hartnett Ph.D Creation Book Publishers

Zbërthimi i Big Beng-ut (Dismantling the Big Bang)—Alex Williams M.Sc and John Hartnett Ph.D Creation Book Publishers

DVD:

Dëshmitë: Dokumentimi dhe Përmytja (Evidences: The Record and the Flood)—Geoscience Rsch. Inst., LL, CA, Rev& Hld Pub. Assoc.

Mali i Shën Helenës: Dëshmi Eksplozive për Katastrofën (Mount St. Helens: Explosive Evidence for Catastrophe)—Steve Austin, Ph.D., ICR, El Caj., CA

Zgjidhja e Zanafillës (The Genesis Solution)—Ken Ham, Films for Christ, Mesa, AZ
Nga Një Bretkosë Tek Një Princ (From A Frog to a Prince), (Dokumentar) Keziah Films. Available www.creation.com

Katastrofa e Kanionit të Madh: Dëshmi e Re e Përmytjes së Zanafillës (The Grand Canyon Catastrophe: New Evidence of the Genesis Flood)—Prod. by Keziah & distrib. by American Portrait Films, Cleveland, OH

Mosha e Re e Tokës (The Young Age of the Earth)—American Portrait Films, Cleveland, OH
Duke Zbërthyer Misterin e Jetës: Zbulimi i Rritjes në Numër Të Sfidave Shkencore Ndaj Evolucionit Darwinian (Unlocking The Mystery Of Life: Reveals Growing Number Of Scientific Challenges To Darwinian Evolution) nga Stephen C. Meyer, W. Peter Allen, Illustra Media

SHËNIMET NË FUND TË FAQES

KAPITULLI I PARË

1. Josh McDowell, përpiluar nga Bill Wilson, *A READY DEFENSE*, me botues Thomas Nelson, © 1993 f. 27, 28. Përdorur me lejen e Thomas Nelson, Inc.
2. Disa versione biblike e përkthejnë shprehjen “I frymëzuar nga Perëndia” me shprehjen “i frymëzuar”. “I frymëzuar nga Perëndia” është një përkthim më i fjalëpërfjalshëm.
3. “Atëherë i erdhën disa që i paraqitën një të paralizuar, të cilin po e bartnin katër vetë” Marku 2:3.
4. *ILLUSTRATED BIBLE DICTIONARY*, Pt 3, IVP ©Universitetet dhe Pjesëtarët e Kolegjeve të Krishtera 1980, f. 1538.
5. Philip W. Comfort, *THE ORIGIN OF THE BIBLE*, Mark R. Norton, Tekste dhe Dorëshkrime të Dhiatës së Vjetër, f. 151, ©1992 botuar nga Tyndal House.
6. Përkthyer nga William Whiston, *VEPRAT E JOZEFIT (THE WORKS OF JOSEPHUS)*, ©1987, botuar nga Hendrikson, f. 776.
7. Norman L. Geisler dhe William E. Nix, *Nga Perëndia Tek Ne*, Si Ka Ardhur Bibla, ©1974 Moody Press, Chicago, f. 7.
8. Sot studiuesit judenj i ndajnë Shkrimet e hebrenjve në tri pjesë: Ligji, Shkrimet dhe Profetët. Edhe pse kjo mund të jetë vendosur që në shekullin e dytë P.K., kjo ndarje e trefishtë u përmyll në shekullin e 5-të P.K. Si më sipër, f. 77-85.

KAPITULLI DY

- Galaktika e paraqitur këtu nuk është Rruga e Qumështit, sepse është e pamundur të fotografohet. Por është zëvendësuar me një të ngjashme me të, Andromedën.
- Të dhënat statistikore: *THE WORLD BOOK ENCYCLOPEDIA; NIGHTWATCH, Një udhëzues praktik i universit* nga Terence Dickinson, bot. Firefly Books, prill 1999. Numri i vlerësuar i galaktikave vazhdon të rritet.
- Fjala “Zot” është emri personal i Perëndisë, “Jahve”(Yahweh) në hebraisht. Izraelitët e lashtë kishin një respekt aq të thellë për emrin *Jahve*, sa që në shekujt që vijuan ata nuk pranonin ta përdornin këtë emër. Kur e lexonin Shkrimin me zë të lartë, sa herë që vinin te fjala *Jahve* ata përdornin thjesht fjalën “Zot” apo “Emri”, duke lënë të nënkuptohej nga të gjithë se po i referoheshin emrit *Jahve*. Edhe sot Bibla është shkruar duke përdorur fjalën zëvendësuese *Zot* me shkronja të mëdha, duke e kuptuar ashtu siç e kuptonin të lashtët. Pra, ti je duke lexuar *Jahve*: emrin personal të Perëndisë.
- Juda 6.
- Luka 20:36. Vdekje në kuptimin fizik. Engjëjt nuk reshtin së ekzistuari.
- Marku 12:25.
- Lucifer* vjen nga latinishtja, që do të thotë ‘ai që ndriçon’. Kjo fjalë rrjedh nga emri në latinisht për planetin Venus, të cilit shpesh i është referuar si “ylli i mëngjesit”.

KAPITULLI TRE

- Krahasim:

	Shqip	Hebraisht	Përkthim i fjalëpërfjalshëm
Dita 1	“dritë”	“or”	“dritë”
Dita 4	“dritat”	“ma-or”	“dritë-dhënësit”

- Llojet* e krijuara në fillim do të kenë qenë të ndara në grupe, të cilat më vonë janë ndarë në *specie*. (p.sh. dingot, kojotat dhe ujqërit kanë rrjedhur nga *lloji i qenit*). Kjo nuk është një formë evolucioni, sepse nuk është shtuar asnjë informacion i ri gjenetik që nuk gjendej në popullsinë fillestare trashëgimore.
- “Njerëz të përsosur” në kuptimin e përsosmërisë morale.
- Për shembull, shikoni Dr. Michael J. Behe, *KUTIA E ZEZË E DARVINIT (DARVIN'S BLACK BOX)*, Touchstone, Simon dhe Schuster, NY, NY f. 307.
- Gjeokronologjia është një fushë e gjerë studimi. Një kërkim në internet na shfaq një seri modelesh të ndryshme të orëve matëse...*

KAPITULLI KATËR

- Zbulesa 12:3-9; Vargjet 3 & 4 zakonisht konsiderohen si referim i rënies së Satanit. Vargjet 7-9 konsiderohen nga shumë mësues biblikë se kanë të bëjnë me ngjarjet në të ardhmen. Unë e kam cituar të tërë pjesën, meqenëse vargjet e fundit shpjegojnë çështjen për të cilën jemi të interesuar — vargjet 3 & 4 — personi për të cilin bëhet fjalë. Një libër i shkëlqyer mbi sferën e Satanit, është “*What the Bible Teaches About Spiritual Warfare*”, nga Robert Dean, Thomas Ice, Kregel Publications, fq. 208.
- Ky pasazh reflekton zgjedhjen që bënë Adami dhe Eva.
- Shiko Romakëve 5:12-14 për më tepër hollësi. Shiko gjithashtu edhe kapitullin dhjetë, shënimin 1. Adami ishte babai, kreu i tërë racës njerëzore. Ne ishim në të kur ai mëkatoi.
- NEWSWEEK, 11 janar 1988, fq. 46-52.
- TIME, 4 dhjetor 1995, botuar në SHBA, fq. 29.

KAPITULLI PESË

1. Disa kanë thënë se arsyeja pse Perëndia nuk e pranoi flijimin e Kainit ishte qëndrimi i tij. Padyshim që Kaini kishte qëndrim të pavarur nga Perëndia, por Bibla deklaroi me qartësi se: “Me anë të besimit Abeli i ofroi Perëndisë një flijim më të mirë nga ai i Kainit...”. Bibla nuk thotë: “një qëndrim më të mirë”. Kaini nuk iu bind Perëndisë, duke çuar flijimin e gabuar. Shikoni Hebrenjve 11:4. Për një shpjegim më të hollësishëm të kësaj teme, kontaktoni me zyrën e GoodSeed-it, sipas adresave në fund të librit.
2. Luka 17:27; Mateu 24:38
3. Romakëve 1:21-32; Megjithëse kjo pjesë nuk u referohet drejtpërdrejt njerëzve në kohën e Noeut, ajo pasqyron zgjedhjet që ata bënë si dhe pasojat që do të vijonin.
4. Mbase është bërë prej rrëshire pishe, e zier me qymyr druri. Bitumi do të shfaqet pas përmbytjes.
5. Zanafilla 6:3
6. 2 Pjetrit 2:5
7. Një numër studiuesish kanë llogaritur “hapësirën e Arkës”. Një burim i dobishëm është ky: *Noah's Ark: A Feasibility Study (Arka e Noeut: Një Studim i Plotë)*—nga John Woodmorappe, ICR, El Cajon, CA, fq. 306.
8. Dr. John Baumgardner, gjeo-fizikant në Laboratorët Kombëtarë të Los Alamosit në Nju-Meksiko, propozon një model të njohur në rrethin e kreacionistëve si Lëvizja Tektonike Katastrofike.
9. Jobi 40:15-24; 41:1-34.
10. “Por ЗОТИ zbriti...”. Nëse Perëndia është i kudondodhur në të njëjtën kohë, përse iu desh që të “zbriste”? Bibla shpesh përdor terma që lidhen me Perëndinë, të cilët na ndihmojnë ta kuptojmë më mirë tekstin. Për shembull, për Perëndinë thuhet se Ai “pa” edhe pse si Frymë, Ai nuk ka sy fizikë.
11. Unë i jam me të vërtetë borxhli Dr. Carl Wieland për kontributin e tij mbi gjenetikën. Për më shumë detaje mbi këtë subjekt të shkruar prej tij shikoni: “*The Creation Answers Book*” (Libri i Përgjigjeve Mbi Krijimin)—nga David Catchpoole, Jonathan Sarfati, Carl Wieland, Don Batten (Editor), Creation Book Publishers, LLC, fq. 264.

KAPITULLI GJASHTË

1. Vër re sesi jetëgjatësia e njeriut u ul në mënyrë drastike pas përmbytjes. Abrahami tashmë konsiderohej plak në moshën shtatëdhjetë e pesë vjeçare.
2. Abrami u bë një komb i madh: ati i judenjve dhe i arabëve.
3. Emri i Abramit u bë i madh; ai nderohet si nga judenjtë, ashtu edhe nga arabët. Është e rëndësishme të vihet re se ishte Perëndia Ai që e bëri të madh emrin e Abramit, ndryshe nga kulla e Babelit ku kjo dëshirë vinte nga vetja.
4. Nga historia shihet se ata që përndoqën judenjtë, nuk përparuan shumë ndër vite.
5. Gjoni 8:56.
6. Mateu 17:20.
7. “Sepse paga e mëkatit është vdekja...”, Romakëve 6:23. Shiko kapitullin 4, Vdekja, fq. 62.

KAPITULLI SHITË

1. Dymbëdhjetë fiset e Izraelit janë dymbëdhjetë bijtë e Jakobit. Vetëm me një përjashtim: aty nuk përfshihej fisi i Levit meqenëse, ata u bënë drejtuesit fetarë të kombit. Nuk kishte gjithashtu as fis të Jozefit. Dy bijtë e tij, Efraimi dhe Manasi plotësuan numrin dymbëdhjetë të fiseve.
2. Kjo fjalë mund të përkthehet si “morra”.

KAPITULLI TETË

1. Ky paragraf është një perifraxim i gjerë i Eksodit 19:5.
2. Për qëllimin e këtij libri, kam përfshirë vetëm Dhjetë Urdhërimet, të cilëve shpesh u referohemi si Ligji Moral. Në fakt, pasazhet që i referohen “tërë ligjit” përfshijnë shumë më tepër: të 613 urdhërimet e dhëna nga Moisiu.

KAPITULLI NËNTË

1. ① Altari Prej Bronzi: Eksodi 27:1, 2
 ② Legeni: Eksodi 30:18
 ③ Shandani: Eksodi 25:31
 ④ Tryeza me Bukët e Paraqitjes: Eksodi 25:23,30
 ⑤ Altari i Artë ose Altari i Temjanit: Eksodi 30:1,3
 ⑥ Arka e Besëlidhjes: Eksodi 25:10,11
 ⑦ Pajtuksi ose Vendi i Mëshirës: Eksodi 25:17-21.
2. Priftërinjtë nuk mund të hynin kur kolona prej reje qëndronte pezull mbi Vendin Shumë të Shenjtë. Ajo simbolizonte praninë e Perëndisë. Kur reja lëvizte për t'i udhëhequr në udhëtim, atëherë ata ishin të lirë që të paketonin gjithë Tabernakullin dhe të vazhdonin rrugën.
3. 2 Samuelit 7:12-17.
4. Studiuesit kanë mendime të ndryshme rreth datave të sakta lidhur me Krijimin, Përmytjen e Noeut dhe Babelin. Duke e marrë Biblën fjalë për fjalë, ajo përjashton periudha kohore prej miliona ose miliarda vitesh. Që të treja këto ngjarje duhet të ketë ndodhur në jo më shumë se disa mijëra vjet.

KAPITULLI DHJETË

1. Kjo nuk duhet të merret si një lidhje gjenetike, që natyra mëkatore mund të gjendet në një varg ADN-je. Lidhja është tërësisht frymërore. Perëndia e konsideronte njeriun përgjegjës për rebelimin në Kopshtin e Edenit dhe për shkak të kësaj’ “...ashtu si me anë të një njeriu të vetëm mëkati hyri në botë dhe me anë të mëkatit vdekja u shtri tek të gjithë njerëzit, sepse të gjithë mëkatuan...” (Romakëve 5:12). Ne të gjithë kemi një atë njerëzor, prandaj jemi të gjithë mëkatarë. Ati i Jezusit ishte Perëndia, Fryma e Shenjtë, prandaj Ai kishte natyrën e Perëndisë.
2. “Zot” është një titull në Dhiatën e Vjetër për Mesian (Ps. 110:1) dhe thekson autoritetin e Tij, të drejtën e Tij për të sunduar. J. Dwight Pentecost, *The Words and works of Jesus Christ (Fjalët dhe veprat e Jezus Krishtit)*, ©1981 nga The Zondervan Corporation, f. 61.
3. Efratahu ishte një zonë që e dallonte këtë Bethlehem nga një qytet tjetër me po të njëjtin emër, afër Nazaretit.
4. Një parfum erëmirë.
5. Merrni në konsideratë atë që shkroi njëri prej profetëve më shumë se 500 vite para lindjes së Jezusit. “Unë shikoja disa vegime nate dhe ja mbi retë e qiellit po vinte dikush që i ngjante një Biri njeriu... Atij iu dha sundimi, lavdia dhe mbretëria, me qëllim që gjithë popujt, kombet dhe gjuhët t'i shërbenin” (Danieli 7:13-14).
6. Kjo mund të ketë qenë koha kur Jezusi u bë “bar mitzvah”. Talmudi thotë: “në moshën e pubertetit”. Disa të tjerë e vendosin atë një vit më vonë.

KAPITULLI NJËMBËDHJETË

1. Gjoni u burgos nga Herod Antipa, biri i Herodit të Madh. Gjoni kishte folur kundër mëkatit të Herodit, i cili jetonte me gruan e të vëllait.

KAPITULLI DYMËDHJETË

1. Ka një dallim: “*Pastaj vdekja dhe Hadesi [Ferri] u flakën në liqenin e zjarrit. Kjo është vdekja e dytë*” (Zbulesa 20:14).

KAPITULLI TREMBËDHJETË

1. Përemri vetor i theksuar “UNË” i ndjekur nga e tashmja e dëftores në veprorë (“...në këtë moment, ndërsa jam duke folur, Unë Jam”).
2. Unë nuk i kam përfshirë të gjitha detajet e gjyqit dhe kryqëzimit. Në këtë pikë të historisë, për t’u përmendur është kjo ngjarje: “*Por ndërsa po e çonin, kapën njëfarë Simoni nga Kirena, që po vinte nga fusha, ia vunë kryqin që ta mbartte pas Jezusit*” (Luka 23:26).
3. Whiston, *THE WORKS OF JOSEPHUS (VEPRAT E JOZEFIT)*, fq. 720.
4. Shkruar në kohën e shkuar nënkupton sigurinë e përmbushjes së tij në të ardhmen.
5. Në fakt, nuk është dokumentuar se çfarë mendoi Satani, por për shkak se ai ishte organizatori i gjithë kësaj pune, unë u ndjeva i lirë të hamendësoja.
6. J. W. Shepard, *The Christ of the Gospels (Krishti i Ungjijve)*, (Grand Rapids: Eerdmans, 1964) f. 604 e cituar nga Pentecost, *The Words and Works Of Jesus Christ (Fjalët dhe Veprat e Jezus Krishtit)*, f. 487.
7. John F. Walvoord, Roy B. Zuck, *The Bible Knowledge Commentary (Komentari i Njohurisë Biblike)* ©1983, SP Publications, f. 340. Pentecost, *The Words and Works Of Jesus Christ (Fjalët dhe Veprat e Jezus Krishtit)*, f. 487. Warren W. Wiersbe, *The Bible Exposition Commentary (Komentari Biblik Shpjegues)*, Vol. 1, ©1989, SP Publications, f. 384.
8. Një batalion është një njësi ushtarake e përbërë nga 300 deri në 1000 njerëz.
9. Sekuenca e saktë e ngjarjeve të ringjalljes në mëngjes nuk është dokumentuar. Unë kam dhënë një nga skenarët më të mundshëm.

KAPITULLI KATËRMBËDHJETË

1. Jezusi u gozhdua në kryq në orën 9:00 paradite, në kohën e flijimit të mëngjesit. Ai vdiq në orën 3:00 pasdite, në kohën e flijimit të mbrëmjes.
2. Jeta e përkryer e Jezusit e bënte Atë flijimin e përshtatshëm, por ishte vdekja e Tij që bëri pagesën e mëkatit. Vetëm duke vdekur, mund të thuhej se Jezusi i plotësoi kërkesat e Ligjit. Mateu 5:17-18.

KAPITULLI PESËMBËDHJETË

1. Rreth 30% e Biblës është profeci ose e përmbushur ose që pritet të përmbushet.
2. Një fjalë tjetër për “mëkatën”.
3. Kësaj i eferohemi shpesh si pozita jote në Krishtin.
4. “Keni” është në kohën e tashme, duke nënkuptuar se jeta e përjetshme është një zotërim i tashëm.
5. Disa versione të Biblës përdorin termin mish për t’iu referuar natyrës sonë njerëzore.
6. Jozefi, historiani i shekullit të parë (M.K.), e dokumenton gjithashtu vdekjen e këtij njeriu.
7. Emri i Saulit u ndryshua në Pal.

GOODSEED® International

P. O. Box 3704

Olds, AB T4H 1P5

CANADA

Biznes: 403 556-9955

Faksimile: 403 556-9950

E-mail: info@goodseed.com

GOODSEED Australi

1800 897-333

info.au@goodseed.com

GoodSeed Evropë

05231-94 35 144

info.eu@goodseed.com

GOODSEED Kanada

800 442-7333

info.ca@goodseed.com

GoodSeed USA

888 654-7333

info.us@goodseed.com

BonneSemence Canada

Service en français

888 314-3623

info.qc@goodseed.com

GoodSeed UK

0800 073-6340

info.uk@goodseed.com

GOODSEED® është një organizatë jofitimprurëse, e cila ka për qëllim të komunikojë me qartësi përmbajtjen e këtij libri në këtë gjuhë dhe në të tjera. Ju ftojme që të na kontaktoni, nëse jeni të interesuar në projektet e mëtejshme dhe në përkthime.

'GOODSEED,' dhe sigla e Book/Leaf janë marka të GoodSeed International.

Ai është quajtur “libri më i keqkuptuar në histori”.

Luftra janë luftuar në emër të tij, skandale janë përshkallëzuar prej tij, politikat kanë marrë dhe rimarrë formë sipas fjalës së tij. Teologët e kanë mbrojtur dhe e kanë sharë atë. Skeptikët kanë bërë po të njëjtën gjë. Nëse je një anëtar tipik i racës njerëzore, ti shpesh je hutuar nga gjithë “buja” që ka rrethuar Biblën. Mbetet pyetja: “Çfarë thotë ajo në të vërtetë?”.

Këtu kemi një libër që shpjegon qartësisht dhe logjikisht temat më të mëdha biblike. Në vend që të fokusohet tek një pjesë dhe të humbasë tërësinë e saj, autori lidh së bashku në mënyrë kronologjike gjithë tekstin në një dramë madhështore universale, duke i parë ngjarjet nga këndvështrimi i atyre që e përjetuan historinë duke e bërë atë. Rezultatet ndonjëherë janë komikë, ndonjëherë të frikshëm, por gjithmonë të vërtetë ndaj qëllimit të tekstit.

Kur ju ta përfundoni atë së lexuari, ju mund ta gjeni veten duke e besuar “Librin” si asnjëherë më parë. Ose mund të vendosni për të kundërtën. Përjasja objektive e autorit e lë këtë vendim në dorën tuaj.

“Megjithëse kam shkuar në kishë për më shumë se 30 vjet, Bibla nuk ka pasur kurrë kuptim për mua. Ajo ishte thjesht një grusht historish pa lidhje me njëra-tjetrën. Tani, e gjithë Bibla është një e tërë në një mënyrë të qartë, logjike. Ajo është vërtet e jashtëzakonshme”.

John R. Cross shkruan nga njohuria e fituar prej një studimi të gjatë të Biblës gjatë gjithë jetës. Ai ka një përvojë të madhe në udhëtime dhe në të jetuarit jashtë shtetit. John dhe familja e tij janë nga Kanadaja.

The Stranger, Albanian

